

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

**PROJEKTAS „PROFESIJOS MOKYTOJŲ IR DĖSTYTOJŲ TECHNOLOGINIŲ
KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO SISTEMOS SUKŪRIMAS IR ĮDIEGIMAS“ (NR. VP1 –
2.2 – ŠMM-02-V-02-001)**

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMOS MOKYMO MEDŽIAGA

Mokymo medžiagos rengėjai:

Jogaila Morkūnas, VšĮ „Pirmoji kava“ kūrybos vadovas

Julija Kačkutė, VšĮ „Pirmoji kava“ direktorė

Aistė Stakėnienė, VšĮ „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“ (toliau – LRT) Administravimo ir veiklos vystymo departamento Personalo ir dokumentų valdymo skyriaus vadovė

Zina Žvalionienė, Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras, vyresnioji profesijos mokytoja, meninės raiškos mokytoja metodininkė

TURINYS

B 16.1 MODULIS „APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMAS“	7
1 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ TECHNOLOGINIO PROCESO ORGANIZAVIMAS VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIAME RADIJUJE IR TELEVIZIJOJE	7
1.1 Įmonės interneto svetainė: www.lrt.lt	7
1.2 Įmonės informacinė reklaminė medžiaga.....	8
1.3 Saugaus darbo instrukcijos	39
2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ TECHNOLOGINIO PROCESO ORGANIZAVIMAS VŠĮ „PIRMOJI KAVA“	91
2.1 Įmonės interneto svetainė www.jmr.lt	91
2.2 Įmonės informacinė reklaminė medžiaga-reklaminis bukletas	91
3 MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO ATASKAITA.....	94
3.1 Reikalavimai ataskaitai ir ataskaitos vertinimo kriterijai	94
B 16.2 MODULIS „APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGIJŲ NAUJOVĖS IR PLĖTROS TENDENCIJOS“.....	97
1 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO NAUJOVIŲ APŽVALGA.....	97
1.1 Paskaitos konspektas „Apeigų ir švenčių organizavimo naujovės Lietuvoje ir užsienyje“	97
1.2 Lietuvos ir užsienio renginių organizatorių interneto svetainės: www.adk.lt ; www.gerapramoga.lt ; www.renginiaiujums.lt ; www.jlpevents.co.uk ; www.toddevents.com	119
1.3 Renginių apipavidalinimo techninės įrangos nuotraukos, schemas	121
2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO PASLAUGŲ PLĖTRA	135
2.1 Paskaitos konspektas „Apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų plėtra“	135
2.2 Foto apžvalgos populiariuose žurnaluose „Žmonės“, „Stilius“	146
2.3 Interneto svetainės: www.delfi.lt ; www.lrytas.lt ; www.klubas.lt ; www.balsas.lt	150
3 MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO PROJEKTAS „ĮGYTŲ ŽINIŲ PRITAIKYMAS PROFESINIO RENGIMO PROCESU“	156
3.1 Reikalavimai projektui ir projekto vertinimo kriterijai	156

S 16.1 MODULIS „GARSO, VAIZDO IR ŠVIESOS TECHNINĖS BEI PROGRAMINĖS ĮRANGOS, NAUDOJAMOS APIPAVIDALINT RENGINIUS VALDYMAS“	159
1 MOKYMO ELEMENTAS. GARSO TECHNINĖS ĮRANGOS PARENGIMAS IR IŠDĖSTYMAS	159
1.1 Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos kopija	159
1.2 Garso režisieriaus pareiginės instrukcijos kopija	159
1.3 Garso įrangos išdėstymo schemas.....	162
1.4 Mikrofonų konstrukcinės schemas ir kryptingumo diagramos	163
1.5 Garso pulto bendroji schema	165
1.6 LRT turimų skirtingų tipų mikrofonų, garso pultų, garso kolonėlių naudojimo instrukcijos	167
2. MOKYMO ELEMENTAS. GARSO TECHNINĖS BEI PROGRAMINĖS ĮRANGOS VALDYMAS	169
2.1 Scenos akustinių savybių schemas	169
2.2 Atviros erdvės garso ir akustinių efektų valdymo schemas	170
2.3 CONCERTMATE, SOUDPLANT, FOOBAR2000 ir kitos taikomosios programinės įrangos vartotojo žinyno santraukos.....	172
2.4 Mokytojų paruošto renginio scenarijaus analizė	175
2.5 D.Vaitkienės „MUZIKOS TEORIJOS PAGRINDAI"(2002) knygos ištraukos kopija	175
3 MOKYMO ELEMENTAS. VAIZDO TECHNINĖS ĮRANGOS PARENGIMAS.....	177
3.1 Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos kopija	177
3.2 Vaizdo režisieriaus pareiginės instrukcijos kopija	178
3.3 Vaizdo įrangos instrukcijos ir išdėstymo bei jungimo schemas	181
4 MOKYMO ELEMENTAS. VAIZDO TECHNIKOS IR PROGRAMINĖS ĮRANGOS VALDYMAS.	183
4.1 Vaizdo montavimo programinės įrangos valdymo schemas.....	183
4.2 Programinė įranga: ADOBE PREMIERE CS6; ADOBE AFTER EFFECTS CS6.....	184
4.3 Vaizdo apdorojimo programinės įrangos paketo ADOBE CREATIVE SUITE 6 (CS 6) vartotojo gidas.....	185
5 MOKYMO ELEMENTAS. ŠVIESOS TECHNINĖS ĮRANGOS IŠDĖSTYMAS.	187
5.1 Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos kopija	187
5.2 Apšvietimo technikos valdymo schemas ir instrukcijos	189

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

5.3 Šviesos šaltinių, stovų konstrukcijų nuotraukos.....	191
6 MOKYMO ELEMENTAS. ŠVIESOS TECHNINĖS ĮRANGOS VALDYMAS.....	201
6.1 Šviesos šaltinių prospektai.....	201
6.2 Šviesos techninės įrangos valdymo schemas ir instrukcijos	205
6.3 Renginių vaizdo įrašai	207
7 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS.....	208
7.1 Užduoties variantų aprašymai ir vertinimo kriterijai.....	208
S 16.2 MODULIS „APEIGŲ, ŠVENČIŲ SCENARIJŲ KŪRIMAS IR JŲ REALIZAVIMAS“	209
1 MOKYMO ELEMENTAS. RENGINIŲ IR ŠVENČIŲ SCENARIJŲ KŪRIMO IR REALIZAVIMO TECHNOLOGIJOS.	209
1.1 Švenčių idėjų aprašai, įvairių temų aprašai	209
1.2 Renginių programos, scenarijų pavyzdžiai.....	217
1.3 „Power Point“ prezentacijos.....	223
1.4 K. Meginytės knyga „Tavo nepamiršamos šventės“	223
2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ SĄMATOS SUDARYMO TECHNOLOGIJOS.	225
2.1 Renginių sąmatos, sutarties pavyzdžiai	225
2.2 Interneto svetainė: www.eb.lt	229
2.3. Žurnalas „Banketinių patiekalų kolekcija“	229
3 MOKYMO ELEMENTAS. KVIETIMŲ Į ŠVENTES PARENGIMO TECHNOLOGIJOS...	232
3.1 Pakvietimų pavyzdžiai – spaudos darbų bei maketų pavyzdžiai.....	232
3.2 Popieriaus pavyzdžiai	241
4 MOKYMO ELEMENTAS. RENGINIŲ VIETŲ PARENGIMO TECHNOLOGIJA	242
4.1 Renginių vietų katalogas „Meet in Vilnius“	242
4.2 Internetiniai vietų renginiams katalogai	244
4.3 Vietovių planai	246
5 MOKYMO ELEMENTAS. SCENARIJAUS PARUOŠIMO TECHNOLOGIJOS VAIZDO, GARSO IR APŠVIETIMO KŪRYBINĖMS GRUPĖMS	247
5.1 Scenarijų pavyzdžiai garso režisieriui, vaizdo apdorojimo technikui, apšvietėjui.....	247
5.2 Scenarijaus sudarymo schema	255

6 MOKYMO ELEMENTAS. SCENARIJŲ REALIZAVIMAS TAIKANT NAUJAUSIAS VIZUALINIŲ EFEKTŲ ĮRANGOS TECHNOLOGIJAS.....	256
6.1 Renginio su vizualiniais efektais filmuotos medžiagos vaizdo įrašas.....	256
6.2 Pirotechnikos pavyzdžių internetinė svetainė: www.blikas.lt	257
6.3 Scenarijų pavyzdžiai.....	258
7 MOKYMO ELEMENTAS. SCENARIJŲ REALIZAVIMAS TAIKANT NAUJAUSIAS VIDEO PROJEKTORIŲ ĮRANGOS TECHNOLOGIJAS	262
7.1 Vaizdo projektoriaus naudojimo schema ir instrukcija	262
7.2 Renginio su vaizdo projekcija filmuotos medžiagos vaizdo įrašas	269
7.3 Scenarijų pavyzdžiai.....	270
8 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS.....	270
8.1 Užduoties variantų aprašymai ir vertinimo kriterijai.....	270
S 16.3 MODULIS „NETRADICINIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS ŠEIMOS ŠVENTĖSE IR APEIGOSE“	271
1 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIŲ KVIETIMŲ PARENGIMO TECHNOLOGIJOS	271
1.1 Kvietimų pavyzdžių katalogai, aprangos kodų aprašai, nuotraukos iš renginių su atitinkamu aprangos kodu.....	271
2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ APIPAVIDALINIMO TECHNOLOGIJOS	278
2.1 Nuotraukos iš renginių, interneto svetainės: www.toddevents.com ; www.laeventdesign.com ; www.myeventdesign.com	278
3 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIS MAISTO IR GĖRIMŲ PATEIKIMAS ŠEIMOS ŠVENTĖSE.	284
3.1. Nuotraukos iš renginių	284
3.2 Renginių meniu pavyzdžiai	285
3.3 Paskaitos konspektas	290
4 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS APEIGOSE IR ŠVENTĖSE.	294
4.1 Nuotraukos iš renginių	294
4.2. Interneto svetainės www.sveskime.lt ; www.mariulaivai.lt ; www.rent-auto.lt ; www.aerobatic.lt	296

5 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINĖS ŠEIMOS ŠVENTĖS IR JŲ TEMOS.....	296
5.1. Nuotraukos iš renginių, vaizdo medžiaga, švenčių scenarijai, internetiniai puslapiai: www.worldweddingtraditions.com	296
5.2 Žurnalas „Vestuvės 2012 pavasaris“	304
6 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIŲ ŽAIDIMŲ, PRAMOGŲ IR ATRAKCIJŲ TAKYMAS ŠEIMOS ŠVENTĖSE.....	306
6.1. Švenčių, vestuvių, krikštynų, jubiliejų scenarijai, aprašai.....	306
7 MOKYMO ELEMENTAS. PADĖKŲ IR DOVANŲ ĮTEIKIMO SVEČIAMS ŠEIMOS ŠVENTĖSE TECHNOLOGIJOS	306
7.1 Dovanų katalogų kopijos: „Mama reklama 2012“, „Rimilė“, „Stampline“, „Represent“	306
7.2 Padėkų pavyzdžiai, teksto pavyzdžiai	308
8 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS.....	313
8.1 Užduoties variantų aprašymai ir vertinimo kriterijai.....	313
APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMOS MOKYMO MEDŽIAGOS RENGIMUI NAUDOTA LITERATŪRA	314

B 16.1 MODULIS „APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMAS“

**1 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ TECHNOLOGINIO PROCESO
ORGANIZAVIMAS VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIAME RADIJUJE IR TELEVIZIJOJE**

1.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ: www.lrt.lt

1.pav. Svetainės www.lrt.lt langas

1.2 ĮMONĖS INFORMACINĖ REKLAMINĖ MEDŽIAGA

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

2. pav. LRT naujas logotipas

Atnaujintas LRT v.grupės ženklas ne tik nurodo vieno ar kito kanalo priklausomybę nacionaliniam transliuotojui, bet kartu yra laidų kokybės ir informacijos objektyvumo ženklas žiūrovui.

1 lentelė

SVARBIAUSIOS NACIONALINIO RADIO IR TELEVIZIJOS DATOS

1910	Žaliakalnio forte Kaune įrengiama pirmoji Lietuvoje radijo stotis
1926-06-12	Transliacijas pradeda Lietuvos radijas
1926	Suburiamas LRT orkestro pirmtakas radijo stoties orkestras
1929	Radijas nacionalizuojamas ir įkuriamas Valstybinis Radijas
1946	Radijas pradeda transliuoti laidas užsieniui
1956	Transliacijas pradeda LR2
1956	S. Konarskio gatvėje Vilniuje pastatomas TV bokštas ir įrengiamas siųstuvas
1957-04-30	Eteryje pasirodo pirmoji Lietuvos televizijos laida
1965	Radijas pradeda transliuoti laidas užsieniui anglų kalba
1975	Televizija pradeda transliuoti reguliarias spalvotas programas
1990	Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba keičia Lietuvos radijo ir televizijos komiteto statusą ir įkuria Lietuvos radiją ir televiziją
1990	LR1 pradeda transliuoti visą parą

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

1991 01 13	Sovietinės armijos ir KGB padaliniai 222 dienoms šturmuoja ir užima LRT pastatus bei TV bokštą Vilniuje
1992	Iš Kauno pradeda transliuoti metus gyvavusi LTV2
1993	LRT tampa Europos transliuotojų sąjungos (EBU) nare
1995	Transliacijas pradeda metus gyvavusi radijo stotis jaunimui LR3
1996	Priimamas Visuomenės informavimo ir Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas
1998	Transliacijas pradeda trejus metus gyvavusi klasikinę muziką grojanti radijo stotis „Klasika“
1997	Įkuriama LRT muziejus
2000	Pradeda veikti interneto svetainė lrt.lt
2001	Prasideda LRT restruktūrizavimas
2003	LR1 tampa Lietuvos radiju, LR2 – radijo programa „Klasika“
2003	Pradedamos transliacijos internetu ir palydovu
2003	Transliacijas pradeda LTV2
2004	LR teikia paslaugą „Karšta naujiena tavo telefone“
2004	Atnaujinama LRT interneto svetainė lrt.lt
2005	Transliacijas pradeda internetinis @ radijas
2006	Įdiegta interneto svetainė pritaikyta neįgaliesiems
2006	Pradeda veikti svetainė pritaikyta mobiliam internetui wap.lrt.lt
2006	lrt.lt tampa naujienų portalu
2006	Transliacijas pradeda radijo stotis jaunimui „Opus 3“
2007 04	Portalas lrt.lt pradeda transliuoti vaizdo ir garso naujienas
2007 05	LRT pirmoji Lietuvoje ima teikti radijo ir televizijos laidų prenumeratos paslaugas (angl. <i>podcasting</i>)
2007 09	lrt.lt pradeda tiesiogines LTV ir LTV2 transliacijas internetu
2007 09	Transliacijas užsieniui pradeda LTV World

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

2008 04 01	LRT Generaliniu direktoriumi išrenkamas A. Siaurusevičius
2008 04 17-18	Vilniaus rotušėje vyko Europos transliuotojų sąjungos (EBU – European Broadcasting Union) radijo asamblėja, kurios šeimininkas – Lietuvos radijas ir televizija. Tai pirmas tokio masto transliuotojų renginys Baltijos šalyse ir antras posovietinėje erdvėje.
2008 05	Lietuvos televizija pirmą kartą „Eurovizijos“ dainų konkursą, EURO 2008 pusfinalius ir finalą transliuoja didelės raiškos (High Definition) formatu.
2008 09	Naudojant skaitmenines technologijas LRT archyvai tampa prieinami visuomenei portale adresu fondas.lrt.lt.
2009 02	Lietuvos televizija pradėjo transliuoti nacionalinį chorų konkursą „Lietuvos balsai“, siekiantį atgaivinti ir populiarinti choro dainavimo tradicijas Lietuvoje. Projekto sėkmė įkvėpė panašius projektus kurti ir komercinės televizijos.
2009 07	Pirmoji tarp Lietuvos eterio dalyvių LRT įžengė į pasaulinius virtualius socialinius tinklus – Facebook, Youtube, Twitter.
2009 11	Nutraukiamas LTV2 transliavimas analoginiais siųstuvais. Nuo šiol LTV2 programa matoma tik per skaitmeninę ar kabelinę televiziją.
2010 0101	Ilgaamžiškiausiai Lietuvos televizijos laidai „Panorama“ sukanka 40 metų.
2010 0518	LRT Tarybos pirmininku išrinktas D. Radzevičius
2010 05	LRT inicijuotoje ir transliuotoje akcijoje „Parama Gruzijos pabėgėlių vaikams“ surinkta 250 tūkst. litų. Idėjos autorė ir renginio vedėja Edita Mildažytė.
2011 0612	Lietuvos radijui – 85–eri. Sukaktis pažymima iškilmingu koncertu, kuriame skambėjo ir buvo apdovanoti „Vilniaus bokštų 2011“ bei radijo dramaturgijos konkurso „Kviečia radijo teatras“ laureatai.
2011 02	Vilniaus knygų mugėje įrengiama LRT studija, iš kur tiesiogiai transliuoja arba įrašomos LRT laidos. Transliacijos iš Knygų mugės tampa tradicija.

**APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA**

2011 04	Lietuvos radijas – klausomiausia radijo stotis tarp vadovų ir sprendimus priimančių profesionalų. Tai atskleidžia naujausias „TNS LT“ atliktas tyrimas.
2011 05	Lietuvos televizijos laida „Bėdų turgus“ Vilniuje atidengė paminklą labdaraiams. Dešimtmetį gyvuojantis projektas labdarai paaukojo 7 milijonus litų.
2011 05	Lietuvos kino meno apdovanojimuose „Sidabrinė gervė 2011“ Metų geriausiu TV filmu tapo Lietuvos televizijos „Giminės. Po dvidešimties metų“ (rež. Saulius Vosylus, prodiuseris Algirdas Žvinakevičius).
2011 11	Asociacijos „WIN/Gallup International“ inicijuotame projekte „Global Voice of the Media“ du Lietuvos radijo ir televizijos laidų vedėjai – Rita Miliūtė ir Virginijus Savukynas – pateko į ekspertų siūlomą įtakingiausių šalies žurnalistų dešimtuką. Dar penki LRT žurnalistai minimi Lietuvos gyventojų sudarytame įtakingiausių žiniasklaidos atstovų dešimtuose. Tai Edita Mildažytė, Algimantas Čekuolis, Rita Miliūtė, Henrikas Vaitiekūnas ir Palmira Galkontaitė.
2012 01	Paskutiniojo ketvirčio rinkos tyrimų duomenimis, Lietuvos radijas stiprina rinkos lyderio pozicijas nuo 19 iki 23 proc.
2012 02	Portale lrvab.lrt.lt. pradeda veikti Lietuvos radijo virtuali audiobiblioteka.
2012 02	Pirmą kartą Lietuvoje išmaniosios technologijos su televizija ir muzika susilieja dideliu mastu: išmaniųjų telefonų programėlė „Balsuok!“ leidžia balsuoti už patikusius atlikėjus ir tarti lemiamą žodį nacionalinės atrankos į 2012-ųjų „Euroviziją“ metu.
2012 04	Lietuvos televizijai – 55-eri.
2012 06	UEFA EURO 2012 transliuojanti Lietuvos televizija džiaugiasi puikiu žiūrimumu, kai kuriomis dienomis tampa žiūrimiausia Lietuvoje.
2012 06	Atsinaujina portalas LRT.LT.
2012 07	Atsinaujinęs Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija pristato naujus prekės ženklus. Kartu su plačiai auditorijai skirta LRT TELEVIZIJA (anksčiau LTV),

	LRT RADIJU (anksčiau Lietuvos radiju) ir interneto portalu LRT.LT atsinaujino ir savus žiūrovus bei klausytojus išsiugdę specializuoti kanalai. Klasikinės muzikos gerbėjai ir toliau gali rinktis radijo stotį LRT KLASIKA (anksčiau programa „Klasika“), jaunimas – LRT OPUS (anksčiau programa „Opus 3“). Naujasis televizijos LRT KULTŪRA (anksčiau LTV2) vardas labiau atskleidžia kanalo turinį, o LRT LITUANICA (anksčiau „LTV World“) pavadinimas ir laidos vienys po visą pasaulį pasklidusius išeivius.
2012 07 08	LRT transliuoja 2012-ųjų Londono vasaros olimpinės žaidynes. Kai kurių transliacijų dienomis tampa žiūrimiausia Lietuvoje. LRT.LT portale tiesiogines transliacijas žiūri rekordinis žmonių skaičius

Formuluodama savo veiklos misiją, LRT įvertino savo veiklos aplinką, pagrindines interesų grupes bei pačios organizacijos vidinę kultūrą ir lyderystės potencialą, reikalingą pasiekti strateginiams tikslams.

Vertindama interesų grupes, pagrindinį dėmesį LRT vadovybė skyrė savo auditorijos poreikiams, taip pat atsižvelgė į strategiją įgyvendinančių vadovų, darbuotojų bei išorės partnerių – valstybės institucijų, finansuotojų, nepriklausomų prodiuserių ir kitų – interesus.

LRT savo viziją formuluoja taip:

Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija – patikimiausias ir moderniausias Baltijos šalių visuomeninis transliuotojas.

LRT misija apibrėžiama taip:

Teikti Lietuvos visuomenei tikslią, objektyvią ir subalansuotą informaciją, kokybiškas šviečiamąsias, kultūrinės ir pramogines programas, sudaryti prielaidas darniam vystymuisi, demokratijos plėtrai bei atviros visuomenės vertybių įsitvirtinimui Lietuvos Respublikoje.

Įgyvendindama savo misiją LRT:

- renka ir skelbia informaciją apie Lietuvą ir pasaulį, supažindina visuomenę su Europos ir pasaulio kultūros įvairove bei šiuolaikinės civilizacijos pagrindais, stiprina Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir demokratiją, kuria, puoselėja ir saugo nacionalinės kultūros vertybes, ugdo toleranciją ir humanizmą, bendradarbiavimo, mąstymo ir kalbos kultūrą, stiprina visuomenės moralę ir pilietiškumą;

- • vadovaujasi objektyvumo, demokratijos, nešališkumo principais, užtikrina žodžio ir kūrybos laisvę; laidose atspindi įvairias pažiūras ir įsitikinimus, dalyvauti jose ir reikšti savo pažiūras turi teisę įvairių įsitikinimų žmonės;
- • pirmenybę teikia nacionalinei ir pasaulio kultūrai, informacinėms ir šviečiamosioms laidoms

Vertybės ir veiklos principai

LRT misija neatskiriama nuo būdų, kuriais siekiama tikslo ir vertybių, kuriomis paremta kasdieninė LRT veikla. LRT vadovybė siekia aiškiai perteikti veiklos misiją bei vertybes savo darbuotojams, taip pat savo auditorijai ir Lietuvos visuomenei.

Siekdama strateginių tikslų ir misijos įgyvendinimo, Lietuvos radijas ir televizija savo veikloje vadovaujasi tokiais veiklos principais ir vertybėmis:

- žodžio, kūrybos ir sąžinės laisvė,
- nepriklausomybė,
- objektyvumas,
- nešališkumas,
- teisingumas,
- tikslumas,
- sąžiningumas,
- pagarba visuomenės interesams, jos vertybėms, moralės normoms,
- pagarba žmogaus orumui, asmens teisėms, privačiam gyvenimui,
- informacijos išsamumas,
- asmeninė atsakomybė,
- savireguliacija,
- tolerancija,
- nuomonių įvairovė.

LRT, veiksmingai panaudodama turimas lėšas, sieks kurti išliekamąją vertę turinčias pramogines, kokybiškas šviečiamąsias ir objektyvias informacines-analitines programas, vengs smurto, agresijos, nihilizmo bei dorovės ir etikos normų pažeidimų propagavimo.

LRT šiandien – tai Lietuvos Respublikos visuomeninis Transliuotojas, didžiausia ir įvairiausiškiausia žiniasklaidos grupė šalyje. Jai priklauso 3 televizijos kanalai, 3 radijo stotys ir populiarus portalas internete.

3.pav. LRT įvairių kanalų logotipai

Kiekvieną dieną 1,5 milijono Lietuvos gyventojų ir tūkstančiai išeivių užsienyje renka LRT, kad gautų objektyvią, tikslią, išsamią ir nešališką informaciją, pamatytų ar išgirstų kokybiškas šviečiamąsias, kultūrinės ir pramogines laidas.

Atnaujintas LRT grupės ženklas ne tik nurodo vieno ar kito kanalo priklausomybę nacionaliniam transliuotojui, bet kartu yra laidų kokybės ir informacijos objektyvumo ženklas žiūrovui.

4.pav. LRT radijos logotipas

LRT RADIJUI parinkta skaisčiai raudona – atvira, drąsi, dėmesį sutelkianti – spalva, kurios karštis ir gyvybingumas atspindi LRT RADIJO specifiką – informacijos pateikimo greitį, išsamumą. LRT RADIJAS – populiariausia Lietuvoje radijo stotis. TNS LT tyrimų duomenimis, kiekvieną dieną jo klausosi 23 proc. 12-74 metų amžiaus Lietuvos gyventojų.

LRT RADIJO Naujienų tarnybos korespondentai dirba ne tik didžiuosiuose šalies miestuose, bet ir regionuose. Tai vienintelė šalyje naujienų tarnyba, turinti tokį platų bendradarbių tinklą nuo JAV iki Rusijos

2011 m. TNS LT atlikto tyrimo duomenimis, LRT RADIJAS – klausomiausia radijo stotis tarp vadovų ir sprendimus priimančių profesionalų.

5.pav. Kanalo LRT televizija logotipas

Kanalo LRT TELEVIZIJA logotipui parinkta ryškiai mėlyna spalva. Tai solidi, patikimos informacijos spalva.

2012 m. birželio mėnesį TNS LT atlikto tyrimo duomenimis, LRT TELEVIZIJOS vidutinis dienos pasiekimas buvo 31,8 proc. visų Lietuvos gyventojų.

55 metų sukaktį 2012 m. balandžio 30 d. minėjusi LRT TELEVIZIJA – visuomeninė televizija, kuri siekia atspindėti visų Lietuvos visuomenės sluoksnių interesus. LRT TELEVIZIJA transliuoja Lietuvos žiūrovams informacines, šviečiamąsias, kultūrinės ir pramogines programas, taip pat religines laidas bei laidas tautinėms mažumoms.

Visoje šalyje matoma LRT TELEVIZIJA transliuoja vidutiniškai 18 valandų per parą.

Apklausa rodo, kad respondentai labiausiai vertina LRT televizijos skleidžiamos informacijos patikimumą.

6.pav. Portalas lrt.lt logotipas

Portalui LRT.LT parinkta skaisčiai žydra spalva, nes internetas asocijuojasi su begaliniu pasauliu, beribiu dangumi. Be to, ši spalva simbolizuoja lengvumą ir pozityvumą, juk portale LRT.LT informacija prieinama greitai ir patogiai.

2000 m. pradėjusi veikti interneto svetainė LRT.LT per 12 metų transformavosi į inovatyvų audiovizualinį portalą, kuriame galima sužinoti karščiausias naujienas, tiesiogiai pamatyti ir išgirsti visų LRT priklausančių radijo ir televizijos kanalų laidas bei pasinaudoti unikaliomis „Mediatekos“ galimybėmis.

Čia sukauptas LRT aukso fondas – geriausi lietuviški kino ir televizijos filmai, istoriniai koncertai, olimpiadų, krepšinio varžybų įrašai, geriausios laidos. Kiekvieną dieną „Mediateka“ atnaujinama išliekamąją vertę turinčiais kūriniais ir laidomis.

LRT.LT pritaikyta šiuolaikinių mobiliųjų įrenginių – planšetinių kompiuterių, išmaniųjų telefonų – vartotojams.

7.pav.Kanalo LRT KULTŪRA logotipas

Kanalui LRT KULTŪRA parinkta vyšninė spalva simbolizuoja turtingumą, rafinuotumą bei eleganciją. Tai kanalas, kurio programa padeda žiūrovui pažinti Lietuvos ir pasaulio kultūros lobius.

2003 m. pradėto transliuoti kanalo LRT KULTŪRA (anksčiau vadinosi LTV2) programą sudaro kultūrinės laidos, filmų klasika, geriausia dokumentika. Tai kultūros ir pažinimo kanalas, kurį kaip mėgstamiausią įvardina dauguma kultūros ir meno žmonių.

Išprusę žiūrovai vertina kanalo dėmesį pasaulinio ir lietuviško kino klasikai, simfoninei muzikai, operai ir teatrui, literatūrai, Lietuvos kultūros ir meno paveldui.

Per nepilną gyvavimo dešimtmetį LRT KULTŪRA jau tapo gyvu metraštininku, atspindinčiu ir fiksuojančiu intensyvią kultūrinį gyvenimą Lietuvoje.

8.pav. Kanalo LRT LITUANICA logotipas

Kanalui LRT LITUANICA parinkta sodri, vasariškai žalia spalva, Ji tapatinama su Lietuvos, kaip daug žalumos turinčios šalies, identitetu ir žiūrovui – pirmiausia išeivijos lietuviams – asocijuojasi su gimtąja šalimi.

2007 m. pabaigoje pradėjęs veikti LRT LITUANICA (anksčiau LTV World) kanalas 24 valandas per parą transliuoja geriausias LRT TELEVIZIJOS ir LRT KULTŪRA laidas bei programas.

Išeivijai skirtą kanalo transliacijas mato Latvijos, Lenkijos, Gruzijos, taip pat Šiaurės šalių – Švedijos, Suomijos, Danijos ir Norvegijos – kabelinių televizijų abonementai, o per palydovus „Astra 4A“ bei „Galaxy 19“, LRT LITUANICA transliacijas galima matyti visoje Europoje bei Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje.

LRT KLASIKA

9.pav. Radijo stoties LRT KLASIKA logotipas

Radijo stoties LRT KLASIKA logotipui parinkta violetinė – brandi, kilminga spalva, atspindinti transliuojamo programų gausą ir išliekamąją vertę.

2003 m. pradėjusi transliuoti LRT KLASIKA (anksčiau antroji Lietuvos radijo programa) – tai radijo stotis, skirta kultūrai ir klasikinei muzikai.

LRT KLASIKA yra populiariausia stotis ne tik tarp kultūros žmonių, menininkų, ją renkasi intelektualūs, gilesnės analizės ir kokybiškos muzikos gerbėjai. Naujausios žinios iš kultūros ir mokslo pasaulio, ryškiausių Lietuvos asmenybių portretai, skaitomos knygos ir poezija, radijo teatras, tiesioginės transliacijos iš žymiausių Lietuvos ir pasaulio koncertų salių kasmet plečia klausytojų ratą.

LRT KLASIKOS rengiami ir transliuojami „Euroradio“ koncertai suteikia galimybę pasiklausyti žymiausių pasaulio atlikėjų. „Euroradijas“ – Europos transliuotojų sąjungos (EBU) narių radijus vienijantis projektas, todėl kartu su LRT KLASIKOS auditorija koncertų klausosi ir milijonai klausytojų visoje Europoje.

LRT KLASIKOS „Kultūros šviesulio“ rinkimai kasmet sujudina net mažiausių miestelių bendruomenes.

LRT KLASIKA yra prestižiškiausių Lietuvos muzikos festivalių, Tarptautinės knygų mugės ir kitų reikšmingiausių renginių partneris.

LRT OPUS

10. pav. Radijos LRT OPUS logotipas

LRT OPUS radijui parinkta oranžinė – jaunatviška, energija trykštanti spalva, kuri geriausiai atspindi kanalo paskirtį ir auditoriją. Ši spalva yra drąsi, nepriklausoma, jaunatviškai ambicinga, kaip ir čia transliuojama muzika bei laidos.

Prieš šešerius metus gimusios jaunimui skirtos radijo stoties „Opus 3“ tikslas išlieka toks pat – suteikti eterį intelektualėnei, kūrybiškai ir kokybiškai muzikai, kurią neretai ignoruoja komercinės radijo stotys.

11. pav. LRT logotipo idėja ir grafinė išraiška

Siekėme, kad LRT logotipas, reprezentuojantis nacionalinės reikšmės prekės ženklą ir sutelkiantis net 7 žiniasklaidos priemones, būtų aiškus, lengvai skaitomas, tačiau kartu išsiskiriantis, patraukiantis akį. Taip gimė naujasis logotipas – subtiliai pateikto dinamiško kubo ir raidžių LRT derinys.

Kubas – viena stabiliausių geometrinių formų – atspindi LRT puoselėjamą pastovumą bei patikimumą. Kartu tai figūra, turinti daug plokštumų, kurios perteikia LRT auditorijos įvairovę – juk mūsų žiūrovas, klausytojas ir skaitytojas yra visa Lietuvos visuomenė, turinti skirtingų poreikių ir interesų.

Kubo daugiabriauniškumas pabrėžia LRT žiniasklaidos formų įvairovę bei apimtį, o taip pat netiesiogiai byloja apie LRT pateikiamos informacijos patikimumą – juk informuodami mūsų žiūrovus ir klausytojus pateikiame jiems skirtingus požiūrius, kelių informacijos šaltinių patvirtintas žinias. Lengvai besisukantis kubas LRT prekės ženklui suteikia dinamiškumo. Naujajame logotipe galima įžvelgti ir vektorių – rodyklę, nukreiptą į dešinę ir į viršų. Tai tvirta nuoroda į LRT paskirtį – vesti visuomenę pirmyn.

Trys raidės LRT išlaiko istoriškumą ir ženklo atpažįstamumą. Palyginti su senuoju logotipu, raidės yra modernesnės ir lengvesnės.

LRT tarybą.

LRT taryba yra aukščiausioji Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) valdymo institucija, atstovaujanti visuomenės interesams. Ji sudaroma 6 metams iš 12 asmenų – visuomenės, mokslo ir kultūros veikėjų.

LRT taryba sudaroma Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo nustatyta tvarka. Pirmoji Tarybos kadencija sudaroma tokia tvarka:

- 4 narius 6 metams skiria Respublikos Prezidentas;

- 4 narius 4 metams skiria Seimas (2 nariai skiriami iš opozicinių frakcijų pasiūlytų kandidatų);
- 4 narius, kaip savo atstovus (po vieną), 2 metams skiria Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos švietimo taryba, Lietuvos meno kūrėjų asociacija ir Lietuvos vyskupų konferencija.

Pasibaigus Tarybos nario įgaliojimų laikui, jį paskyrusi ar delegavusi institucija (organizacija) naują narį skiria 6 metams.

Tarybos sudarymą organizuoja Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas. Jis kviečia pirmąjį Tarybos posėdį, kuriame Tarybos nariai paprasta visų Tarybos narių balsų dauguma 3 metams išsirenka Tarybos pirmininką.

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“

Į S T A T A I

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Viešoji įstaiga „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“ (santrumpa – LRT) yra valstybei nuosavybės teise priklausanti viešoji įstaiga (*LRT įstatymo 2 str. 1 d.*).

1.2. LRT yra Seimo įsteigto Lietuvos radijo ir televizijos teisių ir pareigų perėmėja. Negali būti jokių kitų LRT dalininkų. (*LRT įstatymo 5 str. 1 d.*)

1.3. LRT turtas yra valstybės nuosavybė. LRT turtas negali būti privatizuojamas. LRT turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. (*LRT įstatymo 14 str.*)

1.4. LRT yra juridinis asmuo, turi antspaudą ir sąskaitas bankuose įstatymų nustatyta tvarka (*LRT įstatymo 2 str. 2 d.*). LRT turi ūkinį, organizacinį, juridinį savarankiškumą ir simboliką bei savarankišką balansą.

1.5. LRT yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Pagal savo prievoles ji atsako tik savo turtu.

1.6. LRT turi savo antspaudą, kuriame įrašyta: Lietuvos Respublika. Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, santrumpa LRT ir LRT simbolis.

1.7. LRT ūkiniai-finansiniai metai yra kalendoriniai metai.

1.8. LRT savo veiklą grindžia Visuomenės informavimo įstatymu, Viešųjų įstaigų įstatymu, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymu, kitais teisės aktais ir šiais įstatais. (*LRT įstatymo 1 str. 2 d.*)

LRT veiklos terminas neribojamas.

1.10. LRT buveinės adresas: S. Konarskio g. 49, Vilnius.

2. Veiklos tikslai ir rūšys

2.1. LRT privalo rinkti ir skelbti informaciją apie Lietuvą ir pasaulį, supažindinti visuomenę su Europos ir pasaulio kultūros įvairove bei šiuolaikinės civilizacijos pagrindais, stiprinti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir demokratiją, kurti, puoselėti ir saugoti nacionalinės kultūros vertybes, ugdyti toleranciją ir humanizmą, bendradarbiavimo, mąstymo ir kalbos kultūrą, stiprinti visuomenės moralę ir pilietiškumą, ugdyti šalies ekologinę kultūrą. Rengiamų laidų turinys, forma ir kalba turi būti geros kokybės. Rengdamas ir skelbdamas laidas, LRT turi vadovautis objektyvumo, demokratijos, nešališkumo principais, užtikrinti žodžio ir kūrybos laisvę, laidose turi atsispindėti įvairios pažiūros ir įsitikinimai, dalyvauti jose ir reikšti savo pažiūras turi teisę įvairių įsitikinimų žmonės. Laidose turi būti gerbiamas žmogaus orumas ir jo teisės, nenusižengiama moralės ir etikos principams. (*LRT įstatymo 3 str. 1 d.*)

2.2. LRT, siekdama savo tikslų, vykdo veiklą remdamasi „Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus“ punktais:

18.20 Įrašytų laikmenų tiražavimas

18.12 Kitas spausdinimas.

46.90 Nespecializuota didmeninė prekyba

47.99 Kita mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse

58.19 Kita leidyba

59.11 Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba

59.12 Pagamintų kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų meninis apipavidalinimas

59.13 Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų platinimas

59.14 Kino filmų rodymas

59.20 Garso įrašymas ir muzikos įrašų leidyba

60.10 Radijo programų transliavimas

60.20 Televizijos programų rengimas ir transliavimas

61.10 Laidinio ryšio paslaugų veikla

61.20 Belaidžio ryšio paslaugų veikla

61.30 Palydovinio ryšio paslaugų veikla

61.90 Kitų ryšių paslaugų veikla

68.20 Nuosavo arba nuomojamo nekilnojamojo turto nuoma ir eksploatavimas 73.11 Reklamos agentūrų veikla

73.12 Atstovavimas žiniasklaidai

77.22 Vaizdajuosčių ir kompaktinių diskų nuoma

77.39 Kitų, niekur kitur nepriskirtų, mašinų, įrangos ir materialijų vertybių nuoma ir išperkamoji nuoma

77.39.60 Radijo ir televizijos įrenginių nuoma.

90.01 Scenos pastatymų veikla

91.01 Bibliotekų ir archyvų veikla

91.02 Muziejų veikla

95.12.10 Ryšio sistemų techninė priežiūra

3. LRT teisės

3.1. LRT turi leidybos teisę, taip pat teisę nemokamai įrašinėti ir transliuoti Seimo bei Vyriausybės posėdžius, iškilmingus valstybės aktus ir disponuoti įrašais savo nuožiūra. (*LRT įstatymo 5 str. 2 d.*)

3.2. LRT turi teisę teikti teleteksto paslaugas, laisvai parengti ne ilgesnes kaip 90 sekundžių trukmės informacinio pobūdžio laidas apie visuomenei reikšmingus Lietuvos ir kitų šalių politikos ar kitokius įvykius, kultūros, sporto ar kitus renginius, apie kuriuos pateikti informaciją visuomenei kiti transliuotojai yra įsigiję išimtinę teisę. (*LRT įstatymo 5 str. 3 d.*)

3.3. LRT turi teisę rengti konkursus, festivalius, konferencijas, seminarus, įkurti meno kolektyvus, nustatyti tiesioginius ryšius su užsienio organizacijomis ir kompanijomis, dalyvauti tarptautinių organizacijų veikloje, organizuoti radijo ir televizijos laidas užsieniui, susitarimų pagrindu retransliuoti užsienio radijo ir televizijos programas, steigti filialus, korespondentų punktus, leisti informacinius leidinius apie savo veiklą. (*LRT įstatymo 5 str. 4 d.*)

3.4. LRT turi teisę transliuoti 2 televizijos ir 4 radijo programas. Šiai nuostatai įgyvendinti reikalingas teisės pirmumo tvarka LRT suteikia Lietuvos radijo ir televizijos komisija Visuomenės informavimo įstatymo ir Elektroninių ryšių įstatymo nustatyta tvarka. (*LRT įstatymo 5 str. 5 d.*)

3.5. LRT taip pat turi šias teises:

3.5.1. transliuoti reklamą;

3.5.2. konkursus, festivalius, konferencijas, seminarus bei parodas rengti savarankiškai ar su kitais asmenimis;

- 3.5.3. organizuoti įsteigtų meno kolektyvų koncertinę veiklą;
- 3.5.4. įsigyti turtą, jį valdyti, naudoti ir juo disponuoti LRT įstatymo ir šių įstatų nustatyta tvarka;
- 3.5.5. sudaryti sutartis, priimti įsipareigojimus;
- 3.5.6. teikti mokamas paslaugas ir nustatyti teikiamų paslaugų kainas;
- 3.5.7. gauti paramą. Teikti paramą ir labdarą. Šiuo atveju paramos ir labdaros dalyku negali būti valstybės biudžeto lėšos;
- 3.5.8. skelbti konkursus prekėms, paslaugoms ir darbams pirkti ir parduoti;
- 3.5.9. nustatyti savo vidaus struktūrą, steigti filialus ir korespondentų punktus;
- 3.5.10. stoti į ne pelno organizacijas bei dalyvauti jų veikloje;
- 3.5.11. sudaryti sąlygas darbuotojams kelti kvalifikaciją;
- 3.5.12. turėti sąskaitas Lietuvos Respublikoje ir kitose valstybėse įregistruotuose bankuose, savo antspaudą ir jį keisti ir naudoti savo nuožiūra;
- 3.5.13. savarankiškai vykdyti komercinę-ūkinę veiklą;
- 3.5.14. steigti pelno nesiekiančius ribotos civilinės atsakomybės viešuosius juridinius asmenis;
- 3.5.15. LRT gali turėti ir kitokių, šiuose įstatuose nenumatytų teisių ir pareigų, neprieštarujančių Lietuvos Respublikos įstatymams.

4. LRT valdymas

- 4.1. LRT valdymo organai yra Taryba ir generalinis direktorius. (*LRT įstatymo 9 str. 1 d.*)
- 4.2. LRT visuotinio susirinkimo funkcijos pavedamos Tarybai. (*LRT įstatymo 5 str. 1 d.*)

5. LRT taryba. Sudarymo ir atšaukimo tvarka

5.1. LRT taryba yra aukščiausiasis LRT organas, atstovaujantis visuomenės interesams. Ji sudaroma 6 metams iš 12 asmenų – visuomenės, mokslo ir kultūros veikėjų. Pirmajai Tarybos, sudaromos LRT įstatymo nustatyta tvarka, kadencijai 4 tarybos narius 6 metams skiria Respublikos Prezidentas; 4 narius 4 metams skiria Seimas (2 nariai skiriami iš opozicinių frakcijų pasiūlytų kandidatų); 4 narius kaip savo atstovus (po vieną) 2 metams skiria šios organizacijos: Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos švietimo taryba, Lietuvos meno kūrėjų asociacija, Lietuvos vyskupų konferencija. Pasibaigus Tarybos nario įgaliojimų laikui, jį paskyrusi ar delegavusi institucija (organizacija) naują narį skiria 6 metams. (*LRT įstatymo 9 str. 2 d.*)

5.2. Tarybos sudarymą organizuoja Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas. Jis kviečia pirmąją Tarybos posėdį, kuriame Tarybos nariai paprasta visų Tarybos narių balsų dauguma 3 metams išsirenka Tarybos pirmininką. (*LRT įstatymo 9 str. 3 d.*)

5.3. Tarybos nariais negali būti Seimo, Vyriausybės, Radijo ir televizijos komisijos nariai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis radijo ir televizijos stotyse, įskaitant LRT, taip pat radijo ir televizijos stočių savininkai ir bendraturčiai. (*LRT įstatymo 9 str. 4 d.*)

5.4. Tarybos narys negali būti atšauktas iš pareigų, kol nesibaigė jo įgaliojimų laikas, išskyrus atvejus, kai:

- 1) Tarybos narys atsistatydina;
- 2) Tarybos narys be pateisinamos priežasties daugiau kaip 4 mėnesius nedalyvauja Tarybos darbe;
- 3) Tarybos nariui yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis;
- 4) Tarybos narys netenka Lietuvos Respublikos pilietybės (*LRT įstatymo 9 str. 5 d.*).

5.5. Pasibaigus kurio nors Tarybos nario įgaliojimų laikui, šis Tarybos narys gali būti pakartotinai skiriamas į Tarybą su sąlyga, jeigu dėl tokio paskyrimo nesusidaro daugiau kaip dvi kadencijos iš eilės. (*LRT įstatymo 9 str. 6 d.*)

5.6. Kai Taryboje atsiranda laisva vieta, Tarybos pirmininkas kreipiasi į instituciją, paskyrusią ar delegavusią trūkstantį Tarybos narį, prašydamas paskirti naują Tarybos narį iki kadencijos, kuriai buvo paskirtas atsistatydinęs ar atšauktas Tarybos narys, pabaigos. (*LRT įstatymo 9 str. 7 d.*)

5.7. Taryba turi teisę atsistatydinti nepasibaigus kadencijai. Jeigu Taryba atsistatydina, Tarybos ir visų jos narių įgaliojimai nutrūksta naujai sudarytai Tarybai susirinkus į pirmąjį posėdį. Tarybos atsistatydinimo atveju netaikomas 5.6. straipsnis. (*LRT įstatymo 9 str. 8 d.*)

5.8. Kai Taryba atsistatydina, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas ne vėliau kaip per 10 dienų kreipiasi į institucijas, paskyrusias ar delegavusias Tarybos narius, prašydamas paskirti Tarybos narius. (*LRT įstatymo 9 str. 9 d.*)

5.9. Institucijos, įgaliotos skirti Tarybos narius, privalo juos paskirti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto kreipimosi dienos. Paskyrus visus Tarybos narius, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas ne vėliau kaip per 10 dienų organizuoja Tarybos pirmininko rinkimą. Tarybos pirmininkas renkamas 3 metams paprasta visų Tarybos narių balsų dauguma, jeigu nesusidaro daugiau kaip dvi kadencijos iš eilės. Tarybos pirmininko pavaduotojas renkamas ta pačia tvarka Tarybos pirmininko teikimu. (*LRT įstatymo 9 str. 10 d.*)

6. LRT tarybos funkcijos ir kompetencija bei atskaitomybė

6.1. LRT taryba:

- 1) formuoja LRT programų valstybinę strategiją (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 1 p.*);
- 2) formuoja LRT programų mastus ir struktūrą, nustato LRT programų transliavimo trukmę, kasmet tvirtina LRT programų sudėtį ir jų pakeitimus (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 2 p.*);
- 3) nustato kanalų skaičių ir jų naudojimą programoms transliuoti (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 3 p.*);
- 4) tvirtina LRT įstatus (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 4 p.*);
- 5) prižiūri, kaip įgyvendinami LRT uždaviniai ir laikomasi teisės aktuose transliuotojams keliamų reikalavimų (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 5 p.*);
- 6) svarsto ir tvirtina LRT veiklos perspektyvinius ir kasmetinius planus (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 6 p.*);
- 7) tvirtina LRT administracijos teikiamas LRT metines pajamų ir išlaidų sąmatas bei jų vykdymo ataskaitas (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 7 p.*);
- 8) svarsto ir tvirtina metines LRT veiklos ataskaitas (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 8 p.*);
- 9) tvirtina LRT kūrybinių darbuotojų, dirbančių pagal terminuotas darbo sutartis, taip pat darbuotojų, priimamų viešo konkurso būdu, pareigybes (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 9 p.*);
- 10) tvirtina konkursų LRT laidoms rengti rezultatus (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 10 p.*);
- 11) steigia LRT ūkinės ir finansinės veiklos klausimams svarstyti Administracinę komisiją (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 12 p.*);
- 12) tvirtina Administracinės komisijos nuostatus (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 12 p.*);
- 13) skiria Administracinės komisijos narius (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 13 p.*);
- 14) nustato konkurso LRT generalinio direktoriaus pareigoms tvarką (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 14 p.*);
- 15) ne vėliau kaip per 15 dienų po Tarybos pirmininko išrinkimo skelbia konkursą generalinio direktoriaus pareigoms (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 15 p.*);
- 16) viešo konkurso būdu 5 metams skiria generalinį direktorių bei nustato jo atlyginimą (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 16 p.*);
- 17) nustato generalinio direktoriaus pavaduotojų skaičių (*LRT įstatymo 10 str. 17 d. 1 p.*);
- 18) generalinio direktoriaus teikimu skiria ir atleidžia jo pavaduotojus (*LRT įstatymo 10 str. 1 d. 18 p.*);
- 19) nustato generalinio direktoriaus pavaduotojų atlyginimo dydį;

20) veikia Visuotinio dalininkų susirinkimo vardu LRT įsteigtų pelno nesiekiančių viešųjų juridinių asmenų atžvilgiu šiose srityse: (i) steigiant, reorganizuojant ir likviduojant juridinį asmenį, (ii) priima sprendimus dėl juridinių asmenų vadovo(-ų) skyrimo / atleidimo.

6.2. LRT taryba kasmet iki liepos 1 dienos paskelbia metinę veiklos ataskaitą. Šioje ataskaitoje pateikiamos pajamų ir išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitos pagal LRT įstatymo 15 str. 1 dalyje nurodytus finansavimo šaltinius. Ataskaitoje privalo būti detalūs duomenys apie finansavimo šaltinių kieki ir visų pajamų, kurios gautos ne iš viešojo pobūdžio paslaugų teikimo, dydį, taip pat nurodytos išlaidos, susijusios su ne viešojo pobūdžio paslaugų teikimu. Kai LRT ištekliai naudojami ir viešosioms, ir ne viešosioms paslaugoms, išlaidos turi būti paskirstytos atitinkamai kaip skirtumas tarp visų įmonės išlaidų ir visų ne viešojo pobūdžio išlaidų. Tarybos pirmininkas kartą per metus už LRT veiklą atsiskaito Seimo plenariniame posėdyje. (*LRT įstatymo 10 str. 6 d.*)

7. LRT tarybos posėdžių šaukimo ir nutarimų priėmimo tvarka

7.1. Tarybos posėdžius ne rečiau kaip kartą per mėnesį šaukia Tarybos pirmininkas, o kai jis neina pareigų, - pirmininko pavaduotojas savo iniciatyva arba trečdalio Tarybos narių reikalavimu. (*LRT įstatymo 9 str. 11 d.*) Taryba dirba pagal Tarybos patvirtintą darbo reglamentą.

7.2. Posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja daugiau kaip pusė Tarybos narių. (*LRT įstatymo 9 str. 11 d.*)

7.3. Nutarimai priimami paprasta visų Tarybos narių balsų dauguma, išskyrus sprendimą dėl nepasitikėjimo generaliniu direktoriumi pareiškimo (nepasitikėjimui generaliniu direktoriumi pareikšti yra reikalinga 2/3 visų Tarybos narių balsų dauguma). (*LRT įstatymo 9 str. 11 d.*)

7.3.1. Tarybos narių balsavimas yra slaptas, jeigu slapto balsavimo pageidauja bent 2 (du) Tarybos nariai.

7.4. Tarybos veikla yra vieša. Tarybos reglamento numatytais atvejais gali būti rengiami uždari Tarybos posėdžiai (*LRT įstatymo 10 str. 6 d.*). Taip pat Tarybos posėdžiai yra uždari, kai tokį sprendimą priima Taryba paprasta balsų dauguma.

7.5. Posėdžių periodiškumas gali būti nustatytas Tarybos darbo reglamente.

7.6. Tarybai nutarus Tarybos nutarimai yra skelbiami LRT radijo ir (ar) LRT televizijos laidose.

7.7. Tarybos nutarimai LRT yra privalomi (*LRT įstatymo 10 str.3 d.*). Jeigu generalinis direktorius nesutinka su Tarybos nutarimu, jis gali kreiptis į Tarybą su motyvuotu prašymu persvarstyti nutarimą, išskyrus Tarybos nutarimą dėl Tarybos atsistatydinimo. Taryba privalo ne vėliau kaip per 10

dienų svarstyti generalinio direktoriaus prašymą. Pakartotinai balsavus už tą patį nutarimą daugiau kaip pusei visų Tarybos narių, generalinis direktorius nutarimą privalo vykdyti. (*LRT įstatymo 10 str. 4 d.*)

7.8. Tarybos posėdžio protokole turi būti nurodyta:

- posėdžio data;
- posėdžio pirmininkas ir asmuo, rašantis posėdžio protokolą;
- darbotvarkė;
- posėdyje dalyvaujantys tarybos nariai;
- priimti nutarimai;
- būtinas balsų skaičius nutarimui priimti;
- balsavimo rezultatai.

Protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir asmuo, surašęs protokolą.

8. LRT tarybos pirmininkas

8.1. Paskyrus visus Tarybos narius, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas ne vėliau kaip per 10 dienų organizuoja Tarybos pirmininko rinkimą.

8.2. Tarybos pirmininkas renkamas 3 metams paprasta visų Tarybos narių balsų dauguma ne daugiau kaip dviems kadencijoms iš eilės. Tarybos pirmininko pavaduotojas renkamas ta pačia tvarka Tarybos pirmininko teikimu.

Tarybos pirmininkas šaukia Tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja.

8.4. Kai Tarybos pirmininkas neina savo pareigų, Tarybos posėdžius šaukia ir jiems pirmininkauja Tarybos pirmininko pavaduotojas.

8.5. Tarybos pirmininko ir jo pavaduotojo funkcijas nustato LRT tarybos darbo reglamentas.

8.6. Tarp Tarybos posėdžių Tarybai atstovauja ir Tarybos vardu veikia Tarybos pirmininkas, o apie savo, kaip Tarybos pirmininko veiklą, informuoja Tarybos narius per artimiausią Tarybos posėdį.

9. Generalinis direktorius

12. pav. LRT generalinis direktorius AUDRIUS SIAURUSEVIČIUS

9.1. LRT operatyvinę bei ūkinę-finansinę veiklą organizuoja ir vykdo generalinis direktorius.

9.2. LRT vadovauja ir atstovauja generalinis direktorius. Generalinis direktorius atsako už LRT veiklą, LRT parengtas bei transliuojamas programas, taip pat už Tarybos nutarimų įgyvendinimą. (*LRT įstatymo 12 str.1 d.*)

9.3. Generalinių direktorių viešo konkurso būdu 5 metams skiria Taryba daugiau kaip pusės visų Tarybos narių balsų dauguma. Negavus tokio balsų skaičiaus, rengiamas naujas konkursas. (*LRT įstatymo 12 str.2 d.*)

9.3.1. Su generaliniu direktoriumi sudaroma darbo sutartis LR Darbo kodekso nustatyta tvarka. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi sudaro ir pasirašo Tarybos pirmininkas.

9.3.2. Generalinio direktoriaus skatinimo ir drausminių nuobaudų skyrimą sprendžia Taryba paprasta balsų dauguma, priimdama nutarimą.

9.4. Generalinio direktoriaus teikimu Taryba skiria generalinio direktoriaus pavaduotojus: radijo direktorių ir televizijos direktorių bei kitus pavaduotojus, jeigu Taryba priima nutarimą dėl didesnio generalinio direktoriaus pavaduotojų skaičiaus. Su generalinio direktoriaus pavaduotojais sudaroma darbo sutartis 5-ių metų kadencijos laikotarpiui.

9.5. Pavaduotojų kompetenciją ir atlyginimus nustato LRT taryba generalinio direktoriaus teikimu.

9.6. Generalinio direktoriaus atostogų, komandiruočių ar ligos laikotarpiu jo pareigas vykdo vienas iš pavaduotojų.

9.7. Generalinis direktorius dėl Tarybos pareikšto nepasitikėjimo gali būti atleistas iš pareigų nepasibaigus jo įgaliojimų laikui, jeigu už tai balsuoja ne mažiau kaip 2/3 visų Tarybos narių. (*LRT įstatymo 12 str. 4 d.*)

9.8. Generalinis direktorius gali atsistatydinti nepasibaigus kadencijai. Tuo atveju atsistatydina ir jo teikimu Tarybos paskirti generalinio direktoriaus pavaduotojai. (*LRT įstatymo 12 str. 5 d.*). Šiuo atveju generalinis direktorius ir pavaduotojai apie tai raštu praneša Tarybai ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.

9.9. Tarybai atsistatydinus, generalinis direktorius bei jo teikimu Tarybos paskirti generalinio direktoriaus pavaduotojai atleidžiami (*LRT įstatymo 12 str. 6 d.*), t.y. darbo sutartys, sudarytos su generaliniu direktoriumi ir jo pavaduotojais, nutraukiamos.

9.10. Tarybai arba generaliniam direktoriui atsistatydinus, Taryba paveda generaliniam direktoriui ar kitam asmeniui laikinai eiti generalinio direktoriaus pareigas iki naujo generalinio direktoriaus paskyrimo (*LRT įstatymo 12 str. 6 d.*).

10. Generalinio direktoriaus funkcijos

10.1. Generalinis direktorius:

- 1) vadovauja LRT veiklai (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*);
- 2) atstovauja LRT šalyje, užsienyje ir tarptautinėse organizacijose; taip pat teisme (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*);
- 3) tvirtina LRT struktūrą (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*) bei struktūrinių padalinių nuostatus;
- 4) tvirtina administracijos nuostatus (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*);
- 5) pritarus LRT tarybai steigia LRT filialus ir tvirtina jų nuostatus;
- 6) priima į darbą ir atleidžia darbuotojus;
- 7) tvirtina darbo apmokėjimo sistemą (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*);
- 8) nustato darbuotojams atlyginimus, priedus ir priemokas;
- 9) nustato paslaugų kainas ir tarifus;
- 10) sudaro sutartis (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*);
- 11) skelbia įsakymus ir kontroliuoja, kaip jie įgyvendinami (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.*);
- 12) kontroliuoja, kaip vykdomos sutartys;
- 13) be balsavimo teisės gali dalyvauti LRT tarybos ir Administracinės komisijos posėdžiuose (*LRT įstatymo 13 str. 2 d.*);
- 14) rengia ir teikia Tarybai tvirtinti metinę LRT veiklos ataskaitą (*LRT įstatymo 13 str. 3 d.*);
- 15) teikia Tarybai pavaduotojų kandidatūras;
- 16) Tarybos prašymu informuoja Tarybą apie įstatymuose numatytų LRT funkcijų, Tarybos nutarimų vykdymą bei Administracinės komisijos išvadas (*LRT įstatymo 13 str. 1 d. 2 p.*);

17) LRT steigiant pelno nesiekiančius viešuosius juridinius asmenis, Tarybai pritarus, sudaro ir pasirašo steigimo sutartį arba steigimo aktą, taip pat veikia Visuotinio dalininkų susirinkimo vardu LRT įsteigtų pelno nesiekiančių viešųjų juridinių asmenų atžvilgiu visose srityse (įskaitant juridinių asmenų finansinių ataskaitų svarstymą ir tvirtinimą), išskyrus sritis, įstatuose priskirtas Tarybai.

10.2. Generalinis direktorius turi teisę gauti Tarybos nutarimus, Administracinės komisijos išvadas bei kitą informaciją, būtiną savo funkcijoms atlikti (*LRT įstatymo 13 str. 2 d.*).

11. Administracinė komisija

11.1. Administracinė komisija sudaroma iš 5 narių. Administracinės komisijos narius 4 metams skiria Taryba. (*LRT įstatymo 11 str. 1 d.*). Kandidatus į Administracinės komisijos narius gali siūlyti Tarybos nariai ir LRT generalinis direktorius.

11.2. Administracinė komisija:

- 1) svarsto ir teikia išvadas LRT ūkinės ir finansinės veiklos klausimais, numatytais LRT įstatymo 11 str. 6 dalies 1 – 7 punktuose;
- 2) konsultuoja Tarybą ir generalinį direktorių finansų klausimais;
- 3) gali siūlyti Tarybai inicijuoti LRT ar atskirų jos padalinių ūkinės ir finansinės veiklos auditą;
- 4) pateikia išvadas ir siūlymus dėl LRT įsteigtų pelno nesiekiančių viešųjų juridinių asmenų finansinių ataskaitų vykdymo.

11.3. Administracinė komisija veikia pagal Tarybos patvirtintus nuostatus.

11.4. Administracinė komisija ne rečiau kaip kartą per metus už savo veiklą atsiskaito Tarybai. Ne vėliau kaip prieš 7 darbo dienas komisija iki ataskaitos svarstymo Taryboje, pateikia ataskaitą Tarybai bei generaliniam direktoriui susipažinti. Svarstant Tarybos posėdyje komisijos pateiktą ataskaitą dalyvauja generalinis direktorius. Administracinės komisijos ataskaita yra tvirtinama Tarybos nutarimu.

12. LRT turtas. Disponavimo turtu tvarka

12.1. LRT turtą sudaro:

- 1) Ilgalaikis turtas ir apyvartinės lėšos;
- 2) LRT sukurtos programos ir kūrybinės veiklos rezultatai.

12.2. Ilgalaikis turtas ir apyvartinės lėšos yra valstybės nuosavybė. LRT šį turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise.

12.3. Ilgalaikį turtą, kurio kiekvieno objekto likutinė vertė yra ne mažesnė kaip 100 000 litų, LRT gali parduoti, perleisti, nurašyti tik gavusi Vyriausybės leidimą. (*LRT įstatymo 14 str. 4 d.*)

12.4. Ilgalaikį turtą, kurio kiekvieno objekto likutinė vertė yra mažesnė negu 100 000 litų, LRT gali parduoti, perleisti, nurašyti tik gavus Tarybos leidimą. (*LRT įstatymo 14 str. 5 d.*)

12.5. Ilgalaikį, visiškai susidėvėjusį turtą bei trumpalaikį turtą, kurio pradinė įsigijimo arba indeksuota vertė yra iki 1000 litų, LRT gali parduoti, perleisti ar nurašyti LRT generalinio direktoriaus įsakymu. (*LRT įstatymo 14 str. 6 d.*)

12.6. Valstybei priklausantis LRT turtas turi būti naudojamas tik LRT tikslams ir veiklai. Juo negalima užtikrinti kitų asmenų prievolių vykdymo.

12.7. LRT pastatai ir žemė negali būti parduodami, perleidžiami ar įkeičiami. (*LRT įstatymo 14 str. 3d.*)

12.8. LRT, pardavusi jos veiklai nereikalingas materialines vertybes, gautas pajamas naudoja šiuose įstatuose nustatyta veiklai vykdyti.

13. LRT lėšos ir pajamos

13.1 LRT lėšų ir pajamų šaltiniai:

- 1) valstybės biudžeto asignavimai;
- 2) pajamos, gautos už radijo ir televizijos laidų bei teisių į jas perdavimą (pardavimą, nuomą ir pan.);
- 3) pajamos, gautos už reklamą;
- 4) pajamos, gautos už leidybą;
- 5) pajamos, gautos iš paramos;
- 6) pajamos, gautos iš komercinės ir ūkinės veiklos;
- 7) Lietuvos ir užsienio fondų asignavimai;
- 8) skolinto kapitalo lėšos.

13.2. LRT turi teisę gauti lėšas ir uždirbti pajamas ir kitais teisėtais būdais.

14. Lėšų ir pajamų naudojimo tvarka

14.1. Lėšoms, gaunamoms iš Lietuvos Respublikos biudžeto bei fondų, naudoti sudaromą sąmatą bei specialiųjų lėšų iš komercinės veiklos metinę sąmatą generalinio direktoriaus teikimu tvirtina Taryba. Ne mažiau kaip pusę komercinės veiklos pajamų LRT privalo naudoti pagrindinei radijo ir televizijos veiklai (programų rengimui ir transliavimui).

14.2. LRT pajamas, gautas iš paramos, taip pat pagal testamentą naudoja paramos teikėjo ar testatoriaus nurodymu.

14.3. LRT iš valstybės biudžeto gautas lėšas laiko LRT atskiroje sąskaitoje.

14.4. Iš LRT lėšų, gaunamų iš valstybės biudžeto, yra finansuojama Taryba (apmokama už posėdžius bei Tarybos administracinės išlaidos). Lėšos, skirtos Tarybai, turi būti numatytos LRT metinėje pajamų ir išlaidų sąmatoje ir naudojamos tik įstatymų nustatytoms Tarybos funkcijoms atlikti. (*LRT įstatymo 9 str. 13 d.*) Tarybos finansavimo tvarką nustato LRT taryba nutarimu.

14.5. Administracinė komisija yra finansuojama iš LRT lėšų Administracinės komisijos nuostatų nustatyta tvarka. Administracinės komisijos finansavimo tvarką nustato LRT taryba nutarimu.

14.6. LRT skiriamos lėšos Lietuvos Respublikos valstybės biudžete nurodomos atskira eilute. Lėšos už LRT programų siuntimą skiriamos iš valstybės biudžeto, o jų suma nurodoma atskiroje valstybės biudžeto įstatymo eilutėje.

15. Finansinės veiklos kontrolė

15.1. LRT vykdo buhalterinę apskaitą, teikia finansinę-buhalterinę ir statistinę informaciją valstybės institucijoms bei moka mokesčius įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

15.2. LRT finansinė veikla kontroliuojama vidaus ir išorės audito tvarka. Administracinė komisija turi teisę siūlyti Tarybai inicijuoti LRT ar atskirų jos padalinių ūkinės veiklos auditą.

15.2.1. Išorės auditorius pasirenkamas konkurso būdu. Audito paslaugų sutartis su išorės auditoriais sudaro generalinis direktorius. Išorės auditas atliekamas teisės aktų, reglamentuojančių auditą, nustatytais atvejais ir tvarka. Išorės audito ataskaitos yra konfidencialios.

15.2.2. Vidaus auditorius(-iai) dirba pagal darbo sutartį, kurią su auditoriumi(-iais) pasirašo generalinis direktorius. Vidaus auditas atliekamas vadovaujantis Vidaus audito tarnybos viršininko parengtu metiniu planu, kuris raštu suderinamas su generaliniu direktoriumi, bei teisės aktų, reglamentuojančių vidaus audito veiklą, reikalavimais. Vidaus audito ataskaitos yra konfidencialios.

15.3. LRT privalo teikti valstybės kontrolės institucijoms bei auditui jų reikalaujamus dokumentus.

16. LRT filialai ir korespondentų punktai

16.1. LRT gali steigti filialus Lietuvoje ir užsienyje LRT generalinio direktoriaus įsakymu, po to, kai Taryba, susipažinusi su steigiamojo filialo nuostatais, priima nutarimą pritarti atitinkamo filialo steigimui. Filialo veikla vykdoma pagal filialo nuostatus ir LR įstatymus, filialas yra LRT struktūrinis padalinys, kurio nuostatus tvirtina LRT generalinis direktorius.

16.2. LRT gali steigti korespondentų punktus Lietuvoje ir užsienyje LRT generalinio direktoriaus įsakymu, po to, kai Taryba priima nutarimą pritarti atitinkamo korespondentų punkto

steigimui. Korespondentų punktai yra LRT struktūriniai padaliniai ir veiklą vykdo kaip LRT struktūriniai padaliniai.

17. Reorganizavimas ir likvidavimas

17.1. LRT reorganizuojama ir likviduojama Lietuvos Respublikos įstatymu.

17.2. LRT netaikomas bankrotas.

18. Įstatų keitimo ir papildymo tvarka

18.1. LRT įstatai keičiami ir papildomi LRT tarybos nutarimu.

18.2. Iniciatyvos teisę keisti ir papildyti įstatus turi LRT taryba (1/3 balsų) ir generalinis direktorius.

18.3. Sprendimai dėl įstatų pakeitimo ir papildymo priimami paprasta visų tarybos narių balsų dauguma.

18.4. Įstatų pakeitimai ir papildymai įsigalioja nuo jų įregistravimo įstatymu nustatyta tvarka.

19. Pranešimai

19.1. Vieši pranešimai, kuriuos pagal įstatymą privalu skelbti, skelbiami viename iš nacionalinių dienraščių ir „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS TARYBA

LRT taryba yra aukščiausioji Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) valdymo institucija, atstovaujanti visuomenės interesams. Ji sudaroma 6 metams iš 12 asmenų – visuomenės, mokslo ir kultūros veikėjų.

LRT taryba sudaroma Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo nustatyta tvarka. Pirmoji Tarybos kadencija sudaroma tokia tvarka:

- 4 narius 6 metams skiria Respublikos Prezidentas;
- 4 narius 4 metams skiria Seimas (2 nariai skiriami iš opozicinių frakcijų pasiūlytų kandidatų);
- 4 narius, kaip savo atstovus (po vieną), 2 metams skiria Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos švietimo taryba, Lietuvos meno kūrėjų asociacija ir Lietuvos vyskupų konferencija.

Pasibaigus Tarybos nario įgaliojimų laikui, jį paskyrusi ar delegavusi institucija (organizacija) naują narį skiria 6 metams.

Tarybos sudarymą organizuoja Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas. Jis kviečia pirmąjį Tarybos posėdį, kuriame Tarybos nariai paprasta visų Tarybos narių balsų dauguma 3 metams išsirenka Tarybos pirmininką.

ŠIUO METU LRT TARYBĄ SUDARO:

1. TARYBOS PIMININKAS DAINIUS RADZEVIČIUS.

13. pav. Tarybos pirmininkas DAINIUS RADZEVIČIUS

Delegavo Lietuvos meno kūrėjų asociacija. Tarybos nario įgaliojimai iki 2014 m. gegužės 19 d. Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas.

2. TARYBOS NARIAI:

2.1 DARIUS CHMIELIAUSKAS.

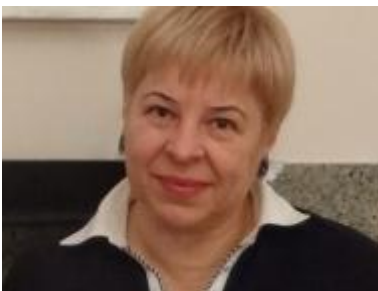

14. pav. DARIUS CHMIELIAUSKAS

Delegavo Lietuvos Vyskupų Konferencija.

Tarybos nario įgaliojimai iki 2014m. gegužės 19 d. Kauno arkivyskupijos atstovas spaudai.

2.2 GRAŽINA DAUNORAVIČIENĖ

15. pav. GRAŽINA DAUNORAVIČIENĖ

Delegavo Lietuvos Mokslo taryba. Tarybos narės įgaliojimai iki 2014 m. gegužės 19 d. Muzikologė, humanitarinių mokslų habilituota daktarė, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikos

teorijos katedros profesorė. Lietuvos kompozitorių sąjungos narė, Lietuvos Mokslų tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto narė.

2.3 ZINA GAIDIENĖ

16. pav. ZINA GAIDIENĖ

Delegavo Prezidentė. Tarybos narės įgaliojimai – iki 2018 05 10. Docentė, socialinių mokslų daktarė. Nuo 2000 metų ISM Vadybos ir Ekonomikos universitete dirba Finansų strategijos ir valdymo programos direktore.

2.4 LIUDVIKAS GADEIKIS

17. pav. LIUDVIKAS GADEIKIS

Delegavo Lietuvos Respublikos Seimas. Tarybos nario įgaliojimai iki 2016 m. rugsėjo 1 d. Žurnalistas, rašytojas 1977–1984 m. 2000–2007 m. savaitraščio „Veidas“ vyriausiasis redaktorius; 2007–2009 m. žurnalo „Fortuna privata“ vyriausiasis redaktorius. Vilniaus dailės akademijos tarybos narys.

2.5 EDMUNDAS GANUSAUSKAS

18. pav. EDMUNDAS GANUSAUSKAS

Delegavo Lietuvos Respublikos Seimas. Tarybos nario įgaliojimai iki 2016 m. rugsėjo 1 d. Žurnalistas. Buvęs „Komjaunimo tiesos“, „Lietuvos ryto“ korespondentas. Knygų „Erdvės skonis“ (1991), „Gyvoji barikada“ (1992), „Lemties kilpa“ (1996), „Penktoji kolona“ (1996), „Taikiny Nr. 1“ (2004, anglų kalba 2005), „Aukštumos“ (2005), „Po sparnu – Žemė“ (2006), „Su laisvės vėju“ (2008), „Vytautas Lapėnas“ (2008, išversta į ispanų kalbą) autorius, keleto scenarijų dokumentiniams filmams autorius.

2.6 TOMAS EITUTIS

19. pav. TOMAS EITUTIS

Delegavo Lietuvos Respublikos Seimas. Tarybos nario įgaliojimai iki 2016 m. rugsėjo 1 d. Verslo konsultantas. Nuo 1993 m. veiklos sritys: prekyba, gamyba, statybos bendrovių steigimas, valdymas bei restruktūrizavimas, verslo konsultacinės paslaugos bendrovėms (verslo planų sudarymas, veiklos strategijos rengimas, atstovavimas savivaldybių ir valstybės institucijose, personalo atranka, projektų sudarymas ir įgyvendinimas). Nuo 2009 m. viešosios įstaigos „Išėjimo idėjų centras“, kurios tikslas – vienyti pasaulio lietuvius, pritraukti, generuoti bei realizuoti naudingas iniciatyvas, visuomeninis patarėjas administraciniais, ekonomikos bei verslo klausimais.

2.7 LOLITA JABLONSKIENĖ

20. pav. LOLITA JABLONSKIENĖ

Delegavo Prezidentė. Tarybos narės įgaliojimai iki 2018 05 10.

Nacionalinės dailės galerijos vadovė, dailėtyrininkė. Dailės istorikė, kritikė ir parodų kuratorė, menotyros daktarė (2005), Nacionalinės dailės galerijos vadovė (nuo 2002). 1985–2003 m. dirbo mokslo darbuotoja Kultūros, filosofijos ir meno instituto Dailėtyros skyriuje, 1993–1999 m. – Soroso šiuolaikinio meno centro Lietuvoje direktorės pavaduotoja, 2000–2002 m. vadovavo Lietuvos dailės muziejaus Šiuolaikinės dailės informacijos centrui, nuo 1993 m. dėsto Vilniaus dailės akademijoje (nuo 2004 docentė). Tarptautinės dailės kritikų asociacijos (AICA) Lietuvos sekcijos narė (nuo 1994), Lietuvos dailės istorikų draugijos narė (nuo 1995). 2004–2007 m. Lietuvos kultūros ir meno tarybos narė (vicepirmininkė), nuo 2008 m. – Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų komiteto narė (vicepirmininkė); 2008 m. – Europos kultūrų dialogo metų ambasadorė Lietuvai.

2.8 GIEDRĖ LASTAUSKIENĖ

21. pav. GIEDRĖ LASTAUSKIENĖ

Delegavo Prezidentė. Tarybos narės įgaliojimai iki 2018 05 10. Teisininkė, socialinių mokslų teisės krypties daktarė (nuo 2002 m.). 1997–1998 m. dirbo mokslinį darbą Teisės institute. 1998–2003 m. Lietuvos teisės universiteto dėstytoja. Šiuo metu – Viešosios teisės katedros docentė. Skaito Įvado į teisinės sistemos ir teisės teoriją studijas, Teisės teorijos, Jurisprudencijos problemų paskaitas.

2.9 ŽYGINTAS PEČIULIS

22. pav. ŽYGINTAS PEČIULIS

Delegavo Prezidentė. Tarybos nario įgaliojimai iki 2018 05 10.

Žurnalistas, humanitarinių mokslų daktaras, profesorius, Vilniaus universiteto Žurnalistikos instituto direktorius. 1979 baigęs žurnalistikos studijas Vilniaus universitete dirbo Lietuvos radijuje ir televizijoje (televizijos laidų redaktoriumi ir vedėju, radijo laidų vedėju, savaitraščio „Kalba Vilnius“ apžvalgininku). Rašo medijų analizės temomis periodinėje spaudoje. 1987 metais apgynė disertaciją „Lietuvos televizijos teatras. 1957–1982“. Nuo 1988 metų dirba Vilniaus universitete. 2007 metais atliko habilitacijos procedūrą tema „Televizijos kaitos proceso sisteminės analizės metmenys“. Nuo 2008 metų eina profesoriaus pareigas. Yra Vilniaus universiteto Senato narys, Lietuvos mokslo tarybos ir tarptautinės „Lituanistikos“ bazės ekspertas. Vilniaus universitete ir kitose aukštosiose mokyklose dėsto medijų istorijos ir teorijos, televizijos analizės, vaizdo ir garso raiškos žurnalistikos, efektyvios komunikacijos dalykus. Konsultuoja valstybės įstaigas, Lietuvos ir užsienio nevyriausybinės organizacijos viešosios komunikacijos klausimais.

2.10 ČESLOVAS JURŠĖNAS

23. pav. ČESLOVAS JURŠĖNAS

Delegavo Lietuvos Respublikos Seimas.

Lietuvos žurnalistų sąjungos narys, Visuotinės lietuvių enciklopedijos mokslinės redakcijos tarybos bei Teismų tarybos narys. Nuo 2004 m. Lietuvos teisės universiteto garbės daktaras. Šachmatų

federacijos prezidentas, dalyvaujantis žaibo turnyruose. Ignalinos kraštiečių klubo steigėjas. Parengė ir išleido pirmuosius Lietuvoje žinytus tarptautine tematika: „Pasaulio šalys“ (1978 m., 1991 m.), „Tūkstantis pasaulio veikėjų“ (1982 m.), „Tarptautininko žinynas“ (1983 m.). Kolekcionuoja žymiausių dabarties politikų raštus ir, karikatūras, taip pat ir apie save; išleistos knygos „Česlovas Juršėnas su plaktuku ant Seimo šieno“ (1996 m.), „Kodėl nerauda Česlovas Juršėnas“ (2004 m.).

2.11 EGLĖ PRANCKŪNIENĖ

24. pav. EGLĖ PRANCKŪNIENĖ

Delegavo Lietuvos Švietimo taryba. Tarybos narės įgaliojimai iki 2014 m. gegužės 19 d. Nuo 1999 m. nevyriausybės organizacijos „Mokyklų tobulinimo centras“ direktorė. Prieš tai vadovavo Atviros Lietuvos fondo projektui „Švietimas Lietuvos ateičiai“, koordinavo tarptautines mokyklų tobulinimo programas Budapešto Atviros visuomenės institute, dirbo Švietimo ir kultūros ministro patarėja, Lietuvių kalbos instituto mokslinė darbuotoja, dėstė Vilniaus pedagoginiame universitete. Nuo 2007 m. Lietuvos švietimo tarybos atsakingoji sekretorė, 2004–2007 m. šios tarybos pirmininkė.

Bendrojo ugdymo tarybos, Lietuvos tėvų forumo tarybos, visuomeninės organizacijos „Atminties namai“ narė, Tarptautinės mokyklų tobulinimo ir efektyvumo organizacijos, nevyriausybinių organizacijų koalicijos „Naujos jungtys“ narė. Nuo 2008 m. vadovauja programai „Renkuosi mokytis“, prieš tai koordinavo įvairius ilgalaikius švietimo projektus Lietuvoje ir kitose šalyse. Knygų „Sėkmingo mokymosi link“, „Kaimo mokykla ir vietos bendruomenė“, sudarytoja; knygos „Mokytojo žvilgsnis į šiandienos pasaulį“ iniciatorė.

1.3 SAUGAUS DARBO INSTRUKCIJOS

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU ELEKTRINE PERSTUMIAMA DARBINE PLATFORMA „GENIE AWP 30S“, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.4/10

1. BENDROJI DALIS

1.1. Darbuotojui, dirbančiam su elektrine perstumiama darbine platforma „Genie AWP 30S“, (toliau – darbuotojas, darbinė platforma), pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, administracinė, baudžiamoji ir materialinė atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

1.2. Dirbti leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiui įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą ir instruktavimą darbo vietoje, turinčiam aukštalipio pažymėjimą.

1.3. Darbuotojas, dirbantis 1.30 m ar didesniame aukštyje, turi būti instrukuotas pagal „Darbuotojo, dirbančio aukštyje, saugos ir sveikatos instrukciją“.

1.3. Darbuotojas turi turėti apsaugos nuo elektros kategoriją. Jo žinios ir įgūdžiai tikrinami 1 kartą per 2 metus (jeigu kitaip nenumato norminiai dokumentai).

1.4. Darbuotojas privalo:

1.4.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.4.2. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.3. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar darbdavį atstovaujančiam asmeniui;

1.4.5. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

1.4.6. informuoti padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;

1.4.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.4.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.4.9. nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis;

1.4.10. laikytis įrenginių gamintojų eksploatacijos taisyklių reikalavimų;

1.4.11. prižiūrėti, kad būtų švarūs darbo drabužiai, palaikyti švarą darbo vietoje, buitinėse patalpose.

1.5. Darbuotojas turi teisę:

1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;

1.5.2. žinoti apie sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius darbo vietoje;

1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei, įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi, o juos remontuoti neturi teisės;

1.5.4. atsisakyti dirbti, kai neaprupintas kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

1.6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, per apskaitinį laikotarpį vidutiniškai negali būti dirbama daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Profesiniai rizikos veiksniai, dirbant su darbine platforma:

2.1.1. elektros srovės poveikis dėl elektrinių grandinių izoliacijos pažeidimo, darbinės platformos susilietimo su elektros tiekimo linijomis bei elektros įrenginiais, kuriais teka elektros srovė;

2.1.2. dėl blogo pritvirtinimo galintys nukristi aukštyje naudojami įrankiai, remontuojamų įrenginių detalės. Krentantys daiktai gali traumuoti žmones;

2.1.3. dėl neteisingų darbuotojų veiksmų gali įsiūbuoti darbinė platforma, gali traumuoti greta esančius žmones;

2.1.4. dėl gedimo arba gamintojo eksploataavimo taisyklių pažeidimo nevaldomai besileidžianti platforma;

2.1.5. blogas darbinės platformos darbo zonos matomumas, sąlygojantis klaidingus darbuotojo veiksmus;

2.1.6. akumuliatoriuje esanti rūgštis gali nudeginti bei išsiskiriančios dujos gali sukelti sproginimą, esant atvirai ugniai ar kibirkštims;

2.1.6. netvarkinga darbo vieta (ant platformos grindų neturi būti šiukšlių).

2.2. Saugos priemonės:

2.2.1. laikytis saugių atstumų nuo elektros tiekimo linijų ir elektros įrenginių:

Įtampa tarp fazių	Minimalus saugus priartėjimo atstumas metrais
Nuo 0 iki 300V	Vengti kontakto
Nuo 300 V iki 50 KV	3.05
Nuo 50 KV iki 200 KV	4.60
Nuo 200 KV iki 350 KV	6.10

2.2.2. neekspluatuoti darbinės platformos, akumuliatoriaus krovimo metu;

2.2.3. darbinės platformos darbo zonos stebėjimas (neleidžiant patekti į ją žmonėms) visą darbo laiką;

2.2.4. saugos trosai visiems apšvietimo įrenginiams ir įrankiams galintiems kristi iš aukščio;

2.2.5. sugedusios darbinės platformos išjungimas, uždraudžiant ją eksploatuoti;

2.26. visur sulipdyti saugos ženklai, kurių reikšmės išaiškintos „Genie“ operatoriaus instrukcijoje su informacija apie techninę priežiūrą - 8 psl.

2.2.6. prieš eksploataciją atlikti darbinės platformos apžiūrą .

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami pagal darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų reikalavimus.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš darbo pradžią darbuotojas privalo:

3.1.1. apsivilkti darbo drabužius, tvarkingai juos susisagstyti, užsidėti šalną, prisiegti saugos diržą;

3.1.2. įsitikinti ar atlikti visi techninės priežiūros darbai nurodyti „Genie“ serijos „AWP super“ priežiūros instrukcijoje;

3.1.3. įjungti reikiamą darbo vietos ir darbo zonos apšvietimą;

3.1.4. apžiūrėti darbo vietą, įsitikinti ar nėra kliūčių visoje darbinės platformos darbo zonoje. Darbo zonoje neturi būti žmonių.

3.1.5. atlikti darbinės platformos apžiūrą (ar nepažeisti lynai, grandinės, indikacinės lemputės, elektros kabeliai, stabdymo įtaisai), patikrinti visas jos funkcijas;

3.1.6. įmontuoti alsuoklio dangtelį, prieš naudojantis pirmą kartą darbine platforma;

3.1.7. statyti darbinę platformą ant lygaus paviršiaus, ant tokio, kad būtų galima išlyginti tik su lyginamaisiais kėlikliais. Draudžiama tam naudoti kaladėles, trinkeles arba pleištus;

3.1.8. įeinant į platformą nuleisti vidurinę platformos įėjimo turėklą.

3.2. Apie apžiūros metu pastebėtus trūkumus ir gedimus, nedelsiant pranešti padalinio vadovui, remontuoti (turint tokią teisę) arba iškviesti darbuotoją, kuris turi teisę atlikti remontą.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Darbinę platformą naudoti tik pagal paskirtį.

4.2. Kelti vieną darbuotoją su įrankiais.

4.3. Neviršyti leistinos darbinės platformos keliamosios galios – 136 kg bei darbinio aukščio – 9 m.

4.4. Nekelti darbinės platformos aukštyn, jeigu pagrindas nelygus ir lyginamosios atramos – tvirtai nesiremia į grindis ir neužfiksuotos.

4.5. Nereguliuoti ir neardyti lyginamųjų atramų tuo metu, kai darbinė platforma užimta arba iškelta.

4.6. Nejudinti darbinės platformos tuo metu, kai ji yra iškelta.

4.7. Nestatyti kopėčių arba pastolių ant darbinės platformos.

4.8. Draudžiama kopėčias atremti į darbinę platformą.

4.9. Nekrauti ir nekabinti laisvai kabančių krovinių ir nesudaryti darbinei platformai horizontalios jėgos ar šoninės apkrovos, keliant pritvirtintą ar laisvai kabantį svorį.

4.10. Darbuotojui draudžiama stumti nuo savęs ar traukti link savęs daiktus, esančius už darbinės platformos ribų.

4.11. Draudžiama naudotis darbine platforma:

4.11.1. ant judančio paviršiaus arba ant transporto priemonės;

4.11.2. šlaitų, įgriuvų, iškilimų, griuvėsių ant nestabilių ir slidžių paviršių;

- 4.11.3. jeigu pučia stiprus ar gūsingas vėjas;
- 4.11.4. medžiagų ir įrangos pakėlimui;
- 4.11.5. netinkamu atstumu nuo elektros tiekimo linijų;
- 4.11.6. suvirinimo darbams atlikti;
- 4.11.7. jeigu iš hidraulinės sistemos teka tepimo alyva arba oras;
- 4.12. Nekeisti ir neišjungti darbinės platformos dalių, kurios užtikrina įrenginio saugumą ir stabilumą.
- 4.13. Naudoti tik „Genie“ specifikacijos atsargines dalis.
- 4.14. Valdyti ir stumti darbinę platformą tik paėmus už tam skirtų rankenų.
- 4.14. Transportuoti darbinę platformą galima tik visiškai nuleistą, išjungtą ir be žmonių.
- 4.15. Darbuotojui draudžiama sėdėti, stovėti ar lipti ant platformos turėklo. Jis privalo tvirtai remtis kojomis į platformos grindis.
- 4.16. Darbuotojui draudžiama lipti iš pakeltos darbinės platformos, nutrūkus elektros tiekimui kitas darbuotojas esantis ant žemės privalo įjungti rankinio nuleidimo vožtuvą.
- 4.17. Darbinėje zonoje virš darbuotojo galvos neturi kabėti kliūčių.
- 4.18. Nepalikti darbinės platformos be priežiūros, jeigu iš jos įjungimo spynelės neištrauktas raktas.
- 4.19. Darbuotojas dirbantis su akumuliatoriumi privalo:
 - 4.19.1. apsivilkti darbo drabužius ir dėvėti apsauginius akinius;
 - 4.19.2. išsiliejusią akumuliatoriaus rūgštį ant darbuotojo kūno nukenksminti su natrio karbonatu ir vandeniu;
 - 4.19.3. akumuliatoriaus komplektą laikyti vertikalioje padėtyje;
 - 4.19.4. akumuliatorių krauti gerai vėdinamoje patalpoje;
 - 4.19.5. nelaikyti akumuliatoriaus prie atviros ugnies;
 - 4.19.6. atjungiant akumuliatoriaus pakrovėją, pirmiausia ištraukti elektros šakutę iš elektros šakutės lizdo;
 - 4.19.7. pakrovėją jungti tik prie įžemintos kintamos srovės grandinės;
 - 4.19.8. akumuliatorių ir pakrovėją saugoti nuo vandens;
- 4.20. Akumuliatoriaus komplektą, kuris sveria 40,8 kg, privalo kelti du darbuotojai.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAI

5.1. Kilus avarinei situacijai, pastebėjus bet kokius gedimus ar darbo sutrikimus, nedelsiant darbinę platformą sustabdyti išjungti ir nutraukti visus darbus iki bus išaiškintos ir pašalintos avarinė situaciją sukėlusios priežastys, pranešti padalinio vadovui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui nukentėjusiam nedelsiant suteikti pirmąją med. pagalbą, esant reikalui, iškviesti profesinės sveikatos specialistą telef. 3294, greitąją medicininę pagalbą 112. Apie nelaimingą atsitikimą darbe informuoti padalinio vadovą, darbuotojų saugos specialistą. Iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo įvykio metu. Jeigu tai kelia pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei, gali būti daromi pakeitimai ir forminamas nelaimingo atsitikimo vietos apžiūros aktas arba fotografuojama.

5.3. Kilus gaisrui, iškviesti ugniagesius telefonu 112, apsaugos darbuotojus 3246 ir pradėti gesinti gaisrą turimomis priemonėmis (darbuotojas privalo mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis). Informuoti apie gaisrą darbdavio įgaliotą asmenį.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą darbuotojas privalo:

6.2. prieš leidžiant platformą žemyn, įsitikinti ar apačioje nėra darbuotojų, kitų kliūčių;

6.3. išjungti darbinę platformą;

6.4. sutvarkyti darbo vietą, padėti į nustatytą vietą darbo įrankius, darbinę platformą, apsaugos priemones, darbo drabužius, išjungti darbo zonos apšvietimą.

6.5. Eksploatavimo pastabų žurnale įrašyti pastabas apie darbinės platformos ir darbo sutrikimus.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA
DARBUOTOJO, DIRBANČIO KROVINIŲ KABINĖTOJO DARBĄ, SAUGOS IR
SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 10/10

1. BENDROJI DALIS

1.1. Darbuotojui, dirbančiam krovinių kabinėtojo darbą, pažeidusiam šią instrukciją, taip pat kėlimo kranų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklės, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio bei pasekmių.

1.2. Dirbti krovinių kabinėtojo darbą leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, turinčiam sveikatos pažymą liudijančią tinkamumą šiam darbui, išklausiusiam įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje, atestuotam, susipažinusiam su naudojamos įrangos konstrukcija ir eksploatavimo ypatumais.

1.3. Krovinių kabinėtojų pakartotinas žinių patikrinimas vykdomas darbdaviui atstovaujancio asmens numatyta tvarka.

1.4. Darbuotojas, dirbantis krovinių kabinėtojo darbą, privalo:

1.4.1. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.4.2. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

1.4.3. laikytis vidaus tvarkos taisyklių, darbo metu nenaudoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.4.4. vykdyti kranų darbų vadovo nurodymus;

1.4.5. žinoti krovinių perkėlimo signalinius ženklus ir krovinių kabinimo schemas;

1.4.6. mokėti parinkti prikabinimo įtaisus priklausomai nuo krovinio;

1.4.7. mokėti teisingai aprišti ir prikabininti krovinį;

1.4.8. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.9. žinoti stropų brokavimo normas.

1.5. Darbuotojas turi teisę:

1.5.1. žinoti apie sveikatai kenksmingus ir pavojingus veiksnius darbo vietoje, susipažinti su sveikatos tikrinimo rezultatais;

1.5.2. reikalauti, kad darbdavys užtikrintų saugų darbą;

1.5.3. atsisakyti dirbti, kai iškyla pavojus sveikatai ar gyvybei;

1.5.4. reikalauti atlyginti už padarytą sveikatai žalą.

1.6. Darbuotojas, dirbantis krovinių kabinėtojo darbą, turi bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones.

1.7. Turi žinoti priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.8. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, negali būti dirbama vidutiniškai daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą). Po 4 val. suteikiama 30 min. pertrauka pavalgyti ir pailsėti. Nesant sąlygų palikti darbo vietos, valgoma darbo metu nustatytoje vietoje.

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Darbuotojo, dirbančio krovinių kabinėtojo darbą, darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dBA, o oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių.

Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus; nuo garų, dujų ir dulkių - respiratorių, dujokaukę.

2.2. Dažniausiai pasitaikantys pavojingi veiksniai, dėl kurių įvyksta nelaimingi atsitikimai darbe:

2.2.1. nesutvarkyta darbo vieta (nepakankamas apšvietimas, užkrauti praėjimai ir kt.);

2.2.2. ne pagal paskirtį panaudojama įranga arba ji naudojama netvarkinga;

2.2.3. krovinių svoris viršija keliamojo įrenginio keliamąją galią;

2.2.4. kroviniai neteisingai užkabinami; krovinius kabinti tik su sertifikuotais stropais;

2.2.5. buvimas po keliamo konstrukcija; draudžiama kabinti ir kelti krovinis, kai po konstrukcija yra žmonės;

2.2.6. nesilaikoma apsaugos nuo elektros reikalavimų. Krovinių kabinėtojas, kurio darbas susijęs su elektros įrenginiais, turi turėti apsaugos nuo elektros kategoriją.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRADĖJUS DARBUI

3.1. Darbuotojas, dirbantis krovinių kabinėtojo darbą, pradėjęs dirbti privalo:

3.2.1. patikrinti darbo drabužių tvarkingumą ir jais apsivilkti ir jei reikia paruošti darbui asmenines apsaugos priemones;

3.2.2. gauti užduotį;

3.2.3. parinkti prikabinimo inventorių atitinkantį kabinamo krovinio svorį ir rūšį; stropus parinkti tokio ilgio, kad užkabinus krovinį, kampas tarp stropo šakų neviršytų 90°;

3.2.4. patikrinti prikabinamo inventoriaus lentelę, kurioje nurodyta Nr., bandymo data, kėlimo galią;

3.2.5. patikrinti krovinių kabinimo įtaisų apsauginių užraktų tvarkingumą;

3.2.6. apžiūrėti darbo vietą, pašalinti iš jos pašalinius daiktus bei žmones;

3.2.7. gauti iš kranų darbų vadovo duomenis apie keliamos konstrukcijos svorį, aprišimo ir užkabinimo schemą, darbų eiliškumą;

3.2.8. patikrinti ar pakanka apšviestumo darbo vietoje;

3.3. Pastebėjus bet kokią gedimą, netvarką, ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti darbų vadovą, padalinio vadovą, laidos prodiuserį. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Darbuotojas, dirbantis krovinių kabinėtoju, privalo:

4.1.1. vykdyti keliamųjų kranų darbo vadovo nurodymus ir užduotis;

4.1.2. dėvėti asmenines apsaugos priemones;

4.1.3. keliamas konstrukcijas aprišti ir užkabinti tik pagal užkabinimo schemas;

4.1.4. prikabinėti tik žinomo svorio konstrukcijas;

4.1.5. kelti konstrukcijas vienu metu dviem ir daugiau talių tik betarpiškai vadovaujant keliamųjų kranų darbo vadovui.

4.1.6. aprišant konstrukciją, stropus uždėti be mazgų, persukimų ir kilpų. Po aštriomis briaunomis, padėti tarpinę (apsaugą) apsaugančią prikabinimo inventorių nuo pažeidimų;

4.1.7. aprišti konstrukciją taip, kad jos padėtis išliktų stabili. Ilgas konstrukcijas kabinti ne mažiau kaip dviejose vietose;

4.1.8. stropams krūvius paskirstyti po lygiai;

4.1.9. prieš užkabinant konstrukcijas įsitikinti, kad jos neprispaustos ir ant jų nėra padėtų daiktų;

4.1.10. neleisti žmonėms taip pat ir kabinėtojams, būti po keliama ar nuleidžiama konstrukcija ir po konstrukcija, ant kurios kabinami kroviniai..

4.2. Darbuotojui, dirbančiam krovinių kabinėtojo darbą, draudžiama:

4.2.1. dirbti pastebėjus bet kokį keliamojo įrenginio gedimą;

4.2.2. dirbti su netvarkingais prikabinimo įtaisais, kėlimo reikmenimis;

4.2.3. naudoti pažeistus arba nemarkiruotus prikabinimo įtaisus;

4.2.4. sujungti trūkusius grandinės žiedus varžtais ir viela, surišti trūkusius lynus;

4.2.5. prikabinėti nežinomos arba viršijančios kėlimo įrenginio galią, masės konstrukcijas;

4.2.6. be kranų darbų vadovo nurodymo aprišti ir kabinti konstrukciją kitais būdais negu nurodyta schemose;

4.2.7. kabinti tales, kai pažeistos prikabinimo kilpos;

4.2.8. duoti komandą kelti konstrukciją, kuri viršija talių kėlimo galią;

4.2.9. leisti kėlimo įrenginių darbo zonoje būti pašaliniais asmenims ir duoti komandą kelti konstrukciją nepasitraukus į saugią vietą;

4.2.10. perduoti kitam kabinėtojui nebaigtą kabinimo darbą;

4.2.11. keisti krano darbo vadovo numatytą darbų eigą;

4.2.12. dirbti, kai nepakankama apšvieta.

5. Darbuotojas, dirbantis krovinių kabinėtojo darbus, privalo:

5.1. nuolat stebėti visų keltuvų mechanizmų darbą;

5.2. prieš duodant signalą kelti, įsitikinti kad keltuvų grandinės yra vertikalioje padėtyje virš norimos kelti konstrukcijos, patikrinti ar patikimai užkabinta ir įsitikinti, ar visi asmenys yra saugiu atstumu nuo krovinio;

5.3. pakėlus konstrukciją iki 0,5 m. nuo grindų (ar kito pagrindo) stebėti ar išlaiko pusiausvyrą;

5.4. duodant signalą nuleisti konstrukciją, įsitikinti, kad ji bus nuleista nedeformuojant jos;

5.5. keliant ir nuleidžiant nebūti po konstrukcija. Neleisti kitiems tai daryti;

5.6. neleisti su kėlimo įrenginiu dirbti neapmokytam ar neinstruktuijam personalui. Apie tokį darbą pranešti padalinio vadovui;

5.7. nedelsiant sustabdyti darbus su kėlimo įrenginiu, pastebėjus ar įtarus kėlimo įrenginio gedimą arba atsiradus kitoms kliūtims. Kylant neaiškumams, išsiaiškinti su kranų darbo vadovu;

6. Prie keliamos ir nuleidžiamos konstrukcijos galima būti tik tada, kai ji yra ne aukščiau kaip 1 m. nuo vietos kur stovi krovinių kabinėtojas.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

5.1. Susidarius avarinei situacijai ar įvykus avarijai, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti tiesioginiam darbų vadovui arba darbdaviui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, esant reikalui iškviesti pirmąją med. pagalbą – telef. 112, darbo metu – darbo medicinos punkto specialistą – telef. 3294, išsaugoti nepaliestą įvykio vietą, jeigu tai negresia dirbančiųjų žmonių gyvybei ir sveikatai, kitu atveju - trijų asmenų komisija surašo nelaimingo atsitikimo vietos apžiūros aktą arba nufotografuoja.

5.3. Pastebėjęs gaisrą turi nedelsdamas pranešti ugniagesiams- telef.112, apsaugos darbuotojams, iškviesti vadovaujančius darbuotojus, informuoti žmones apie gaisrą. Organizuoti gaisro židinio gesinimą turimomis priemonėmis.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGIANT DARBĄ

6.1. Baigiant darbą darbuotojas privalo:

6.1.1. sutvarkyti darbo vietą, nusirengti darbo drabužius;

6.1.1. patikrinti ar tvarkingi keliamieji įrenginiai;

6.1.2. pranešti kranų priežiūros meistriui apie darbo metu pastebėtus keliamųjų įrenginių gedimus.

**VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA 124241078 STUDIJŲ
APŠVIETĖJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 4/10**

1. BENDROJI DALIS

1.1. Dirbti studijų apšvietėju gali asmuo ne jaunesnis kaip 18 metų, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, išklauses įvadinį ir darbo vietoje instruktavimus, atestuotas ir turintis elektrotechninio darbuotojo kategoriją.

1.2. Studijos apšvietėjas privalo:

1.2.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.2.2. naudoti asmenines ir kolektyvines saugos priemones;

1.2.3. nedelsdamas informuoti darbdaviui atstovaujantį asmenį, padalinio vadovą, darbuotojų atstovą, darbuotojų saugos specialistę apie susižalojimus darbo metu, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus, apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo ;

1.2.4. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.2.5. imtis priemonių, kad būtų pašalintos priežastys, galinčios sukelti traumas ar avarijas, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui;

1.2.6. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.2.7. laikytis studijose naudojamų apšvietimo įrenginių eksploatavimo taisyklių, dirbti tik su techniškai tvarkingais įrenginiais ir įrankiais;

1.2.8. laikytis asmens higienos taisyklių, dirbti švariais ir tvarkingais darbo drabužiais.

1.3. Studijų apšvietėjas turi teisę:

1.3.1. reikalauti, kad darbdavys užtikrintų saugų darbą;

1.3.2. žinoti apie sveikatai kenksmingus ir pavojingus veiksnius darbo vietoje;

1.3.3. atsisakyti dirbti, kai iškyla pavojus sveikatai ar gyvybei;

1.3.4. reikalauti atlyginti darbe sveikatai padarytą žalą, kai ji padaryta ne dėl paties darbuotojo kaltės;

1.4. Studijų apšvietėjas turi būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti, žinoti kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Profesiniai rizikos veiksniai studijų apšvietėjo darbo vietoje:

2.1.1. elektros srovė.

2.1.2. terminiai nudegimai, prisilietus prie įkaitusių apšvietimo įrenginių dalių;

2.1.3. traumos nuo keltuvų dalių ir keliamų įrenginių, kai pažeidžiami darbuotojų saugos su apšvietimo įrenginių keltuvas instrukcijų ir taisyklių reikalavimai;

2.1.4. traumos nuo krentančių ar griūvančių apšvietimo įrenginių, jų dalių, dekoracijų, kai pažeidžiamos minėtų įrenginių montavimo, išmontavimo taisyklės;

2.1.5. akinanti šviesa iš ryškių šviesos šaltinių, sukelianti laikiną apakimą, akių ligas;

2.1.6. ultravioletiniai spinduliai iš šviesos šaltinių, sukeliantys akių ir odos ligas;

2.2. Būtinės saugos priemonės:

2.2.1. elektros srovei laidžių apšvietimo įrenginių ir keltuvų korpusų įžeminimas;

2.2.2. apšvietimo įrenginių ir keltuvų atjungimas nuo elektros tinklo, atliekant minėtų įrenginių remontą;

2.2.3. apsauginiai akiniai ir pirštinės, keičiant apšvietimo įrenginių lempas, saugiklius, pagalbines priemones;

2.2.4. apšvietimo įrenginių montavimo bei kėlimo įrenginių įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklių reikalavimų vykdymas.

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami pagal Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų reikalavimus.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Apsirengti darbo drabužius, tvarkingai juos susisagstyti.

3.2. Susipažinti su įrašais pamainų ir apšvietimo įrenginių eksploatacijos žurnaluose.

3.3. Pasiimti reikiamus darbo įrankius ir apsaugos priemones, patikrinti jų tvarkingumą ir tinkamumą.

3.4. Apžiūrėti darbo vietą, pašalinti iš jos nereikalingus ir trukdančius daiktus, patikrinti ar pakanka apšvietos.

3.5. Pašalinti nustatytus pažeidimus ar gedimus, o nesant galimybių tai padaryti, pranešti darbų vadovui ar padalinio vadovui ir kartu su jais aptarti saugius darbo būdus esamomis sąlygomis.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Reikalavimai studijose montuojant ir demontuojant kilnojamus apšvietimo įrenginius:

4.1.1. darbus atlikti tik su atjungtais nuo elektros tinklo įrenginiais;

4.1.2. apšvietimo įrenginius ant stovų statyti tik horizontaliose plokštumose, pastačius užtvirtinti fiksavimo varžtus;

4.1.3. patikrinti konstrukcijų, ant kurių numatoma kabinti apšvietimo įrenginius, atsparumą išbandant jas svoriu 1,5 karto viršijančiu numatomą apkrovimą;

4.1.4. dirbant 1.30 m ar didesniame aukštyje vykdyti “Dirbantiems aukštyje darbų saugos instrukcijos” reikalavimus;

4.1.5. pakabintus apšvietimo įrenginius ir galinčias nukristi jų dalis apsaugoti nuo kritimo papildomais saugos troseliais;

4.1.6. išlaikyti minimalius atstumus nuo apšvietimo įrenginių:

- 0,5 m iki sienų ir nedegių konstrukcijų;
- 1,0 m iki lubų ir dekoracijų;
- 1,5 m iki užuolaidų ir degių konstrukcijų.

4.1.7. naudojant apšvietimo įrenginių montavimo ir demontavimo darbams keltuvus, vykdyti kėlimo įrenginių įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklių reikalavimus.

4.2. Elektrosaugos reikalavimai:

4.2.1. apšvietimo įrenginius su elektros srovei laidžiu korpusu jungti į tinklą kabeliais su atskiru įžeminimo laidu;

4.2.2. laidus ir kabelius tiesti taip, kad netrukdytų žmonių judėjimui, kitų filmavimo objektų montavimui ir nebūtų sudarytos prielaidos minėtų laidų ir kabelių pažeidimui;

4.2.3. draudžiama įtempti laidus ir kabelius;

4.2.4. pavojingose pažeidimui vietose laidus ir kabelius apsaugoti skydais ir guminiiais kilimėliais;

- 4.2.5. pervesti visų apšvietimo įrenginių jungiklius į padėtį “išjungta” ir patikrinti ar nėra trumpo jungimo grandinėse fazė-nulis ir tarp fazių;
- 4.2.6. prijungiant apšvietimo įrenginius prie elektros tinklo stebėti sujungimų laidus ir jungtis;
- 4.2.7. apšvietimo įrenginius darbui įjungti tik tam skirtais jungikliais. Draudžiama įjungti ir išjungti apšvietimo įrenginius jungtimis, tai yra įkišant šakutes į šakučių lizdus arba juos ištraukiant;
- 4.2.8. stebėti apšvietimo įrenginius įjungimo metu, prižiūrėti juos visą darbo laiką.
- 4.3. Reikalavimai dirbant su apšvietimo įrenginių keltuvais:
 - 4.3.1. apšviesti keltuvo darbo erdvę, patikrinti ar nėra joje trukdančių daiktų ar konstrukcijų;
 - 4.3.2. įspėti darbo zonoje esančius žmones apie pradedamą darbą su keltuvais;
 - 4.3.3. stebėti keltuvo judėjimą visą jo įjungimo laiką, o kai nėra tiesioginio matomumo nuo keltuvų valdymo pulto iki keltuvo darbo zonos, būtina pasitelkti darbui antrą darbuotoją;
 - 4.3.4. kontroliuoti žmonių judėjimą keltuvo darbo zonoje, atsiradus žmogui po keltuvu, keltuvą nedelsiant sustabdyti;
 - 4.3.5. sutrikus keltuvo darbui, keltuvą nedelsiant sustabdyti, aptverti pavojingą zoną po keltuvų ir iškviesti remontininkus;
 - 4.3.6. keltuvą naudoti tik pagal paskirtį, neleisti juo naudotis pašaliniais asmenimis.
- 4.4. Reikalavimai koreguojant šviesas laidų metu:
 - 4.4.1. šviesų koregavimą, susijusį su apšvietimo įrenginių erdvinės padėties keitimu keltuvų pagalba, vykdyti laidos pauzių metu, pašalinus iš zonos po keltuvais žmones;
 - 4.4.2. apšvietimo įrenginius su stovais perkelti dviems darbuotojams, perkeltiant kartu sujungimų laidus ir kabelius.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

5.1. Kilus avarinei situacijai, susijusiai su mechaniniu ar elektrinių įrenginių pažeidimu bei pavojumi žmonių saugumui, nedelsiant atjungti įrenginius nuo elektros tinklo ir nutraukti visus darbus iki bus išaiškintos ir pašalintos avarinę situaciją sukėlusios priežastys.

5.2. Įvykus avarijai, pirmiausia imtis priemonių žmonių gelbėjimui. Esant pavojui, pasitraukti iš pavojingos zonos ir pašalinti iš jos kitus žmones.

5.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, esant reikalui, iškviesti greitąją medicinos pagalbą, tel.03. Apie įvyktį informuoti darbų vadovą ir padalinio vadovą. Iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo avarijos metu. Jei tai kelia

pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei, gali būti daromi būtinausi pakeitimai, įforminant tai tam tikru aktu.

5.4. Kilus gaisrui, iškviesti gaisrininkus telefonu 01 ir pradėti gesinti gaisrą turimomis priemonėmis. Informuoti darbų vadovą ir padalinio vadovą.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Apšvietimo įrenginių demontavimo darbus pradėti tik po atjungimo nuo elektros tinklo. Demontuotus įrenginius sutvarkyti ir grąžinti į sandėlį. Atskirti nuo kitų sugėdusius ar pažeistus įrenginius ir atiduoti juos į remonto dirbtuves.

6.2. Apšvietimo įrenginius, paliekamus būsimiems darbams toje pat vietoje, suorientuoti erdvėje taip, kad mažiausiai trukdytų dekoracijų keitimui bei kitiems darbams. Nuimti nuo apšvietimo įrenginių pagalbines priemones (filtrus, užsklandas, tubusus ir kt.).

6.3. Keltuvus pakelti į viršutinę padėtį, sutvarkyti darbo vietą.

6.4. Padėti į nustatytą vietą darbo įrankius, apsaugos priemones, darbo drabužius.

6.5. Operatyviniame pamainų ir gedimų registracijos žurnaluose įrašyti pastabas apie darbų sutrikimus, įrenginių gedimus.

6.6. Studijų apšvietėjui pažeidus šios instrukcijos reikalavimus taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pasekmių.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

124241078

**DARBUOTOJO, REMONTUOJANČIO IR DERINANČIO APŠVIETIMO ĮRENGINIUS,
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 22/81**

1. BENDROJI DALIS

1.1. Darbuotojui, remontuojančio ir derinančio apšvietimo įrenginius (toliau darbuotojas), pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, administracinė, baudžiamoji ir materialinė atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

1.2. Dirbti leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, turinčiam profesinių įgūdžių, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiui įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą ir instruktavimą darbo vietoje.

1.3. Darbuotojas, dirbantis 1.30 m ar didesniame aukštyje, turi būti instrukuotas pagal “Darbuotojo, dirbančio aukštyje, saugos ir sveikatos instrukciją”, “Darbuotojo, dirbančio ant kopėčių 42 T, darbų saugos instrukciją” bei “Darbuotojo, remontuojančio ir derinančio apšvietimo įrenginius, saugos ir sveikatos instrukciją”.

1.3. Darbuotojas turi turėti apsaugos nuo elektros srovės atitinkamą kategoriją. Jo žinios ir įgūdžiai tikrinami 1 kartą per 2 metus (jeigu kitaip nenumato norminiai dokumentai).

1.4. Darbuotojas privalo:

1.4.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.4.2. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.3. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar darbdavį atstovaujančiam asmeniui;

1.4.5. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

- 1.4.6. informuoti padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;
- 1.4.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;
- 1.4.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 1.4.9. nedirbti su sugedusiomis darbo priemonėmis;
- 1.4.10. laikytis apšvietimo įrenginių bei keltuvų eksploatacijos taisyklių reikalavimų;
- 1.4.11. laikytis asmens higienos taisyklių; prižiūrėti, kad būtų švarūs darbo drabužiai, palaikyti švarą darbo vietoje, buitinėse patalpose.
- 1.5. Darbuotojas turi teisę:
 - 1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;
 - 1.5.2. žinoti apie sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius darbo vietoje;
 - 1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi, darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;
 - 1.5.4. atsisakyti dirbti, kai neaprupintas kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
- 1.6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.
- 1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, per apskaitinį laikotarpį negali būti dirbama daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

- 2.1. Pavojingi, kenksmingi ir kiti rizikos veiksniai, dirbant su teleskopiniais ir štangų bei traversų keltuvais:
 - 2.1.1. elektros srovė poveikis dėl elektrinių grandinių izoliacijos pažeidimo;
 - 2.1.2. dėl blogo pritvirtinimo galintys nukristi keltuvais keliami įrenginiai, jų dalys bei detalės. Krentantys daiktai gali traumuoti žmones;
 - 2.1.3. dėl neteisingų darbuotojų veiksmų įsiūbuoti keltuvai gali traumuoti greta esančius žmones;
 - 2.1.4. dėl keltuvų gedimo arba eksploatavimo taisyklių pažeidimo nevaldomai besileidžiančios jų dalys gali traumuoti žmones;

2.1.5. blogas keltuvo darbo zonos matomumas, sąlygojantis klaidingus darbuotojo veiksmus ir galimas traumas;

2.1.6. netvarkinga darbo vieta, sąlygojanti klaidingus darbuotojo veiksmus ir galimas traumas;

2.2. Saugos priemonės:

2.2.1. elektros srovei laidžių keltuvų dalių ir apšvietimo įrenginių įnulinimas;

2.2.2. keltuvų atjungimas nuo elektros tinklo, atliekant keltuvų elektrinės dalies profilaktikos ir remonto darbus;

2.2.3. keltuvų darbo zonos stebėjimas (neleidžiant patekti į ją žmonėms) visą keltuvų darbo laiką;

2.2.4. saugos troseliai visiems apšvietimo įrenginiams ir galinčioms kristi jų dalims;

2.2.5. sugedusių bei netvarkingų keltuvų išjungimas, uždraudžiant jų eksploatavimą;

2.2.6. periodiniai keltuvų patikrinimai ir bandymai (periodiniai - vieną kartą per metus bei po kiekvieno keltuvų remonto).

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami pagal darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų reikalavimus.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš darbo pradžią darbuotojas privalo:

3.1.1. apžiūrėti darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti darbui;

3.1.2. Patikrinti ar tvarkingi įrenginiai, prietaisai, įrankiai.

3.1.3. Patikrinti apšvietimo įrenginius:

3.1.3.1. ar uždengti elektros skydeliai, įrenginio kontaktai, turintys elektros įtampą;

3.1.3.2. ar tvarkingi elektros kabelių kištukai, kištukų lizdai, į kuriuos įjungiami įrenginiai;

3.1.3.3. ar nenutrūkę elektros laidai, jungiantys įrenginį su elektros tinklu, ar nepažeista jų izoliacija;

3.1.3.4. ar įrenginį jungiantys su elektros tinklu laidai nesiliečia prie karštų, drėgnų, tepaluotų paviršių, trosų, kitų kabelių, aštrių briaunų, kitų įžemintų įrenginių, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių;

3.1.3.5. ar laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų. Laidai (kabeliai) turi būti jungiami taip, kad nebūtų galimybės ant jų užlipti ar einant už jų užsikabinti;

3.1.3.6. ar pakankamo ilgio kilnojamų elektros įrenginių elektros kabeliai. Prailginimui galima naudoti tik tvarkingus gamyklinius prailgintuvus.

3.2. Remontuojant apšvietimo įrenginius, esant reikalui, įvykdyti visas organizacines ir technines priemones apsaugai nuo elektros srovės.

3.3. Pastebėjus darbe bet kokius trūkumus pranešti padalinio vadovui ir pagal galimybes sutvarkyti darbo vietą.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Remontuojant apšvietimo įrenginius būtina laikytis reikalavimų:

4.1.1. nejungti elektros įrenginių, kurių atidaryti arba nuimti apsauginiai skydeliai, dangčiai, išjungtos apsaugos blokuotės;

4.1.2. draudžiama tempti, sukti, perlenkti elektros kabelį, jungiantį su elektros tinklu, statyti ant kabelio krovinius;

4.1.3. neliesti elektros įrenginio, laidų, elektros šakučių lizdo, kištukų drėgnomis rankomis, nevalyti jų drėgnu skuduru;

4.1.4. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (aparatus stovų, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;

4.1.5. pajutus bent mažiausią elektros srovės poveikį ar pastebėjus elektros įrenginio gedimą - svylančios izoliacijos kvapą, dūmus, kibirkštis, stipriai įkaitus įrenginiui, pažeistą kabelio (laido) izoliaciją ir kitus nebūdingus darbo metu požymius, nedelsiant išjungti įrenginį iš elektros tinklo ir pranešti apie tai darbų vadovui.

4.2. Darbuotojui draudžiama :

4.2.1. naudoti asmeninius ar bendradarbių atneštus elektros įrenginius ir prietaisus (virdulius, kavos aparatus, oro šildytuvus ir kt.);

4.2.2. jungti į elektros tinklą skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius;

4.2.3. dirbti su elektros įrankiais ant pristatomų kopėčių;

4.2.4. palikti be priežiūros elektros įrenginius, įjungtus į elektros tinklą, išskyrus tuos, kurie turi būti pastoviai įjungti pagal eksploatacijos taisyklių reikalavimus;

4.2.5. leisti dirbti pašaliniams asmenims su elektros įrenginiais.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Pastebėjus, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas ar avarija, nedelsiant nutraukti darbus iki bus išaiškintos ir pašalintos avarinę situaciją sukėlusios priežastys ir apie tai pranešti tiesioginiam darbų vadovui, padalinio vadovui arba kitam darbdavio įgaliotam asmeniui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviesti gydytoją, med. punkto vedėją telef. 3294, apie įvykį pranešti padalinio vadovui ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, išsaugoti, jeigu galima, nepakeistą nelaimingo įvykio vietą. Surašyti įvykio vietos apžiūros aktą, nufotografuoti, jeigu daromi įvykio vietos pakeitimai.

5.3. Pastebėjus gaisrą, nedelsiant iškviesti ugniagesius telef.112, pranešti apsaugos darbuotojams telef.3246, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, padalinio vadovui arba kitam įgaliotam asmeniui, gesinti gaisro židinį turimomis gesinimo priemonėmis.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Išjungti elektros įrenginius.

6.2. Sutvarkyti darbo vietą.

6.3. Visi kilnojami elektros įrankiai turi būti grąžinti į jiems skirtą vietą.

6.4. Apie visus darbo metu įvykusius nesklandumus bei trūkumus Eksploatavimo pastabų žurnale įrašyti pastabas bei pranešti padalinio vadovui.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

124241078

DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU APŠVIETIMO ĮRENGINIŲ KELTUVAIS TV STUDIJOSE, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 3/10

1. BENDROJI DALIS

1.1. Darbuotojui, dirbančiam su apšvietimo įrenginių keltuvais TV studijose (toliau darbuotojas), pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, administracinė, baudžiamoji ir materialinė atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

1.2. Dirbti leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiusiam įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą ir instruktavimą darbo vietoje.

1.3. Darbuotojas, dirbantis 1.30 m ar didesniame aukštyje, turi būti instrukuotas pagal “Darbuotojo, dirbančio aukštyje, saugos ir sveikatos instrukciją”, “Darbuotojo, dirbančio ant kopėčių 42 T, darbų saugos instrukciją” bei “Darbuotojo, remontuojančio ir derinančio apšvietimo įrenginius, saugos ir sveikatos instrukciją”.

1.3. Darbuotojas turi turėti apsaugos nuo elektros PK kategoriją. Jo žinios ir įgūdžiai tikrinami 1 kartą per 2 metus (jeigu kitaip nenumato norminiai dokumentai).

1.4. Darbuotojas privalo:

1.4.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.4.2. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.3. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar darbdavį atstovaujančiam asmeniui;

1.4.5. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

1.4.6. informuoti padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;

1.4.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.4.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.4.9. nedirbti su sugedusiomis darbo priemonėmis;

1.4.10. laikytis apšvietimo įrenginių bei keltuvų eksploatacijos taisyklių reikalavimų;

1.4.11. laikytis asmens higienos taisyklių; prižiūrėti, kad būtų švarūs darbo drabužiai, palaikyti švarą darbo vietoje, buitinėse patalpose.

1.5. Darbuotojas turi teisę:

1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;

1.5.2. žinoti apie sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius darbo vietoje;

1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi, darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;

1.5.4. atsisakyti dirbti, kai neaprupintas kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

1.6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, per apskaitinį laikotarpį negali būti dirbama daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Pavojingi, kenksmingi ir kiti rizikos veiksniai, dirbant su teleskopiniais ir štangų bei traversų keltuvais:

2.1.1. elektros srovė poveikis dėl elektrinių grandinių izoliacijos pažeidimo;

2.1.2. dėl blogo pritvirtinimo galintys nukristi keltuvais keliami įrenginiai, jų dalys bei detalės. Krentantys daiktai gali traumuoti žmones;

2.1.3. dėl neteisingų darbuotojų veiksmų įsiūbuoti keltuvai gali traumuoti greta esančius žmones;

2.1.4. dėl keltuvų gedimo arba eksploatavimo taisyklių pažeidimo nevaldomai besileidžiančios jų dalys gali traumuoti žmones;

2.1.5. blogas keltuvo darbo zonos matomumas, sąlygojantis klaidingus darbuotojo veiksmus ir galimas traumas;

2.1.6. netvarkinga darbo vieta, sąlygojanti klaidingus darbuotojo veiksmus ir galimas traumas;

2.2. Saugos priemonės:

2.2.1. elektros srovei laidžių keltuvų dalių ir apšvietimo įrenginių įnulinimas;

2.2.2. keltuvų atjungimas nuo elektros tinklo, atliekant keltuvų elektrinės dalies profilaktikos ir remonto darbus;

2.2.3. keltuvų darbo zonos stebėjimas (neleidžiant patekti į ją žmonėms) visą keltuvų darbo laiką;

2.2.4. saugos troseliai visiems apšvietimo įrenginiams ir galinčioms kristi jų dalims;

2.2.5. sugedusių bei netvarkingų keltuvų išjungimas, uždraudžiant jų eksploatavimą;

2.2.6. periodiniai keltuvų patikrinimai ir bandymai (periodiniai - vieną kartą per metus bei po kiekvieno keltuvų remonto).

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami pagal darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų reikalavimus.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš darbo pradžią darbuotojas privalo:

3.1.1. priklausomai nuo atliekamo darbo pobūdžio, apsivilkti darbo drabužius, tvarkingai juos susisagstyti, užsidėti šalną;

3.1.2. įjungti reikiamą darbo vietos ir keltuvo darbo zonos apšvietimą;

3.1.3. apžiūrėti darbo vietą, įsitikinti ar nėra kliūčių visoje keltuvo eigos erdvėje. Darbo zonoje po keltuvais neturi būti žmonių.

3.1.4. patikrinti keltuvo techninį stovį pagal išorinius požymius (ar nepažeisti lynai, grandinės, stropai, kabliai, elektros kabeliai);

3.1.5. įsitikinti, ar keltuvo darbo zona gerai matoma nuo valdymo pulto;

3.1.6. patikrinti, ar keliami įrenginiai turi saugos troselius, ar nėra pažeidimų tvirtinimo konstrukcijose.

3.2. Apie tikrinimo metu pastebėtus trūkumus ir gedimus, nedelsiant pranešti darbo vadovui, padalinio vadovui ir iškviesti asmenis, kurie turi teisę atlikti remontą.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Pašalinti iš keltuvo darbo zonos žmones ir kontroliuoti visą darbo laiką, kad jie ten nepatektų. Patekus į keltuvo darbo zoną žmonėms, keltuvą nedelsiant sustabdyti.

4.2. Keltuvą naudoti tik pagal paskirtį, draudžiama kelti žmones bei daiktus.

4.3. Neviršyti leistinos keltuvų keliamosios galios.

4.4. Jeigu keltuvo darbo zona blogai matoma nuo valdymo pulto, darbui pasitelkti antrą darbuotoją ir per jį kontroliuoti keltuvo darbo zoną.

4.5. Draudžiama kelti keltuvais apšvietimo įrenginius, kai lynai ar grandinės susisukę arba nukrypę nuo vertikalės.

4.6. Kontroliuoti, kad keltuvai nepradėtų siūbuoti. Pradėjus keltuvams siūbuoti nedelsiant juos sustabdyti. Palaukti kol keltuvai nustos siūbuoti (jei keltuvas pasiekiamas, galima atsargiai slopinti siūbavimą rankomis) ir vėl įjungti.

4.7. Du keltuvai, keliantys vieną bendrą traversą, turi būti įjungiami ir stabdomi vienu metu. Įjungti tokius keltuvus po vieną galima tik traversos horizontalios padėties nustatymui.

4.8. Keltuvų judėjimo metu stebėti, kad keltuvai ir jais keliami apšvietimo įrenginiai neatsiremtų į grindis, dekoracijas ar kitus daiktus apačioje ir prie lubų į konstrukcijas viršuje. Keltuvams ir keliamiems apšvietimo įrenginiams atsirėmus į bet kokią kliūtį, nedelsiant stabdyti keltuvus. Tokia padėtis prilyginama avarinei situacijai.

4.9. Nedelsiant stabdyti keltuvus pasigirdus komandai „stop“, nesvarbu kas duotų tokią komandą.

4.10. Draudžiama staigiai (keltuvams nenustojus judėti) keisti keltuvų judėjimo kryptį.

4.11. Patikrinti keltuvo darbą trumpomis komandomis „aukštyn“ ir „žemyn“. Atleidus komandos mygtuką, keltuvas turi akimirksniu sustoti.

4.12. Draudžiama keltuvo grandines tempti ar kitaip veikti papildoma jėga.

4.13. Prieš kabinant ant keltuvų apšvietimo įrenginius, juos išjungti ir nuleisti keltuvus į patogų darbui aukštį. Pakabintus apšvietimo įrenginius nuo kritimo apsaugoti troseliais.

4.14. Pertraukų metu išjungti keltuvų valdymo pultą.

4.15. Draudžiama naudoti keltuvo grandines, kaip įžeminimo įrenginį.

4.16. Sutrikus keltuvo darbui, nedelsiant jį sustabdyti ir atjungti nuo elektros tinklo. Pavojingą zoną po keltuvu aptverti tvorele su įspėjančiais plakatais. Iškviesti remontininkus.

4.17. Remontuoti dviem ar daugiau darbuotojų, vienam iš jų visą laiką kontroliuoti aikštelę po keltuvu.

4.18. Naudoti stabilius, specialiai paruoštus ir išbandytus paaukštinimus arba kopėčias 42 T.

4.21. Prieš remontuojant keltuvo kinematinio mechanizmo dalis, atlaisvinti keltuvo lyną. Lyno atlaisvinimui nuleisti keltuvą ant grindų (nesant galimybių naudoti keltuvo variklį, tai padaryti rankiniu būdu).

4.22. Nesant galimybių nuleisti keltuvą ant grindų, keltuvo pavaros lyną atlaisvinti šiuo būdu:

4.22.1. lynus prie keltuvo pavaros bloko 1 m atstumu nuvalyti sausu skuduru;

4.22.2. ant sausai nuvalytų lynų prie pavaros bloko uždėti greta vienas kito du specialius, lynų eigą ribojančius spaustuvus-laikiklius(spaustuvų užveržimo momentas 4-6 kGm, tarpelis tarp žiočių ne mažiau 0,3 mm);

4.22.3. leisti keltuvą žemyn, kol spaustuvai-laikikliai atsirems į lynų pakabos bloką ir pastarasis laikys visą keltuvo svorį, o lynai pavaroje atsilaisvins.

4.23. Nusidėvėjusius ar pažeistus lynus keisti naujais, nuleidus keltuvą ant grindų. Nesant galimybių keltuvą nuleisti, sumontuoti specialius stabilius paaukštėjimus iki tos vietos, kurioje įstrigęs keltuvas.

4.24. Baigus keltuvo remonto darbus, būtina:

4.24.1. patikrinti, ar patikimai užveržtos tvirtinimo detalės;

4.24.2. patikrinti lynų bei grandinių įtempimą ir ar tolygiai jie apkrauti;

4.24.3. patikrinti įžeminimo grandinių laidumą, išmatuoti elektrinių grandinių izoliacijos varžą;

4.24.4. įjungti keltuvą į elektros tinklą ir išbandyti keltuvo darbą be apkrovimo;

4.24.5. išbandyti keltuvo darbą maksimaliu leistinu apkrovimu.

4.25. Keltuvo bandymus po remonto bei periodinius bandymus (1 kartą per metus) vykdo kranų priežiūros meistro vadovaujama komisija. Bandymų rezultatai fiksuojami protokoluose ir įforminami aktais.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

5.1. Kilus avarinei situacijai, pastebėjus bet kokius keltuvų gedimus ar darbo sutrikimus, nedelsiant keltuvą sustabdyti, atjungti nuo elektros tinklo ir nutraukti visus darbus iki bus išaiškintos ir pašalintos avarinę situaciją sukėlusios priežastys, pranešti darbo vadovui..

5.2. Dingus elektros srovei maitinimo tinkle, nedelsiant išjungti keltuvus ir iškviesti budintį elektrotechniką.

5.3. Keltuvui atsirėmus į kliūtį, nedelsiant išjungti keltuvus ir pranešti darbo vadovui. Keltuvus vėl galima įjungti tik po nuodugnaus patikrinimo: ar nepažeisti lynai, grandinės, stropai, ar likę sukibime su pavarų skriemuliais atsilaisvinę lynai ir grandinės (šiuos darbus vykdo keltuvus prižiūrintis personalas).

5.4. Įvykus nelaimingam atsitikimui nukentėjusiam nedelsiant suteikti pirmąją med. pagalbą, esant reikalui, iškviesti profesinės sveikatos specialistę telef. **3294**, greitąją medicininę pagalbą **112**. Apie nelaimingą atsitikimą darbe informuoti darbų vadovą ir padalinio vadovą. Iki tyrimo pradžios

išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo įvykio metu. Jeigu tai kelia pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei, gali būti daromi pakeitimai ir forminamas nelaimingo atsitikimo vietos apžiūros aktas arba fotografuojama.

5.3. Kilus gaisrui, iškviešti ugniagesius telefonu **112**, apsaugos darbuotojus **3246** ir pradėti gesinti gaisrą turimomis priemonėmis (darbuotojas privalo mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis). Informuoti apie gaisrą darbdavio įgaliotą asmenį

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą darbuotojas privalo:

6.2. visus keltuvus sukelti į viršutinę padėtį, kad apšvietimo įrenginiai netrukdytų žmonių judėjimui ir būsimiems darbams TV studijoje;

6.3. išjungti keltuvus ir keltuvų valdymo pultą;

6.4. sutvarkyti darbo vietą, padėti į nustatytą vietą darbo įrankius, apsaugos priemones, darbo drabužius, išjungti darbo zonos apšvietimą.

6.5. Eksploatavimo pastabų žurnale įrašyti pastabas apie keltuvų gedimus ir darbo sutrikimus.

Instrukciją parengė Jonas Jonikaitis - kėlimo įrenginių priežiūros meistras, Vida Cupreva – darbuotojų saugos specialistė

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

124241078

TV OPERATORIAUS, FILMUOJANČIO STATYBOSE, SAUGOS IR SVEIKATOS

INSTRUKCIJA Nr. 17/47

1. BENDROJI DALIS

1.1. TV operatoriui filmuojančiam statybos aikštelėje (toliau darbuotojas), pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, administracinė, baudžiamoji ir materialinė atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

1.2. Dirbti leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, specialiai pasirengusiam, patikrinusiam sveikatą, išklausiusiam įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą ir

instruktavimą darbo vietoje. Aukštalipių darbus gali dirbti tik tie TV operatoriai, kurie yra mokytį ir turi pažymėjimus.

1.4. Darbuotojas privalo:

1.4.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.4.2. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.3. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar darbdavį atstovaujančiam asmeniui;

1.4.5. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

1.4.6. informuoti padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;

1.4.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.4.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.4.9. nedirbti su sugedusiomis darbo priemonėmis;

1.4.10. laikytis apšvietimo įrenginių bei keltuvų eksploatacijos taisyklių reikalavimų;

1.4.11. laikytis asmens higienos taisyklių; palaikyti švarą darbo vietoje, buitinėse patalpose.

1.5. Darbuotojas turi teisę:

1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;

1.5.2. žinoti apie sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius darbo vietoje;

1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi, darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;

1.5.4. atsisakyti dirbti, kai neaprupintas kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

1.6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, per apskaitinį laikotarpį negali būti dirbama per apskaitinį laikotarpį vidutiniškai

daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Pagrindiniai pavojingi profesiniai rizikos veiksniai TV operatoriaus darbo vietoje yra šie:

2.1.1. aukšta arba žema temperatūra;

2.1.2. kritimas iš aukščio;

2.1.3. griuvimas;

2.1.4. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;

2.1.5. žemės griūtis, nuošliauža;

2.1.6. triukšmas;

2.1.7. dulkės;

2.1.8. netvarkingi įrenginiai (pvz. neaptvertos besisukančios jų dalys);

2.1.9. netvarkingos paaukštinimo priemonės (nėra aptvertos ir kt.);

2.1.10. TV operatoriaus darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB, oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Kai bendras triukšmo lygis viršija 80 dB, būtina naudoti antifonus arba mažinti triukšmo poveikio trukmę, kai viršijama leistina oro užterštumo norma - respiratorių, dujokaukę.

2.2. TV operatoriui atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį, statybos aikštelėje turi būti išduodamos asmeninės saugos priemonės pagal Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų reikalavimus.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti TV operatorius privalo:

3.1.1. iš vadovaujančių darbuotojų gauti darbo užduotį ir papildomą instruktavimą darbo vietoje prieš darbo pradžią;

3.1.2. gauti asmeninės saugos priemones, kurios yra būtinos jo darbui saugiai atlikti;

3.1.3. užsidėti apsauginį šalną;

3.1.4. tinkamai paruošti filmavimo aparatūrą;

3.1.5. įsitikinti, kad darbo aplinka nekelia pavojaus sveikatai ir gyvybei;

3.1.6. gauti darbų vykdytojo leidimą pradėti darbą;

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 4.1. TV operatorius, statybos aikštelėje filmuojantis betonavimo darbus, privalo:
- 4.1.1. nevaikščioti, nestovėti šalia neaptvertų ar neuždengtų šulinių, kiaurymių, angų;
 - 4.1.2. nebūti po pakeltu kroviniu;
 - 4.1.3. nefilmuoti užlipus ant pristatomų kopėčių;
 - 4.1.4. vaikščioti tik nurodytais praėjimais, specialiais tilteliais, trapais;
 - 4.1.5. neiti į bokštinio kranų bei kitų kėlimo mechanizmų darbo zoną;
 - 4.1.6. nelipti ant armatūrinių karkasų, jais nevaikščioti;
 - 4.1.7. kai veikia betono siurbliai, nelipti ant betono transportavimo žarnų, nestovėti žarnų sujungimo vietose;
 - 4.1.8. žinoti pagrindinius signalus, kurie duodami kranininkui transportuojant krovinius;
 - 4.1.9. dirbant aukščiau kaip 1,3 m. nuo žemės ar pardengimų paviršiaus, kai darbo vieta neaptverta, naudotis apsauginiu diržu, kurios pritvirtinimo vietas turi nurodyti meistras ar darbų vykdytojas.
 - 4.1.10. nelipti ant neišbandytų ir darbų vykdytojo nepriimtų naudoti pastolių, taip pat esant didesniai kaip 15 m/s vėjo greičiui, liundrai, perkūnijai, apledėjimui;
 - 4.1.11. lipti į iškasas tik specialiai tam įrengtais trapais ir prieš tai įsitikinus, kad gerai sutvirtinti iškasų šlaitai;
 - 4.1.12. neliesti kabelių, elektros laidų;
 - 4.1.13. nesiramstyti į veikiančius įrenginius, neliesti besisukančiųjų jų dalių.
- 4.2. Filmuojant mūro darbus:
- 4.2.1. saugotis kranu į darbo vietą paduodamų medžiagų;
 - 4.2.2. nevaikščioti arti mūrijamo pastato sienos ten, kur viršuje dirba mūrininkai;
 - 4.2.3. nelipti ant neaptvertų mūrininkų stalų;
 - 4.2.4. filmavimo kameros stovą statyti tik meistro ar darbų vykdytojo leistoje vietoje;
 - 4.2.5. plytų ir skiedinio iškrovimo vietose saugotis autotransporto.
- 4.3. Filmuojant tinkavimo darbus:
- 4.3.1. be tinkavimo agregato operatoriaus leidimo neiti į agregato vidų;
 - 4.3.2. nestovėti šalia užlinkusių skiedinio transportavimo žarnų ar tinkuotojo, užmetančio skiedinį ant sienos;

- 4.3.3. nesiramstyti į tinkavimo agregatą ar jo mechanizmus;
- 4.3.4. neliesti elektros kabelių ar elektros paskirstymo spintų, apšvietimo prietaisų;
- 4.3.5. be mūro darbams vadovaujančio asmens leidimo nelipti ant pastolių;
- 4.4. Filmuojant stogo dengimo darbus:
 - 4.4.1. iš stogo dengimo darbams vadovaujančio asmens sužinoti užlipimo ant stogo kelius, aikštes, kur galima išdėstyti filmavimo aparatūrą;
 - 4.4.2. nebūti arti bitumo virimo katilų, jo pakėlimo ant stogo vietų, arti karštą bitumą nešiojančių ir paskleidžiančių darbuotojų;
 - 4.4.3. ant skarda dengiamų stogų lipti tik tose vietose, kurias nurodo darbų vykdytojas, naudotis jo nurodytomis asmeninėmis saugos priemonėmis;
 - 4.4.4. nestovėti prie keltuvų, jų darbo zonoje medžiagų kėlimo metu;
- 4.5. Filmuojant apdailos darbus bei kitus specialiuosius (santchnikų, montuotojų, elektrikų ar suvirintojų dujomis, elektra) darbus, turi būti lydintysis asmuo, gerai žinantis atliekamų darbų pobūdį, būdus, kaip saugiai atlikti TV operatoriui duotą užduotį, gerai pažįstantis darbuotojus.
- 4.6. Nuo veikiančių mechanizmų, mašinų (buldozerių, autokranų, ekskavatorių, skreperių, autokrautuvų) būtina laikytis saugių atstumų, nebūti jų darbo zonoje.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

- 5.1. Pastebėjus, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas ar avarija, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti statybos meistriui ar darbų vykdytojui.
- 5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviesti gydytoją apie įvykį pranešti tiesioginiam darbų vadovui ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, išsaugoti, jeigu galima, nepakeistą nelaimingo atsitikimo vietą. Darant pakeitimus parašyti apžiūros aktą arba nufotografuoti.
- 5.3. Pastebėjęs gaisrą, nedelsiant iškviesti ugniagesius, vadovaujančius darbuotojus, gesinti gaisro židinį turimomis gesinimo priemonėmis.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 6.1. Baigęs darbą TV operatorius privalo:
 - 6.1.1. susitvarkyti filmavimo aparatūrą;
 - 6.1.2. atiduoti į saugojimo vietą asmeninės saugos priemones;

- 6.1.3. apie darbo metu iškilusius nesklandumus informuoti meistrą ar darbų vykdytoją;
- 6.1.4. apie darbų pabaigą informuoti užduotį davusį asmenį;
- 6.1.5. nusiplauti rankas ir veidą šiltu vandeniu su muilu, jei yra galimybė, nusiprausti po dušu.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

124241078

TV OPERATORIAUS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 17/46

1. BENDROJI DALIS

1.1. TV operatoriui (toliau darbuotojas), pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, administracinė, baudžiamoji ir materialinė atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

1.2. Dirbti leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiui įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą ir instruktavimą darbo vietoje. Aukštalipių darbus gali dirbti tik tie TV operatoriai, kurie yra mokytą ir turi pažymėjimus.

1.4. Darbuotojas privalo:

1.4.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.4.2. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.3. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar darbdavį atstovaujančiam asmeniui;

1.4.5. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;

1.4.6. informuoti padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;

1.4.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.4.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

- 1.4.9. nedirbti su sugedusiomis darbo priemonėmis;
- 1.4.10. laikytis TV kamerų eksploatacijos taisyklių reikalavimų;
- 1.4.11. laikytis asmens higienos taisyklių; palaikyti švarą darbo vietoje, buitinėse patalpose.
- 1.5. Darbuotojas turi teisę:
 - 1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;
 - 1.5.2. žinoti apie sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius darbo vietoje;
 - 1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi, darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;
 - 1.5.4. atsisakyti dirbti, kai neaprūpintas kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
- 1.6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.
- 1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, per apskaitinį laikotarpį negali būti dirbama vidutiniškai daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

- 2.1. Pagrindiniai pavojingi profesiniai rizikos veiksniai TV operatoriaus darbo vietoje yra šie:
 - 2.1.1. kritimas iš aukščio;
 - 2.1.2. griuvimas;
 - 2.1.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 2.1.4. triukšmas;
 - 2.1.5. netvarkingos paaukštinimo priemonės (nėra aptvertos ir kt.);
 - 2.1.6. elektros srovė.
- 2.2. TV operatoriaus darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB, oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių.
- 2.2. TV operatoriui atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį turi būti išduodamos asmeninės saugos priemonės pagal Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų reikalavimus.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 3.1. Prieš pradėdamas dirbti TV operatorius privalo:
 - 3.1.1. iš darbų vadovo gauti darbo užduotį;
 - 3.1.2. tinkamai paruošti filmavimo aparatūrą;
 - 3.1.5. įsitikinti, kad darbo aplinka nekelia pavojaus sveikatai ir gyvybei;
 - 3.1.6. esant profesinės rizikos veiksniams naudoti apsaugines priemones. Jeigu filmavimas vykdomas iš aukščiau kaip 5 m naudoti saugos diržą, šalną.
 - 3.1.7. esant reikalui dirbti ant TV kamerų pakylų, tik įsitikinus ar jos tvarkingos, ar patikrintos (užrašas su patikrinimo data).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 4.1. TV operatoriui filmuojant draudžiama:
 - 4.1.1. vaikščioti, stovėti šalia neaptvertų ar neuždengtų šulinių, kiaurymių, angų;
 - 4.1.2. būti po pakeltu kroviniu;
 - 4.1.3. filmuoti užlipus ant pristatomų kopėčių;
 - 4.1.4. vaikščioti tik nurodytais praėjimais, specialiais tilteliais, trapais;
 - 4.1.5. dirbti ant 1 m aukščio neišbandytų, neaptvertų pakylų ar perdengimo paviršių;
 - 4.1.6. dirbti virš 5 m nuo žemės, perdengimo ar darbo pakloto paviršiaus be apsaugos diržo, kurio pritvirtinimo vietas reikia iš anksto numatyti;
 - 4.1.7. dirbti iš judančio transporto neprisigėsus apsaugos diržo;
 - 4.1.8. dirbti krane (pakėlėjuje), esant didesniai kaip 10-12 m/s vėjo greičiui;
 - 4.1.9. nelipti ant neišbandytų ir nepriimtų naudoti pastolių, taip pat esant didesniai kaip 15 m/s vėjo greičiui, liundrai, perkūnijai, apledėjimui;
 - 4.1.10. nesaugiu atstumu artintis prie radiacijos šaltinio;
 - 4.1.11. eiti į darbo vietą, kai nėra reikiamo apšvietimo;
 - 4.1.12. lipti ant kabelių, juos liesti, liesti elektros laidus ir kitą elektros instaliaciją;
 - 4.1.13. nesiramstyti į veikiančius įrenginius, neliesti besisukančių jų dalių;
 - 4.1.14. lipti ant sandėliuojamų medžiagų, rietuvių.
- 4.2. Filmuojant įmonėse, kur vyksta darbas, turi būti lydinčias asmuo, gerai žinantis atliekamų darbų pobūdį ir būdus, kaip saugiai atlikti TV operatoriui duotą užduotį, gerai pažįstantis darbuotojus.

4.3. Filmuojant sportines varžybas būtina laikytis saugių atstumų nuo sportininkų ir sportinio inventoriaus.

4.4. Filmuojant siužetus, kur yra radiacinis užterštumas, viršijantis 20 mR/h, neiti į pavojingą zoną.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJ AIS

5.1. Pastebėjus, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas ar avarija, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti statybos meistriui ar darbų vykdytojui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviesti gydytoją, apie įvykį pranešti tiesioginiam darbų vadovui ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, išsaugoti, jeigu galima, nepakeistą nelaimingo atsitikimo vietą. Darant pakeitimus parašyti apžiūros aktą arba nufotografuoti.

5.3. Pastebėjęs gaisrą, nedelsiant iškviesti ugniagesius, vadovaujančius darbuotojus, gesinti gaisro židinį turimomis gesinimo priemonėmis.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą, TV operatorius privalo:

6.1.1. sutvarkyti filmavimo aparatūrą;

6.1.2. atiduoti į saugojimo vietą asmeninės saugos priemones;

6.1.3. apie darbo metu iškilusius nesklandumus informuoti padalinio vadovą.

6.1.4. apie darbų pabaigą informuoti užduotį davusį asmenį.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

124241078

VAIZDO MONTAŽO REŽISIERIAUS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.13/112

1. BENDROJI DALIS

Vaizdo montažo režisieriui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

Dirbti vaizdo montažo režisieriumi gali ne jaunesnis kaip 18 metų asmuo, pasitikinęs sveikatą, turintis reikiamą kvalifikaciją, išklauses įvadinį saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje. Turi būti susipažinęs su „Darbuotojo, dirbančio su videoterminalu saugos ir sveikatos instrukcija“.

Vaizdo montažo režisierius privalo:

1.3.1. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.2. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar darbdavį atstovaujančiam asmeniui;

1.4.5. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti padalinio vadovui

1.4.6. informuoti darbdaviui atstovaujantį asmenį ar padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;

1.4.7. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.4.8. laikytis televizijos technologinių įrenginių eksploatavimo taisyklių reikalavimų, dirbti tik su techniškai tvarkingais įrenginiais ir apie gedimus pranešti pamainos viršininkui bei padalinio vadovui;

1.4.9. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

nesinaudoti asmeniniais ar bendradarbių atneštais elektriniais virduliais, oro šildytuvais, kavos virimo aparatais ir kt.

1.5. Vaizdo montažo režisierius turi teisę:

1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;

1.5.2. žinoti apie sveikatai kenksmingus veiksnius darbo vietoje;

1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu įrenginiai techniškai netvarkingi, darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei.

1.6. Vaizdo montažo režisierius privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, negali būti dirbama vidutiniškai daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS

2. Profesiniai rizikos veiksniai darbo vietoje:

2.1. elektros srovės poveikis;

2.2. elektrostatinio lauko įtampa;

2.3. elektromagnetinis laukas;

2.4. regos įtampa; 10 min. trukmės pertraukos po 1 val. nuo darbo pradžios;

2.5. nepakankama darbo vietos apšvieta.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Iš darbų vadovo gauti darbo užduotį ir su ja susipažinti.

3.2. Apžiūrėti, ar tvarkinga darbo vieta, ar ji gerai apšviesta. Pašalinti visus nereikalingus darbu daiktus.

3.3. Patikrinti ar tvarkingi elektros instaliacija, video magnetafonai, monitoriai.

3.4. Patikrinti ar:

3.4.1. tvarkingi elektros kabelių kištukai, elektros šakučių lizdai į kurias jungiami įrenginiai;

3.4.2. nenutrūkę elektros laidai, jungiantys įrenginį su elektros tinklu, ar nepažeista jų izoliacija;

3.4.3. įrenginį jungiantys su elektros tinklu laidai nesiliečia prie karštų, drėgnų tepaluotų paviršių, trosų, kitų kabelių, aštrių briaunų, kitų įžemintų įrenginių, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių;

3.4.4. laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų. Laidai (kabeliai) turi būti jungiami prie elektros šakučių lizdų taip, kad nebūtų galimybės ant jų užlipti ar einant užsikabinti;

3.4.5. pakankamo ilgio kilnojamų elektros įrenginių (video magnetafonų, monitorių ir kt.) elektros kabeliai. Jų prailginimui galima naudoti tik pramoninius prailgintuvus.

3.4.6. Pastebėjus trūkumus pranešti TTK pamainos viršininkui ir padalinio vadovui.

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 4.1. Dirbant su video, televizijos ir garso aparatūra vaizdo montažo režisieriui draudžiama:
- 4.1.1. dirbti su elektros įrenginiais, kurių atidaryti arba nuimti apsauginiai skydeliai, dangčiai;
 - 4.1.2. tempti, sukti, perlenkti elektros kabelį, jungiantį elektros įrenginį su elektros tinklu;
 - 4.1.3. jungti į vieną elektros šakutės lizdą kelis didelio galingumo prietaisus, kurių elektros srovės poreikis viršija instaliacijos laidų elektros srovės pralaidumą;
 - 4.1.4. leisti dirbti pašaliniams asmenims;
 - 4.1.5. drėgnomis rankomis įjungti ir išjungti elektros įrenginius bei prietaisus;
 - 4.1.6. valyti dulkes nuo iš elektros tinklo neišjungtų įrenginių, prietaisų korpusų;
 - 4.1.7. remontuoti elektros instaliaciją bei televizijos technologinius įrenginius;
 - 4.1.8. liestis vienu metu prie įžemintų dalių (aparatūros stovų, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir kt.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, kad esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;
 - 4.1.9. palikti be priežiūros veikiančius elektros įrenginius;
 - 4.1.10. Darbo metu prisilietus prie elektros įrenginių, prietaisų korpusų ir pajutus elektros srovės poveikį, būtina nedelsiant išjungti juos iš elektros tinklo, apie tai pranešti TTK pamainos viršininkui.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

- 5.1 Įvykus netikėtam televizijos aparatūros gedimui sustojimui – pranešti TTK pamainos viršininkui ir padalinio vadovui.
- 5.2. Būtina prisiminti, kad dingus įtampai ji vėl gali būti įjungta be perspėjimo, tiek normalios eksploatacijos metu, tiek ir avariniais atvejais, todėl įrenginiai, dingus įtampai turi būti išjungiami.
- 5.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, esant reikalui iškviesti greitąją med. pagalbą ir profesinės sveikatos specialistą tel.32 94. Išsaugoti nepaliestą įvykio vietą, jeigu tai negresia dirbančiųjų ar aplinkinių žmonių gyvybei ir sveikatai, apie įvykį pranešti padalinio vadovui. Jeigu daromi būtiniausi pakeitimai, jie įforminami aktu arba nufotografuojami.
- 5.4. Kilus gaisrui, iškviesti ugniagesius, apsaugos darbuotojus telef. 3246, išvesti iš pavojaingos zonos darbuotojus, pradėti gaisrą gesinti turimomis priemonėmis, nedelsiant informuoti padalinio vadovą ar kitą darbdavio įgaliotą asmenį.

5.5.. Degančių elektros įrenginių negalima gesinti vandeniu, juos reikia gesinti angliarūgštės, milteliniais gesintuvais, smėliu.

6.DARBUOTOJO VEIKSMŲ BAIGUS DARBĄ

6.1. Sutvarkyti darbo vietą.

6.2. Išjungti televizijos technologinius įrenginius, uždaryti langus, duris.

6.3. Įrašyti į registracijos knygą darbo pradžią ir pabaigą bei pastabas.

21. Apie darbo metu pastebėtus trūkumus bei nesklandumus pranešti padalinio vadovui.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

124241078

DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU VIDEOTERMINALU, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 3/113

1. BENDROJI DALIS

1. Dirbti vaizdo terminalu gali asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, turintis atitinkamą pasirengimą, išklauses įvadinį ir darbo vietoje darbuotojų saugos ir sveikatos instruktažus.

2. Darbuotojas privalo:

2.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti padalinio vadovui;

2.2. tinkamai naudoti kolektyvines ir asmenines apsaugos priemones;

2.3. įrenginius eksploatuoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

2.4. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komiteto nariui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

2.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.7. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui;

1.3.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tam skirtose vietose;

1.3.9. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą.

1.4. Darbuotojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugias ir sveikas darbo sąlygas;

1.4.2. žinoti apie sveikatai kenksmingus ir pavojingus veiksnius darbo vietoje;

1.4.3. tartis su darbdaviui atstovaujančiu asmeniu dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.4. įstatymu nustatyta tvarka reikalauti atlyginti už padarytą sveikatai žalą.

1.5. Nelaikyti maisto produktų ir nevalgyti darbo vietoje.

1.6. Darbuotojas privalo žinoti priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, negali būti dirbama vidutiniškai daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

1.7. Darbuotojui, dirbančiam su vaizdo terminalu (vartotojo terminalas su displėjaus ekranu ir klaviatūra), pažeidus šios instrukcijos reikalavimus taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai darbuotojo darbo vietoje ir saugos priemonės nuo jų poveikio:

2.1.1. elektros srovė; elektriniai prietaisai, elektriniai įrenginiai bei elektros instaliacija turi būti techniškai tvarkingi; remontuoja tik elektrotechninis personalas;

2.1.2. spinduliuotė; bet kokia spinduliuotė turi neviršyti sveikatai kenksmingų lygių; jonizuojančios spinduliuotės lygiavertės dozės galia 0,1 m atstumu nuo monitoriaus bet kurio išorinio paviršiaus turi neviršyti 1 $\mu\text{Sv/h}$;

2.1.3. nepakankama darbo vietos apšvieta; ant darbo paviršių – ne mažesnė kaip 300 lx ir ne didesnė kaip 500 lx; vaizduoklio – ne mažesnė kaip 100 lx ir didesnė kaip 250 lx; natūralios ir

dirbtinės apšvietos šaltiniai turi būti įrengti ir išdėstyti taip, kad darbuotojas išvengtų akinančio blyksnių ir atspindžio vaizduoklyje poveikio;

2.1.4. triukšmas; triukšmo lygiai darbo vietoje turi atitikti higienos normos reikalavimus;

2.1.5. netinkamai įrengta darbo vieta (pvz. netinkamai pastatytas vaizduoklis, klaviatūra, netinkamas darbo stalas, kėdė, neišlaikyti erdvės reikalavimai ir kt.).

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti darbuotojas privalo patikrinti ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta;

3.1.2. tvarkingas vaizdo terminalas (tvarkingi korpusai, tvarkingi jungiamieji laidai ir kt.);

3.1.3. tvarkinga elektros instaliacija;

3.1.4. pakankama darbo vietos apšvietas. Pagal poreikius mažinti arba didinti šviesos srautą, krentantį į darbo vietą, su langų šviesos reguliavimo įrenginiu arba vietiniu apšvietimu.

3.2. Pastebėjus darbo vietoje minėtus trūkumus pranešti padalinio vadovui.

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 32: 2004 „DARBAS SU VIDEOTERMINALAIS. SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI“

I. TAIKymo SRITIS

1. Ši higienos norma nustato dirbančiųjų su videoterminalais darbo aplinkos, videoterminalo įrenginių, darbo ir poilsio režimo saugos ir sveikatos reikalavimus.

2. Ši higienos norma netaikoma:

2.1. kompiuterių sistemoms visose transporto priemonėse ir mechanizmų vairuotojų arba valdymo kabinose;

2.2. visuomeninės paskirties kompiuterių sistemoms (sistemoms, kurios naudojamos mokymuisi, informacijos paieškai, laisvalaikiui ir pan.);

2.3. portatyvioms sistemoms, kurios darbo vietoje naudojamos ne visą darbo dieną;

2.4. skaičiuotuvams, kasos aparatams ir kitiems įrenginiams, kurių nedidelė informacinė apimtis ir mažų matmenų vaizduoklis;

2.5. įprastos konstrukcijos rašomosioms mašinėlėms (mašinėlėms su ekranu).

3. Šia higienos norma turi vadovautis juridiniai ir fiziniai asmenys:

- 3.1. projektuojantys, įrengiantys naujas ir naudojantys esančias darbo vietas su videoterminalais;
- 3.2. kontroliuojantys darbo sąlygas ir darbo su videoterminalais poveikį darbuotojų sveikatai.
- 4. Į šios higienos normos reikalavimus turi būti atsižvelgta rengiant norminius ir techninius dokumentus, susijusius su darbo su videoterminalais saugos ir sveikatos reikalavimais.

II. NUORODOS

- 5. Šioje higienos normoje pateikiamos nuorodos į teisės aktus:
 - 5.1. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)).
 - 5.2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)).
 - 5.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimas Nr. 160 „Dėl Papildomų ir specialių pertraukų, įskaitomų į darbo laiką, nustatymo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [14-559](#)).
 - 5.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. 277 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 98:2000 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ (Žin., 2000, Nr. [44-1278](#)).
 - 5.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2001 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. 645/169 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 23:2001 „Kenksmingų cheminių medžiagų koncentracijų ribinės vertės darbo aplinkos ore. Bendrieji reikalavimai“ (Žin., 2001, Nr. [110-4008](#)).
 - 5.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 663 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [11-388](#)).
 - 5.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 660/174 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 110:2001 „Pramoninio dažnio (50 HZ) elektromagnetinis laukas darbo vietose. Parametrų leidžiamosios skaitinės vertės ir matavimo reikalavimai“ (Žin., 2002, Nr. [5-195](#)).
 - 5.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugsėjo 3 d. įsakymas Nr. V-520 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33-1:2003 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje. Matavimo metodikos bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [87-3957](#)).

5.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr.301 „Dėl Profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr.[47-1365](#)).

5.10. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 5 d. įsakymas Nr.85/233 „Dėl Darboviečių įrengimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 44-1244).

5.11. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 16 d. įsakymas Nr.A1-159/V-612 „Dėl Profesinės rizikos vertinimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr.[100-4504](#)).

5.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. 19 „Dėl STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo ir 1998 08 31 įsakymo Nr. 162 dalinio pakeitimo“ (Žin., 1999, Nr. [13-333](#)).

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

6. Šioje higienos normoje pavartoti terminai ir jų apibrėžimai:

6.1. **terminalas** – sistemos arba ryšių tinklo funkcinis vienetas, iš kurio duomenys gali būti įvesti arba gauti;

6.2. **vartotojo terminalas** – terminalas, skirtas vartotojui bendrauti su kompiuteriu;

6.3. **videoterminalas** – vartotojo terminalas su displėjaus ekranu ir paprastai turintis informacijos įvedimo įrenginį – klaviatūrą;

6.4. **vaizduoklis** – išvesties įrenginys, pateikiantis duomenis vaizdų forma;

6.5. **kompiuteris** – funkcinis vienetas, kuris gali atlikti svarbius skaičiavimus, sudarytus iš daug aritmetinių ir loginių operacijų be žmogaus įsikišimo;

6.6. **ženklas** – elementas, naudojamas duomenims vaizduoti, tvarkyti arba valdyti;

6.7. **kompiuterizuota darbo vieta** – vieta su vaizduoklio įrenginiais, kurioje gali būti klaviatūra ar duomenų įvesties įrenginys ir (arba) programinė įranga, nuo kurios priklauso operatoriaus ir mašinos sąsaja, pasirinktos pagalbinės priemonės, išoriniai įrenginiai, tarp jų – diskasukis, telefono aparatas, modemas, spausdintuvas, dokumentų laikiklis, darbo kėdė bei darbo stalas ar darbo vietos paviršius, ir tiesioginė darbo aplinka;

6.8. **darbuotojas, dirbantis kompiuteriu** – kiekvienas darbuotojas, kuris nuolatos dirba su videoterminalu kaip savo įprasto darbo dalimi, pusę ir daugiau darbo dienos (pamainos) laiko arba ne trumpiau kaip 2 val. su pertrauka per darbo pamainą.

IV. ĮPAREIGOJIMAI DARBDAVIUI

7. Darbdavys pagal galiojančius norminius teisės aktus organizuoja profesinės rizikos vertinimą, kurio metu nustatomas darbo su videoterminalu poveikis darbuotojo sveikatai, ypač regėjimui, fizinei ir protinei įtampai [5.1, 5.2, 5.10, 5.11].

8. Darbo sąlygos vertinamos pagal tai, kaip darbo su videoterminalu aplinka, darbo pobūdis, darbo ir poilsio režimas atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytus reikalavimus.

9. Darbdavys, nustatęs profesinę riziką, numato jos šalinimo ir mažinimo priemones [5.11].

10. Darbdavys privalo informuoti darbuotojus ir su jais konsultuotis visais darbo su videoterminalais saugos ir sveikatos klausimais.

11. Kiekvienas darbuotojas turi būti apmokytas naudotis visais esančiais darbo vietoje videoterminalo įrenginiais prieš pradedant dirbti ir kai darbo vietoje vykdomi esminiai pokyčiai.

12. Darbuotojas turi teisę sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie jų darbo su videoterminalais aplinkoje esančius sveikatai kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius.

V. DARBO IR POILSIO REŽIMAS

13. Darbdavys privalo suplanuoti darbuotojo darbą taip, kad, kasdien dirbant prie vaizduoklių, būtų periodiškai daromos pertraukos, įskaitomos į darbo laiką, arba būtų keičiama veikla, sumažinant darbo prie vaizduoklio krūvį [5.1].

14. Nepertraukiamai dirbti prie videoterminalo galima ne daugiau kaip 1 val.

15. Dirbant 8 val. darbo dieną, reglamentuotos (specialios) 5 (10) min. trukmės pertraukos nustatomos po 1 val. nuo darbo su videoterminalu pradžios [5.3].

16. Dirbant 12 valandų darbo dieną (40 val. darbo savaitę), reglamentuotos (specialios) pertraukos pirmosioms 8 val. nustatomos pagal 8 val. darbo pamainos režimą, likusias 4 val. po kiekvienos darbo valandos daroma 15 min. pertrauka.

17. Nuovargį ir įtampą mažinti pertraukų metu ir pasibaigus darbui rekomenduojama atliekant specialius akių ir fizinius pratimus darbo vietoje ir/arba poilsio patalpoje.

VI. IŠANKSTINIAI IR PERIODIŠKI DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMAI

18. Dirbantiesiems su videoterminalais privalomi išankstiniai (prieš priimant į darbą su videoterminalu) ir periodiški (per atitinkamai reguliarius laiko intervalus) sveikatos, ypač akių ir regėjimo, tikrinimai pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą tvarką [5.9].

19. Jeigu dėl patikrinimo rezultatų nustatoma, kad to reikia ir jeigu negali būti naudojami įprastiniai koreguojantys prietaisai, darbuotojai turi būti aprūpinami specialiais koreguojančiais prietaisais, tinkančiais jų konkrečiam darbui.

20. Jei atsiranda regėjimo sutrikimų, kurie gali būti susiję su darbu prie videoterminalo, darbdavys privalo darbuotojui suteikti galimybę atlikti atitinkamą akių ir regėjimo ištyrimą (oftalmologiniai tyrimai).

VII. VIDEOTERMINALO ĮRENGINIAI

21. Vaizduoklis

21.1. Visi naudojami videoterminalo įrenginiai turi būti nepavojingi darbuotojų sveikatai.

21.2. Ženklaai vaizduoklyje turi būti ryškaus kontūro, lengvai skaitomi.

21.3. Vaizdas turi būti stabilus ir nemirgėti.

21.4. Ryškumas ir/arba kontrastas tarp ženklų ir fono turi būti lengvai reguliuojamas.

21.5. Vaizduoklis turi būti lengvai bei laisvai pasukamas ir pakreipiamas pagal darbuotojų poreikius.

21.6. Atstumas nuo operatoriaus akių iki vaizduoklio turi būti ne mažesnis kaip 40 cm.

21.7. Vaizduoklis turi turėti reguliuojamą stovą, kad būtų galima keisti jo padėtį.

21.8. Darbo vietos turi būti įrengtos taip, kad šviesos šaltiniai (langai, permatomos arba peršviečiamos pertvaros, ryškiai dažyti įrenginiai arba sienos) neakintų, kuo mažiau atspindėtų šviesą vaizduoklyje ir nesukeltų darbuotojui nemalonių jutimų ir akių nuovargio.

21.9. Languose ar šalia jų turi būti priemonės, leidžiančios sumažinti šviesos srautą, krentantį į darbo vietą.

22. Klaviatūra, pelė

22.1. Klaviatūros vietos aukštis turi būti toks, kad leistų išlaikyti taisyklingą kūno laikyseną, išvengti plaštakų, riešų ir pečių juostos nuovargio.

22.2. Priešais klaviatūrą turi būti pakankamai erdvės, kad darbuotojas galėtų atremti plaštakas ir riešus.

22.3. Riešų padėtis turi būti neutrali: plaštaka ir dilbis turi būti vienodame aukštyje, kad nereikėtų lenkti riešo.

22.4. Klaviatūra ir ženklų klavišai turi būti išdėstyti taip, kad būtų lengva ja naudotis.

22.5. Klavišų simboliai turi būti atitinkamai kontrastini ir įskaitomi.

22.6. Klaviatūra ir pelė turi būti viename aukštyje.

23. Darbo stalas ir darbo stalo paviršius

23.1. Darbo stalas ir darbo stalo paviršius turi būti pakankamai didelis, kad būtų galima patogiai išdėstyti vaizduoklį, klaviatūrą, dokumentus ir kitus būtinus įrenginius. Darbo stalo paviršius turi būti mažai atspindintis.

23.2. Dokumentų laikiklis turi būti stabilus, reguliuojamas ir nustatytas taip, kad iki minimumo sumažintų akių ir kaklo raumenų nuovargį.

23.3. Darbo stalo konstrukcija turi atitikti ergonominius reikalavimus ir užtikrinti darbuotojui patogią pozą, kurios pasirinkimui turi būti pakankamai erdvės.

24. Darbo kėdė

24.1. Darbo kėdė turi būti stabili, leidžianti darbuotojui lengvai ir laisvai judėti bei pasirinkti patogią kūno padėtį.

24.2. Darbo kėdės konstrukcija turi atitikti ergonominius reikalavimus: kėdė turi būti su kėlimo ir sukimo mechanizmu, leidžiančiu keisti kėdės aukštį bei atlošo atlenkimo kampą; turėti porankius. Porankiai turi būti reguliuojami.

24.3. Pėdų atrama turi būti pritaikoma darbuotojui, kuriam reikia ja naudotis. Pėdų atramos aukštis ir kampas turi būti reguliuojami, kad galima būtų individualiai pritaikyti kiekvienam asmeniui.

24.4. Kėdės sėdimo paviršiaus priekinė briauna turi būti nuožulni.

VIII. DARBO APLINKA

25. Erdvės reikalavimai

25.1. Darbo vieta turi būti suprojektuota ir įrengta taip, kad darbuotojas galėtų laisvai prie jos prieiti, turėtų pakankamai erdvės darbo ir kitiems judesiams atlikti bei kūno padėčiai keisti.

25.2. Atstumas tarp videotermino ekrano ir kito videotermino užpakalinio paviršiaus turi būti ne mažesnis kaip 2 m, tarp šoninių paviršių – ne mažesnis kaip 1,2 m.

25.3. Vienai darbo vietai turi būti skiriama ne mažiau kaip 6 m² darbo patalpos ploto ir ne mažiau kaip 20 m³ erdvės.

26. Apšvieta

26.1. Patalpoje turi būti higienos normos reikalavimus atitinkantis natūralus ir dirbtinis apšvietimas [5.4].

26.2. Patalpos apšvieta turi būti pakankama visiems darbo veiksmams atlikti, atitinkanti darbo pobūdį ir tenkinanti darbuotojo regos ypatumus.

26.3. Darbo stalo paviršiaus bendro apšvietimo apšvieta turi būti:

26.3.1. darbo stalo paviršių – ne mažesnė kaip 300 lx ir ne didesnė kaip 500 lx;

26.3.2. vaizduoklio – ne mažesnė kaip 100 lx ir ne didesnė kaip 250 lx.

26.4. Natūralios ir dirbtinės apšvietos šaltiniai turi būti įrengti ir išdėstyti taip, kad darbuotojas išvengtų akinančio blyksnių ir atspindžio vaizduoklyje poveikio.

26.5. Esant reikalui, darbo patalpoje gali būti įrengtas vietinis dirbtinis apšvietimas. Dėl vietinės apšvietos vaizduoklyje neturi būti akinančių blyksnių.

27. Triukšmas ir vibracija

27.1. Triukšmo lygiai darbo vietoje turi atitikti higienos normos reikalavimus [5.8]. Esant reikalui, patalpų apdailai gali būti naudojamos garsą sugeriančios medžiagos.

27.2. Darbuotoją veikianti vibracija turi atitikti nustatytus reikalavimus.

28. Šiluminė aplinka

28.1. Darbo aplinkos šiluminė aplinka turi atitikti galiojančių normų reikalavimus [5.12].

28.2. Patalpos šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas turi būti įrengtas pagal galiojančių normų reikalavimus [5.12].

29. Spinduliuotė

29.1. Bet kokia spinduliuotė turi neviršyti sveikatai kenksmingų lygių.

29.2. Leistinas elektromagnetinio lauko lygis turi atitikti nustatytus reikalavimus.

29.3. Jonizuojančiosios spinduliuotės lygiavertės dozės galia 0,1 m atstumu nuo monitoriaus bet kurio išorinio paviršiaus turi neviršyti 1 mSv/h [5.6].

30. Oro kokybė

30.1. Patalpos oro kokybė turi atitikti higienos reikalavimus [5.5].

31. Vartotojo ir kompiuterio sąsaja: projektuojant, parenkant, pradedant eksploatuoti ir modifikuojant programinę įrangą bei rengiant užduotis vaizduoklio įrenginiais, darbdavys atsižvelgia į šiuos principus:

- 31.1. programinė įranga turi būti tinkama šią užduotį spręsti;
- 31.2. programinę įrangą turi būti lengva naudoti, o prireikus pritaikyti vartotojo žinių ar patirties lygiui; be darbuotojų žinios negali būti naudojami jokie kiekybės ar kokybės kontrolės įrenginiai;
- 31.3. sistemos turi užtikrinti darbuotojams grįžtamąją informaciją apie jų darbą;
- 31.4. informacija sistemose vartotojui turi būti pateikiama priimtinos formos ir priimtinu greičiu;
- 31.5. turi būti taikomi programinės įrangos ergonomikos principai, ypač kai duomenis apdoroja žmogus.

VŠĮ LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA
124241078

GARSO REŽISIERIAUS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 17/75

1. BENDROJI DALIS

1.1. Garso režisieriui (toliau darbuotojas), pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta drausminė, administracinė, baudžiamoji ir materialinė atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

1.2. Dirbti leidžiama ne jaunesniam kaip 18 m. asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiui įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą ir instruktavimą darbo vietoje.

1.4. Darbuotojas privalo:

1.4.1. vykdyti darbdaviui atstovaujančio asmens arba jo įgalioto asmens teisėtus nurodymus;

1.4.2. nedelsdamas pranešti padalinio vadovui, ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, darbuotojų saugos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.4.3. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, padalinio vadovu, įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

- 1.4.4. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ar kitam darbdavio įgaliotam asmeniui;
- 1.4.5. naudoti asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones;
- 1.4.6. informuoti padalinio vadovą apie sužalojimus darbo metu;
- 1.4.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;
- 1.4.8. laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų. Rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 1.4.9. nedirbti su sugedusiomis darbo priemonėmis;
- 1.4.10. palaikyti švarą darbo vietoje, buitinėse patalpose.
- 1.5. Darbuotojas turi teisę:
 - 1.5.1. reikalauti, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo užtikrintų saugų darbą;
 - 1.5.2. žinoti apie sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius darbo vietoje;
 - 1.5.3. atsisakyti dirbti, jeigu įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi, darbo aplinkos veiksniai kelia pavojų sveikatai ir gyvybei;
 - 1.5.4. atsisakyti dirbti, kai neaprupintas kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
- 1.6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.
- 1.7. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Esant suminei darbo laiko apskaitai, per apskaitinį laikotarpį negali būti dirbama per apskaitinį laikotarpį vidutiniškai daugiau kaip keturiasdešimt aštuonias valandas per savaitę ir dvylika valandų per darbo dieną (pamainą).

2. PROFESINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI. BŪTINOS SAUGOS PRIEMONĖS

- 2.1. Profesiniai rizikos veiksniai darbo vietoje:
 - 2.1.1. elektros srovė. Garso įrašymo ir atgaminimo įrenginių metalinių korpusų įžeminimas arba įnulinimas;
 - 2.1.2. garso įrašymo ir atgaminimo įrenginių besisukančios dalys. Dirbti su tvarkingais drabužiais, šukuosena;
 - 2.1.3. statinis elektros krūvis. Drėkinti patalpas.

2.1.4. nepakankama darbo vietos apšvieta. Darbo vieta su videoterminalu turi būti apšviesta 300-500 lx.

2.1.5. triukšmas ir nepamatuotai didelis kontroliuojamo garso lygis. Leidžiamas triukšmo lygis darbo vietoje 85 dB.; garsiakalbinėmis sistemomis kontroliuoti garso lygį reikiamu garsumu.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Apsirengti tvarkingais darbo drabužiais, užsisiegti sagas, kad nebūtų kabančių drabužio dalių.

3.2. Šukuosena turi būti sutvarkyta taip, kad nebūtų galimybės apsvynioti apie magnetofono juostos tempimo mechanizmo besisukančias dalis.

3.3. Patikrinti elektros įrenginius:

3.3.1. elektros skydą, magnetofonų, pultų ir kitų įrenginių dureles, dangčiai turi būti uždaryti, kad neprisiliesti prie srovę nešančių dalių;

3.3.2. elektros įrenginių metaliniai korpusai turi būti įžeminti;

3.3.3. ar tvarkingi elektros kabelių kištukai, kištukų lizdai, į kuriuos įjungiami įrenginiai;

3.3.4. ar nenutrūkę elektros laidai, jungiantys įrenginį su elektros tinklu, ar nepažeista jų izoliacija;

3.3.5. ar įrenginį jungiantys su elektros tinklu laidai nesiliečia prie karštų, drėgnų, tepaluotų paviršių, trosų, kitų kabelių, aštrių briaunų, kitų įžemintų įrenginių, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių;

3.3.6. ar laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų. Laidai (kabeliai) turi būti jungiami taip, kad nebūtų galimybės ant jų užlipti ar einant už jų užsikabinti;

3.3.7. ar pakankamo ilgio kilnojamų elektros įrenginių elektros kabeliai. Prailginimui galima naudoti tik tvarkingus gamyklinius prailgintuvus.

3.4. Pastebėjus darbe bet kokius trūkumus apie tai pranešti padalinio vadovui.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Garso režisieriui būtina laikytis reikalavimų:

4.1.1. nejungti elektros įrenginių, kurių atidaryti arba nuimti apsauginiai skydeliai, dangčiai, išjungtos apsaugos blokuotės;

4.1.2. draudžiama tempti, sukti, perlenkti elektros kabelį, jungiantį su elektros tinklu, statyti ant kabelio krovinius;

4.1.3. neliesti elektros įrenginio, laidų, elektros šakučių lizdo, kištukų drėgnomis rankomis, nevalyti jų drėgnu skuduru;

4.1.4. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (aparatus stovų, centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;

4.1.5. pajutus bent mažiausią elektros srovės poveikį ar pastebėjus elektros įrenginio gedimą - svylančios izoliacijos kvapą, dūmus, kibirkštis, stipriai įkaitus įrenginiui, pažeistą kabelio (laido) izoliaciją ir kitus nebūdingus darbo metu požymius, nedelsiant išjungti įrenginį iš elektros tinklo ir pranešti apie tai padalinio vadovui, remontuojantiems elektrotechniniams darbuotojams.

4.2. Darbuotojui draudžiama:

4.2.1. naudoti asmeninius ar bendradarbių atneštus elektros įrenginius ir prietaisus (virdulius, kavos aparatus, oro šildytuvus ir kt.);

4.2.2. jungti į vieną elektros šakutės lizdą kelis didelio galingumo prietaisus, kurių elektros srovės poreikis viršija instaliacijos laidų elektros srovės pralaidumą;

4.2.3. palikti be priežiūros elektros įrenginius, įjungtus į elektros tinklą, išskyrus tuos, kurie turi būti pastoviai įjungti pagal eksploatacijos taisyklių reikalavimus;

4.2.4. leisti dirbti pašaliniams asmenims su elektros įrenginiais;

4.2.5. artintis prie besisukančių juostos tempimo mechanizmo dalių, taisyti besisukančią juostą;

4.2.6. neatjungus nuo įtampos valyti garso įrašymo ir atgaminimo įrenginių detales;

4.2.7. persirengti drabužius arti besisukančių magnetofono dalių;

4.2.8. remontuoti garso įrašymo ir atgaminimo įrenginius.

4.4. Uždėti ir tvarkyti magnetinę juostą ant magnetafono juostos tempimo mechanizmo galima tik jį išjungus ir tuo metu nesinaudoti distanciniu valdymu.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Pastebėjus, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas ar avarija, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti padalinio vadovui arba kitam darbdavio įgaliotam asmeniui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviesti gydytoją, med. punkto vedėją telef. 3294, apie įvykį pranešti padalinio vadovui ar

kitam darbdavio įgaliotam asmeniui, išsaugoti, jeigu galima, nepakeistą nelaimingo įvykio vietą. Surašyti įvykio vietos apžiūros aktą arba nufotografuoti, jeigu daromi įvykio vietos pakeitimai.

5.3. Pastebėjus gaisrą, nedelsiant iškviesti ugniagesiams telef. 112, apsaugos darbuotojus telef. 3246, pranešti darbdaviui atstovaujančiam asmeniui arba įgaliotam asmeniui, gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Išjungti elektros įrenginius (išjungti automatinius jungiklius skyduose).

6.2. Sutvarkyti darbo vietą.

6.3. Apie visus darbo metu įvykusius nesklandumus bei trūkumus pranešti padalinio vadovui.

Instrukciją parengė Vida Cupreva darbuotojų saugos specialistė

Suderinta: darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto narys (profesinių sąjungų atstovas).

2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ TECHNOLOGINIO PROCESO ORGANIZAVIMAS VŠĮ „PIRMOJI KAVA“

2.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ www.jmr.lt

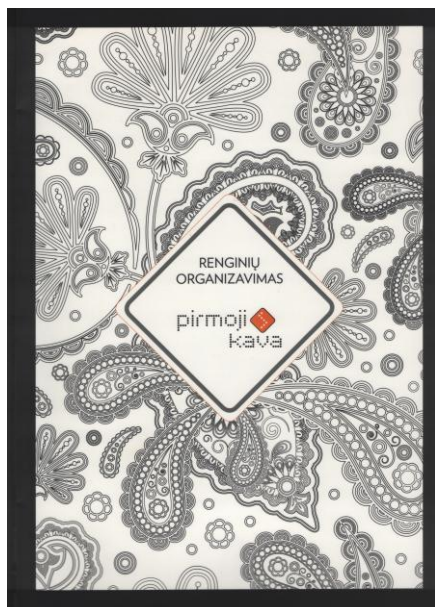

25. pav. Svetainės www.jmr.lt langas

2.2 ĮMONĖS INFORMACINĖ REKLAMINĖ MEDŽIAGA-REKLAMINIS BUKLETAS

VŠĮ „PIRMOJI KAVA“ reklaminis bukletas (26-31 pav.).

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

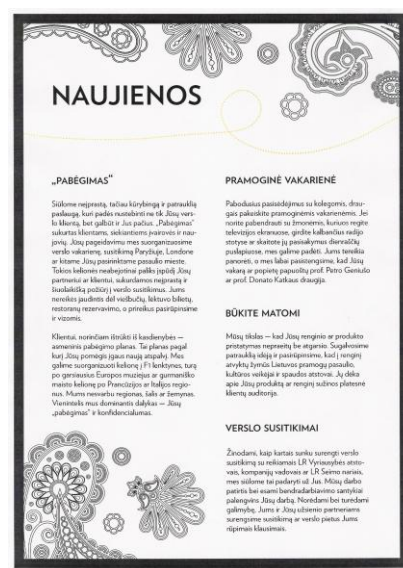
26. pav.

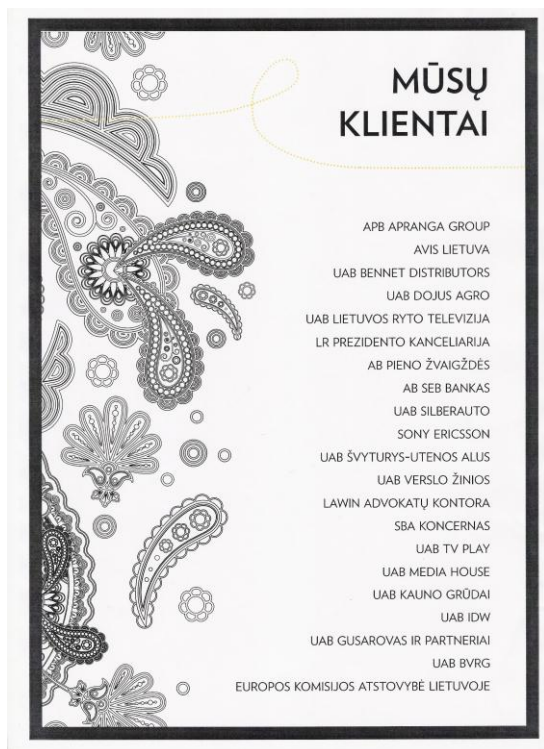
27. pav.

28. pav.

29. pav.

30. pav.

31. pav.

3 MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO ATASKAITA

3.1 REIKALAVIMAI ATASKAITAI IR ATASKAITOS VERTINIMO KRITERIJAI

Ši savarankiško darbo užduotis padės Jums struktūruotai rinkti informaciją apie lankytojų įmonių technologinių procesų organizavimą, nepamiršti svarbių temų, kurias turėtumėte aptarti lankant šias įmones, prisiminti tam tikrus pavyzdžius, kuriuos bus galima aptarti su kolegomis, panaudoti profesiniame mokyme. Informacija bus svarbi pildant Mokytojo ataskaitą. Mokytojo ataskaitoje turėtų būti aprašomi tik svarbūs ir aktualūs aspektai.

ATASKAITOS FORMA:

Klausimai	VšĮ „Pirmoji kava“	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija
1. Apibūdinkite lankytojų įmonių apie apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų ir technologinio proceso organizavimą ir pagrindinius pastebėtus principus. Aprašyti keletą pagrindinių pastebėtų principų bei atliekamas technologines operacijas.		
2. Kaip šiose įmonėse užtikrinama darbų ir paslaugų kokybė? Aprašyti, kokius įmonė naudoja kokybės valdymo procesus, standartus ir t. t.		
3. Kokią technologinę įrangą, naudoja įmonėse?		

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

Išvardinkite naudojamą technologinę įrangą.		
4. Kokius kvalifikacinius reikalavimus kelia darbuotojams, atliekantiems technologines operacijas? Aprašyti 3 skirtingas technologines operacijas (pasirinktinai) atliekančių darbuotojų kvalifikacinius reikalavimus.		
5. Pažangi patirtis, naujovės, perspektyvos. Aprašyti tik svarbius ir įsimintinus, profesinio mokymo sistemai aktualius aspektus.		

Kuo konkrečiai mokymasis Jums buvo naudingas:

Profesijos mokytojas:

Data, parašas

Vertinimo kriterijai

„Išskaityta arba neįskaityta“.

Išskaityta, jei mokytojas pateikia išsamią, ataskaitą/refleksiją apie apeigų ir švenčių organizavimo technologinio proceso organizavimą aplankytose įmonėse.

1. Aprašyti pagrindiniai pastebėti principai, atliekamos svarbiausios technologinės operacijos.
2. Aprašyti VŠĮ „Pirmoji kava“ ir VŠĮ Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje, naudojami kokybės valdymo procesai, standartai, kitos priemonės.
3. Išvardinta šiose įmonėse naudojama technologinė įranga.
4. Įvardinti technologines operacijas (pasirinktinai) atliekančių darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai.
5. Atskleisti profesinio mokymo sistemai svarbūs, aktualūs aspektai.
6. Ataskaitoje informacija pateikta glaustai, struktūruotai, reflektuoja vizite įgytą patirtį.

**B 16.2 MODULIS „APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGIJŲ NAUJOVĖS
IR PLĖTROS TENDENCIJOS“**

**1 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO NAUJOVIŲ
APŽVALGA**

**1.1 PASKAITOS KONSPEKTAS „APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO NAUJOVĖS
LIETUVOJE IR UŽSIENYJE“**

KONSPEKTAS

„APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO NAUJOVĖS LIETUVOJE IR UŽSIENYJE“

Šiandieninė renginių organizavimo rinka yra itin reikli ir imli naujovėms bei įvairovei. Augant įmonių verslo kultūrai, renginiai tampa kiekvienos konkurencingos įmonės veiklos dalimi. Renginiai, kaip marketingo ir ryšių su visuomene priemonė, padeda įmonėms siekti įvairių tikslų renginio metu ar po jo: betarpiškas bendravimas su reikalingais žmonėmis, santykių tarp produkto ir kliento kūrimas, įvaizdžio kūrimas ir palaikymas, nuomonės formavimas, įmonės vertybių komunikacija, darbuotojų motyvacija.

Standartinį renginį sudaro 3 pagrindinės dalys:

1. Renginio programa, scenarijus
2. Techninis renginio išpildymas
3. Maitinimo paslaugos tiekimas

Tad naujovės pastebimos visose trijose dalyse.

Ekologiniai ir socialiai atsakingi renginiai – tai pastarųjų dienų naujovė renginiuose. Įvairaus tipo renginiuose ypatingas dėmesys skiriamas gamtos saugai. T.y. naudojamos natūralios medžiagos, stengiamasi naudoti mažiau popieriaus, maitinimui naudojamas tik vietinių gamintojų pagamintas/užaugintas maistas, ekologiški produktai, popieriniai maišeliai. Renginiuose skatinama rūšiuoti šiukšles ir pan. Atsirado atsirado renginių pogrupis – ekologiniai renginiai.

Technologinių naujovių, inovatyvių sprendimų panaudojimas. Technologinės naujovės, sprendimus imta naudoti viso tipo renginiuose. Visos įmonės stengiasi pirmauti ir būti lyderiais pasitelkdami renginių įgyvendinimui technikos pažangą. Technologinės naujovės pasitelkiamos nuo elektroninių kvietimų iki apšvietimo technikos renginio, konferencijos metu.

Netikėtumo naujumo efektas. Stengiamasi nustebinti visais aspektais, parodyti tai, ko dar nėra niekur matyta. Nesvarbu, ar tai milžiniškos dekoracijos, ar netikėta paskaita, vedama pianisto, ar užsienio žvaigždės koncertas, spektaklis, ar kelionė į užsienį, vietoj atlyginimo priedo. Netikėtumą stengiamasi kurti naudojant netikėtas erdves renginiams, pavyzdžiui – muziejus, požemines aikštes, pastatų stogus. Drabužių kolekcijas demonstruoja alpinistai lipdami pastatu nuo stogo žemyn ir pan.

Naujojo pasaulio virtuvės. Neatskiriama renginių dalis – maitinimas. Čia pasitelkiamos viso pasaulio naujovės, pavyzdžiui molekulinė virtuvė, maistas tampa renginių dekoracija ar šou dalis. Dažnai naudojama teminė virtuvė, atsižvelgiant į renginio temą.

Renginys kasdien. Įmonės sveikina kitas įmones pasitelkdami organizatorių išmonę, sukurdami mini spektaklį –šventę. Pavyzdžiui- samdomi aktoriai, muzikiniai kolektyvai, kurie dovaną įteikia teatralizuotai.

Siekiant, kad verslo renginių nauda būtų kuo didesnė, reikia apskaičiuoti jų vertę. Visame pasaulyje bendros sistemos, kaip tai išmatuoti, nėra, tačiau galima naudotis tam tikrais kriterijais, kurie padės nustatyti, ar investicijos į renginį atsipirko.

Pasaulinėje praktikoje skaičiuojama, kad įvairaus pobūdžio verslo renginiams įmonės per metus skiria 0,5% - 1,5% biudžeto nuo savo apyvartos. Tiesa, ekonomikos nuosmukis prieš keletą metų daugelį kompanijų privertė atsisakyti brangiai kainuojančių lojalumo renginių klientams ir komunikaciją perkelti į „pigesnę“ virtualią erdvę. Pavyzdžiui, vietoj spausdinto asmeninio kvietimo klientams siunčiamas elektroninis kvietimas arba kviečiama telefonu. Taip sutaupomos išlaidos spaudai, vokams, kvietimų logistikai.

Tačiau įmonių vadovų teigimu, tiesioginis kontaktas su savo esamu ar potencialiu klientu bei partneriu yra esminė didžiausio renginių investicijų atsiperkamumo priežastis – tai įrodo ir žurnalo „Harvard Business Review“ atlikta verslo įmonių vadovų apklausa – beveik 80% jų mano, kad verslo renginiai yra geriausias būdas susitikti naujus klientus bei pagerinti santykius su esamais.

Šiandieninė statistika taip pat skelbia, jog praėjusiais metais 86 % įmonių verslo renginiams skyrė tokią pačią sumą pinigų, kaip ir 2010-aisiais, o šiomet (2012-aisiais) tą daryti žada jau 93 % kompanijų. „Event Marketing Institute“ apklausė beveik tūkstantį įmonių iš viso pasaulio: šio tyrimo rezultatai rodo, kad renginiams kompanijos skiria ar planuoja skirti iki 27% savo rinkodaros biudžeto.

Pinigus, skiriamus verslo renginiams, galima traktuoti kaip išlaidas, tačiau vargu, ar minėtos sumos išleidžiamos nelaukiant iš jų atitinkamos grąžos. Verslo renginių teikiama nauda – itin įvairiapusiška, priklausomai nuo renginio tipo ji gali pasireikšti stiprėjančiu įmonės ryšiu su esamais

klientais, naujų kontaktų plėtra, didėjančių produktų ar paslaugų žinomumu, didėjančiu pačios įmonės viešumu ir visuomenės pasitikėjimu ja, darniu kolektyvu ir stipria darbuotojų motyvacija bei gera darbovietės atmosfera.

Daugelis išvardytų rezultatų – iš pirmo žvilgsnio sunkiai pamatuojami, nors tam tikrais atvejais nauda gali būti matoma labai aiškiai (pavyzdžiui, naujo produkto ar paslaugos pristatymo renginys ir minėto produkto ar paslaugos pardavimai). Dalis verslo renginių nėra kruopščiai įvertinami dėl keleto priežasčių: arba renginiai per smulkūs, kad darytų įtaką biudžetui, arba pernelyg standartiniai ir nesudarantys sąlygų savo vertei augti, arba suvokiami kaip naudingi patys savaime ir dėl to nereikalaujantys jokio įvertinimo.

Dauguma organizacijų, skaičiuodamos renginių atsiperkamumą, pirmiausia nusistato verslo renginio tikslus, nuo kurių priklauso ir renginio vertinimo kriterijai. Tyrimas apie renginio kokybę gali būti atliekamas ir paprasčiausiai apklausiant jo dalyvius (šiam etape itin svarbus gero klausimyno paruošimas), tokiu būdu nustatant, kas renginyje pavyko, o ką reikėtų tobulinti. Atrodytų, nieko sudėtingo, tačiau be šių žingsnių renginio efektyvumo išmatuoti neįmanoma, todėl jiems skirti reikėtų ne mažesnę dėmesį, nei paties renginio organizavimui.

Tik pati renginį organizuojanti įmonė pagal turimas kompetencijas turi nuspręsti, kokie kriterijai leis išmatuoti renginio kokybę. Galų gale, visuomet atsižvelgiama ir į kliento nuomonę: vienam geras renginys – tai skanus maistas, kitam – informatyvi renginio medžiaga, trečiam – patogus susisiektis su renginio vieta. Tačiau kartu su subjektyviomis nuomonėmis reikėtų nepamiršti ir objektyvių veiksnių, kurie leis ne tik organizuoti renginius, bet ir kaskart kelti jų kokybės kartelę.

LIETUVOS RADIOJO IR TELEVIZIJOS VALSTYBINĖ PROGRAMŲ STRATEGIJA IR NAUJOVĖS

Patvirtinta 2012 m. gegužės 8 d.

Tarybos posėdyje

Įžanga

2010 m. LRT taryba ėmėsi LRT įstatymu pavestos misijos – kurti LRT *valstybinę programų strategiją*. LRT valstybinės programų strategijos *paskirtis* – nubrėžti svarbiausias gaires, formuosiančias pamatinius LRT veiklos bei programų kūrimo principus 2012–2017 metais. Ši

strategija atliepia besikeičiantį visuomeninių transliuotojų vaidmenį pasaulyje, visuotines (globalias) technologijų pažangos tendencijas, Lietuvos visuomenės pokyčius bei lūkesčius.

Lietuvoje, kaip ir daugelyje kitų Europos valstybių, pastaraisiais metais daug svarstoma, koks visuomeninio transliuotojo vaidmuo ir kokia jo svarba valstybės ir visuomenės gyvenime. Daug kalbama apie augantį visuomeninių transliuotojų poreikį veikti nepriklausomai ir atsispirti politinių, ekonominių ar kitokių interesų spaudimui, augančiai žiniasklaidos koncentracijai ir stiprėjančiai konkurencijai, viešosios erdvės komercialėjimui, bet sykiu pirmauti kuriant kokybišką ir novatorišką turinį, sekti ir atliepti besikeičiančius visuomenės poreikius ir informacinius lūkesčius, įtinklintos žiniasklaidos sužadintus iššūkius.

Pastaraisiais metais šalies raidą paveikė ženklūs socialiniai ir kultūriniai pokyčiai. Viena vertus, Lietuvos gyventojai vis daugiau reiškiasi viešojoje erdvėje. Tačiau sykiu didelį pagreitį įgauna ir naujo tipo problemos bei anksčiau nebuvę tokie aktualūs socialiniai klausimai: visuomenės segmentacija ir jos senėjimas, didėjantys socialiniai skirtumai šalyje, emigracija, prognozuojama imigracija. Lietuvos visuomenės gyvenimą vis stipriau veikia globalizacija, technologijų žinių, vertybių ir interesų fragmentacija. Sparčiai plėtojantis skaitmeninėms technologijoms, stiprėjant verslo grupuočių ir kai kurių svetimų valstybių interesams dominuoti šalies viešojoje erdvėje, ypač aktualus tampa visuomenės informacinio saugumo veiksnys.

LRT neturi likti šių socialinių ir technologinių procesų nuošalyje. LRT turi tapti modernios demokratinės valstybės stiprinimo, nacionalinės tapatybės įtvirtinimo, pilietiškos ir kūrybingos visuomenės procesų iniciatorė ir skleidėja, lietuvių kalbos bei kultūros vertybių puoselėtoja.

LRT misija – tarnauti visuomenei teikiant šalyje ir užsienyje gyvenantiems Lietuvos žmonėms tikslią, objektyvią, kokybišką informaciją bei kuriant profesionalias, originalias informacines, šviečiamąsias, kultūrinės ir pramogines programas¹.

LRT vizija – būti Lietuvos visuomenę ir išeiviją telkiančiu, atsakingu, patikimu ir moderniu visuomeniniu transliuotoju².

Įgyvendindama šią programų strategiją, iki 2017 metų LRT turėtų tapti organizacija, pasižyminčia išskirtine programų kokybe ir kūrybinių idėjų inicijavimu, technologine pažanga,

¹ Misija LRT strateginiame plane: „Teikti Lietuvos visuomenei tikslią, objektyvią ir subalansuotą informaciją, kokybiškas šviečiamąsias, kultūrinės ir pramogines programas, sudaryti prielaidas darniam vystymuisi, demokratijos plėtrai bei atviros visuomenės vertybių įsitvirtinimui Lietuvos Respublikoje.“

² Vizija LRT strateginiame plane: „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija – patikimas ir moderniausias Baltijos šalių visuomeninis transliuotojas.“

efektyviu valdymu, socialine atsakomybe bei aktyvia komunikacija. **Viešajam interesui LRT tarnauja įgyvendindama 5 esminius visuomeninius uždavinius³:**

1. Skatinti demokratiškos, darnios, bendruomeniškos ir pilietiškos Lietuvos visuomenės kūrimąsi.
2. Puoselėti nacionalinę kultūrą, tautinę savigarbą, stiprinti tautos tapatybę.
3. Būti Lietuvos žmonių, regionų, bendruomenių tiltu į pasaulį – pristatyti Lietuvą pasauliui ir pasaulį Lietuvai.
4. Skatinti visuomenės kūrybiškumą, savarankišką kritinį mąstymą, siekį mokytis visą gyvenimą.
5. Būti naujoviškų idėjų, kūrybinių sąjūdžių ir moderniausių technologijų taikymo iniciatore.

Atliepiant nūdienos aktualijas **būtina siekti ženklų LRT kūrybinių, organizacinių ir struktūrinių pokyčių:**

- **Naujo požiūrio į LRT programų turinį bei jo pateikimo formas;**
- **Įtinkintai žiniasklaidai būtinų darbuotojų ir žurnalistų kompetencijų plėtotės;**
- Modernaus požiūrio į **informacijos ir komunikacijos vadybą;**
- Atnaujintos darbuotojų **profesinės karjeros skatinimo politikos;**
- Glaudesnio **bendradarbiavimo** tarp televizijos, radijo ir interneto;
- Efektyvios **struktūrų pertvarkos, racionalaus išteklių** panaudojimo, kad gerėtų programų **kokybė;**
- Veržlesnio LRT **tarptautinio bendradarbiavimo, ypač su kaimyninėmis šalimis.**

Numatomiems pokyčiams būtina LRT ilgalaikio finansavimo bei investicijų programa, kurią turi parengti ir įgyvendinti Seimas ir Vyriausybė.

LRT programų turinį ir kūrybines veiklas formuojantys prioritetai 2012–2017 metams:

1. Aukštų žurnalistinio profesionalumo standartų siekimas bei kuriamos **produkcijos kūrybinio išskirtinumo ir kokybės** augimas.
2. **Aktyvios komunikacijos praktika** – visų auditorijų, kūrėjų ir dalyvių informacinių ir komunikacinių poreikių tenkinimas.

1 prioritetas. Aukštų žurnalistikos standartų, programų išskirtinumo ir kokybės augimas.

LRT stiprins savo programų išskirtinumą ir tobulins turinio kokybę.

³ Čia yra siūloma nauja LRT įstatyme pateiktų uždavinių redakcija.

- LRT programų turinys turi **kokybiškai skirtis nuo komercinės žiniasklaidos**. Išskirtinis dėmesys turi būti teikiamas programų bei laidų turinio kokybei, jų formų novatoriškumui.
- Visos LRT kuriamos laidos ir interaktyviais kanalais platinama informacija turi būti atpažįstama kaip **išskirtinės kokybės produkcija**, kuriai būdingas aukštas profesionalumas ir kūrybiškumas, intelektualumas bei įvairovė.
- **Kūrybiškumas, inovatyvumas, originalių ir vertingų idėjų generavimas, jų prasmingas įdiegimas** turi tapti nuolatiniu LRT veiklos tikslu.
- Vykdydama visuomeninio transliuotojo misiją, LRT privalo **kurti aukštos kokybės informacines, analitinės žurnalistikos, kultūrines, politines ir pramogines programas**. LRT laidų prioritetus kasmet nustato LRT taryba.
- Kuriant LRT programas, turi būti vadovaujamasi objektyvumo, demokratijos, nešališkumo principais. Siekiant jų įtvirtinimo, LRT **turi būti sukurta veiksminga savikontrolės sistema**.
- LRT programų laidos turi būti skiriamos įvairiems visuomenės sluoksniams: įvairaus amžiaus, tautybių bei įsitikinimų žmonėms. LRT tikslas – būti įdomiai, patraukliai ir reikalingai tai auditorijai, kuriai konkreti laida ar programa skiriama. **Kova dėl auditorijos yra LRT prioritetas**.
- LRT kaupia, saugo, sistemina ir įvairiomis komunikacinėmis bei technologinėmis priemonėmis visuomenei atveria TVR sukauptą nacionalinės kultūros paveldo archyvą – teatro, kino, muzikos, istorinės dokumentikos ir kitus kūrinius.
- **Originalios LRT žurnalistinės produkcijos kūrimas** turi būti svarbiausias profesinės kūrybinės veiklos siekinys.

Kaip LRT taryba vertins šios srities pažangą

- Reguliariai analizuos ir vertins LRT programų pasiekiamumą, prireikus inicijuos LRT auditorijų apklausas apie turinį ir kokybę.
- Stebės, kaip laikomasi žurnalistinio profesionalumo standartų, kaip profesinėje veikloje taikomi etikos, laisvės, įvairovės, pagarbos ir kt. principai.
- Atliks LRT programų stebėseną, analizuos ir vertins LRT programų kokybę remdamasi šiais kriterijais: išskirtinumo, aukšto profesionalumo, kūrybiškumo, novatoriškumo, įvairovės, intelektualumo bei originalumo.

2 prioritetas. Aktyvios komunikacijos praktika – įvairių auditorijų, kūrėjų ir dalyvių informacinių poreikių tenkinimas.

LRT teiks kokybiškas paslaugas įvairaus amžiaus, interesų ir lūkesčių turintiems informacijos vartotojams, kūrėjams bei dalyviams.

- LRT kuriama produkcija turi atliepti **visų šalies regionų, bendruomenių bei išeivijos interesus, poreikius bei lūkesčius.**
- LRT turi daug dėmesio skirti **vaikų ir jaunimo** informaciniams bei kultūriniais poreikiams, kurdama jų interesus bei domėjimosi sritis atliepiančias laidas.
- LRT kuria programas, skirtas Lietuvos tradicinėms ir valstybės pripažintoms **religinėms bendruomenėms, tautinėms mažumoms, klausos ir regos neįgaliesiems.**
- LRT į savo veiklas, programų bei laidų kūrimą turi **įtraukti visuomenę, jos skirtingas grupes ir aktyviausius dalyvius.** Tokiu būdu LRT taptų naujų iniciatyvų katalizatoriumi.
- LRT, transliuodama ***aktualius visuomeninius ir kultūrinius renginius***, turi ieškoti ***modernesnių*** tokių programų pateikimo formų.

Kaip LRT taryba vertins šios srities pažangą

- Nuolatos bus analizuojama, kaip, sudarant programų tinklėlius, laidų strategiją bei prioritetus, atsižvelgiama į siekius visoms auditorijų grupėms teikti informaciją, būti atviru visuomeniniu transliuotoju.
- LRT programos bei kuriama produkcija bus analizuojama ir vertinama remiantis šiais kriterijais: visuomenės įtraukimas ir įgalinimas, Lietuvos matomumo ir žinomumo pasaulyje didinimas, vaikų ir jaunimo informacinių bei kultūrinių poreikių tenkinimas, kultūrinės, šviečiamosios veiklos bei iniciatyvų palaikymas.

3 prioritetas. Lietuvių kalbos ir kultūros puoselėjimas.

LRT vienys ir telks Lietuvos visuomenę, stiprins lietuviškąją tapatybę.

- LRT turi kurti produkciją, vienijančią Lietuvos visuomenę, aktualizuojančią lietuviškosios tapatybės paiešką, skatinančią diskusijas Lietuvos istorijos, kultūros, etninės tradicijos, meno, mokslo ir kitomis temomis.
- LRT turi inicijuoti Lietuvos kultūrai aktualius edukacinius, dokumentinius projektus, nacionalinės literatūros ekranizavimą ir radijo sklaidą; edukacinių bei meninių laidų

vaikams bei jaunimui, kitos produkcijos, pasiekiamos technologijų įgalintais kanalais, kūrimą bei transliavimą.

- LRT turi tapti pasaulio lietuvių kultūriniu ir informaciniu branduoliu – kurti ir transliuoti laidas išėivijai, interaktyviųjų medijų ar socialinių tinklų komunikacijos būdais didinti Lietuvos matomumą ir žinomumą pasaulyje, skleisti lietuvių kalbą ir kultūrą.

Kaip LRT taryba vertins šios srities pažangą

- LRT programos bei kuriama produkcija bus analizuojama ir vertinama atsižvelgiant, kiek dėmesio skiriama Lietuvos tapatybės stiprinimui, kuriamos produkcijos įvairovei ir kokybei.
- Nuolatos bus analizuojama, kaip, sudarant programų tinklėlius, laidų strategiją bei prioritetus atsižvelgiama į LRT įsipareigojimą puoselėti lietuvių kalbą ir kultūrą.
- Bus bendradarbiaujama su lituanistikos mokslo institucijomis, kultūros, meno, švietimo bendruomene, išėivijos organizacijomis ieškant efektyviausių lietuvių kalbos ir kultūros puoselėjimo bei sklaidos formų.

4 prioritetas. Atvirumas ir skaidrumas – svarbiausia veiklos efektyvinimo prielaida.

LRT – visuomenės finansuojama žiniasklaidos priemonė, todėl ji laikysis itin aukštų vadybos standartų, skaidrios programų kūrimo koncepcijos, atviros personalo politikos, efektyvios finansų bei kitų išteklių vadybos principų.

- Didžiausias LRT turtas – kūrybingi, motyvuoti darbuotojai. Jiems pritraukti, išlaikyti bei lavinti bus sukurta aiški ir skaidri darbuotojų veiklos vertinimo ir skatinimo sistema, reguliariai atliekami darbuotojų nuomonės tyrimai.
- Siekdama aukštų programų kokybės standartų, LRT prioritetą teikia konkursiniam laidų rengimo principui.
- LRT sieks efektyvesnio materialinių ir finansinių išteklių valdymo. Tam per šios strategijos įgyvendinimo laiką turi būti sukurta ilgalaikio LRT finansavimo modelis.
- Siekdama efektyvesnės vadybos, per šios strategijos įgyvendinimo laikotarpį LRT pasirengs dirbti pagal tarptautinį kokybės standartą.
- LRT nuolatos informuos visuomenę apie pasiektus rezultatus – ir ekonominius, ir auditorijos struktūrinius bei kiekybinius pokyčius. LRT įdiegs veiklos ir komunikavimo modelį, kurio esminis principas – kokybiniai visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimai bei gautų rezultatų analizė.

- LRT parengs aiškią ir šiuolaikišką komunikavimo bei visų LRT prekės ženklų pozicionavimo strategiją.
- Kaip LRT taryba vertins šios srities pažangą
- Stebės, kaip LRT administracija įgyvendina efektyvios vadybos principus, seks, kiek priartėta prie tarptautinių kokybės standartų kuriant darbuotojų motyvavimo sistemą.
- Bendradarbiaudama su Administracine komisija, reguliariai vertins, kaip įgyvendinami šio prioriteto siekiniai.
- Analizuodama nuomones iš šalies, sieks nustatyti, ar LRT vykdo šiame prioritete išsakytus siekinius.
- Stebės visuomeninio transliuotojo veiklos teisinį reguliavimą ir aktyviai bendradarbiaus su atsakingomis institucijomis dėl jo tobulinimo.

5 prioritetas. Technologinės inovacijos: pasirengimas transliavimo *skaitmeninimui bei interaktyvumui*.

LRT sudarys galimybes vartotojams gauti kuo daugiau visuomeninio, šviečiamojo ar pramoginio turinio laidų ir interaktyvių programų, plėsdama komunikacijos ryšius tarp skirtingų interesų ir patirčių dalyvių.

- **LRT bus pasirengusi esminiam technologiniam ir turinio atsinaujinimui** reaguodama į atsirandančius naujus programų formatus, alternatyvias technologines platformas (interneto, mobiliųjų technologijų galimybes), ieškodama naujų būdų megzti ryšius su auditorijomis ir dalyviais.
- **LRT veiks kaip vieninga organizacija**, transliuojanti televizijos ir radijo laidas, inicijuojanti ir kurianti interneto ir kitokius interaktyvių medijų produktus, įtraukianti įvairias auditorijas, ieškanti naujų kūrybinių komunikacinių veiklų.
- **LRT investuos į naujų technologijų diegimą:** televiziją su grįžtamuju ryšiu, interaktyvias paslaugas, aukštos raiškos transliavimą, atsižvelgdama į technologinę pažangą. LRT ištirs technines galimybes, parengs investicijų planą ir sieks plėtoti skaitmeninę daugiakanalio garso radijo transliaciją.
- LRT sieks, kad informacijos kūrėjai, vartotojai ir dalyviai galėtų stebėti visas LRT televizijos ir radijo programas, laisvai naudotųsi LRT archyvu (išskyrus tuos atvejus, kai kitaip bus suderinta su archyvinių programų autorių teisių turėtojais), rastų naujausias, operatyviai

atnaujinamas žinias ir galėtų jas komentuoti, *pasiektų LRT produkciją* įvairiomis mobiliojo interneto operacinėmis sistemomis ir technologijomis.

- LRT sudarys galimybes vartotojams *skelbti savo sukurtus audiovizualinius kūrinius* tam skirtame LRT interneto tinklalapio skyriuje.
- LRT sieks, kad jos programos būtų girdimos ir matomos *visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje*, ir dės visas pastangas, kad programos būtų pasiekiamos vartotojams *užsienyje*.

Kaip LRT taryba vertins šios srities pažangą

- Stebės, kaip LRT administracija įgyvendina šioje strategijos dalyje numatytus siekinius.
- Vertins LRT auditorijos nuomonės ir kitus tyrimus, siekdama nustatyti, kaip minėtų technologijų įdiegimas, infrastruktūriniai bei organizaciniai sprendimai veikia auditorijas, informacinių kanalų pasirinkimą, auditorijos dydžius ir grįžtamojo ryšio aktyvumą.
- Inicijuos ir skatins LRT bendradarbiavimą su mokslo įstaigomis bei technologiškai inovatyviomis verslo įmonėmis.
- Nustatydama LRT programų mastus ir struktūrą, atsižvelgs į tai, kokiomis priemonėmis šios programos pasiekia žiūrovus.

LRT taryba dėkoja visiems, teikusiems siūlymus ir laukia aktyvaus visuomenės įsitraukimo į jos įgyvendinimo stebėseną. LRT administracija įpareigojama parengti detalų programų strategijos prioritetų įgyvendinimo veiksmų planą. LRT taryba tikisi, kad programų strategijos įgyvendinimas padės sustiprinti visuomeninio transliuotojo vaidmenį aktyvinant pilietinę Lietuvos visuomenę bei puoselėjant Lietuvos kultūrą.

ŠVENČIŲ MADOS TENDENCIJOS, NAUJOVĖS

1.pav. Ekologiškos žalios vestuvės Kaune (Fotografas Renatas Dūda)

Kaune vyksta daug vestuvių, tačiau vienos ypatingos ir išskirtinai “ekologiškos”! Jaunieji pademonstravo meilę savo gimtajam miestui, savo šventei pasirinkdami ekologiškiausią transporto priemonę – dviratį

Daugiau informacijos svetainėje:

<http://www.apievestuves.lt/s/653-Ekologiskos-zalios-vestuves-Kaune>

PAGONIŠKOS VESTUVĖS

Temą apibūdinama kaip amžinai žaliuojantis gyvybės medis. Todėl vestuvių dekorų pagrindinė spalva buvo pasirinkta žalia (samanų). Tai yra gyvybės, natūralumo, gamtos spalva.

Pobūvio vieta - itin gražioje ir estetiškoje aplinkoje - Europos parke, kuris visą vasarą žaliuoja ir tasi susilieja su gamta.

2.pav. Pagoniškos vestuvės

Kaip vyko pasiruošimas vestuvėms?

Intensyviai pradėta ruoštis likus pusmečiui iki šventės, nors idėjas pradėta rinkti anksčiau. Pradėta nuo pobūvio vietos paieškos, iš pradžių svarstė apie sodybą, tačiau netenkino kaimo turizmo sodybų pasiūla, kainos arba aplinka. Be to, buvo žinoma, kad bus pagoniška ceremonija, todėl vieta turėjo būti ypač graži savo aplinka ir gamta. Todėl pasirinkta Europos parką.

VESTUVINIŲ SUKNELIŲ MADOS TENDENCIJOS 2012 M.

Niekam ne paslaptis, kad naująją vestuvinių suknelių kolekciją dizaineriai dažniausiai rodo prieš metus iki jų atsiradimo parduotuvėse ar salonuose. Taigi, šiandien pristatoma keletą tendencijų toms, kurios planuoja savo vestuves 2012 metais.

2012 metais vestuvine suknelė yra neįtikėtinai moteriška, romantiška ir lengva. Nuotakos įvaizdis turi būti romantikos, minkštumo ir švelnumo apogėjus. Palaipsniui išnyksta visos sunkiausios formos: masyvūs audiniai, dideli kristalai, pernelyg dekoruotos suknelės užleidžia vietą lengvai drapiruotei, besvoriam šifonui ir tiuliui, tvarkingai atrodantiems Swarovski kristalams.

Vintažinis stilius

Pagrindinė 2012 metų vestuvinės mados tendencija - sugrįžimas į retro arba vintažinį stilių. Gerai atrodys suknelė 60-ųjų stiliuje, arba bet kokios kitos epochos, kuri tarsi nesugrįžtamai praėjo. Šio stiliaus suknelės puikiai atrodo, dar kartą pabrėžia išskirtinę ir pasakišką vestuvių dienos atmosferą.

3.pav.

Vestuvinė suknelė be petnešėlių

Jau keletą metų iš eilės dizaineriai mėgsta nuotakos suknelę be petnešėlių, su širdies formos dekolte, labiausiai apnuoginančią pečius, rankas, kaklą, pabrėžiančią krūtinę. Toks modelis tinka absoliučiai visoms, nepriklausomai nuo figūros, ūgio ir kitų Jūsų parametrų. Lieknai merginai vestuvinė suknelė be petnešėlių pabrėžia juosmenį, apvalesnių formų nuotakai - krūtinę ir pečius. Be to, šis modelis puikiai dera su įvairių tipų sijonais: laisvai krentančiais, lengvais, su šleifu, pūstais, skirtingo ilgio. Vestuvinė suknelė be petnešų suteikia puikias galimybes papuošalų pasirinkimui.

4.pav.

Kaspinas ties juosmeniu

Ši tendencija - dar viena retro stiliaus apraiška. Ant liemens suknelę puošia atitinkamos medžiagos kaspinas arba gėlė. Jis gali būti vos pastebimas ir gali būti prabangus, su ilga kaspinais ir blizgučiais. Dizaineriai siūlo priderinti kaspiną ir ant paaukštinto liemens modelių, kurie puikiai tinka nėščioms, besilaukiančioms nuotakoms.

5.pav.

Spalvinga nuotaka

Kaip ir ankstesniais sezonais, nuotaka nenorinti susiliesti su baltai apsirengusia „kolegių“ minia, gali pasirinkti originalesnę vestuvinės suknelės versiją. Tai ne tik suknelė iš spalvotų audinių, bet ir balta suknelė, papuošta kitos spalvos elementais. Balta niekada neišeina iš vestuvinės mados, tačiau mes galime pasinaudoti kitų spalvų invazija. Viena iš populiariausių yra raudona, ypač – jos švelnūs atspalviai.

6.pav.

Bolero

2012 metais madingiausios bolero iš smulkių nėrinių, atlaso, šifono. Šis elegantiškas aksesuaras puikiai papildys vestuvinę suknelę, pakoreguos figūros trūkumus, o per vestuvių ceremoniją bažnyčioje - paslėps nuogus pečius.

7.pav.

2013 – UJŲ METŲ VESTUVINIŲ SUKNELIŲ MADOS TENDENCIJOS

8.pav. Malasia

9.pav. Denve

10. pav. Landcaster

11. pav. Landcaster

12. pav. Eliza

13. pav. Adeliza

14. pav. Piari

15. pav. Milagros

16. pav. Berkli

VESTUVINIŲ SUKNELIŲ MADOS TENDENCIJOS UŽSIENYJE

Kaip visada, artėjant naujam sezonui keičiasi drabužių ir avalynės moda. Tas pats atsitinka ir su vestuviniais drabužiais - kasmet jų fasonai yra modernizuojami ir tobulinami. Ne visada šie pokyčiai yra sėkmingi, tačiau šiame, stebuklas rodos įvyko. Kokia bus vestuvinė moda artėjančiais 2013 metais? Apžvelgsime New Jork ir Barselona Bridal Week, kurių metų kiekviena pavasarį paaiškėja naujausios vestuvinių madų tendencijos.

2013 metais – dėmesio centre raudona vestuvinė suknelė

Garsiausia vestuvių mados dizainerė Vera Wang nustebino svečius... raudonos spalvos suknelėmis! Nepaprastai prabangūs, pūsti sijonai iš labai lengvų audinių pridavė modelių išvaizdai nesvarumo, lengvumo, o įdomios korseto detales pabrėždavo ši jausmą.

Pagal pačios dizainerės žodžius raudonos spalvos pasirinkimas nėra atsitiktinis. Pirma, raudona spalva yra simboliška: ji simbolizuoja meilę ir aistrą. Antra, raudona suknelė - duoklė dizainerės gimtinei - Kinijai, kur tokia vestuvinės suknelės spalva yra tradicinė. Spalvotas vestuvių sukneles taip pat galima rasti Isaac Mizrahi, Romona Keveza, Douglas Hannant ir daugelio kitų dizainerių kolekcijose. Jie sutinka, kad baltos spalvos karaliavimą vestuvių madoje reikia sumažinti, kad praplėsti kūrybiškumo erdvę.

17. pav.

Oscar de la Renta savo kolekcijoje parodė keletą švelniai žydros spalvos suknelių. Tačiau, mados namai, atsakydami į daugelio nuotakų lūkesčius, atiduoda pirmenybę baltai spalvai.

18. pav.

Madingiausi vestuvinių suknelių siluetai ir sijonų ilgis

2013 –ieji neišsiskiria epotažu ir nešokiruoja naujais vestuvių suknelių siluetais. Populiariausios šiais metais – ramaus [A-silueto vestuvinės suknelės](#). Nuotaka, ketinanti tuoktis 2013 m., bus tikra princesė, nes būtent šis vestuvinės suknelės modelis yra sezono hitas. Remiantis žinomiausių dizainerių nuomone - švelnumas ir griežtumas viename, štai kas pabrėžia šiuolaikinių merginų ir moterų esmę. Taip pat populiarus modelis šiais metais – [undinėle](#), šio tipo suknelė gali būti su ilgu šleifu. [Mini vestuvinės suknelės](#) praktiškai išnyko nuo podiumų, o štai [midi ilgio vestuvinė suknelė](#) – gana populiari.

19. pav.

Nėrinių prabanga

Nėriniai neturi alternatyvos: jie yra labai gražūs ir švelnūs. Tačiau, dizaineriai įkvėpė naują gyvenimą į nėrinius, jie tapo labiau reljefiniai, papuošti dideliais dekoratyviniais elementais. 2013 metais, labai aktualios vestuvinės suknelės išsiuvinėtos auksu ir sidabru.

20. pav.

Vaizdas iš nugaros

Nuotakos labai dažnai atkreipia dėmesį į vestuvinės suknelės priekį ir gali neįvertinti vaizdo iš nugaros. 2013 metų vestuvinėse suknelėse dažnai galima pamatyti labai gražų vaizdą iš nugaros. Tai gali būti nėriniai, didelė apvali iškirptė iš nugaros arba nėrinių ir permatomos medžiagos kombinacija, maždaug kaip Belos iš vampyrų sagos vestuvinė suknelė.

21. pav.

VESTUVĖS NETRADICINĖSE VIETOS

22. pav. Prie jūros

23. pav. Vestuvių ceremonijos kupolai

IŠVAŽIUOJAMOSIOS VESTUVIŲ CEREMONIJOS – NAUJAUSIA MADOS TENDENCIJA

Kur svajojate tuoktis? Civilinės metrikacijos salėje, bažnyčioje, o gal vietoje, susijusioje su brangiausiais atsiminimais? Norintieji tuoktis truputėlį kitaip jau metai kaip turi galimybę žiedus sumainyti ten, kur širdis geidžia. Tad kaip tuokiamasi per išvažiuojamąją santuokos ceremoniją?

Išvažiuojamosios santuokos Lietuvoje

Užsienyje išvažiuojamųjų santuokų ceremonijos jau seniai yra vienas iš populiariausių būdų susieti savo gyvenimą su kitu žmogumi. Lietuvoje irgi daugiau nei prieš metus leista jas rengti. Taigi jaunavedžiai neįpareigoti tuoktis tik santuokų rūmuose, dabar žiedus gali sumainyti ir kitose vietose.

Iki šiol išvažiuojamųjų santuokų populiarumas augo pamažu, tačiau dabar, artėjus pavasariui, metrikacijos biurai ir vestuvių organizatoriai sulaukia vis daugiau pageidavimų tuoktis netradiciškai – gamtoje.

2010 metais vien Vilniaus mieste buvo užregistruotos 5169 santuokos, iš jų 120 buvo išvažiuojamosios. Šiemet laukiama kur kas didesnio skaičiaus porų, norinčių tuoktis netradiciškai.

Pasirinkimo laisvė

Išvažiuojamajai ceremonijai jaunieji gali pasirinkti sau patinkančią vietą, galbūt susijusią su svajonėmis ar prisiminimais. Tai gali būti pajūris, botanikos sodas, miško laukymė, ežero krantas, privatus sodas ir pan.

Prieš pasirinkdami vietą tuoktuvėms, sužadėtiniai turėtų žinoti, kad išvažiuojamoji ceremonija, jei jie yra registruoti, pvz., Vilniuje, gali būti rengiama tik Vilniaus miesto ribose. Tad vilniečiams, norintiems susituokti pajūryje, gali tekti prisiregistruoti Klaipėdoje.

Vestuvių organizatorių duomenimis, dažniausiai jaunavedžiai santuokos ceremonijai renkasi Vilniaus universiteto Botanikos sodą Kairėnuose. Jaunieji vengia visuomenei atvirų ir gausiai lankomų erdvių, kaip Sereikiškių parkas ar Verkių rūmai, nes paprastai savaitgalį žmonės ilsisi, tad gali būti daug stebėtojų, o poros nori privatumo.

Tuoktuvės po pasakiško grožio kupolu

Poros, kurios savo jungtvių ceremoniją įsivaizduoja gryname ore – šviečiant saulei, medžių apsupty ar ošiant jūros bangoms, neretai ieško Holivudo filmuose matytų tuoktvių kupolų.

Tiesiog pasakišką įspūdį paliko vestuvių kupolai, išpuošti baltomis skraistėmis ir gėlėmis, po kuriais būdavo atliekama jungtvių ceremonija. Ši idėją įgyvendinama ir Lietuvoje. Kaip ir tikėtasi tuoktvių kupolas susilaukia vis didesnio sužadėtinų susidomėjimo. Jaunieji sumąsto vis originalesnes tuoktvių vietas. Ko gero, įdomiausias iš pasiūlymų buvo kupolą statyti ant vieno dangoraižio stogo, nors kupolas ir yra įspūdingo dydžio, bet sužadėtiniams pageidaujant, jį galima nugabenti į bet kuri Lietuvos kampelį.

24. pav. Vestuvės lauke po kupolu

Vestuvės sode

25. pav.

Sodo tema yra populiari tarp porų, kurios savo vestuves rengia vasarą dėl aplinkui esančių pražydusių gėlių, kurios suteikia puikią atmosferą Jūsų šventei.

Organizuoti vestuves sode Jums gali pasirodyti tikrai įdomi ir maloni procedūra. Aplinkos papuošimas gali paversti sodą į vieną iš romantiškiausių vietų Jūsų šventei. Tačiau turite nepamiršti: išlaikykite šią vietą paprasta ir elegantiška, neperkraukite nereikalingomis dekoravimo detalėmis!

Taip pat nepamirškite, kad Lietuva yra lietaus šalis, todėl visoms šventėms, vykstančioms lauke, reikia iš anksto pasiruošti. Mes visi labai bijome, kad mūsų šventė nebūtų sugadinta dėl blogo oro. Jūs tikrai negalite žinoti, koks oras bus Jūsų šventės dieną, todėl visada saugu turėti atsarginį planą. Yra vestuvinės pavėsinės, kurios gali jus apsaugoti nuo kaitrios saulės ir nuo nepageidaujamo lietaus. Vestuvinės pavėsinės yra tikrai elegantiška detalė Jūsų vestuvėms lauke.

Yra palapinių, skirtų mažiems vakarėliams, kurias yra lengva susirinkti ir kurios yra nepaprastai praktiškos. Įspūdingas vakarėliams skirtas palapinės - pavėsinės galite nusipirkti specializuotose parduotuvėse. Šių pavėsinių dėka Jūsų šeima ar draugai galės puikiai praleisti laiką gamtos apsuptyje, nesvarbu, koks oras būtų lauke. Jūsų sodo žaluma bus išsiskirianti šalia pavėsinių ir sukurs puikų vaizdą. Taip pat galite papuošti medžius su mažais žibintais ir pageidaujamos spalvos kaspinais. Lengvai apšviesti medžiai padės sukurti pasakos atmosferą, kurios kiekviena moteris trokšta savo ypatingą dieną.

26. pav. Šventės gamtoje

1.2 LIETUVOS IR UŽSIENIO RENGINIŲ ORGANIZATORIŲ INTERNETO SVETAINĖS:

WWW.ADK.LT; WWW.GERAPRAMOGA.LT; WWW.RENGINIAIJUMS.LT;
WWW.JLPEVENTS.CO.UK; WWW.TODDEVENTS.COM

1. Interneto svetainė: www.gerapramoga.lt

27. pav. Interneto svetainė www.gerapramoga.lt

[2. www.renginiai.jums.lt](http://www.renginiai.jums.lt)

28. pav. Interneto svetainė www.renginiai.jums.lt

Šioje svetainėje teikiamos paslaugos:

VERSLO KLIENTAMS:

- Kalėdiniai – Naujametiniai renginiai, vakarėliai
- Komandos formavimo renginiai
- Komandos orientaciniai renginiai
- Imonių švenčių organizavimas
- Klientų lojalumo renginiai
- Atidarymo renginių organizavimas
- Reklaminių renginių organizavimas

PRIVATIEMS KLIENTAMS

- Vestuvės
- Mergvakariai/bernvakariai
- Krikštynos
- Gimtadieniai/jubiliejai
- Vaikų šventės/gimtadieniai
- Teminiai vakarėliai

Užsienio internetinės svetainės:

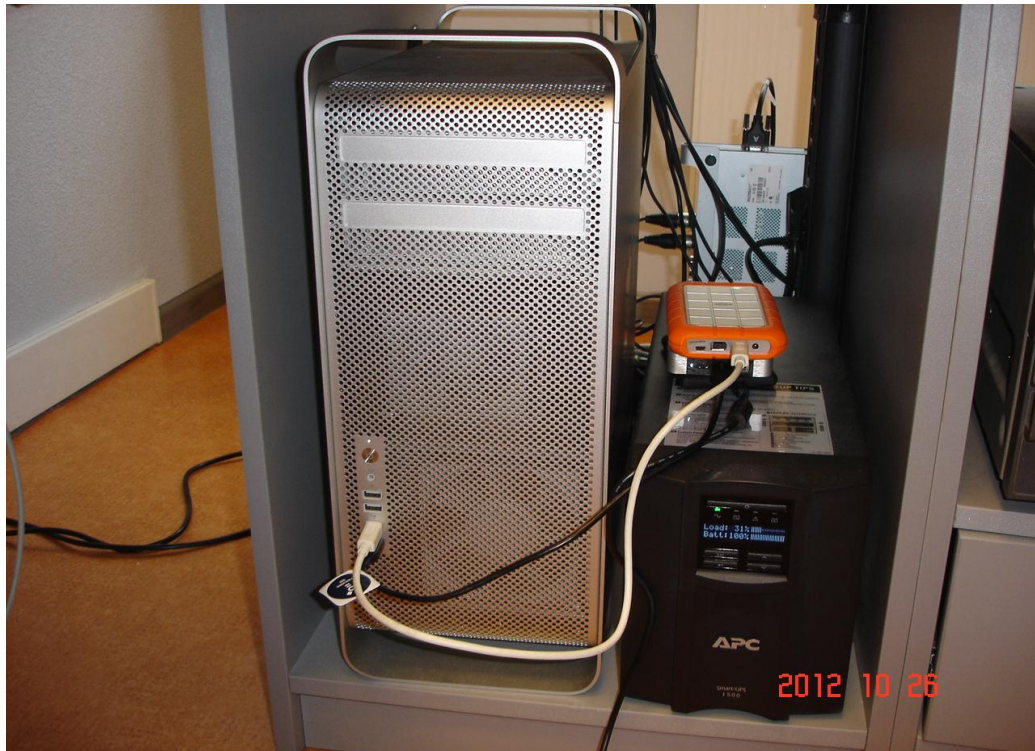
1. www.jlpevents.co.uk. Atidarę šią nuorodą ir paspaudę <http://www.youtube.com/watch?v=...> pamatysite vaizdo įrašą su renginiu [Much Better Days 2011](http://www.toddevents.com) (Gražiausia diena 2011).
2. www.toddevents.com. Šioje svetainėje rasite užsienio šalių organizuojamus renginius.
3. www.adk.lt. Šioje svetainės nuorodoje [ADK HEN NIGHT 2012](http://www.adk.lt) - filmuota medžiaga, „ADK“ firmos organizuojamas **mergvakaris**.

1.3 RENGINIŲ APIPAVIDALINIMO TECHNINĖS ĮRANGOS NUOTRAUKOS, SCHEMOS

VAIZDO MONTAVIMO TECHNIKA

29. pav. Vaizdo montavimo technika

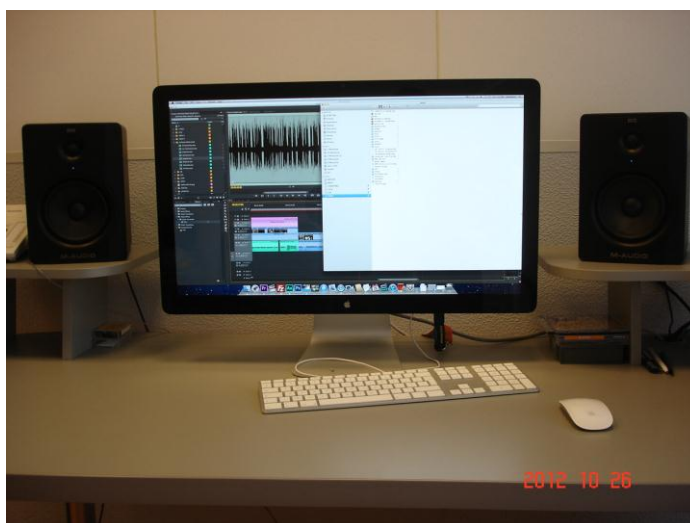
30. pav. Kompiuteris ir UPS (nepertraukiamo maitinimo šaltinis)

31. pav. Garso mikšerinis pultas garso kontrolei

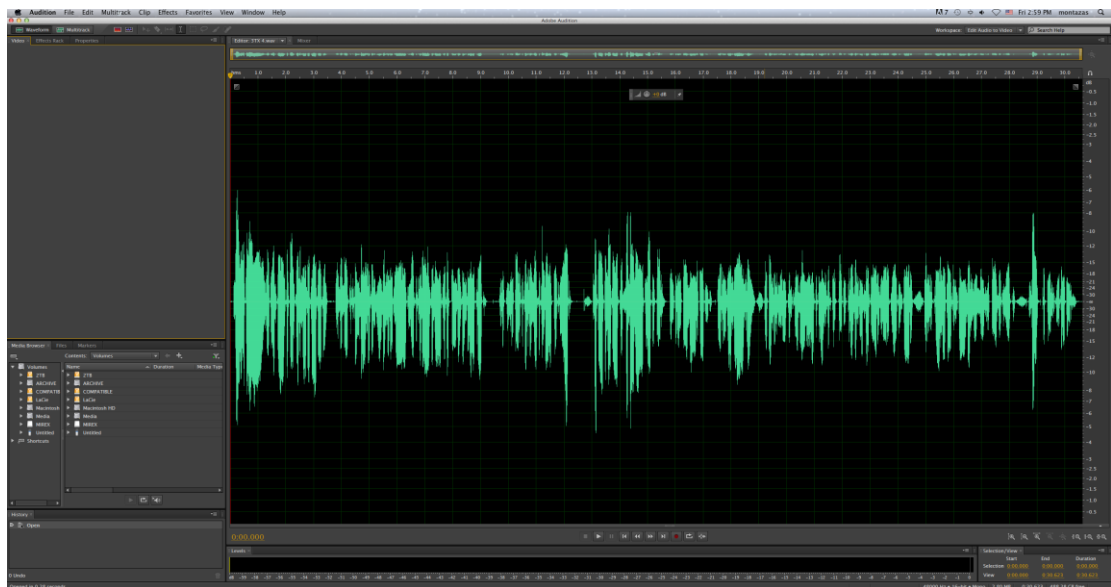
32. pav. Vaizdo kontrolės monitorius

33. pav. Kompiuterinis displejus – montažo vaizdo apdorojimo laukas ir garso kolonėlės

36. pav. ADOBE AUDITION programos logotipas

37. pav. ADOBE AUDITION – garso įrašymo ir redagavimo programos langas

APŠVIETIMAS

LED ŠVIESOS EFEKTAI

38. pav. Studija apšviesta LED šviesos efektais

39. pav. Studija mažai apšviesta LED šviesos efektais

40. pav. Studija neapšviesta LED šviesos efektais

APŠVIETIMAS IR JO VALDYMO ĮRANGA

41. pav. Užliejamos šviesos lempos

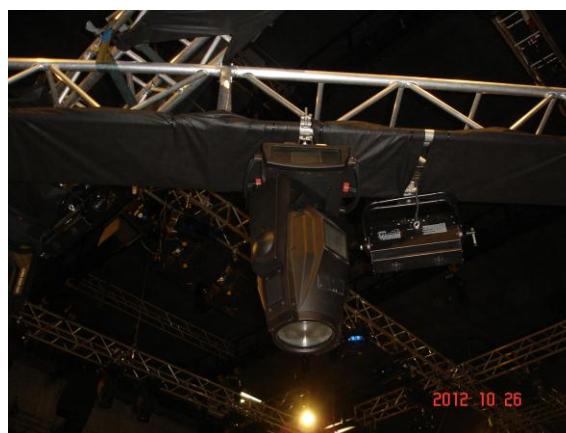

42. pav. LRT Studijos apšvietimo sekcija

43. pav. Apšvietimo reguliavimo skaitmeninis pultas.

APŠVIETIMO MONTAVIMO ĮRANGA

44. pav. Apšvietimo montavimo įranga, stovai.

MIKROFONAI

BEVIELIAI MIKROFONAI

45. pav. TS-6320 bevieliai mikrofonai

46. pav. DM-2100 dinaminis mikrofonas

47. pav. TD-331 bevielis mikrofonas

48. pav. Fp 12-e-eu bevielis ir prisegamas radijo mikrofonas

49. pav. TS-3310hp beveliai mikrofonai (1 rankinis + 1 prisegamas)

GARSIAKALBIAI

50. pav. Žemo dažnio garsiakalbiai

SUB žemų dažnių kolonėlės su stiprintuvu

SUB – aktyvinės žemų dažnių akustinės sistemos su įmontuotu AB klasės garso stiprintuvu ir aktyvia dažnių filtravimo sistema. Integruotas garso lygio reguliatorius, linijiniai signalo įėjimai. Galima naudoti paskirstyto garso sistemose, ten, kur pageidaujami žemi dažniai, arba patalpose. Juodos spalvos korpusas su įmontuotu 10" (254 mm) garsiakalbiu. Integruotas 200 W galios stiprintuvas su pasyvia aušinimo sistema.

Acme“ nešiojami garsiakalbiai.

51. pav. Acme“ nešiojamas garsiakalbis.

Techninės savybės

Nedidelės „Acme SP101 portable multimedia speakers“ dailaus dizaino kolonėlės, telpančios į daugelį rankinių. Tarpusavyje kolonėlės laiko magnetas, 60 centimetrų laidas, susuktas kolonėlių viduje, su 3,5 mm skersmens stereofonine jungtimi padės kolonėlės susieti su norimu prietaisu – nesvarbu, ar tai kompiuteris, ar – telefonas.

4W galios nedidelės kolonėlės, tvirtina gamintojas, išgroja garsesnę nei 60 decibelų, atkuria 60Hz–20kHz dažnio garsus. Kolonėlės maitinamos 500 MA ličio baterija, esančia kolonėlių viduje. Vienu įkrovimu garsiakalbiai gali groti maždaug 8 valandas (priklauso nuo to, kaip garsiai klausysite muzikos).

Nedidukės kolonėlės, jos nesunkios, laidas, siejantis abi kolonėles reikalingas sujungti garsiakalbius su reikiama prietaisais, slepiasi kolonėlių viduje.

Garsiakalbiai iš tiesų groja gana garsiai, tiek garso užteks ne tik žiūrint filmą, bet ir vedant paskaitą nedidelėje auditorijoje. Pačios kolonėlės turi galimybę reguliuoti garsumą, tad nereikės maigyti telefono ar planšetės, norint patildyti ar pagarsinti filmą, muziką, prezentaciją.

52. pav. Acme“ nešiojami garsiakalbiai.

Garsas ir baterija

Kolonėlės iš tiesų atkuria itin plačią garso dažnių juostą: nuo 60 Hz iki 20 kHz. Jos išgroja daugybę aukštų garsų ir gerokai mažiau žemų. Vidutiniam klausytojui tiek pakaks, reiklesnis pasiges žemų dažnių. Žinoma, garsiakalbiai galėtų atkurti ir daugiau žemesnio dažnio garsų, tačiau siekiant to, matyt, tektų didinti ir pačias kolonėles. Baterija garsiakalbiams – iš tiesų puikus ir patogus sprendimas. Gerai tai, kad kolonėlės itin paprastai pakraunamos – per USB jungtį.

„ACME SP101 PORTABLE MULTIMEDIA SPEAKER“ GARSIAKALBIAI

53. pav.

54. pav.

NEŠIOJAMOS GARSO KOLONĖLĖS SU USB/SD JUNGTIMI

55. pav.

Mažos, kompaktiškos garso kolonėlės jungiamos USB jungtimi skirtos netbook'ams bei nešiojamiems kompiuteriams. Nereikia papildomo elektros šaltinio. Stilingos 4 spalvos – derinamos prie aplinkos.

56. pav.

CNR-SP20 mini garsiakalbiai mobiliam klientui

MINI garso kolonėlės nereikalauja papildomo maitinimo šaltinio.

Pagrindinės savybės:

- **Nuostabus ir kokybiškas garsas (6 W)** klausant muziką ar žiūrint filmus.
- **Paprastas valdymas:** garso išjungimas ar garso mažinimas – didinimas.
- Idealiai tinka nešiojamiems kompiuteriams.
- Jungiama USB 2.0 jungtimi.
- suderinta su Windows XP/ Vista/ - jungiate ir klausykite. Plug and Play funkcija.

57. pav. 2-jų juostų aktyvinė garso kolonėlė

DAG 8PMKII Garso kolonėlė

2-jų juostų aktyvinė garso kolonėlė. 8' ir 1' garsiakalbiai. Dažnių diapazonas 65 Hz - 18000 Hz. 'Bi-amp' stiprintuvo galia 60 W + 20 W. Didžiausias garso slėgis 110 dB SPL. Mikrofoninė ir linijinė įvestys. Plastikinis korpusas.

2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO PASLAUGŲ PLĖTRA

2.1 PASKAITOS KONSPEKTAS „APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO PASLAUGŲ PLĖTRA“

Lietuvoje, renginius organizuojančios pagrindinės įmonės skaičiuoja dešimtmečius. Maždaug nuo 2000-ųjų atsirado profesionalių renginių organizatorių paklausa. Jei anksčiau įmonės paskirdavo personalo ar marketingo skyriams organizuoti renginį, ar sudarydavo atskirą komitetą (skirtingų sričių-skyrių atstovų) tai nuo 2000 metų atsirado renginių organizavimo įmonės, kurios pasiūlė naują produktą- profesionalią paslaugą.

Pradžioje įmonės rengė pagrįdę dviejų tipų renginius: renginius įmonės darbuotojams (kalėdiniai, vasaros, įmonės jubiliejaus renginiai); bei retesni renginiai klientams, kurie sutapdavo su parduotuvės, įstaigos atidarymu, rečiau – naujo produkto pristatymu.

Augant įmonių verslo kultūrai augo ir renginių poreikis. Pradėta rengti įvairiausio tipo renginius, o renginių organizatoriai pamažu įsibrovė į asmenines šventes: jubiliejai, vestuvės, sukaktuvės; organizatoriai pasitelkia mokyklos organizuoti išleistuves. Imta rengti temines konferencijas (ne tik pristatoma prezentacija, tačiau tai daroma kūrybingai arba pasiūloma pramoginė dalis po konferencijos; siūloma perkelti konferencijas į užsienį)

Prieš ekonominę krizę 2007-2008 metais renginių paslaugų spektras prasitęsė iki maksimumo, toks jis išliko ir dabar – 2012m. Ekonominės krizės laikotarpiu renginių kokybė nesuprastėjo, tačiau sumažėjo, įmonės skirdavo vis mažiau lėšų jiems įgyvendinti. Vėl buvo grįžtama prie modelio, kad renginius organizuoja patys įmonės darbuotojai. Dažnai tam, kad šventė įvyktų darbuotojai patys iš asmeninių lėšų surinkdavo reikiamą biudžetą (įmonių, skyrių vidiniams renginiams). Tačiau pastaruosius 1,5 metų renginių paklausa auga ir po truputį žengia į prieš krizinį lygį.

Tad renginius būtų galima suskirstyti į atskirus segmentus ir priskirti jiems būdingas naujoves.

- **Rinkodaros renginiai, produkto pristatymo renginiai.** 84% įmonių vadovų teigia, kad bendravimas „akis į akį“, tiesioginis kontaktas su savo esamu ar potencialiu klientu bei partneriu, yra esminė didžiausio renginių investicijų atsiperkamumo priežastis. Didesnis pasitikėjimas, geresnis tarpusavio supratimas leidžia verslo partneriams užmegzti tampsresnius ryšius, o tai įtakoja ir geresnius verslo rezultatus. „Harward Business Review“ patvirtina šias tiesas apklausę savo skaitytojus – verslo įmonių vadovus, iš kurių beveik 80% mano, kad verslo renginiai yra geriausias būdas susitikti naujus klientus bei pagerinti santykius su esamais. Produkto pristatymo renginiuose pradėtas naudoti „flash mob“ metodas – staiga vienu metu pasamdyti aktoriai, muzikantai uždainuoja, pradeda šokti ir pan. Pasitelkiamos netradicinės pristatymo formos- pavyzdžiui mobiliųjų telefonų prezentacijos rengiamos kino teatre ar miesto centrinėje aikštėje. Pasitelkiamos naujausios technologijos ir išradimai. Renginiuose naudojami išmanieji telefonai, planšetiniai kompiuteriai, pristatymui pasitelkiamos milžiniškos projekcijos, ekranai.
- **Teminiai ir pramoginiai renginiai kitaip įmonių vidiniai renginiai.** Šie renginiai puikiai skirti paminėti įvairias įmonės kolektyvo šventes, progas. Jie motyvuoja, suteikia naujų jėgų ir įkvepia, skatina bendradarbiavimą ir lojalumą, gerina komunikaciją. Tokio tipo renginiams keliama tokie reikalavimai - turėti išliekamąją vertę; atspindėti įmonės kultūrines tradicijas ir vertybinę poziciją ir korporatyviniais reikalavimais; turėti stiprią režisūrą, veiksmo plėtojimą ir dalyvių įtraukimą; Sietis su įmonės vertybėmis ir korporatyviniais reikalavimais; būti investicija, o ne išlaidomis.
- **Komandiniai, motyvaciniai renginiai.** Šių renginių tikslas yra ugdyti komandos dvasią, skatinti savitarpio supratimą, tuo pačiu aktyviai leidžiant laiką. Mokomasi iš savęs, o procesui vadovaują patyrę savo sričių ekspertai bei lektoriai. Visuose užsiėmimuose pagal poreikį įtraukiama ir konkuravimo, ir bendradarbiavimo elementų, dalyviai žaidybinėse, kartais net ekstremaliose situacijose, ieško sprendimų pakeliui į galutinį tikslą. Renginiai puikiai tinka kelti darbuotojų ar klientų motyvaciją bei lojalumą.
- **Mokymai, seminarai, konferencijos, susitikimai, verslo sandorių/statybų pradžios, užbaigimo ir kiti dieniniai renginiai.**

Konferencijų ir verslo susitikimų versle pastebimos šios naujovės: socialinė atsakomybė bei aplinkosauga turi ypatingą reikšmę. Verslo renginius organizuojant (susitikimus, konferencijas) laikomasi nustatytų darnos standartų:

- Vieta atitinka energijos ir kitų išteklių taupymo kriterijus
 - Į renginio vietą vykstama ekologišku transportu
 - Naudojamas tik vietinis sezoninis maistas
 - Renginių medžiaga pateikiama tik elektroninėse versijose
 - Rekomenduojamos kultūrinės bei socialiai atsakingos veiklos
 - Rūpinamasi dalyvių gera savijauta
- **Tarptautiniai, protokoliniai renginiai.** Renginiai užsienio svečiams Lietuvoje (priėmimai), Lietuvos atstovavimas užsienio parodose ar pristatymuose. Tokio tipo renginių atsiranda vis daugiau ir įvairesnių. Dažniausiai užsakovu tokiuose renginiuose yra valstybinės įstaigos, ministerijos, ar LR Prezidentūra.
- **Asmeninės šventės.** Prieš kriziniu ir po kriziniu laikotarpiu ypatingai išsiplėtusi renginių sritis. Į organizatorius žmonės kreipiasi dėl mergvakarių-bernavakarių, vestuvių, jubiliejų, sukakčių, mokyklos išleistuvių. Pastarųjų metų naujovė įvairūs kulinariniai mokymai, imitaciniai žaidimai (žaidžiamas karas, pilotuojamas lėktuvas) .

VESTUVĖS UŽSIENYJE

Trokštate pabėgti nuo visų į kitą pasaulio kraštą tik dviese? O gal svajojate sau ir savo artimiesiems žmonėms padovanoti kitokią vestuvinę šventę užsienyje?

„Prestige Idea“ komanda pasiruošusi įgyvendinti jūsų slapčiausius norus ir drąsiausias idėjas! Negalvokite, kad vestuvės užsienyje – tai brangios vestuvės. Suraskime idealiausią sprendimą kartu!

Vestuvių šventės užsienyje (58-59 pav.).

58. pav.

59. pav.

SMĖLIO CEREMONIJA – ŠIUOLAIKINĖMS VESTUVĖMS!

Europą iš anapus Atlanto pasiekusią naujieną – smėlio ceremoniją.

Savo svarbiausios gyvenimo šventės metu norite patirti naujų, originalių įspūdžių? Vestuvių planavimo studija „Prestige Idea“ rekomenduoja išbandyti Europą iš anapus Atlanto pasiekusią naujieną – smėlio ceremoniją.

Šios ceremonijos, vadinamos originalo kalba „The Unity Sand Ceremony“, šaknys - iš Havajų: jos metu jaunavedžiai į gražų indą pila dviejų spalvų smėlį, simbolizuojantį dviejų gyvenimų susijungimą į vieną.

Ko reikia šiai ceremonijai? Pirmiausia,- spalvoto smėlio. Taip pat reikės kelių tinkamos formos indų – pageidautina, siaurų ir aukštų, iš kurių smėlis bus perpilamas į didelį „bendrą“ indą, saugomą dešimtmečiais ir primenantį šeimą sukūrusiesiems apie jų vestuves. Jeigu jaunavedžiai pils į bendrą indą smėlį neskubėdami, paeiliui ir su nedideliais intervalais, jiems pavyks sukurti inde unikalų smėlio raštą.

Smėlio ceremoniją lydi atitinkami žodžiai, skambantys iš vedėjo ar vestuvių svečių lūpų. Pavyzdžiui, „Dabar mes įtvirtinsime sąjungą, simbolizuojančią dviejų individualybių, dviejų mylinčių širdžių, dviejų smėlio indų susijungimą. Vienas jų simbolizuoja Jaunąjį ir viską, kuo jis buvo, yra ir kuo bus ateityje. Antrasis indas simbolizuoja Jaunąją ir viską, kuo ji buvo, yra ir kuo bus ateityje. Kaip smėlio dalelytės susijungia viename inde, taip ir jaunavedžiai nebeegzistuoja atskirai“.

Po ceremonijos, užfiksuotos nuotraukose ir vaizdo įrašuose, labai svarbu indą saugiai perkelti į vietą, kur jis bus saugomas. Indo su smėliu, supiltu jaunavedžių rankomis ir sudarančiu unikalų piešinį, negalima vartyti ir purtyti – kitaip vestuvių metu išgautas smėlio raštas bus negrįžtamai sugadintas.

Be to, smėlio ceremonijoje gali dalyvauti ne tik jaunieji, bet ir jų tėvai, vaikai, liudininkai. Šiuo atveju kiekvienam ceremonijos dalyviui parenkamas atskiras indas ir kitos spalvos smėlis.

Jeigu norite savo vestuvių scenarijų papildyti šia gražia, išskirtine smėlio ceremonija, kreipkitės į „Prestige Idea“ – parūpinsime ir reikiamus indus, ir įvairiaspalvį smėlį.

Smėlio ceremonija (60-62 pav.).

60. pav.

61. pav.

62. pav.

VESTUVĖS LEGENDINĖJE RODO SALOJE

Rodo sala žinoma kaip graikų Saulės dievo Helijo sala, kurioje kadaise stovėjo vienas iš septynių pasaulio stebuklų – garsusis Rodo kolosas. Mūsų laikais sala dažnai vadinama „Viduržemio jūros Perlu“. Ir nieko nėra nuostabaus, kad šią salą pamėgo įsimylėjęliai iš daugelio pasaulio šalių. Jie atvyksta čia susituokti arba praleisti medaus mėnesį. Santuokos ceremonija vyksta Lindos miestelyje šalia Šv. Paulius koplyčios, pastatytos ant įlankos kranto. Manoma, kad šioje vietoje išsilaipino Šv. Paulius atnešęs krikščionybę į Rodo salą. Kaip taisyklė, ceremonija vyksta po atviru dangumi, ją veda Lindos miestelio meras. Po ceremonijos jaunavedžiai fotografuojasi, o vėliau vyksta į vieną iš restoranų, kur jų laukia puiki šventinė vakarienė.

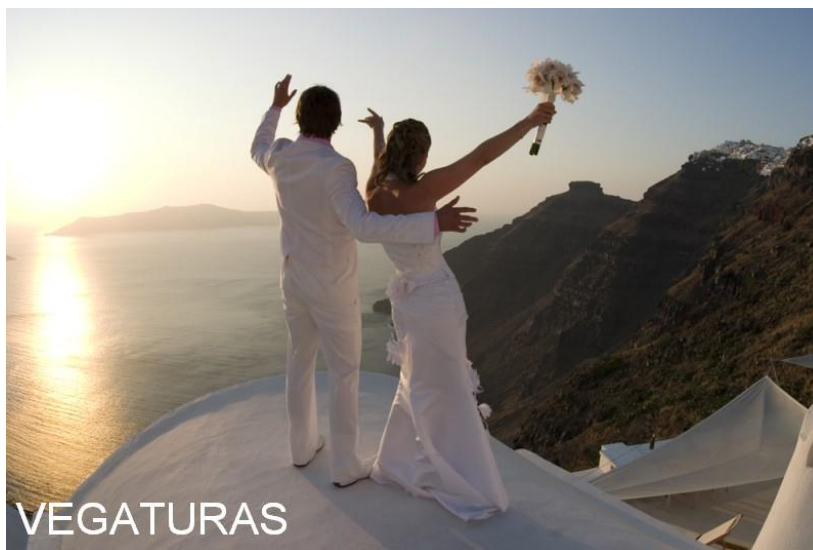
63. pav. Vestuvės legendinėje Rodo saloje

VESTUVĖS SANTORINO SALOJE

Santorino sala dažnai vadinama Egėjo jūros perlu. Sala kažkada buvo apvalios formos, kurios viduryje stūksojo milžiniškas ugnikalnis. Apie 1600 m. pr. Kr. išsiveržus ugnikalniui susidarė didžiulė kaldera, kurią apsemė jūra. Tai vienintelė paskendusi kaldera pasaulyje. Sala įgavo pjautuvo formą. Santorinas garsėja vaizdingais gamtovaizdžiais, skaidria jūra, puikiais paplūdimiais, mažais kaimeliais, miesteliais ir, žinoma, baltais namais su mėlynais stogais. Ugnikalnio sukurtas laukinis ir nežabotas salos grožis užburia. Įsivaizduokite fantastišką saulėlydį, kuomet saulė „skęsta“ jūroje ir nušviečia įlanką, o aplink didžiulės spalvotos – juodos, raudonos, rudos uolos. O pačiame viršuje baltas vainikas iš namų, bažnyčių kupolų ir arkų. Būtent čia gimsta šeimos...

Bet didžiausias salos koloritas – tai čia gyvenantys svetingi žmonės, kurie ir sukuria draugišką, nuoširdžią ir šiltą namų aplinką.

Legenda, kuria tiki viso pasaulio įsimylėjęliai, byloja, kad susituokus Santorino saloje, kuri yra maža garsiosios Atlantidos dalelė, santuoka bus laiminga ir meilė tęsis iki gyvenimo pabaigos.

64. pav. Vestuvės Santorino saloje

VESTUVĖS ŠRI LANKOJE

Ši nuostabi sala, vadinama rojumi, tarsi gamtos sukurta Vestuvėms ir „medaus mėnesiui“. Jos nepakartojami peizažai, egzotika, istorija ir tradicijos, draugiški žmonės, įtikins, kad Jūsų pasirinkimas teisingas. Šri Lankoje Jus sutuoks pagal vietines tradicijas. Kaip gi vyksta Jūsų išsvajotos Vestuvės?

Pasiruošimas vestuvėms prasideda nuo apsilankymo Ajurvedos terapijos centre. Po relaksacijos procedūrų, visas jaudulys ir neramumas, kuriuos Jūs jautėte iki šiol, praeis, Jus pajusite neišpasakytos gyvenimiškosios energijos antplūdį. Po to jaunavedžiai aprenjami tradiciniais vestuvininiais rūbais, papuoštais brangakmeniais ir gėlėmis. Nuotakai įteikiama gražiausia vestuvinė gėlių puokštė.

Ceremonijos metu jaunikis ir nuotaka stovi ant puikiai išpuotos vestuvių pakylės. Šokėjai ir būgnininkai atlieka tradicinius lankiečių šokius. Jaunavedžiai ištaria priesaikos žodžius, pasirašo vestuvių liudijimą.

Po to kai jaunavedžiai pasikeičia žiedais, jaunosios dešinės rankos smilius ir jaunikio kairės rankos mažasis pirštas surišami auksine grandinėle ir pašlakstomi vandeniu. Tai simbolizuoja santuokos tvirtumą. Vėliau jaunavedžiai maitina vienas kitą kokoso pienu suklijuotais ryžių rutuliukais. Tai reiškia, kad visą gyvenimą jie rūpinsis vienas kitu. Tam kad naujoji šeima susilauktų vaikų yra praskeliamas kokoso riešutas.

Prasideda vestuvių puota. Jaunavedžiams įteikiamas tortas ir vynas. Vėliau jaunavedžiai ant gražiai išpuotų dramblių apjoja pakrantę. Po pasivaikščiojimo jaunavedžiai vyksta į šventinę

vakarienę. Dabar jaudulys praėjo, galima ramiai pasimėgauti vienas kitu, pasidalyti išpūdžiais ir prisiminti tai, kad Jūsų svajonė išsipildė!!!

Po šventinės vakarienės sutuoktiniai yra kviečiami į savo kambarį, išpuošta gėlėmis, jaunavedžiams paruošta kraitelė su egzotiškais vaisiais. Pirmoji vestuvių naktis... Viskas tik prasideda...

Jeigu norite, kad Jūsų šeimyninis gyvenimas būtų kupinas laimės, gėrio, ramybės, paukščių čiulbėjimo ir saldžių egzotiškų aromatų, pradėkite savo bendrą gyvenimą nuostabiausiam pasaulio kampelyje – Šri Lankoje.

Padovanokite sau nepamirštamus išpūdžius visam gyvenimui!!!

Nežiūrint į ceremonijos egzotiškumą, ji turi teisėtos santuokos statusą, pripažįstamą visame pasaulyje. Tai patvirtins oficialiai išduotas Santuokos liudijimas.

65. pav. Vestuvės Šri Lankoje

VESTUVĖS MAURICIJUJE

Kiekvienas svajoja, kad jo vestuvės būtų įspatingos: romantiškos ir aistringos, paslaptingos, stebuklingos ir nepamiršamos. Visa tai įsimylėjaliai patirs Mauricijuje. Kai kurie viešbučiai jau senokai tapo tradicine sutuoktinių vieta. Sukūrti šeimą ar praleisti Medaus mėnesį čia atvyksta įsimylėjėliai iš viso pasaulio. Juos vilioja romantiška vestuvių ceremonija, atsiskyrėliška atmosfera, vakarienė prie žvakių šviesos pavėsinėje ant vandenyno kranto, bangų pliuškenimas ir nepaprasta žvaigždžių šviesa. Iškilmingoje aplinkoje jaunikis ir jaunoji taria ištikimybės priesaikos žodžius, aidi muzika, sveikinimai. Vėliau jaunavedžių laukia šventinė vakarienė, dovanos. Vestuvių ceremonija gali

vykti ant jūros kranto, jachtoje plaukiojant jūroje arba pavėsingame parke. O įnoringi jaunavedžiai gali ištarti priesaikos žodžius net po vandeniu.

Mauricijoje yra daug romantiškų ir nuostabių vietų, kurios pačią svarbiausią jūsų gyvenimo dieną užpildys nepamirštamais pojūčiais, džiaugsmu ir laime.

Santuoka, dalyvaujant valstybės tarnautojui, gali būti oficialiai įforminta, išduodant santuokos registracijos dokumentą.

Daugelis viešbučių siūlo įvairiausias nuolaidas jaunavedžiams.

66. pav. Vestuvės Mauricijoje

VESTUVĖS BALIO SALOJE

Vestuvės Karališkuose rūmuose – tai didžiausia šventė, kurią jus norite padovanoti visam gyvenimui, kaip pačią didžiausią šeimyninę brangenybę. Jaunieji atvyksta į Karališkuosius rūmus. Čia jie aprenjami karališkais aprėdais ir karieta, lydima vietinių gyventojų su muzika ir šokiais, mediniais varpas, vyksta prie pagrindinio įėjimo. Juos pasitinka Karališkosios šeimos atstovas ir pasveikina. Vestuvių ceremonija vyksta pagal vietinius papročius prie Altoriaus. Karališkosios šeimos atstovas palaimina jaunuosius ir pasirašo vestuvių sertifikatą. Vestuvių puota vyksta karališkose menėse.

67. pav. Vestuvės Balio saloje

Vestuvės Karališkuose rūmuose – tai didžiausia šventė, kurią jus norite padovanoti visam gyvenimui, kaip pačią didžiausią šeimyninę brangenybę. Jaunieji atvyksta į Karališkuosius rūmus. Čia jie aprenjami karališkais aprėdais ir karieta, lydimi vietinių gyventojų su muzika ir šokiais, mediniais varpas, vyksta prie pagrindinio įėjimo. Juos pasitinka Karališkosios šeimos atstovas ir pasveikina. Vestuvių ceremonija vyksta pagal vietinius papročius prie Altoriaus. Karališkosios šeimos atstovas palaimina jaunuosius ir pasirašo vestuvių sertifikatą. Vestuvių puota vyksta karališkose menėse.

2.2 FOTO APŽVALGOS POPULIARIUOSE ŽURNALUOSE „ŽMONĖS“, „STILIUS“

ŠVENČIŲ ĮVAIROVĖ LIETUVOJE IR UŽSIENIO ŠALYSE

Žurnalo „Stilius“ kopija

GARSIŲ ŠAMPANO NAMŲ JUBILIEJUS LIETUVOJE PAMINĖTAS SU STAIGMENOMIS

Visame pasaulyje pripažinti, garbinami šampano gamintojai dažniausiai iš aukšto žvelgia į tokią mažą rinką kaip Lietuva. Neretai importuotojai prašydami leidimo jų šampanu prekiauti Lietuvoje gauna mandagų, bet pakankamai tiesmuką atsakymą: atsiprašome, bet jūsų rinka mūsų nedomina. Džiugu, kad ne visi tokie susireikšminę. Štai „Laurent-Perrier“ vieną iš savo 200 metų gimtadienio švenčių surengė Lietuvoje.

68. pav. „Laurent-Perrier“ Lietuvoje surengė vieną iš savo 200 metų gimtadienio švenčių

Elektroninę žurnalo "Stilius" versiją žiūrėkite interneto svetainėje:

<http://www.lrytas.lt/gyvenimo-budas/skonis/garsiu-sampano-namu-jubileejus-lietuvoje-paminetas-su-staigmenomis.htm>

Žurnalo „Žmonės“ kopija (69-72. pav.)

69. pav. Žmonės „Mineraliniai vandenys“ jubiliejus

70. pav. Kosmetikos parduotuvių tinklo „Douglas“ atidarymo šventė

Žurnalo „Žmonės“ kopija (71-72. pav.)

71. pav. Egmontą Bžeską ir Redą Gikytę Tailande sutuokė ir baptistų pastorius, ir budistų vienuoliai

ŠENTĖS UŽSIENYJE

72. pav. „Helovin“ karštinė: Jessicos Albos šeima virto animacinio filmo „Nerealieji“ personažais

Eidami į Helovino vakarėlį kostiumus jie renka derančius vienas su kitu. Taip atsitiko ir aktorės Jessicos Albos (31) šeimai, jie, besiruošdami į dainininkės Gwen Stefani (43) surengtą vakarėlį, susiderino kostiumus. (61. pav.)

Santa Monikoje esančiuose G.Stefani namuose rengtame vakarėlyje aktorės šeima – vyras Cashas Warrenas (33) ir dukra Honor Marie (4) – tapo kultinės animacinės Walto Disney‘aus juostos vaikams personažais – Ponais Nerealiaisiais. Žinoma, jauniausia poros atžala Haven (1) pasiliko namuose, rašo portalas *Dailymail.co.uk*.

Visa šeima vilkėjo raudonos, juodos ir geltonos spalvos kostiumus, o Jessica savo įvaizdį patobulino ilgus plaukus paslėpusi po trumpų, juodų plaukų peruku. Tuo tarpu Cashas savo torsą padailino netikrais raumenimis.

Skaitykite daugiau: <http://www.15min.lt/zmones/naujiena/lietuva/zmones-lt-skaitytojai-isrinko-svarbiausius-2012-metu-lietuviskojo-pramogu-pasaulio-ivykius-3-294384#ixzz2HPakF7yE>

2.3 INTERNETO SVETAINĖS: WWW.DELFI.LT; WWW.LRYTAS.LT; WWW.KLUBAS.LT; WWW.BALSAS.LT

Interneto svetainė www.delfi.lt

73. pav. Svetainės www.delfi.lt langas

Edita Maželytė,
www.DELFI.lt
2012 m. spalio 30 d. 13:33

DELFI Jums tiekia kokybišką nemokamą turinį. Jūs atsidėkotumėte mums, jei dalintumėtės šiuo tekstu siųsdami jo nuorodą, o ne kopijuodami tekstą.

Centrinį paštą "bohemičiai" pavertė sovietmečio laikų "komunalkės" virtuve (74 pav.).

<http://pramogos.delfi.lt/culture/centrini-pasta-bohemieciai-paverte-sovietmecio-laiku-komunalkes-virtuve.d?id=59878459#ixzz2An84piUd>

74. pav. Akimirka iš renginio

Interneto svetainė www.lrytas.lt

75. pav. Svetainės www.irytas.lt langas

Naujametiniai renginiai Kaune.

Artėjant metų sandūrai žmonės ieško, kur ir su kuo išradingiau sutikti 2012-uosius. Ne tik tai pasivaišinti, bet ir patirti nuotykių su garsiais renginių vedėjais svečiams siūlo kavinės bei restoranai.

76. pav. Renginį veda daininikas E. Sipavičius

Dešimtmetį įvairius renginius organizuojančios vienos Kauno įmonių vadovas Dainius Krasauskas pasakojo, kad sutikti Naujuosius metus restoranuose kauniečiai ryžtasi vis

dažniau...„Šeimyniškai praleidę Kalėdas, žmonės veržiasi linksmintis viešose erdvėse“, – tikino D.Krasauskas. Esą taip yra todėl, kad renginio programa, muzika, staigmenomis rūpinasi jo organizatoriai. Taip pat nereikia per dieną triūsti virtuvėje ruošiant vaišes, o pirmąją naujų metų dieną pulti tvarkyti namų. Švenčių organizavimo specialistas iš patirties žino, kad renginiai būna ypač šaunūs, jeigu juos veda patyrę scenos žmonės. Apie savo patirtį vedant Naujų metų sutiktuvių vakarus įvairiuose restoranuose papasakojo žinomi kauniečiai – dainininkas Egidijus Sipavičius bei aktorė Hana Šumilaitė.

Dainininkas E.Sipavičius metų pabaigai skirtuose vakaruose ne tik dainuoja, bet kartais juos ir veda. Kaunietis pastebėjo, kad populiariausi yra teminiai „mafijos“, „kunigų“ ir „nusidėjėlių“ susibūrimai ar artėjančių metų horoskopų simbolius atitinkantys vakarėliai...„Nors temos ir kartojasi, tačiau niekada nežinai, kaip šventę pavyks vesti, kokie netikėtumai laukia“, – patirtimi dalijosi dainininkas. E.Sipavičius įsitikinęs: jeigu pradėjus vesti vakarą su publika ryšį pavyksta užmegzti per pirmąsias 5 minutes, jau atlikta pusė darbo ir toliau renginys eisis lyg per sviestą...„Jeigu ir gaunu parengtą tekstą, žinau, kad jo aklai tikrai nekartosiu. Pirmiausia su svečiais reikia kalbėti apie aktualiausius dalykus – orą, tos dienos šalies įvykius ar nevykusį garsaus žmogaus poelgį. Tai žmonės suartina su vakaro vedėju, visi atsipalaiduoja, ir šventė prasideda“, – apie gudrybes, padedančias išjudinti publiką, pasakojo dainininkas.

Labiausiai dainininkas apsidžiaugė, kai kartą jam teko pavirsti Kalėdų Seneliu...„Pats būti juo nesisūliau. Tačiau kartą atvykti į šventę, kurioje Naujuosius restorane sutikinėjo žinomi šalies žmonės, žadėjęs Kalėdų Senelis kažkur „užklimpo“. Vakaro organizatoriai puolė į paniką. Ėmiausi gelbėti jų kailį ir renginį“, – prisiminė E.Sipavičius. Dainininkas sakė tą vakarą patyręs neįtikėtiną laimę. Jam buvo nuostabu matyti, kaip elitui priklausantys žmonės, prieję prie Kalėdų Senelio, staiga tapdavo lyg maži vaikai. Norėdami gauti saldainį, mikčiodami rezgė ketureilius ir tai padarę džiūgavo...„Sugrįžti į vaikystę, prisiminti savo tikėjimą Kalėdų Seneliu ir pačiam staiga tapti laukiamam buvo nepakartojama“, – įspūdingiausią savo vestą naujametį vakarą prisiminė E.Sipavičius.

Naujuosius sutiko prie laužo.

Daugybę metų Naujuosius padėdama sutikti įvairiausio skonio, profesijų, socialinių sluoksnių žmonėms aktorė H.Šumilaitė taip pat pastebėjo, kad populiariausi yra teminiai vakarai. Jai dažniausiai tenka vesti Rytų šalių pasakų motyvais paremtas arba retro stiliaus šventes. Taip pat moterys ypatingą naktį mėgsta puošti skrybėlaitėmis ir kailiais. Todėl šios dvi temos – labai populiarios“, – įsitikinusi H.Šumilaitė. Keisčiausia naujametė tema, kokios iki šiol pageidavo užsakovai, buvo pionieriškas ir

komjaunuoliškas vakaras.,Pakaunėje gamtos apsuptyje buvusiam restorane atskirą salę užsisakę žmonės buvo labai jauni. Matyt, jiems tokia tema pasirodė egzotiška.

Surengiau linksmybes su rikiute, maršu, komjaunuoliškomis dainomis. Vidurnaktį sutikome lauke prie laužo”, – prisiminė aktorė.

Vyrai mėgsta flirtuoti.

H.Šumilaitė pasakojo, kad šventinio vakaro metu dažniausiai įsikūnija į kelis personažus. Vienas jų – Snieguolė.,Nykštukai nešdami dovanas prisivaišina, Kalėdų Senelis labiau linkęs šokti ir fotografuotis su dailiomis moterimis. Todėl linksminėti publiką belieka Snieguolei”, – juokavo garsi humoristė. Baltaplaukė Kalėdų Senelio padėjėja ypač patinka vyrams, nes su jais visada pafliktuoja. Moterys džiūgauja, kai stebuklingąją naktį gauna progos pasiburti, nes aktorė įsikūnija ir į būrėją.,Jei Naujuosius sutinka kauniečių kompanija, žinau, kad visiems įtiksiu ir tapusi savo garsiausia heroje – ponia Hana”, – pasakojo H.Šumilaitė.

Visus išjudina žaidimai.

Pasak jos, įvairiausių sluoksnių kauniečiai mėgsta šią tik su mūsų miestui būdingu akcentu kalbančią, Kauno realybę žinančią ir ją pašiepiančią heroję.,Matyt, kauniečiai mano personaže atpažįsta kokią garsiakalbę paskalų nešiotoją kaimynę, todėl mielai iš jos juokiasi”, – svarstė H.Šumilaitė. Šventiniam vakarui artistė yra parengusi ir 15 žaidimų scenarijų. Kelis iš jų, atsižvelgdama į publikos nuotaikas, intelektą, ir pritaiko. Populiariausi yra vaikiškus primenantys žaidimai, rateliai su flirto elementais, linksmybėmis užkrečiantys bet kokią kompaniją.

Daugiau skaitykite: <http://www.lrytas.lt/-13235977211322528477-nauj%C5%B3j%C5%B3-laukia-ir-kauno-restoranai.htm>

Interneto svetainė www.klubas.lt,

77. pav. Svetainės www.klubas.lt langas

Interneto svetainė www.balsas.lt.

78. pav. Svetainės www.balsas.lt langas

**3 MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO PROJEKTAS „ĮGYTŲ ŽINIŲ PRITAIKYMAS
PROFESINIO RENGIMO PROCESĖ“**

3.1 REIKALAVIMAI PROJEKTUI IR PROJEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

Mokytojai parengia projektą, kuriame būtų pateikti siūlymai kaip apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinės naujovės ir paslaugų plėtros tendencijos bus atspindėtos profesinio rengimo programų turinyje.

Projektas

„Profesijos mokytojų ir dėstytojų
technologinių kompetencijų tobulinimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas“

Mokytojo projekto formos aprašas

Mokytojo vardas, pavardė

Atstovaujama profesinio mokymo įstaiga

PROJEKTAS

**Apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinių naujovių ir apeigų ir švenčių
organizavimo plėtros tendencijų
pritaikymas profesinio rengimo procese**

(data)

Vilnius

Turinys

1. Apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinės naujovės bei paslaugų plėtros tendencijos.
2. Profesinio rengimo ir šiuolaikinių apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų sąsajos.
3. Apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinių naujovių bei paslaugų plėtros tendencijų pritaikymo veiklų aprašymas, pagrindimas ir numatomi rezultatai.
4. Rizikos.
5. Išvada/ pasiūlymas.

1. Apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinės naujovės bei paslaugų plėtros tendencijos.

Išvardinkite ir aprašykite, Jūsų manymu, svarbiausias apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų tendencijas, plėtros kryptis.

2. Profesinio rengimo ir šiuolaikinių apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų sąsajos.

Atlikite profesinio rengimo programų turinio ir apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų naudojamų technologijų tarpusavio sąsajų analizę. Identifikuokite profesinio rengimo programų turinio tobulinimo sritis, galimybes.

3. Apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinių naujovių bei paslaugų plėtros tendencijų pritaikymo veiklų aprašymas, pagrindimas ir numatomi rezultatai.

Detalizuokite pagrindines veiklas, pagrįskite šių veiklų būtinumą. Nurodykite veiklų etapus, kiekvieno etapo metu numatomus atlikti darbus. Nurodykite išankstines sąlygas, reikalingas, kad pritaikymo procesas galėtų būti pradėtas (pvz., patvirtinti planai, parengti techniniai projektai ir kt.)

Veikla	Veiklos aprašymas	Veiklos trukmė	Laukiamas rezultatas
1.			
2.			
3.			

4. Išvada/ pasiūlymas.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Vertinimo kriterijai

Vertinimo kriterijai - „Įskaityta arba neįskaityta“.

Įskaityta, jei mokytojas parengia projektą, kuriame būtų aprašytos kryptys, atlikta naudojamų technologijų tarpusavio sąsajų analizė, detalizuotos pagrindinės veiklos, įvertintos rizikos, pateiktos išvados/pasiūlymai kaip apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų technologinės naujovės ir apeigų ir švenčių organizavimo paslaugų plėtros tendencijos bus atspindėtos profesinio rengimo programų turinyje. Projektą pateikia pagal numatytą formos aprašą.

S 16.1 MODULIS „GARSO, VAIZDO IR ŠVIESOS TECHNINĖS BEI PROGRAMINĖS ĮRANGOS, NAUDOJAMOS APIPAVIDALINT RENGINIUS VALDYMAS“

1 MOKYMO ELEMENTAS. GARSO TECHNINĖS ĮRANGOS PARENGIMAS IR IŠDĖSTYMAS

1.1 DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJOS KOPIJA

Garso režisieriaus saugos ir sveikatos instrukcija Nr. 17/75 pateikta B 16 1 modulio 1 elemento 1.2 skyriuje.

1.2 GARSO REŽISIERIAUS PAREIGINĖS INSTRUKCIJOS KOPIJA

TELEVIZIJOS PROGRAMŲ DIREKCIJOS LAIDŲ GAMYBOS SKYRIAUS GARSO REŽISIERIŲ GRUPĖS GARSO REŽISIERIAUS PAREIGINĖ INSTRUKCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Televizijos programų direkcijos Laidų gamybos skyriaus Garso režisierių grupės garso režisieriumi (toliau – garso režisierius) gali dirbti asmuo, turintis aukštąjį arba aukštesnįjį muzikinį išsilavinimą bei mokantis dirbti televizijos garso technika.
2. Garso režisierius į darbą priimamas įstatymų nustatyta tvarka, su juo sudaroma darbo sutartis.
3. Privalo išklaudyti atitinkamus instruktažus ir išmanyti darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimus.
4. Garso režisierius yra tiesiogiai pavaldus Televizijos programų direkcijos Laidų gamybos vadovui.
5. Garso režisierius turi mokėti valstybinę ir vieną užsienio (anglų, vokiečių, rusų, prancūzų) kalbą.
6. Turi mokėti dirbti kompiuteriu tiek, kiek reikia tiesioginiam darbui atlikti, naudotis biuro technika.
7. Turi išmanyti ir praktiškai taikyti LR įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius Laidų gamybos skyriaus Garso režisierių grupės veiklą.

8. Garso režisierius savo darbe vadovaujasi LR įstatymais, įstatymų įgyvendinamaisiais aktais, LR Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, susijusiais su tiesioginiu darbu, LRT įstatais, LRT generalinio direktoriaus įsakymais, instrukcijomis, norminiais dokumentais, LRT darbo tvarkos taisyklėmis, kolektyvine sutartimi, Televizijos programų direkcijos bei Laidų gamybos skyriaus nuostatais bei šia pareigine instrukcija.

9. Darbo užduočių vykdyti gali būti siunčiamas į tarnybines komandiruotes.

10. Garso režisierius neturi teisės LRT vardo naudoti asmeniniais tikslais, t. y. siekti sau iš to asmeninės naudos, negali koku nors būdu (skleisdamas neatitinkančias tikrovės žinias ar kitaip) žeminti LRT įstaigos vardo ir/ar dalykinės reputacijos.

11. Negali platinti informacijos, laikomos LRT komercine paslaptimi.

II. PAREIGOS

12. Pagal Laidų gamybos skyriaus Garso režisierių grupės sudarytus darbo grafikus dalyvauja rengiant televizijos laidas ir jas garsinant studijose ir už jų ribų, taip pat filmų gamyboje, naudojant stacionarią ar nestacionarią garso techniką.

13. Priklausomai nuo akustinių ypatumų ir techninių galimybių, pataria TV laidos režisieriui, kaip geriau išdėstyti mizanscenas ir filmavimo taškus.

14. Atsižvelgdamas į LRT interesus, racionaliai ir taupiai naudoja LRT techniką.

15. Koordinuoja mikrofonų išdėstymą, tinkamai nustatydamas mikrofonų kryptį garso šaltinių atžvilgiu ir techniniam garso trakto bandymui.

16. Seka, kad kalbiniai ir muzikiniai tekstai būtų techniškai kokybiški, atliekami tiksliai ir meniškai.

17. Garso įrašų studijoje įrašo garso fonogramas, reikalingas koncertinėms programoms, laidoms filmuoti, dokumentiniams filmams ar videofilmams.

18. Įrašų dalyviams (studijos svečiams ir atlikėjams) paaiškina, kaip reikia elgtis su mikrofonais.

19. Po filmavimo ar laidų įrašo apie visus darbo brokus, drausmės ir etikos pažeidimus, apie nekokybišką technikos darbą praneša Laidų gamybos skyriaus vadovui.

20. Atlieka kitus organizacinius darbus, susijusius su TV laidų projektu, programų ar renginių tinkamu įvykdymu.

21. Laikosi LRT darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimų, nepažeidžia darbo drausmės.

III. TEISĖS

22. Reikalauti, kad būtų sudarytos saugios bei sveikos darbo sąlygos ir darbui skirtos reikalingos priemonės.

23. Teikti siūlymus Laidų gamybos skyriaus vadovui dėl grupės darbo organizavimo bei techninių priemonių geresnio panaudojimo.

24. Reikalauti, kad iš anksto būtų pranešta apie visus numatomus darbo grafikų pakeitimus.

25. Kreiptis į Televizijos programų direkcijos direktorių dėl abejotinų ir neteisėtų Laidų gamybos skyriaus vadovo pavedimų.

26. Nuolat kelti savo kvalifikaciją.

IV. ATSAKOMYBĖ

27. Už šioje pareiginėje instrukcijoje nurodytų pareigų ir teisių realizavimą.

28. Už pavestų teisėtų užduočių vykdymą.

29. Už televizijos laidų, organizuojamų renginių, LRT įgarsintų filmų techninę garso kokybę.

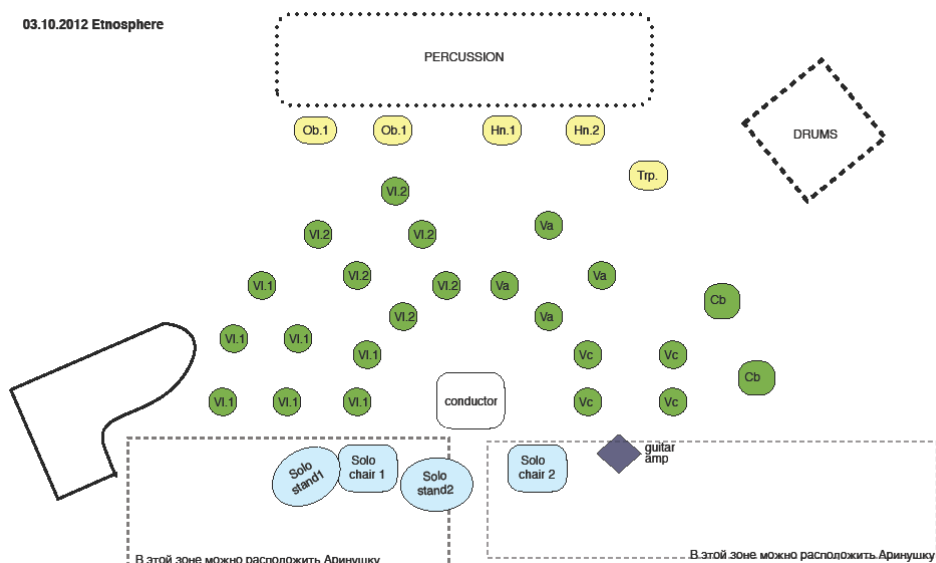
30. Už LRT darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimų laikymąsi.

V. KITOS SĄLYGOS

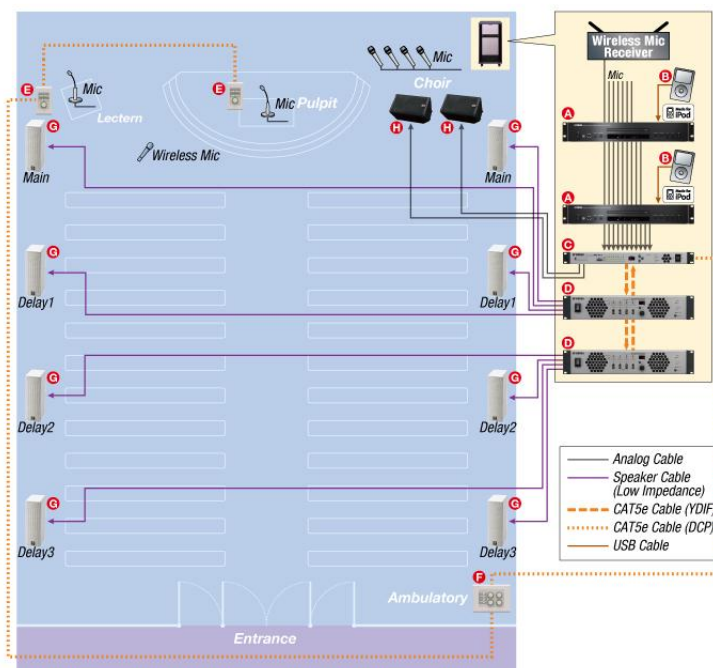
31. Garso režisierius su šia pareigine instrukcija pasirašytinai susipažįsta prieš pradėdamas eiti pareigas.

32. Pasikeitus šioje pareiginėje instrukcijoje nurodytoms sąlygoms, su pasikeitimais supažindinamas pasirašytinai.

1.3 GARSO ĮRANGOS IŠDĖSTYMO SCHEMAS

1.pav. Garso įrangos išdėstymo planas renginyje „Pokrovskije kolokola 2012“

2.pav. Garso įrangos išdėstymas su užlaikymais

1.4 MIKROFONŲ KONSTRUKCINĖS SCHEMOS IR KRYPTINGUMO DIAGRAMOS

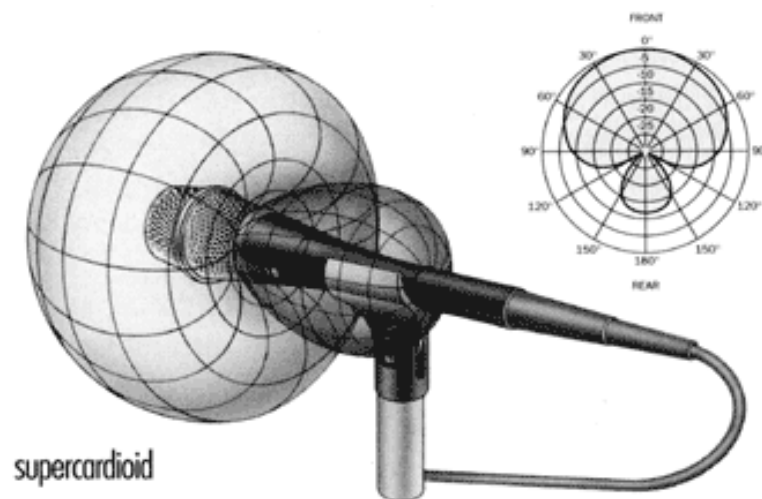
3.pav. Kardiodės kryptinė diagrama

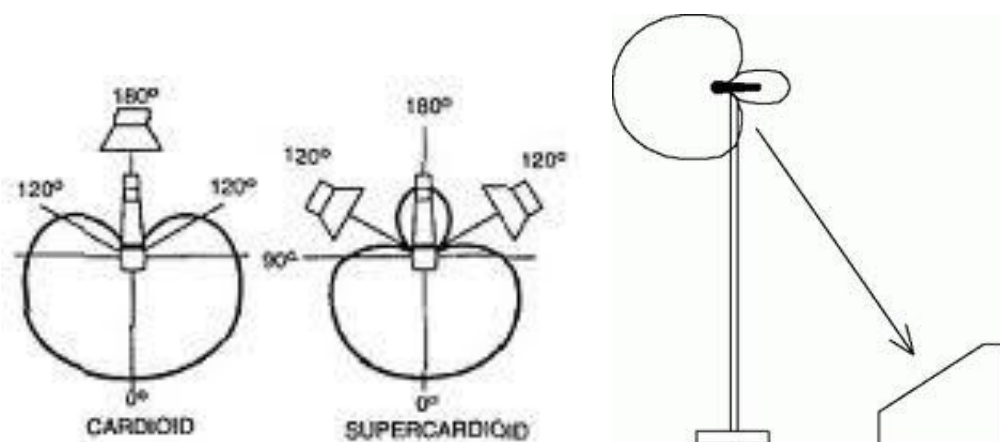
4.pav. Dvikryptė kryptinė diagrama

5.pav. Nekryptinė kryptinė diagrama

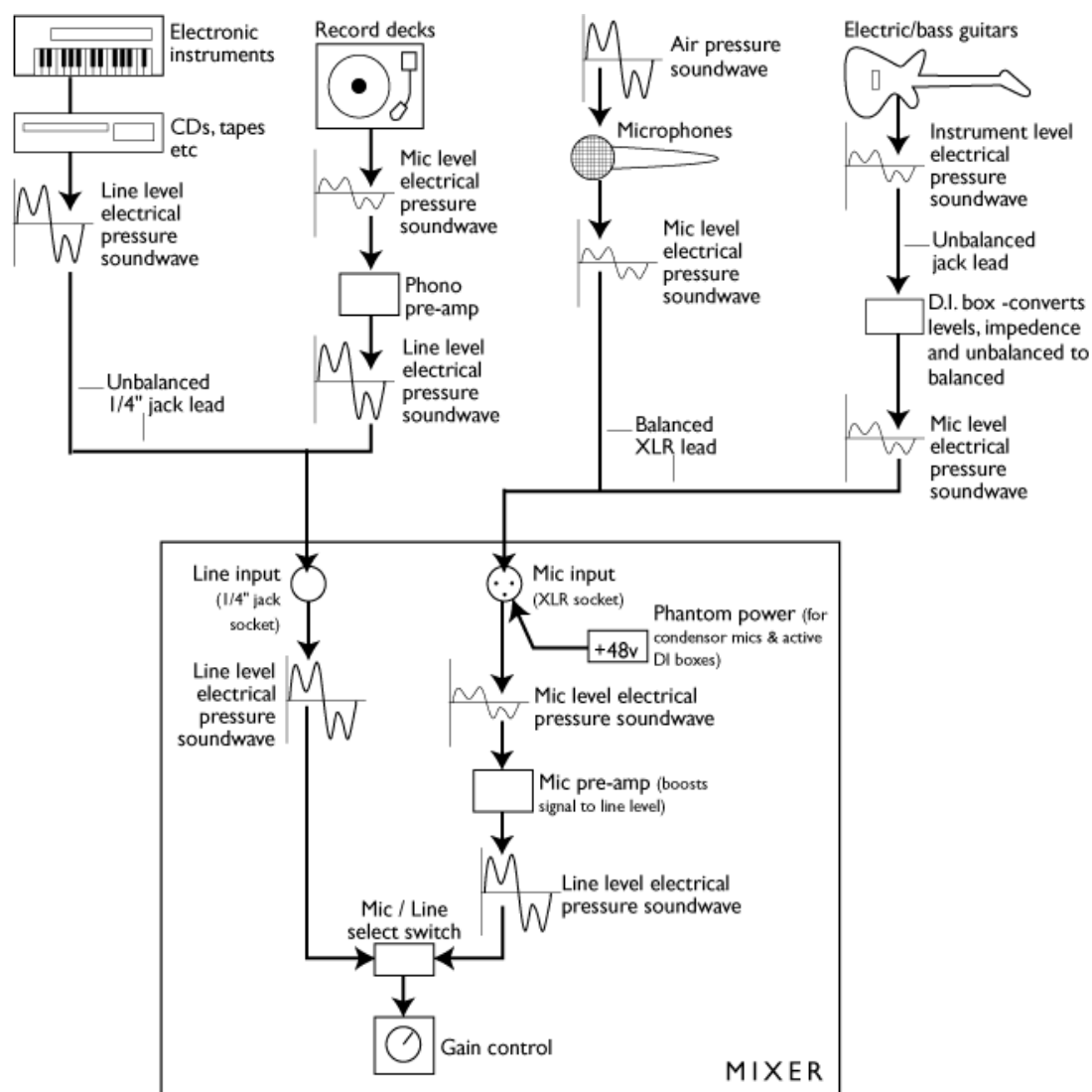
6.pav. Kryptinė diagrama

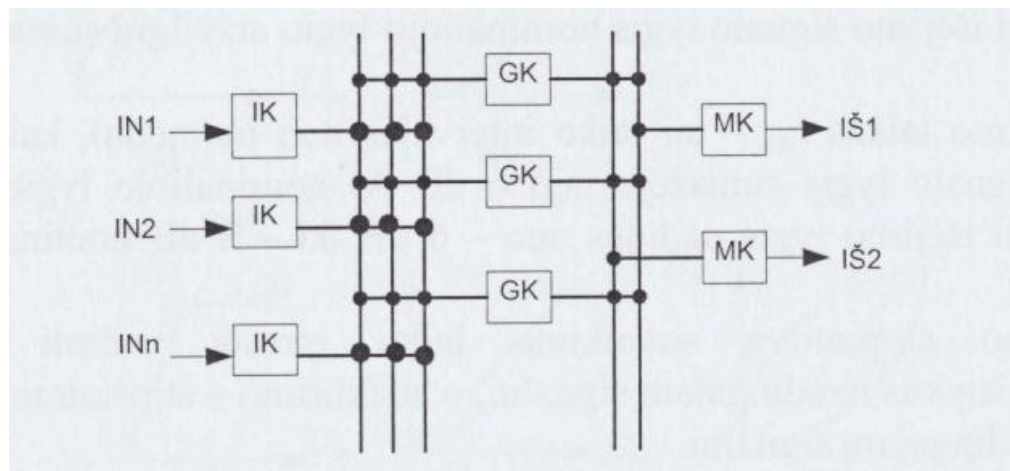
7.pav. Garso šaltinių išdėstymas atsižvelgiant į mikrofono kryptingumą

1.5 GARSO PULTO BENDROJI SCHEMA

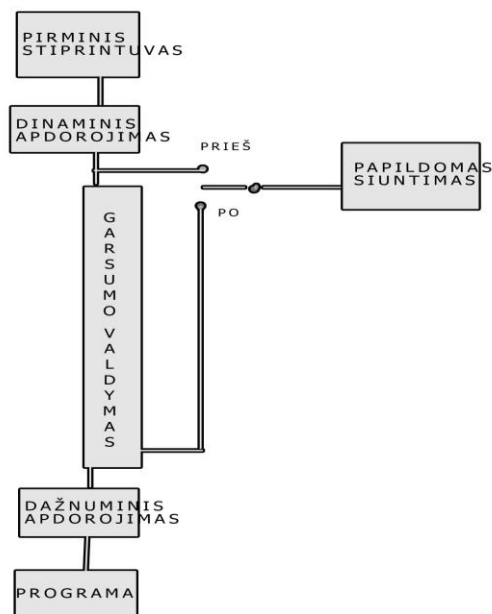
Signalo schema

8.pav. Garso signalo schema

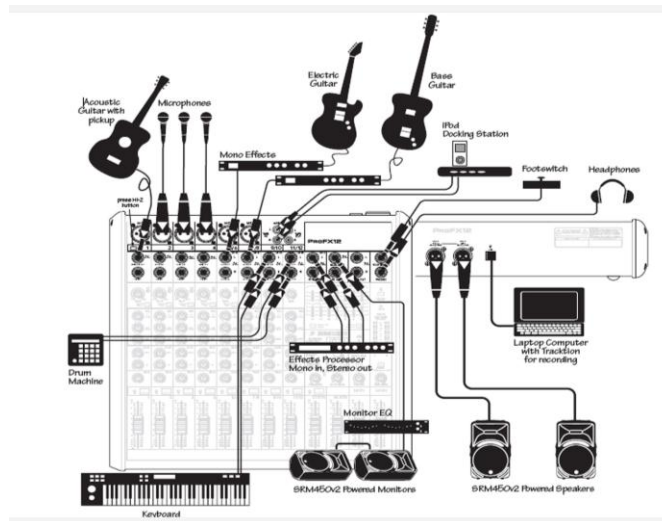

9. pav. Garso pulto schema

10. pav. Bazinė pulto elemento schema

1.6 LRT TURIMŲ SKIRTINGŲ TIPŲ MIKROFONŲ, GARSO PULTŲ, GARSO KOLONĖLIŲ NAUDOJIMO INSTRUKCIJOS

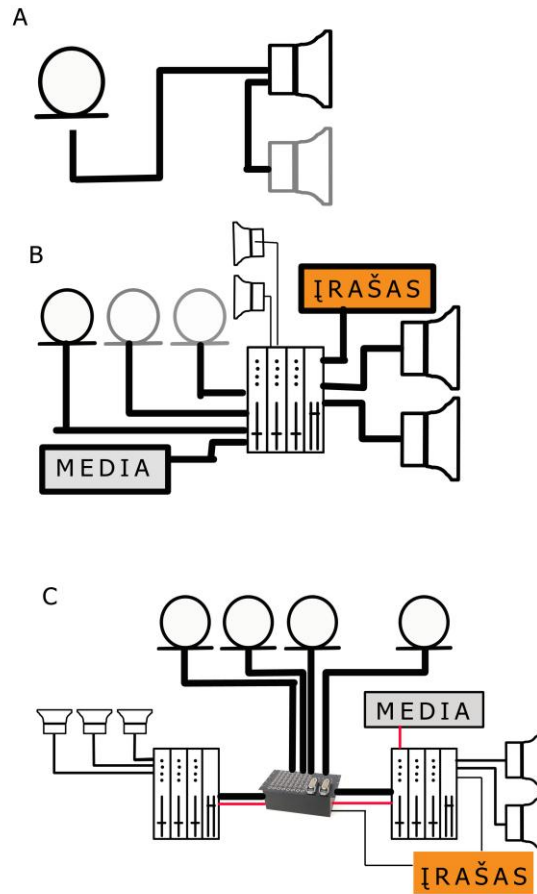

11. pav. Garso šaltinių ir kitos įrangos komutavimo į pultą pavyzdys

Skirtingų tipų mikrofonai aprašyti B 16.2 modulio 1 elemento 1.3 skyriuje.

Garso pultai aprašyti B 16.2 modulio 1 elemento 1.3 skyriuje.

RENGINIO ĮGARSINIMO JUNGIMO SCHEMOS ABC

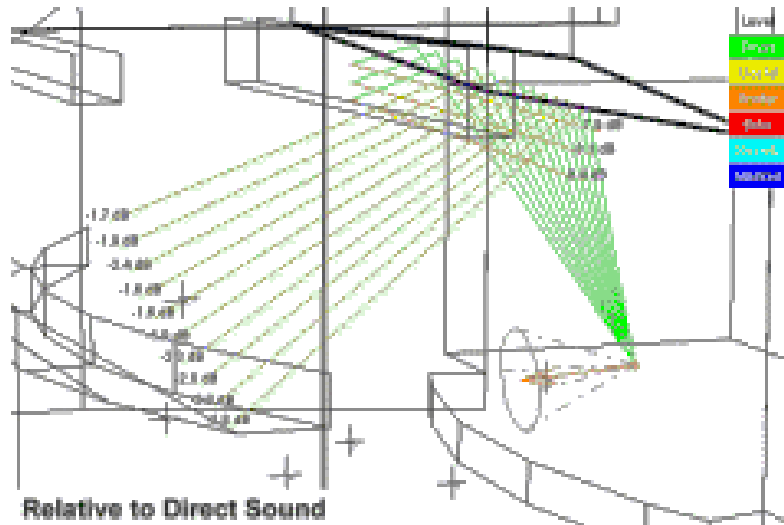
12. pav. Renginio įgarsinimo technikos jungimo schemas

- A. Renginys nedidelei auditorijai. Be media šaltinių. Iki 70 žmonių.
- B. Mišrios struktūros sceninis renginys didelei auditorijai, su 1-2 „gyvais“ muzikos atlikėjais, media šaltiniais ir pajungimu transliacijai (televizija, internetas).
- C. Mišrios struktūros sceninis renginys didelei auditorijai su dideliais muzikiniais kolektyvais, media šaltiniais ir pajungimu transliacijai (televizija, internetas).

2. MOKYMO ELEMENTAS. GARSO TECHNINĖS BEI PROGRAMINĖS ĮRANGOS VALDYMAS

2.1 SCENOS AKUSTINIŲ SAVYBIŲ SCHEMAS

Akustiniai spinduliai

13. pav.

Garsas patalpoje

3.1. Garsas patalpoje

Patalpos akustinės savybės glaudžiai susijusios su jos geometrija ir matmenimis. Dažniausiai patalpos būna stačiakampio gretasienio formos, o jų yra: matmenys l – ilgis, b – plotis, h – aukštis. Dėl matmenų santykių bendros nuomonės nėra. Plačiausiai žinoma vadinamoji aukso pjūvio taisyklė: $l/b=h$, kai $l=b+h$. Kai studijos tūris $V=lbh$, kiti matmenys apskaičiuojami taip:

$$h = 0,62\sqrt[3]{V}; \quad b = \sqrt[3]{V}; \quad l = \sqrt[3]{V}. \quad (3.1)$$

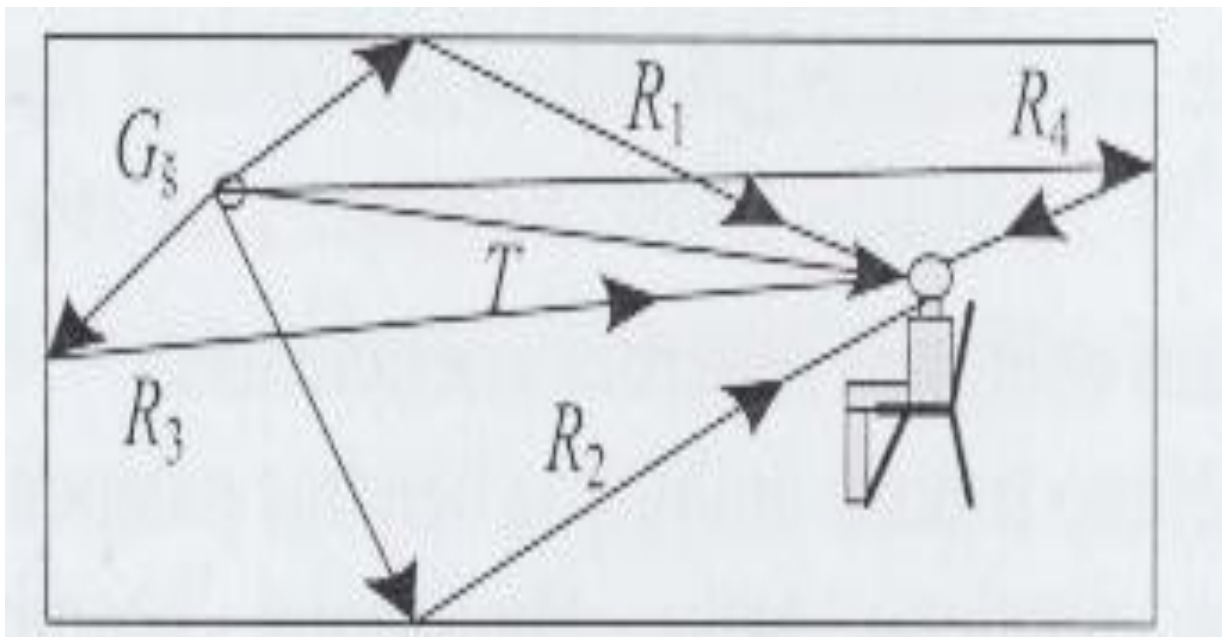
Garsių koncertų salių tyrėjų duomenys apie optimalius matmenų tarpusavio santykius gerokai skiriasi, pvz., nuo 1,39:1,15:1 iki 2,5:1,5:1.

Patalpą (studiją) galima laikyti uždara oro erdve. Bangų teorijos požiūriu ji nagrinėtina kaip paskirstytųjų parametru virpesių sistema. Veikiant žadinančiajam garso signalui, patalpose sužadunami savieji virpesiai. Nesunku apskaičiuoti tik paprastų geometrinių formų patalpos savųjų virpesių spektrą.

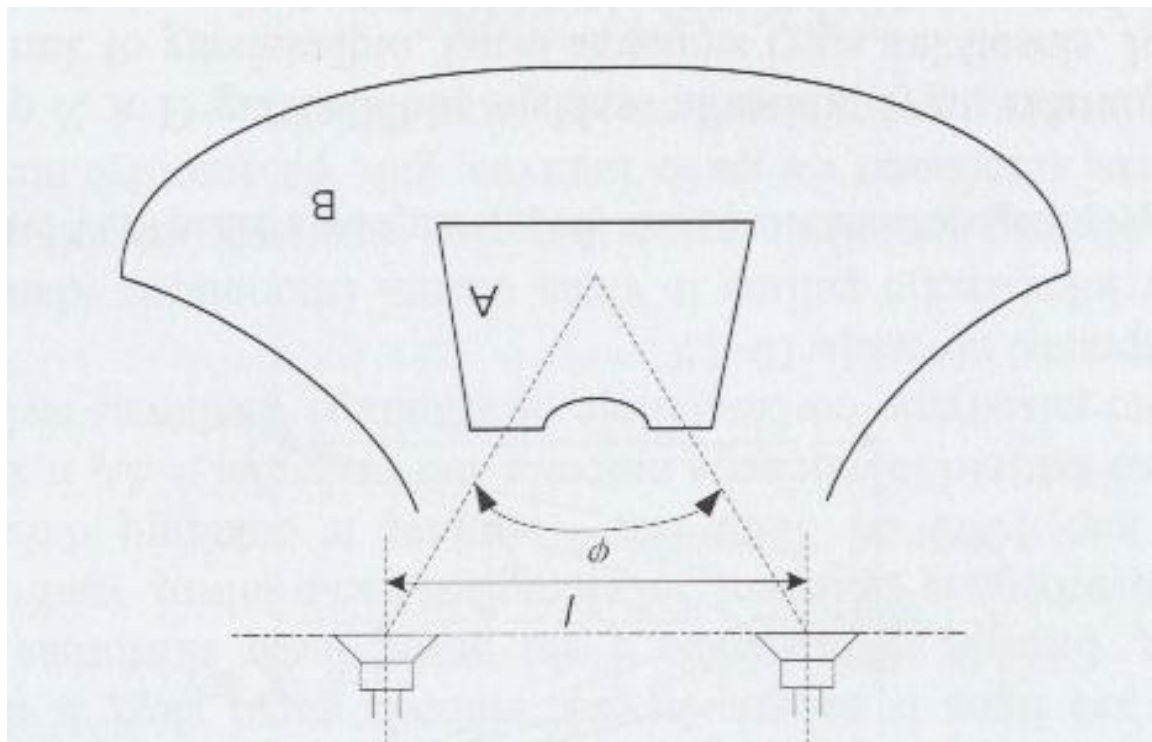
Tarkim kai $L=7,63$ m, tuomet $f_{min}=343/(2 \cdot 7,63)=22,5$ Hz. Aukštesnio dažnio rezonansai bus 45 Hz, 67,5 Hz, 90 Hz, 112,5 Hz ir t. t.

14. pav. Iš šios pastraipos reikalinga formulė $f_{min} = 343/(2 \cdot l)$, norint apskaičiuoti tikėtiną stovinčios garso bangos dažnį konkrečioje patalpoje

2.2 ATVIROS ERDVĖS GARSO IR AKUSTINIŲ EFEKTŲ VALDYMO SCHEMOS

15. pav. Garso kelias uždaroje erdvėje

16. pav. Garso stereo efektas

Garso šaltinių nepriklausomo jungimo tarp dviejų pultų aprašo pavyzdys

etnosfera in out list (midas pro2)

Ch	KTS	instr	mic	DCA
1	1	Kick	52	
2	2	Sn	57	
3	3	OH	184	
4	4	OH	184	
5	5	Perc bongai kongai	3000 rimvio	
6	6	Perc vibras	3000 rimvio	
7	7	Perc varpai	3000 rimvio	
8	8	Perc m.fonas, timp	3000 rimvio	
9	9	obojus	percept1	
10	10	obojus/anglu ragas	percept2	
11	11	Valtornos	percept3	
12	12	Tru Valerijus	DPA 2011	
13	13	farta	DPA 4099	
14	14	farta	DPA 4099	
15		1 smuikai	percept4	
16		1 smuikai	percept5	
17		1 smuikai	percept6	
18		2 smuikai	percept7	
19		2 smuikai	percept8	
20		2 smuikai	percept9	
21		Altai	percept10	
22		Altai	percept11	
23		Cele	senn914	
24		Cele	senn914	
25		K.bosas	184	
26		K.bosas	184	
27	15	Gitara	606 (DI)	
28	16	Melodika	DI	
29	17	Dudos	savo mik	
30	18	Vok	865	
31	19	Vok	865	
32	20	Vok	865	
33	21	Radio gusli1	DPA 4061	
34	22	Radio gusli2	DPA 4061	
35	23	Radilo kol lyra	DPA 4061	
36	24	Arinushka balkonas	214	
37	25	Arinushka balkonas	214	
38	26	Arinushka	414	
39	27	Arinushka	414	
40	28	Arinushka	414	
41	29	Radio kalb		

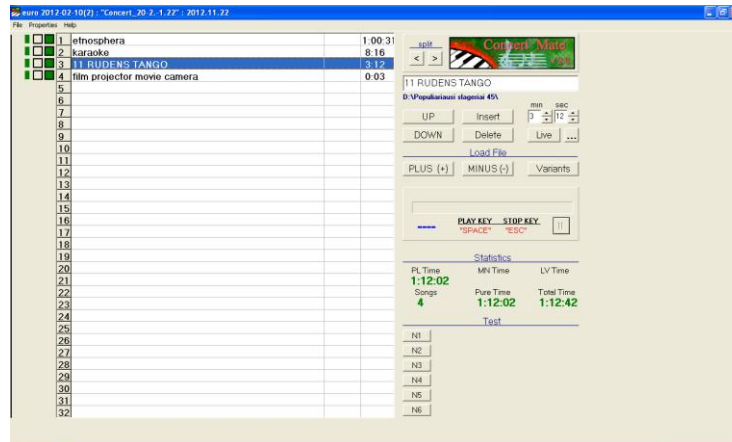
Local in	Mon +KTS	
49		
50		
51		
52		
53		
54		
55		
56		
57		
58		

Out

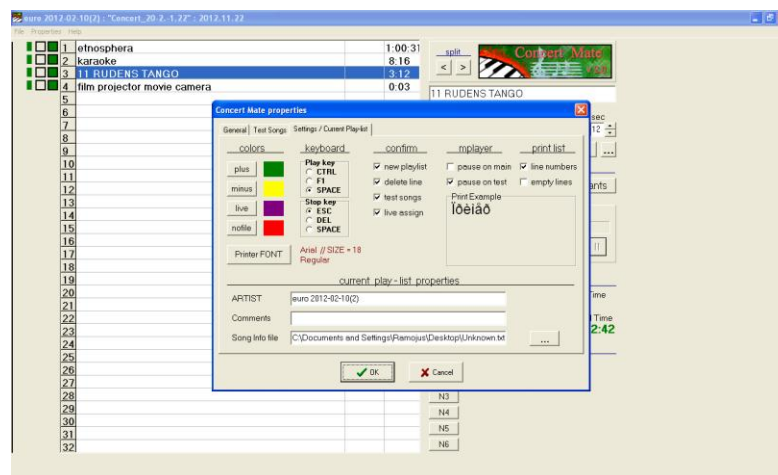
Out	bus	Kas
StBox1	1mix	1 sm
StBox2	2mix	2sm
StBox3	3mix	alt
StBox4	4mix	cell
StBox5	5 mix	K bosai
StBox6	6 mix	
StBox7	7 mix	
StBox8	8 mix	
StBox9	9 mix	Mon voc 2 UM
StBox10	10 mix	Mon farta UM
StBox11	11 mix	Mon drums UM
StBox12	12 mix	dirigentas
StBox13	13 mix	mon rezervas UM
StBox14	14 mix	SUB
StBox15	L	PA L
StBox16	R	PA R
Loc1	MTX 1	
Loc2	MTX 2	
Loc3	MTX 3	
Loc4	MTX 4	
Loc5	MTX 5	
Loc6	MTX 6	
Loc7	MTX 7	
Loc8	MTX 8	

2.3 CONCERTMATE, SOUDPLANT, FOOBAR2000 IR KITOS TAIKOMOSIOS PROGRAMINĖS ĮRANGOS VARTOTOJO ŽINYNO SANTRAUKOS

CONCERTMATE TAIKOMOJI PROGRAMINĖS ĮRANGOS LANGAI

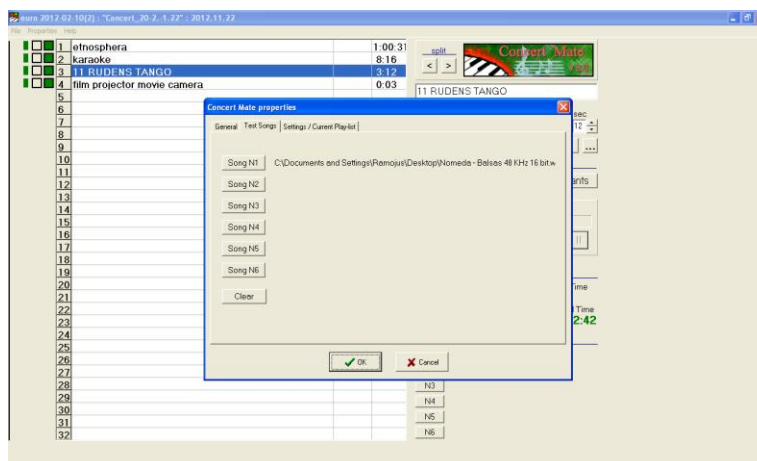

17. pav. ConcertMate pagrindinis langas

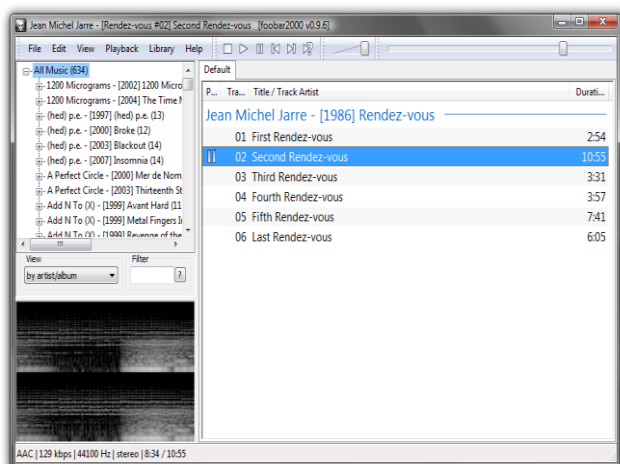
18. pav. ConcertMate pasirinktys 1

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

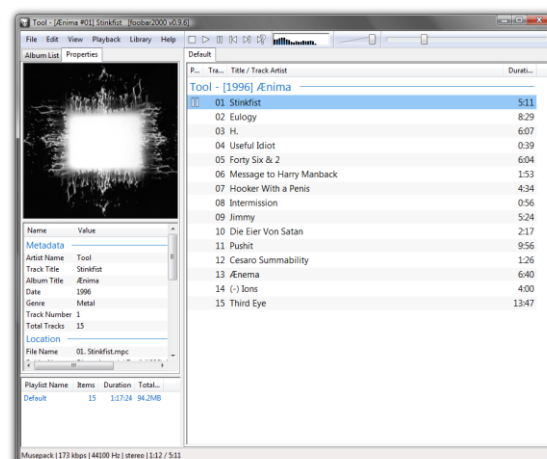

19. pav. ConcertMate pasirinktys 2

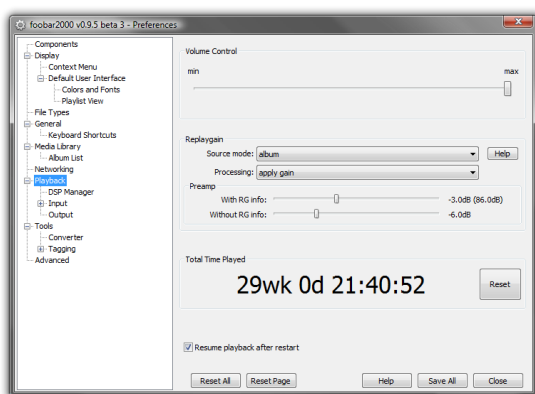
FOOBAR2000 PROGRAMINĖS ĮRANGOS LANGAI

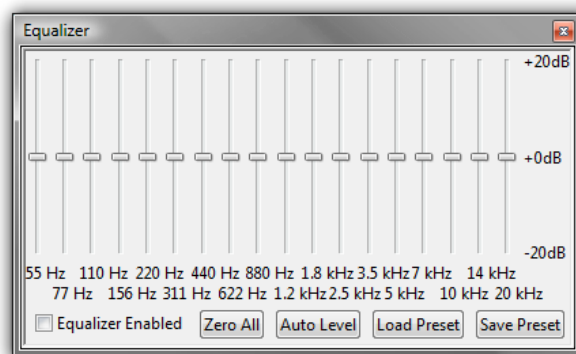
20. pav. Foobar2000 pagrindinis praplėstas langas

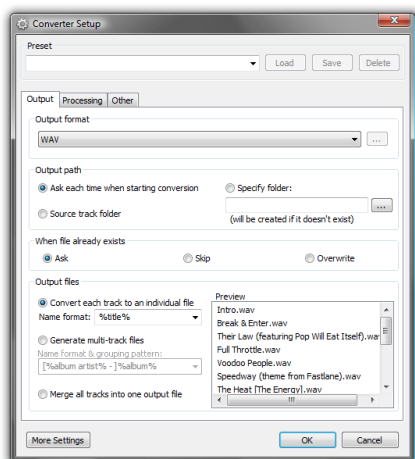
21. pav. Foobar pagrindinis langas

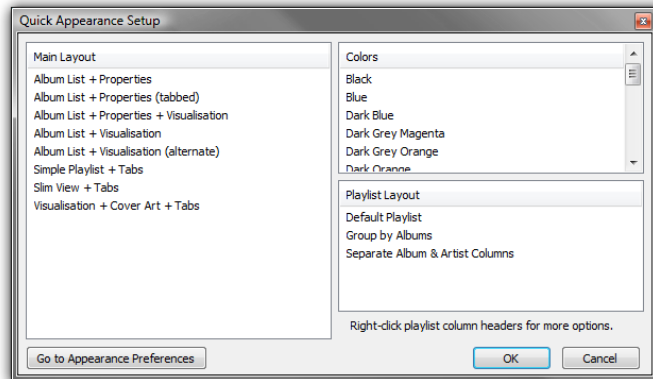
22. pav. Foobar atkūrimo pasirinktys

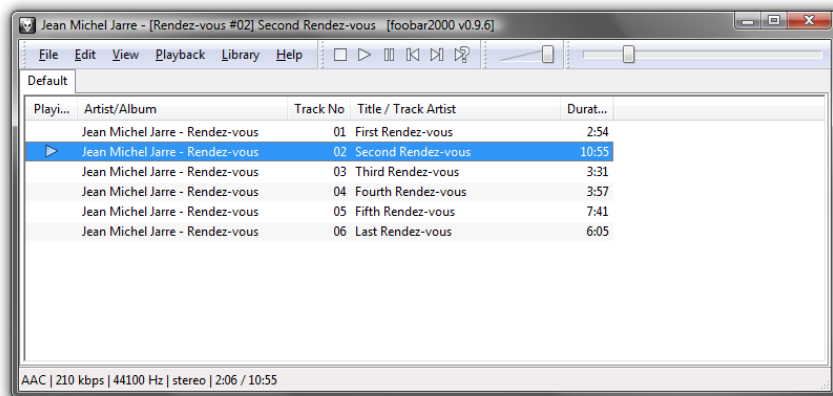
23. pav. Foobar dažnuminė korekcija

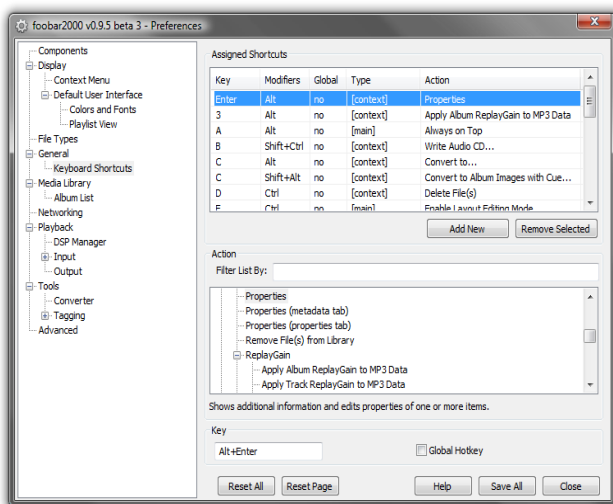
24. pav. Foobar keitiklio nustatymai

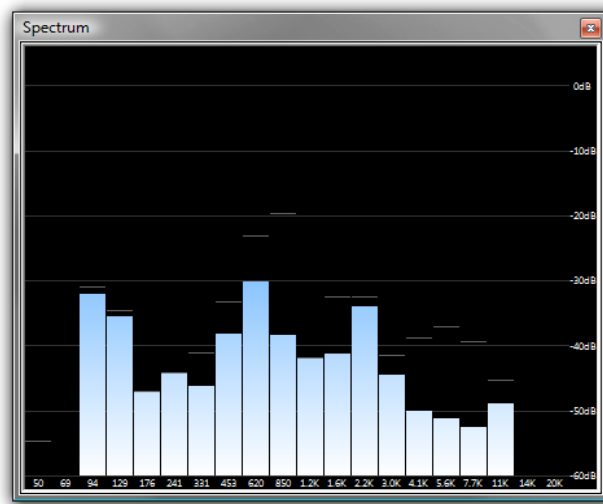
25. pav. Foobar keitiklio greitieji nustatymai

26. pav. Foobar supaprastintas pagrindinis langas

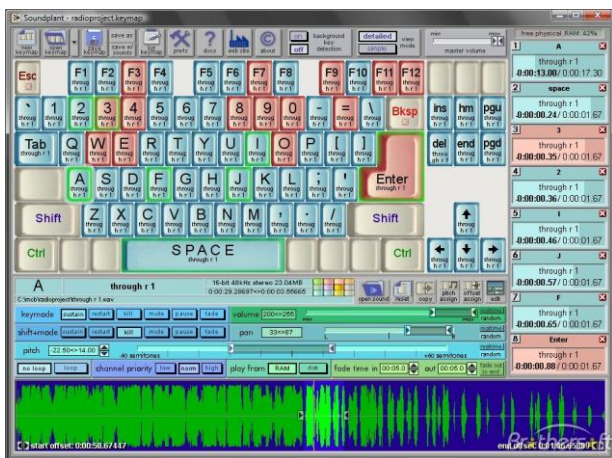

27. pav. Foobar klaviatūros parinktys

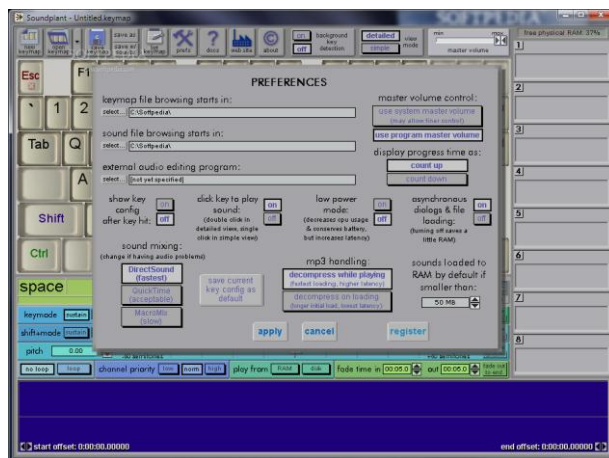

28. pav. Foobar spektro analizė

SOUDPLANT PROGRAMINĖS ĮRANGOS LANGAI

29. pav. Soudplant pagrindinis langas

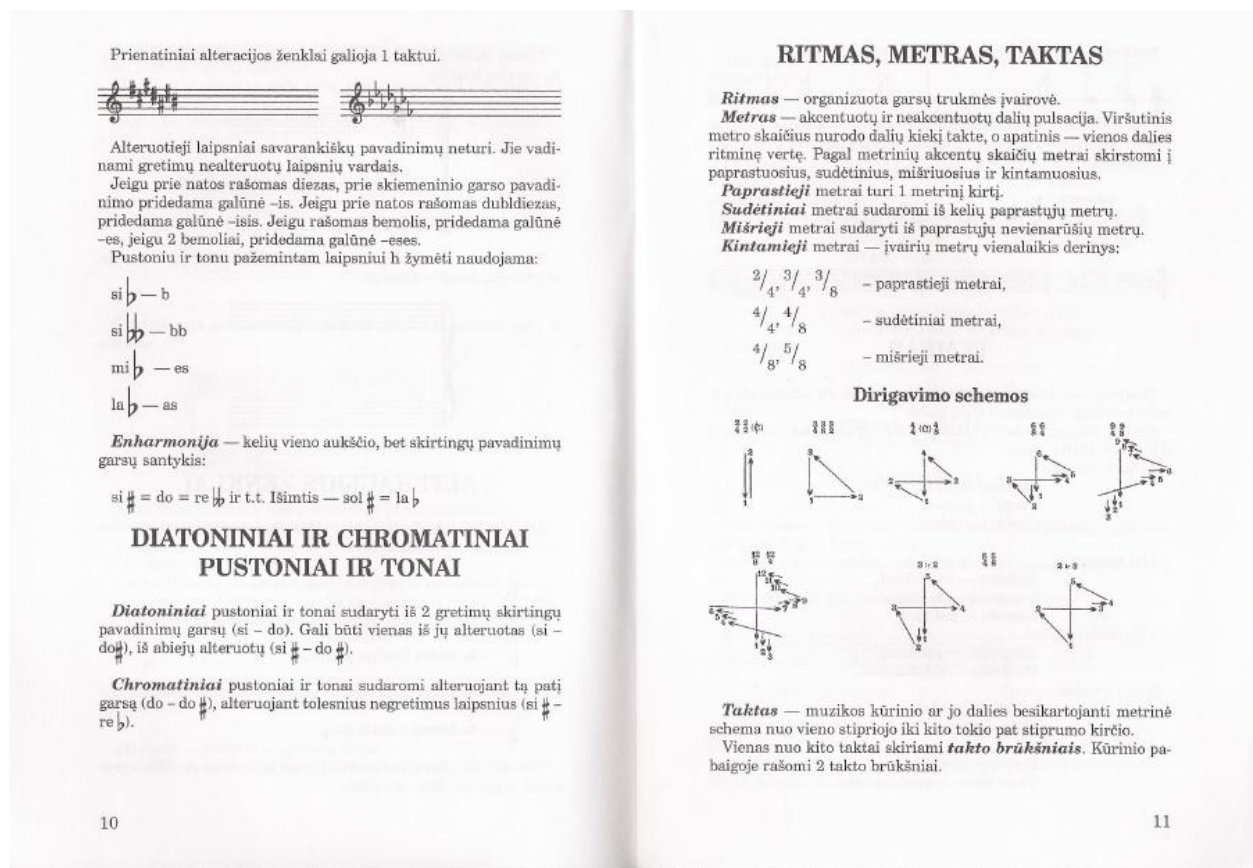
30. pav. Soudplant pasirinktys

2.4 MOKYTOJŲ PARUOŠTO RENGINIO SCENARIJAUS ANALIZĖ

Advento popietės “Saugokim tautos kaitriausią židinį – širdį” scenarijus pateiktas [DVD plokštelėje](#).

2.5 D.VAITKIENĖS „MUZIKOS TEORIJOS PAGRINDAI”(2002) KNYGOS IŠTRAUKOS KOPIJA

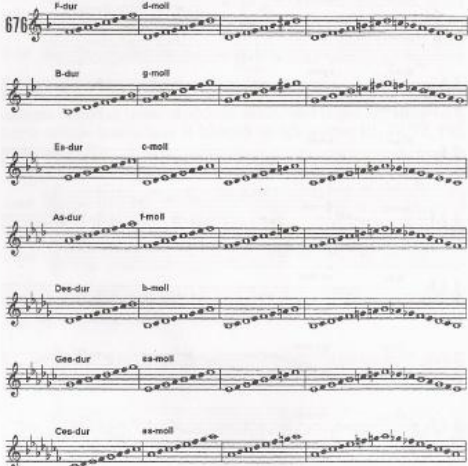
D.Vaitkienės „Muzikos teorijos pagrindai” (2002) knygos ištraukos kopijos (31, 32 pav.).

31. pav.

Bemolinės dur ir moll tonacijos

natūrali harmoninė melodinė

28

Moduliacija — perėjimas iš vienos tonacijos į kitą ir jos įtvirtinimas. Moduliacija turi 4 momentus:
pagrindinės tonacijos parodymas,
tarpinis akordas,
moduliuojantis akordas,
naujos tonacijos įtvirtinimas.

Nukrypimas — laikina tonacijų kaita.

SENOVĖS DERMĖS

Pentatonika — bepustoninė liaudies dervė.
Mažorinio pobūdžio dervės:
Joninė — atitinka natūralųjį mažorą.
Lydinė — paaukštintas IV laipsnis.
Miksolydinė — žemas VII laipsnis.
Minorinio pobūdžio dervės:
Eolinė — atitinka natūralųjį minorą.
Dorinė — turi paaukštintą VI laipsnį.
Fryginė — turi pažemintą II laipsnį.
Lokrinė — turi pažemintą II ir V laipsnį.
Sveikųjų tonų dervė sudaroma iš 6 garsų, išdėstytų tonais.
Simetrinės dervės naudojamos šiuolaikinėje muzikoje. Šiose dervėse tonika neakcentuojama. Visi 12 oktavos garsų yra vienodos reikšmės.

MELODIJA

Melodija — tai muzikinė mintis, skambanti vienu balsu.
Motivas — pats mažiausias darinys, susidedantis iš kelių garsų.
Frazė — iš 2, 3 motyvų.
Sakinys — iš 2, 3 frazių.

Kadencija — tai kūrinio arba jo dalies pabaiga. Vienbalsis kūrinys baigiamas **melodine** kadencija, daugiabalsis — **harmonine**. Kadencijos būna: baigiamosios (D-T, S-T). Jos skirstomos į tobulas (baigiasi I laipsniu stiprioje takto dalyje) ir netobulas. **Netobuląjį** baigiasi III arba V laipsniu silpnoje takto dalyje. **Pusinė** kadencija baigiasi nepastoviais laipsniais. **Nutrauktąjį (vylingąjį)**, kai po dominantės ir subdominantės akordų naudojamas VI laipsnis.

29

32. pav.

3 MOKYMO ELEMENTAS. VAIZDO TECHININĖS ĮRANGOS PARENGIMAS.

3.1 Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos kopija

Vaizdo montažo režisieriaus saugos ir sveikatos instrukcija Nr.13/112 pateikta B 16.1 modulio 1 elemento 1.2. skyriuje.

3.2 VAIZDO REŽISIERIAUS PAREIGINĖ INSTRUKCIJOS KOPIJA

TELEVIZIJOS PROGRAMŲ DIREKCIJOS LAIDŲ GAMYBOS SKYRIAUS VAIZDO MONTAŽO REŽISIERIŲ GRUPĖS VAIZDO MONTAŽO REŽISIERIAUS PAREIGINĖ INSTRUKCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Televizijos programų direkcijos Laidų gamybos skyriaus Vaizdo montažo režisierių grupės vaizdo montažo režisieriumi (toliau – vaizdo montažo režisierius) gali dirbti asmuo, turintis aukštąjį arba aukštesnįjį techninį išsilavinimą bei praktinio darbo patirtį, susijusią su šia pareigybe.
2. Vaizdo montažo režisierius į darbą priimamas įstatymų nustatyta tvarka, su juo sudaroma darbo sutartis.
3. Privalo išklaudyti atitinkamus instruktažus ir išmanyti darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimus.
4. Vaizdo montažo režisierius yra tiesiogiai pavaldus Laidų gamybos skyriaus vadovui.
5. Vaizdo montažo režisierius turi mokėti valstybinę ir vieną užsienio (anglų, vokiečių, rusų, prancūzų) kalbą.
6. Turi mokėti dirbti kompiuteriu tiek, kiek reikia tiesioginiam darbui atlikti, naudotis biuro technika.
7. Turi išmanyti ir praktiškai taikyti LR įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius Vaizdo montažo režisierių grupės veiklą.
8. Vaizdo montažo režisierius savo darbe vadovaujasi LR įstatymais, įstatymų įgyvendinamaisiais aktais, LR Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, susijusiais su tiesioginiu darbu, LRT įstatais, LRT generalinio direktoriaus įsakymais, instrukcijomis, norminiais dokumentais, LRT darbo tvarkos taisyklėmis, kolektyvine sutartimi, Televizijos programų direkcijos bei Laidų gamybos skyriaus nuostatais, šia pareigine instrukcija.
9. Darbo užduočių vykdyti gali būti siunčiamas į tarnybines komandiruotes.
10. Vaizdo montažo režisierius neturi teisės LRT vardo naudoti asmeniniais tikslais, t. y. siekti sau iš to asmeninės naudos, negali koku nors būdu (skleisdamas neatitinkančias tikrovės žinias ar kitaip) žeminti LRT įstaigos vardo ir/ar dalykinės reputacijos.
11. Negali platinti informacijos, laikomos LRT komercine paslaptimi.

II. PAREIGOS

12. Prieš laidos montažą kartu su redaktoriumi ar režisieriumi peržiūri nufilmuotą medžiagą.
13. Laiku ir kokybiškai montuoja parengtą vaizdo medžiagą, privalo išnaudoti visas kompiuterinio montažo galimybes (maketavimas, kompozitas su specialiais efektais, trimatės erdvės vaizdų gamyba), bei esant reikalui, garsina ar titruoja sumontuotas laidas.
14. Stebi vaizdo ir garso signalų parametrus ir juos koreguoja.
15. Tinkamai eksploatuoja aparatūrą ir laiku informuoja technines tarnybas apie aparatūros gedimus ir darbo trūkumus.
16. Dalyvauja atliekant darbo vietoje esamos aparatūros profilaktiką.
17. Skubiai informuoja Laidų gamybos skyriaus vadovą apie darbo problemas, kurioms išspręsti reikia papildomų pastangų ar sprendimų.
18. Laikosi LRT darbo tvarkos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimų, nepažeidžia darbo drausmės.

III. TEISĖS

19. Turi teisę gauti iš LRT padalinių darbui reikalingą informaciją.
20. Reikalauti, kad būtų sudarytos saugios bei sveikos darbo sąlygos ir darbui skirtos reikalingos priemonės.
21. Teikti siūlymus Laidų gamybos skyriaus vadovui dėl grupės darbo organizavimo.
22. Kreiptis į Televizijos programų direkcijos direktorių dėl abejotinų ar neteisėtų Laidų gamybos skyriaus vadovo pavedimų.
23. Nuolat kelti savo kvalifikaciją.

IV. ATSAKOMYBĖ

24. Už šioje pareiginėje instrukcijoje nurodytų funkcijų realizavimą.
25. Už pavestų teisėtų/neteisėtų užduočių vykdymą.
26. Už savo teisių ir įgaliojimų viršijimą.
27. Už LRT komercinių paslapčių saugojimą.
28. Už LRT darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimų laikymąsi.

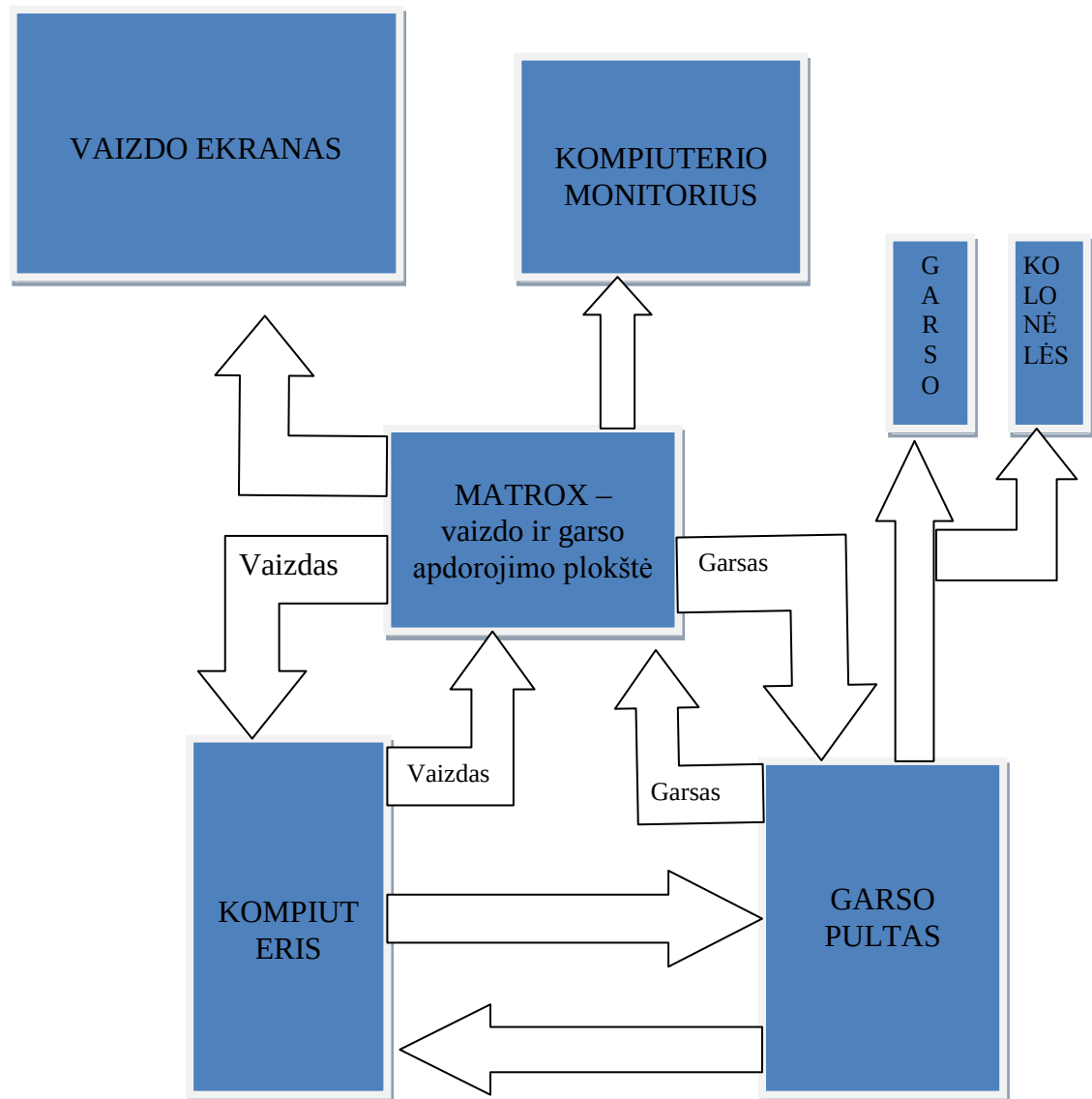
V. KITOS SĄLYGOS

29. Vaizdo montažo režisierius su šia pareigine instrukcija pasirašytinai susipažįsta prieš pradėdamas eiti pareigas.

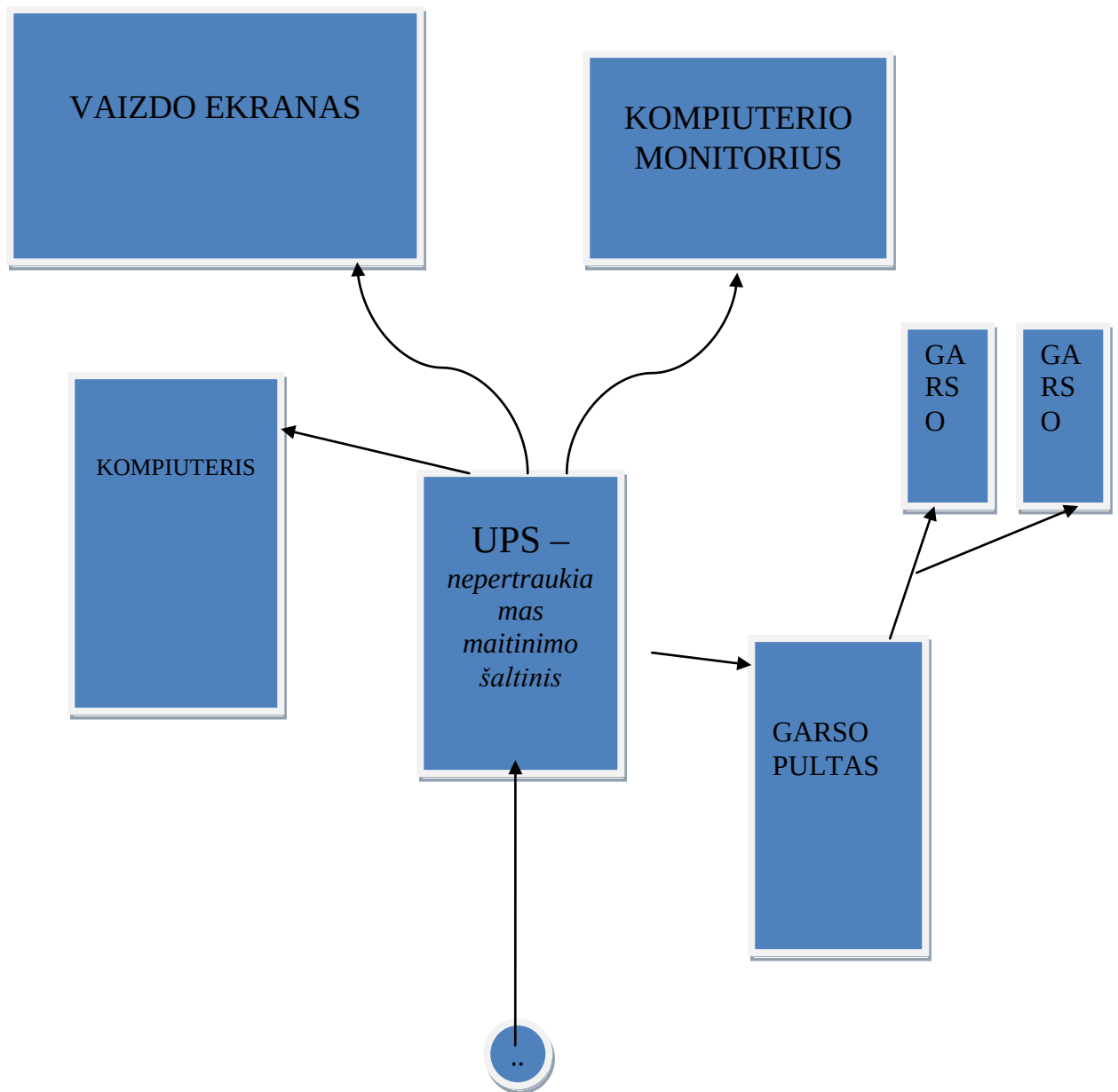
30. Pasikeitus šioje pareiginėje instrukcijoje nurodytoms sąlygoms, su pasikeitimais supažindinamas pasirašytinai.

3.3 VAIZDO ĮRANGOS INSTRUKCIJOS IR IŠDĖSTYMO BEI JUNGIMO SCHEMOS

VAIZDO MONTAŽO TECHNIKOS SUJUNGIMO SCHEMA

33. pav. Vaizdo montažo technikos sujungimo schema

34. pav. UPS (nepertraukiamo maitinimo šaltinio) veikimo principas

Iš elektros įtampos šaltinio pajungiamas UPS aparatas, paskui prijungiamas kompiuteris, vaizdo ekranas, garso pultas ir garso kolonėlės.

Jeigu dingsta elektros įtampa – įsijungia UPS-as (nepertraukiamas maitinimo šaltinis) - kompiuteris toliau dirba tam tikrą laiką (34 pav.).

VAIZDO ĮRANGOS SUJUNGIMAS

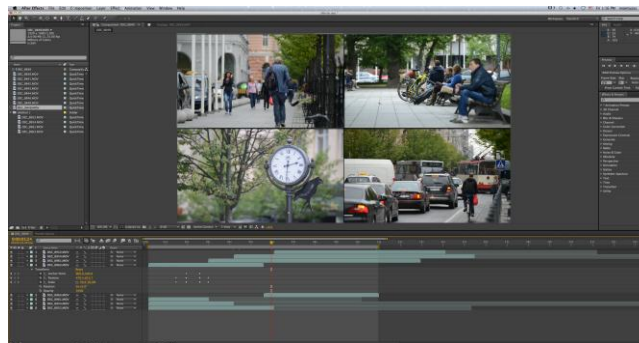
35. pav. Vaizdo įrangos sujungimas

36. pav. Garso pulto prijungimas prie įrangos

4 MOKYMO ELEMENTAS. VAIZDO TECHNIKOS IR PROGRAMINĖS ĮRANGOS VALDYMAS.

4.1 VAIZDO MONTAVIMO PROGRAMINĖS ĮRANGOS VALDYMO SCHEMAS

37. pav. Adobe After effects programos darbo langas

4.2 PROGRAMINĖ ĮRANGA: ADOBE PREMIERE CS6; ADOBE AFTER EFFECTS CS6

38. pav. Programos logotipas

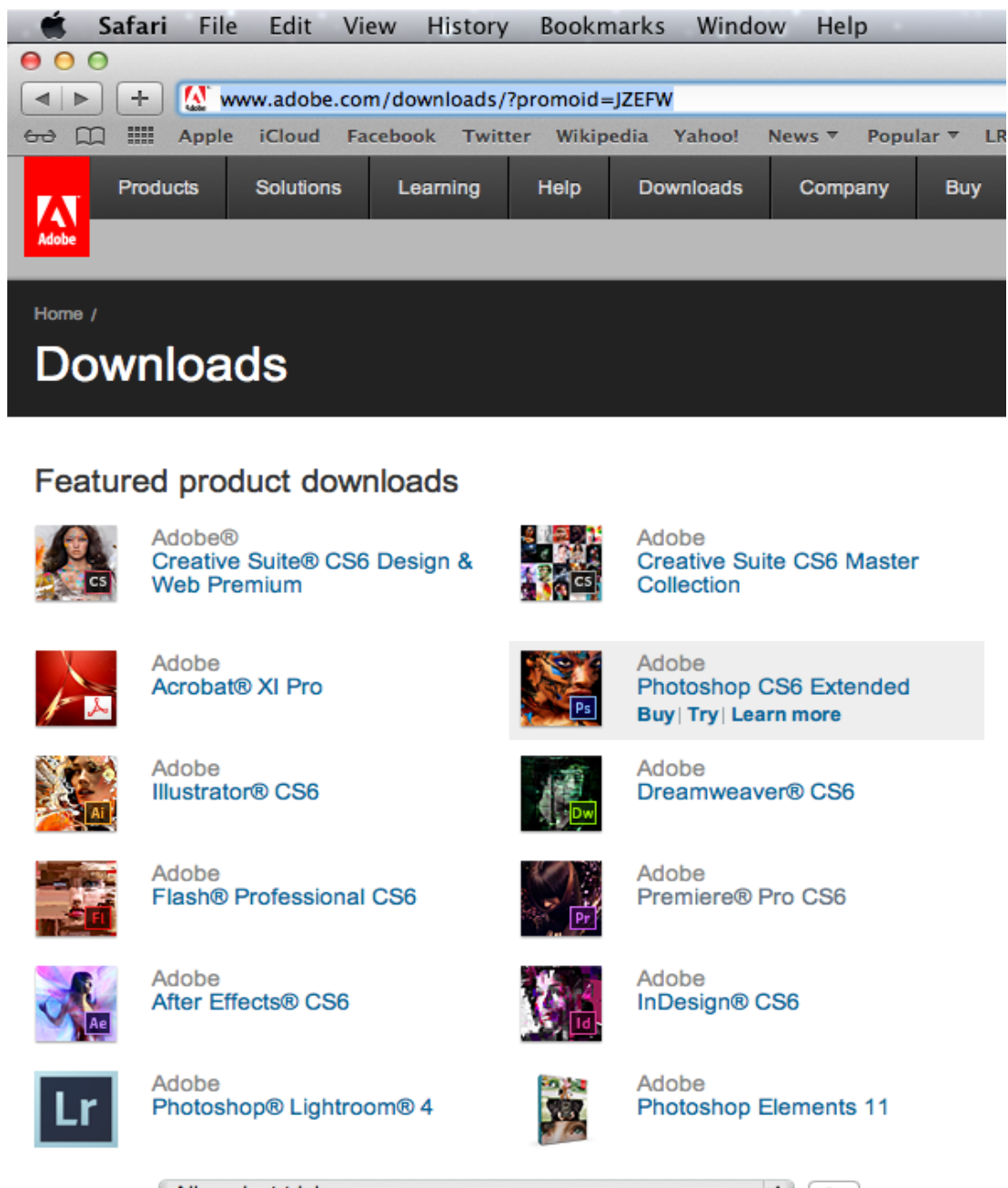
Informaciją apie ADOBE PREMIERE CS6 programų paketo įsigijimo bei naudojimo sąlygas rasite svetainėje:

<http://www.adobe.com/lt/products/premiere.html>.

Informaciją apie ADOBE AFTER EFFECTS CS6 programų paketo įsigijimo bei naudojimo sąlygas rasite svetainėje:

<http://www.adobe.com/lt/products/aftereffects.html>.

4.3 VAIZDO APDOROJIMO PROGRAMINĖS ĮRANGOS PAKETO ADOBE CREATIVE SUITE 6 (CS 6) VARTOTOJO GIDAS

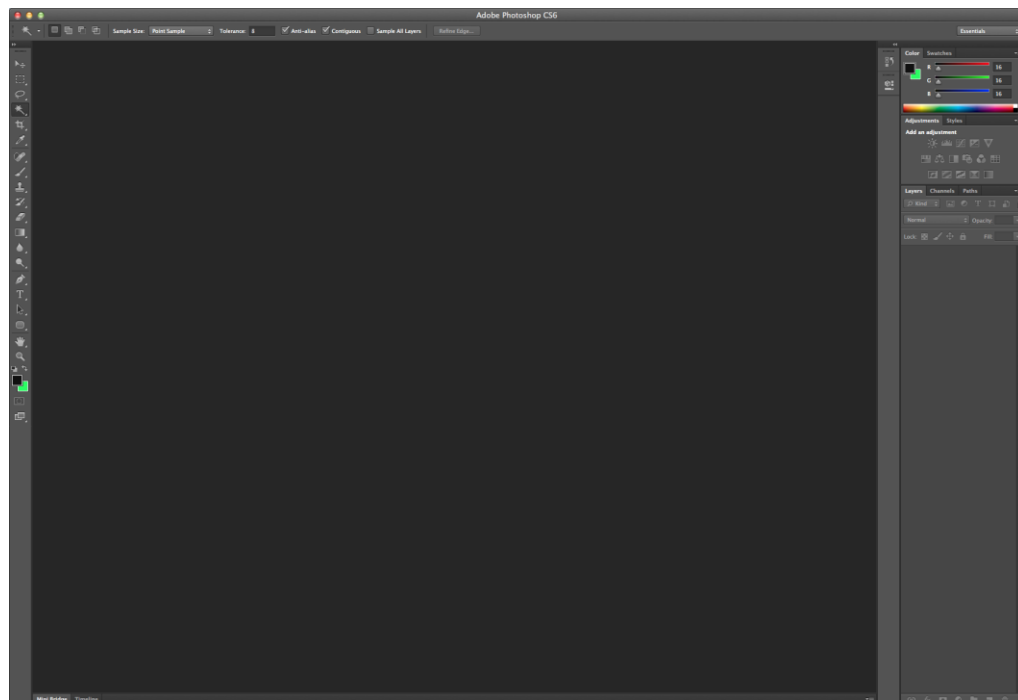

39. pav. Adobe programos nuorodos <http://www.adobe.com/downloads/?promoid=JZEFW>

PHOTOSHOPE PROGRAMA

40. pav. Photoshope programos logotipas

41. pav. Photoshope- nuotraukų, logotipų, apdorojimo langas

Adobe Audition – garso įrašymo ir redagavimo programos langas aprašytas B 16.2 modulio, 1 elemento, 1.3 skyriuje.

5 MOKYMO ELEMENTAS. ŠVIESOS TECHNINĖS ĮRANGOS IŠDĖSTYMAS.

5.1 DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJOS KOPIJA

Studijų apšvietėjo saugos ir sveikatos instrukcija Nr. 4/10 pateikta B 16 1 modulio 1 elemento 1.2. skyriuje.

TELEVIZIJOS PROGRAMŲ DIREKCIJOS LAIDŲ GAMYBOS SKYRIAUS TV OPERATORIŲ GRUPĖS TV OPERATORIAUS PAREIGINĖ INSTRUKCIJA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Televizijos programų direkcijos Laidų gamybos skyriaus TV operatorių grupės TV operatoriumi (toliau – TV operatorius) gali dirbti asmuo, turintis aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą bei mokantis dirbti televizijos filmavimo technika.
2. TV operatorius į darbą priimamas įstatymų nustatyta tvarka, su juo sudaroma darbo sutartis.
3. Privalo išklaudyti atitinkamus instruktažus ir išmanyti darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimus.
4. TV operatorius yra tiesiogiai pavaldus Televizijos programų direkcijos Laidų gamybos skyriaus vadovui.
5. TV operatorius turi mokėti valstybinę ir vieną užsienio (anglų, vokiečių, rusų, prancūzų) kalbą.
6. Turi mokėti dirbti kompiuteriu tiek, kiek reikia tiesioginiam darbui atlikti, naudotis biuro technika.
7. Turi išmanyti ir praktiškai taikyti LR įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius Laidų gamybos skyriaus TV operatorių grupės veiklą.
8. TV operatorius savo darbe vadovaujasi LR įstatymais, įstatymų įgyvendinamaisiais aktais, LR Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, susijusiais su tiesioginiu darbu, LRT įstatais, LRT generalinio direktoriaus įsakymais, instrukcijomis, norminiais dokumentais, LRT darbo tvarkos taisyklėmis, kolektyvine sutartimi, Televizijos programų direkcijos bei Laidų gamybos skyriaus nuostatais bei šia pareigine instrukcija.
9. Darbo užduočių vykdyti gali būti siunčiamas į tarnybines komandiruotes.

10. TV operatorius neturi teisės LRT vardo naudoti asmeniniais tikslais, t. y. siekti sau iš to asmeninės naudos, negali koku nors būdu (skleisdamas neatitinkančias tikrovės žinias ar kitaip) žeminti LRT įstaigos vardo ir/ar dalykinės reputacijos.

11. Negali platinti informacijos, laikomos LRT komercine paslaptimi.

II. PAREIGOS

12. Pagal Laidų gamybos skyriaus pateiktus filmavimo grafikus dalyvauja rengiantis televizijos laidoms, filmavime studijose ir už jų ribų, filmų gamyboje, filmuojant viena ar keliomis kameromis.

13. Kartu su televizijos laidos režisieriumi sprendžia techninius klausimus, reikalingus vizualiniam laidos ar filmo sumanymui įgyvendinti.

14. Kartu su laidos dizaineriu peržiūri dekoracijų eskizus, objektų planus, kostiumus, grimą, užsklandėles, fotografijas ir t. t.

15. Vadovaudamasis LRT interesais, racionaliai ir taupiai naudoja LRT techniką.

16. Dalyvauja parenkant filmavimo objektus ir numato reikiamų filmavimui kamerų skaičių, apšvietimo išdėstymą ir papildomą techniką.

17. Filmuojant laidas keliomis kameromis ir suformuoti operatorių brigadą, o vieną iš operatorių skirti vyresnioju laidos operatoriumi.

18. Filmuojant viena kamera (TŽK), užtikrina ne tik gerą vaizdo kokybę, bet ir kameros kanalų garsų lygius, naudojant papildomą garso techniką.

19. Po filmavimo apie visus darbo brokus, drausmės ir etikos pažeidimus, apie nekokybišką technikos darbą praneša Laidų gamybos skyriaus vadovui.

20. Atlieka organizacinius darbus, susijusius su TV laidų projektu, programų ar renginių tinkamu įvykdymu.

21. Laikosi LRT darbo tvarkos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimų, nepažeidžia darbo drausmės.

III. TEISĖS

22. Reikalauti, kad būtų sudarytos saugios ir sveikos darbo sąlygos bei darbui skirtos reikiamos priemonės.

23. Teikti siūlymus Laidų gamybos skyriaus vadovui, kaip gerinti darbo organizavimą ir veiksmingiau panaudoti technines priemones.

24. Reikalauti, kad iš anksto būtų pranešta apie numatomus darbo grafikų pakeitimus.

25. Kreiptis į Televizijos programų direkcijos direktorių dėl abejotinų ir neteisėtų Laidų gamybos skyriaus vadovo pavedimų.

26. Nuolat kelti savo kvalifikaciją.

IV. ATSAKOMYBĖ

27. Už šioje pareiginėje instrukcijoje nurodytų pareigų ir teisių realizavimą.

28. Už pavestų teisėtų/neteisėtų užduočių vykdymą.

29. Už tinkamą TV technikos panaudojimą, perduodamo į eterį vaizdo ir garso techninį bei meninį lygį.

30. Už LRT darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės, civilinės saugos taisyklių ir instrukcijų reikalavimų laikymąsi.

V. KITOS SĄLYGOS

31. TV operatorius su šia pareigine instrukcija pasirašytinai susipažįsta prieš pradėdamas eiti pareigas.

32. Pasikeitus šioje pareiginėje instrukcijoje nurodytoms sąlygoms, su pasikeitimais supažindinamas pasirašytinai.

Parengė Laidų gamybos skyriaus viršininkas V Š. Kalinauskas 2012-07-

L. e. p. Personalo ir dokumentų valdymo skyriaus vadovė A. Stakėnienė 2012-07-

5.2 APŠVIETIMO TECHNIKOS VALDYMO SCHEMOS IR INSTRUKCIJOS

Apšvietimo reguliavimo skaitmeninis pultas B 16.2 modulyje, 1 elemento 1.3. skyriuje.

42. pav. Apšvietimo valdymo pultas ir valdymo įranga

5.3 ŠVIESOS ŠALTINIŲ, STOVŲ KONSTRUKCIJŲ NUOTRAUKOS

Apšvietimo montavimo įranga

Apšvietimo montavimo įranga ir stovai aprašyti B 16 2 modulio, 1.3. skyriuje.

43. pav. Apšvietimo stovų konstrukcijos

44. pav. Apšvietimo pakabinamos konstrukcijos

Šviesos šaltiniai (45 pav.).

45. pav. LRT I-osios studijos apšvietimo įranga

Efektiniai prožektoriai.

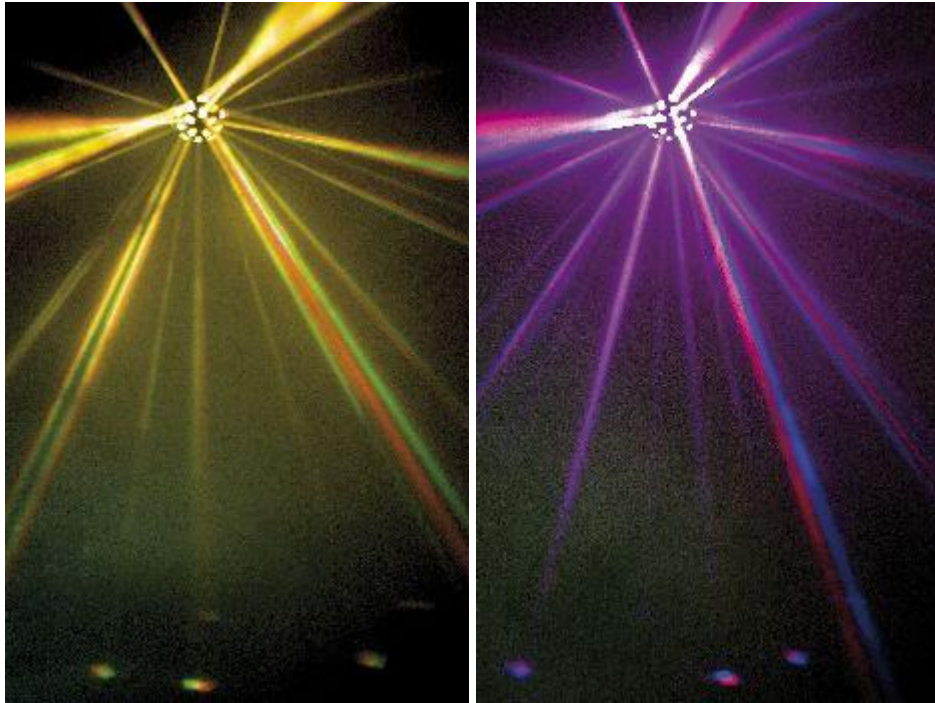
46. pav. VARYTEC SINGLE DERBY prožektorius

Efektiniai prožektoriai. 2 x 8 spalvoti judantys spinduliai. Valdymas garsu. 2 x G6.35 120 V / 300 W lemputė. Komplektuojama be lempos.

47. pav. [TEC LED PINBALL prožektorius](#)

Spalvotas LED šviesos efektas. 1 x 9W RGB šv. diodas. Spalvų keitimas pagal muzikos ritmą. 350mm x 240mm x 240mm. Svoris 2.9kg.

48. pav. [TEC LED PINBALL](#) prožektoriaus efektai

Filmuotas vaizdas su efektiniu apšvietimu pateiktas [DVD plokštelėje](#), taip pat jį galima pamatyti paspaudus nuorodą:

http://www.youtube.com/watch?v=wb_uIk08pCk&feature=watch-vrec.

SHOWTEC LED TUNNEL FLOWER
Prožektorius

*Efektinis prožektorius su LED technologija.
280 raudonų, 63 žalių, 126 mėlynų 5mm
šviesos diodų matrica.
Sukuria skirtingus spalvotus raštus.
Spindulio kampas 15*

49. pav. SHOWTEC LED TUNNEL FLOWER prožektorius ir jo efektai

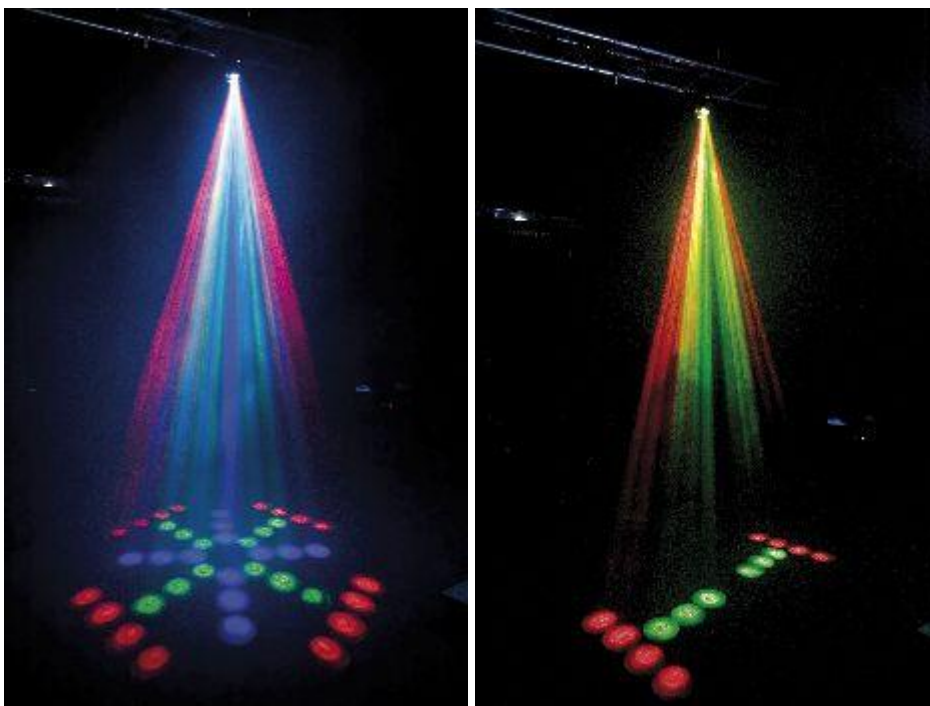
Filmuotas vaizdas su efektiniu apšvietimu pateiktas [DVD plokštelėje](#), taip pat jį galima pamatyti paspaudus nuorodą:

<http://www.youtube.com/watch?v=1OT8SWJ2ch4&feature=endscreen&NR=1>

50. pav. HOWTEC LED CLUB Skaneris, valdomas judesio efektinis prožektorius.

HOWTEC LED CLUB Skaneris valdomas DMX - 512 protokolu. 40 spalvų. Paveiksliukai.
Reguliuojamas blyksėjimo dažnis 0 -18 Hz. Valdomas garsu.

51. pav. Prožektoriaus efektai

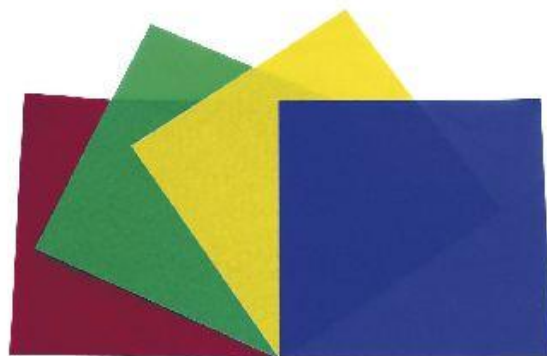
Filmuotas vaizdas su efektiniu apšvietimu pateiktas [DVD plokštelėje](#), taip pat jį galima pamatyti paspaudus nuorodą:

<http://www.youtube.com/watch?v=ARKI20fRbuU&feature=rellist&playnext=1&list=PL44682E486486EA00>

Kiti šviesos šaltiniai ir filtrai

52. pav. VARYTEC PAR 56 6403T Prožektorius

53. pav. SHOWTEC PAR 56 COLOURSET Filtrų komplektas

54. pav. LED prožektorių komplektas.

Komplekte 4 prožektoriai su skersiniu, kojiniu valdikliu. Komplektuojama su transportavimo dėže ir 2,5 m aukščio stovu. 7 x (3 RGB LED viename). Spindulio kampas 40°. DMX512 valdymas. Svoris 16 kg.

Užliejamos šviesos prožektorius

55. pav. SHOWTEC LED WASH ULTRA BRIGHT RGB. Užliejamos šviesos prožektorius

Užliejamos šviesos prožektorius. Valdomas DMX protokolu. Sunaudojama galia 34 W. 252 diodai (52 x raudonos, 116 x žalios, 84 x mėlynos) RGB spalvų maišymo galimybė. Valdymas garsu.

Lazerinis efektinis prožektorius ir jo efektai

56. pav. SHOWTEC GALACTIC RGY140 MKII Lazeris

57. pav. Lazerinio efektinio prožektoriaus efektai

Lazerinis efektinis prožektorius. Raudonos, žalios ir geltonos spalvos spinduliai. 100 mW žalias ir 40 mW raudonas lazeriai. Vidinių 32 programų keitimas pagal muzikos ritmą arba automatiškai. Belaidis nuotolinio valdymo pultelis. DMX 512 valdymas (10 kanalų). Atitinka EN/IEC 60825-1 Ed 2, 2007-03 saugumo standarto reikalavimus. Masė 1.3 kg.

Specialieji efektai

58. pav. UE POWER FOAM TUBE Putų generatorius

59. pav. Putų efektai

**LRT „EUROVIZIJOS 2013“ ATRANKOS LRT DIDŽIOSIOS STUDIJOS EFEKTINIS
APŠVIETIMAS**

60. pav. Eurovizijos 2013 atrankos LRT didžiosios studijos defektinis apšvietimas

61. pav. Sniego generatorius ir jo efektai

62. pav. Burbulų mašina ir jos efektai

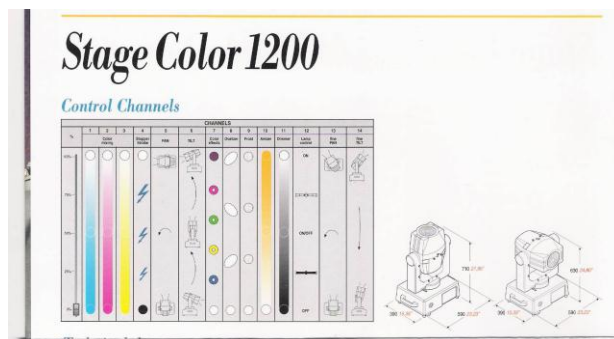
Daugiau informacijos žiūrėkite LRT interneto svetainėje www.lrt.lt/mediateka.

6 MOKYMO ELEMENTAS. ŠVIESOS TECHNINĖS ĮRANGOS VALDYMAS.

6.1 ŠVIESOS ŠALTINIŲ PROSPEKTAI

63. pav. Šviesos šaltiniai

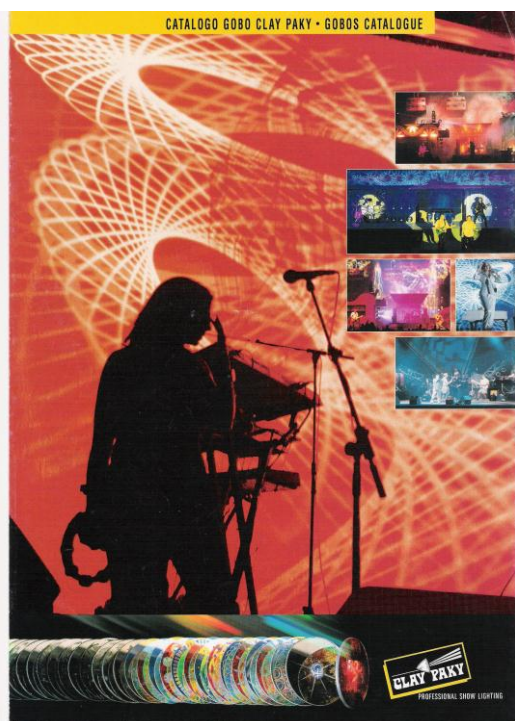

64. pav. Šviesos šaltinių kontrolės kanalai

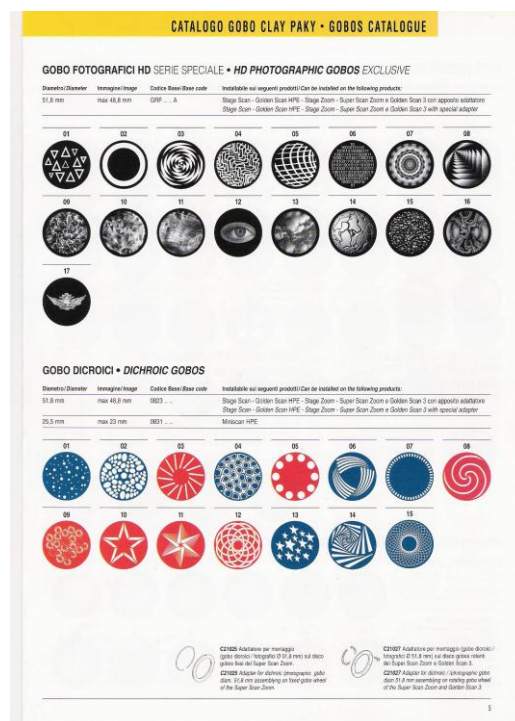
Prospektai su naujausiai apšvietimo šaltiniais (65-72 pav.).

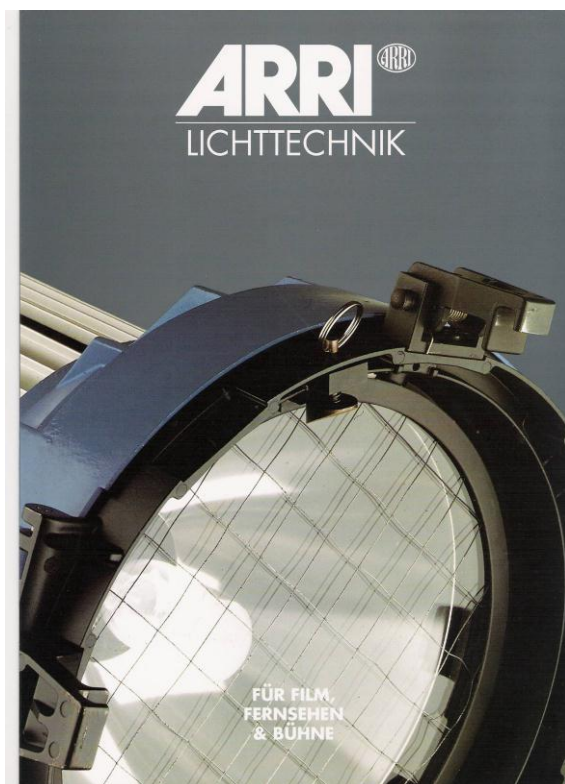
65. pav. Apšvietimo lempos

66. pav. Efektynis apšvietimas

67. pav. Šviesos šaltinių spektras

68. pav.

69. pav.

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

MOVING MIRROR LUMINAIRES

THE WORLD'S MOST AWARDED LUMINAIRES.

Since 1987 our range of moving mirror fixtures has been synonymous with Clay Paky's engineering and innovative skills, enabling the company to evolve to its present standing as the leading world manufacturer of this type of luminaire, and amply rewarded with a long list of top level international awards. The current range incorporates many models designed to cover all applications and price brackets in the areas of concerts, theatre, television, entertainment venues of all shapes and sizes and emerging applications in trade fairs or industrial shows. All models are top performers, with specifications well out of the reach of our competitors, and all share the same remarkable Italian design backed up by quality industrial engineering that results in good looking high precision appliances able to withstand the heaviest duty to day operating schedules, year after year, with no risk of failure.

SUPER SCAN ZOOM

Created to meet the needs of expert lighting designers, Super Scan Zoom is arguably the most sophisticated moving mirror projector in the world.

The remote controlled variable focal length lens, the quality and comprehensive values of the effects equipment and a full kit of practical professional accessories make Super Scan Zoom, between studies and theatres.

TECHNICAL FEATURES

- 1800 1200 arc lamp, the most reliable and popular light source for professional applications.
- 8° to 12° zoom lens and with electronic focusing and constant luminosity up to full aperture.
- DMX color mixing for a limitless range of hues.
- Color wheel with 7 colors + open white.
- Rainbow effect.
- Ten color beams.
- 2°C temperature correction filter.
- M-50 rotating metal gobos, with an optional gobo in diamic glass.
- M-50 fixed metal gobos.
- Indexed to diamic gobo rotation at adjustable speed.
- 10 additional metal gobos supplied in a strap on the projector.
- 2 rotating prisms - 4 way, 3D - combine with the gobo.
- 2 frost filters.

- High speed iris.
- 1-7 flash sec. strobe.
- > 100% dimmer.
- Shaper.
- 150° Pan, 110° Tilt.
- Mirror head rotates through 360° with respect to the projector body.
- 12 or 16 control channels.

- Control signals: DMX 512, RS 232/423 (PMOD).
- Built-in power factor correction.
- Automatic two-point auto break-in.
- Lamp hour counter.
- Lateral transport handles.
- Graduated scale on yoke and mirror head.
- Safety wires.

8

70. pav.

COMBICOLOR 575 - COMBICOLOR 300

These two color changers, differing only in terms of power output, deliver more color, more power and more special effects than any other fixture of this type, all in a super-compact format. The sheer number of advantages provided by CombiColor lasers make them a must for the most sophisticated entertainment applications and high quality lighting in top entertainment venues.

- 40 colors with two 8 color + white wheels combinable one with adjustable speed spin.
- 2 combined combinations of twin color beams.
- Unimover/light
- Backdrop effect
- 3 Gobo, one fixed and two interchangeable
- 2 Head lenses
- 0-100% dimmer
- Stopper with instantaneous beam blocking
- 3 beam rotator from full apertures to pencil beam
- 5-11 flash/sec, strobe with 39 m sec. flash time
- Built-in power factor correction (CombiColor 575).
- Control channels:
- Control signals: DMX, RS232/423 (PMD), 0-10 V analog.

TECHNICAL FEATURES

- HMI 375 w/lc lamp (CombiColor 575)
- HTI 300/UX or HTI 300/OEL (CombiColor 300)
- Standard 37° lens
- Optional 19° lens unit
- Optional 19° lens unit for an extremely light beam—particularly spectacular over long distances.

COLOR WAVE

Color Wave is designed to provide uniform displays of "wall" color at low cost. It is a flexible Fresco style, green, yellow and cultural scenes, shows and inspiring ambient exhibitions and many other commercial and entertainment presentations.

TECHNICAL FEATURES

- HTI 300/UX or HTI 300/OEL long life 15,000 hour arc lamp
- 7 colors + white wheel
- Uniform mechanical dimmer from 0 to 100% w/lc stop and start
- Adaptable for "Stair-Step" operation, with a wide choice of choices
- Master Slave operation in Slave mode, all the projectors connected in sequence will be controlled by programming only the first in the sequence
- Optional diffusion filter for 80° angle
- Optional special cooling filter
- Built-in g.l. correction
- 1 control channel
- DMX signal

TIGER C.C. Multicolor

Powerful color changers available in 120Watt or 575 Watt versions, Tiger C.C. Multicolor is built on the basis of the converters in the Golden Scan range, with which it can perfectly reproduce. With a range of applications from concert stages to television and entertainment venues, these color changers set the maximum precision and reliability in conditions of prolonged use.

TECHNICAL FEATURES

- HMI 120W or HMI 575 arc lamp
- Standard 37° lens unit
- Optional 19° lens unit
- Color wheel with 7 trichromatic filters + open wheel and adjustable spin speed

- 8 twin color beams
- Backdrop effect
- Pinch filter
- Stopper
- 5-11 flash/sec, strobe
- 3 control channels
- Control signals: DMX, RS232/423 (PMD), 0-10 V analog

13

71. pav.

4

FOLLOW SPOTS

CYRANO 30°

- 230/240V 50Hz & 200W 60Hz.
- REF 1011-DB with manual dimmer.
- REF 1011B DBX controlled dimmer and proportional beam - "CNC/CP" lamp by 1500 version.
- REF 1011-DB DBX controlled dimmer.
- Manual "CNC/CP" lamp function.
- No 1500 version.

Lighting throw: 40°/30m

 Ø= 3.45m
 Ø= 5.45m
 Ø= 6.9m

Lighting throw: 40°/30m

 Ø= 3.45m
 Ø= 5.45m
 Ø= 6.9m

Magnific cover ready
 Dimensions: 40°/30m

Electronic cover ready
 40°/30m

ARAVIS 4.50°

- 230/240V 50Hz & 200W 60Hz.
- REF 1011-A with manual dimmer.
- REF 1011-B DBX controlled dimmer - "CNC/CP" lamp by DBX software.
- REF 1011-DBX DBX controlled dimmer.
- Manual "CNC/CP" lamp function.
- No 1500 version.

Lighting throw: 30°/30m

 Ø= 4.05m
 Ø= 6.05m
 Ø= 7.05m

Lighting throw: 30°/30m

 Ø= 4.05m
 Ø= 6.05m
 Ø= 7.05m

Magnific cover ready
 Dimensions: 40°/30m

Electronic cover ready
 40°/30m

VAINILO 8/21°

- 230/240V 50Hz & 200W 60Hz.
- REF 1010 with manual dimmer.
- REF 1010B DBX controlled dimmer.
- No 1500 version.

Lighting throw: 15°/30m

 Ø= 3.05m
 Ø= 5.05m
 Ø= 6.5m

Lighting throw: 15°/30m

 Ø= 3.05m
 Ø= 5.05m
 Ø= 6.5m

Magnific cover ready
 Dimensions: 40°/30m

JILLOIST 15/20°

- 230/240V 50Hz & 200W 60Hz.
- REF 1010 with manual dimmer.
- REF 1010B DBX controlled dimmer.
- No 1500 version.

Lighting throw: 15°/30m

 Ø= 3.05m
 Ø= 5.05m
 Ø= 6.5m

Lighting throw: 15°/30m

 Ø= 3.05m
 Ø= 5.05m
 Ø= 6.5m

Magnific cover ready
 Dimensions: 40°/30m

KORIGAN 5/9°

- 230/240V 50Hz & 200W 60Hz.
- REF 1011-A with manual dimmer.
- REF 1011-B DBX controlled dimmer.
- No 1500 version.

Lighting throw: 30°/30m

 Ø= 3.45m
 Ø= 5.45m
 Ø= 6.9m

Lighting throw: 30°/30m

 Ø= 3.45m
 Ø= 5.45m
 Ø= 6.9m

Magnific cover ready
 Dimensions: 40°/30m

Electronic cover ready
 40°/30m

500 00111C-GS

La lumière, l'art de l'ombre.

72. pav.

robert juliat

DISCHARGE LUMAIRES

MSR 3000
MSR 3001

Hot cathode magnetic RS-13
 500 W & 100 W with and without
 • 250/240V, 50/60 Hz
 REF: 501 500Z Zoom profile 20/30°
 REF: 504 500Z Zoom profile 76/80°
 REF: 505 500Z Zoom profile 10/30°

Also available for MSR 1200 H91 G26.

QUINCY

Hot cathode magnetic RS-13
 50 W to 1000 W and 100 W to 1000 W
 • With GMA & G-10-V controlled
 streamer
 REF: 424 500Z Zoom profile 10/30°
 REF: 421 500Z Zoom profile 11/30°
 • Without streamer
 REF: 425 500Z Zoom profile 20/30°
 REF: 426 500Z Zoom profile 26/30°
 REF: 421 500Z Zoom profile 11/30°
 • With 1000 W streamer American standard
 (EIA/ASA tables)

MSD 500 W
G27
50001

MSD 1000 W
G27
00001

MISTRAL

ARCHITECTURAL PROFILES.

Cold cathode magnetic RS-13
 REF: 505 50Z Zoom profile 20/30°
 REF: 504 50Z Zoom profile 26/30°
 REF: 503 50Z Zoom profile 11/30°
 REF: 501 50Z Zoom profile 7/30°

S24 SX - CLIPPER

CLIPPER 190

POWER CLIP

Front surface discharge luminaires, diffusive light beams, electronic ballast control.

POWER CLIP® control unit for 3 CLIPPERS.

JALOUSIE

High resolution mechanical shutter for discharge luminaires.
 Fast resolution 7000 steps.
 DMX & 0-10V controlled.

Available with or without adaptation.

JALOUSIE

LE BISON

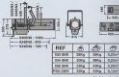

LE BISON
 2.5K
 G26

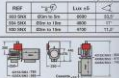

LE BISON

"Two in one" lighting unit.
 Controlled by a LUMIDOM (DESIST) spotlight.
 • 5K G26 Transformer 220/230V.
 • 2.5K G26 Transformer 220/230V.
 Front lens 95/90.

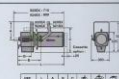
REF	Watt	Beam	Beam	Beam
501	500	20°	30°	76°
504	500	20°	30°	76°
505	500	20°	30°	76°

REF	Watt	Beam	Beam	Beam
424	500	10°	30°	76°
421	500	11°	30°	76°
425	500	20°	30°	76°
426	500	26°	30°	76°

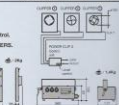
REF	Watt	Beam	Beam	Beam
505	50	20°	30°	76°
504	50	26°	30°	76°
503	50	11°	30°	76°
501	50	7°	30°	76°

REF	Watt	Beam	Beam	Beam
505	50	20°	30°	76°
504	50	26°	30°	76°
503	50	11°	30°	76°
501	50	7°	30°	76°

REF	Watt	Beam	Beam	Beam
505	50	20°	30°	76°
504	50	26°	30°	76°
503	50	11°	30°	76°
501	50	7°	30°	76°

REF	Watt	Beam	Beam	Beam
505	50	20°	30°	76°
504	50	26°	30°	76°
503	50	11°		

6.2 ŠVIESOS TECHNINĖS ĮRANGOS VALDYMO SCHEMAS IR INSTRUKCIJOS

ŠIUOLAIKINIAI ŠVIESOS VALDYMO PULTAI

73. pav. HIGH END ROAD HOG Apšvietimo pultas

DMX valdymo pultas. Du lietimui jautrūs 12" ekranai. Vidinis kietasis diskas (HDD). 2048 DMX 512 kanalų.

74. pav. HES WHIII USB PLAYBACK WING Apšvietimo pultas

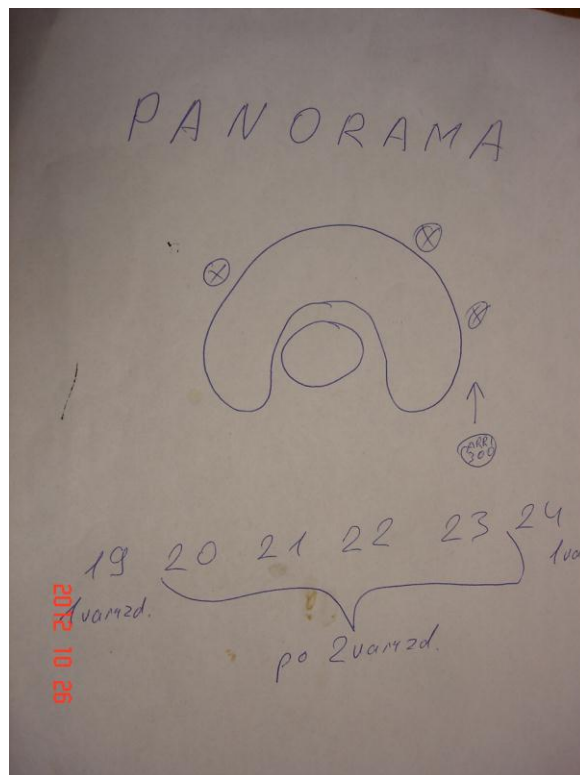
Valdymo pultas, skirtas jungti su Wholehog 3, Hog iPC, Roadkonsolėmis ir Hog 3PC programine įranga.

ĮVAIRŲS APŠVIETIMAI

LED apšvietimas ir schemas.

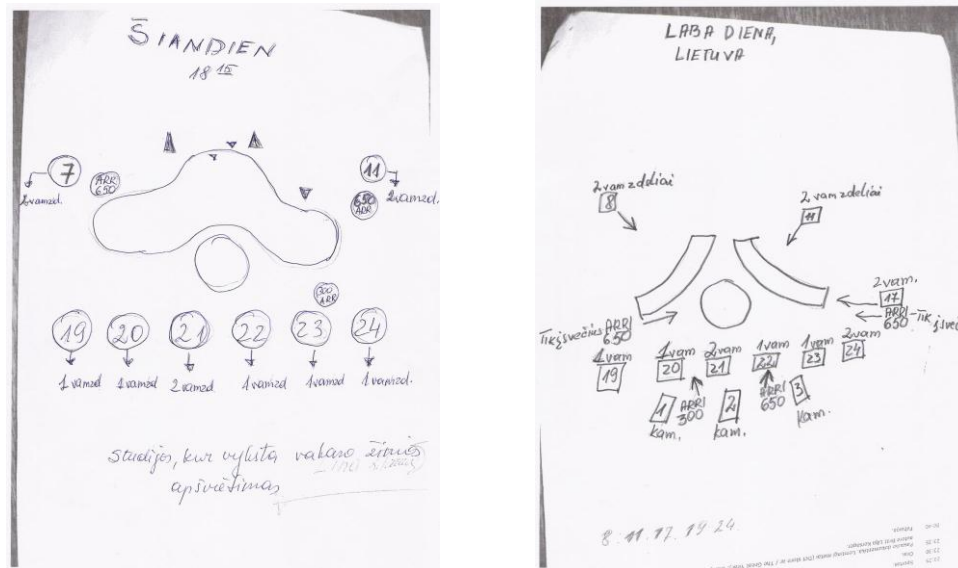

75. pav. LRT studijos, kur vyksta „Panoramos“ laida, LED apšvietimas

76. pav. Studijos, kur vyksta „Panoramos“ laida, apšvietimo schema

**STUDIJOS, KUR VYKSTA „VAKARO ŽINIOS“, IR „LABA DIENA, LIETUVA“
APŠVIETIMO SCHEMAS**

77. pav. Studijos, kur vyksta „Vakaro žinios“, ir „Laba diena, Lietuva“ apšvietimo schemas.

6.3 RENGINIŲ VAIZDO ĮRAŠAI

Filmuota medžiaga su efektiniais apšvietimais pateikta DVD plokštelėje:

- [Koncertas skirtas Vasario 16-ajai su efektiniais apšvietimais \(1 įrašas\).](#)
- [Koncertas skirtas Vasario 16-ajai su efektiniais apšvietimais \(2 įrašas\).](#)

Įvairių apšvietimų vaizdo įrašai lietuvoje ir užsienyje:

1. RGBW LED ilgas "WASH" prožektorius:

<http://www.youtube.com/watch?v=G8fOyVNhKRo&feature=related>

2. LED WASHER 36 X 10 WATT 4IN1 RGBW LED'S efektinis apšvietimas

<http://www.youtube.com/watch?v=oSsZ5f-PTfU&feature=endscreen&NR=1>

Lazerių šou. Tai aktyvi, sportiška pramoga, skirta tiek suaugusiems, tiek vaikams. Tai puikūs garso, vaizdo, šviesos efektai, dinamiška muzika:

<http://www.youtube.com/watch?v=bKPXr3jxvWw>

3. LPT PORT DEVICE EFFECT- šviesos muzika per PC:

<http://www.youtube.com/watch?v=NOuWW2SKFU&feature=watch-vrec>

4. LED šviesos muzikos testavimas:

<http://www.youtube.com/watch?v=DOXm6dwo6Gs&feature=related>

5. ROBIN 600 LED WASH RGBW efektinis apšvietimas:

http://www.youtube.com/watch?v=wb_uIk08pCk&feature=watch-vrec

6. LPT šviesos muzika ir jos valdymo schema:

<http://www.youtube.com/watch?v=JNFXGShMrOk&feature=related>

7. Šventinio autobuso efektinis apšvietimas:

http://www.youtube.com/watch?v=exu9DWAt_vE&feature=related

7 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

7.1 UŽDUOTIES VARIANTŲ APRAŠYMAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

- Išdėstyti studijoje apšvietimą, rengiant koncertą.
- Parinkti specialiuosius šviesos efektus.
- Nustatyti ir pritaikyti mizanscenų taškus.
- Išdėstyti mikrofonus teisingai parenkant mikrofonų kryptį garso šaltinių atžvilgiu.

Vertinimo kriterijai

Vertinimo kriterijai: Įskaityta, neįskaityta.

Įskaityta, jei mokytojas tinkamai parengs ir išdėstys rengiamam koncertui apšvietimą, mokės parinkti specialiuosius šviesos efektus, nustatys ir pritaikys mizanscenų taškus, gebės išdėstyti mikrofonus scenoje.

S 16.2 MODULIS „APEIGŲ, ŠVENČIŲ SCENARIJŲ KŪRIMAS IR JŲ REALIZAVIMAS“

1 MOKYMO ELEMENTAS. RENGINIŲ IR ŠVENČIŲ SCENARIJŲ KŪRIMO IR REALIZAVIMO TECHNOLOGIJOS.

1.1 ŠVENČIŲ IDĖJŲ APRAŠAI, ĮVAIRIŲ TEMŲ APRAŠAI

Vestuvių idėjos

Vestuvių planavimas reikalauja ne tik laiko, bet ir kūrybiškumo. Mūsų vestuvių idėjos yra skirtos, kad šiek tiek palengvintų užduotį. Norime pasidalinti sukaupta patirtimi, kad žinotumėte, kurios idėjos vestuvėms pasiteisino, o kurios susilaukė galbūt ne tokio pasisekimo. Vestuvinės idėjos apima daugybę dalykų, pradedant pasiruošimu didžiajai savo gyvenimo šventei ir baigiant svečių išlydėjimu. Taigi, tikime, kad šiame puslapio skyriuje pateikiamos idėjos jauniesiems ne tik bus naudingos, bet ir sužadins jų pačių kūrybiškumą. kažkas seno, kažkas naujo, galbūt šiek tiek lengvo avantiūrizmo ar jums būdingo subtilumo – improvizuokite drąsiai, nes ši šventė - jūsų!

NESPALVOTOS VESTUVĖS

1.pav. Nespaltvotų vestuvių idėja

Juodos ir baltos spalvų derinys yra tikra klasika. Šįkart siūlome tokį derinį pritaikyti vestuvėse. Juodos ir baltos spalvų žaismas puikiai tiks norintiems stilingos ir išskirtinai rafinuotos šventės.

Privalumai:

- Juoda nėra tradicinė vestuvių dekorų spalva, tad puikiai tiks norintiems išsiskirti.
- Juodos ir baltos aprangos kodą galima taikyti ir svečiams
- Nuotraukos kaip iš nespaltoto kino atrodys pasakiškai.
- Juodos ir baltos derinio vestuvės tiks norintiems preciziškai suderinti viską, nes, kad ir kokią spalvą rinktumėtės, juodos vis tiek neišvengtumėte (pvz., kostiumai).

Idėjos:

- Juodos ir baltos spalvų visų svečių apranga.
- „Nespaltotas“ tortas.
- Juodos staltiesės ir balti indai.
- Juodas pakvietimų popierius, o užrašas baltomis raidėmis.
- Juodų automobilių, puoštų baltomis gėlėmis, kortežas.

2.pav.

3.pav.

4.pav.

5.pav.

6.pav.

7.pav.

8.pav.

9.pav.

ŠOKOLADINĖS VESTUVĖS

10. pav. Fotografo Giedriaus Bubliausko nuotraukoje Šokoladinių vestuvių akimirkos

Štai dar vienas įkvėpėjas vestuvėms – šokoladas. Išskirtinai prabangiai atrodantys rudos atspalviai gali puošti ir vestuves. Baltojo, pieniško ir juodojo šokolado spalvos diktuoja visą vestuvių koloritą ir sukuria prabangią, puošnią ir subtilią atmosferą.

Tobuliausi rudos deriniai:

- Ruda su balta.
- Ruda su oranžine ir geltona.
- Ruda su rožine.
- Ruda su žalia.
- Ruda su žydra.

Kaip gražiai dera spalvos ir kaip puikiai panaudoti šiuos derinius žiūrėti nuotraukas:

11. pav.

12. pav.

13. pav.

14. pav.

15. pav.

16. pav.

Idėjos:

- Šokoladu kvepianti diena.
- Šokoladinių atspalvių dekoras.
- Šokoladinių atspalvių aprangos detalės.
- Šokoladinis tortas.
- Šokoladukai – dovanėlės svečiams.

DEŠIMT BŪDŲ NUSTEBINTI SVEČIUS

Šiais laikais būna kuo originaliausių vestuvių, turbūt galvojate, kad svečių jau niekuo nenustebinsi. Visgi mes pateiksim 10 sprendimų, kurie Jūsų vestuvių svečius labai nustebintų ar net šokiruotų:

17. pav. Fotografas Eigirdas Scinskas www.e-s.lt

1. Raudona arba juoda vestuvinė suknelė
2. Vestuvinio žiedo tatuiruotė vietoj auksinio žiedo
3. Jūsų augintinis su smokingu, įnešantis į bažnyčią pagalvėlę su žiedais
4. Vietoj baltų balandžių po ceremonijos į dangų paleiskite daugybę margų drugelių
5. Vietoj tradicinės priesaikos patys sukurkite ir atlikite dainą
6. Atjokite į savo vestuves
7. Mėgstama roko grupė vietoj klasikinės muzikos per ceremoniją
8. Kvadratiniai keksiukai su Jūsų nuotraukomis
9. Šou numeris, kurį Jūs atliekate vidurnaktį
10. Dovana svečiams – individualiai kiekvienam svečiui nufilmuota videopadėka ir linkėjimai

Vestuvių idėjų nuorodos internete

Vestuvės daržinėje - nuoroda

Daugiau informacijos interneto svetainėje:

<http://www.apievestuves.lt/s/649-Vestuviu-idejos:-vestuves-darzineje>

<http://www.apievestuves.lt/z/vestuviu-idejos>

1.2 RENGINIŲ PROGRAMOS, SCENARIJŲ PAVYZDŽIAI

1 lentelė

PROGRAMOS PAVYZDYS

Renginio programa/Project Estimate

KLIENTAS / CUSTOMER:

LAIKAS / DATE: 2010 lapkričio 20 d. 18 val.

VIETA/ PLACE : Pramogų ir poilsio centras Belmontas

Laikas	Veiksmas	Maitinimas	Garsas	Pastabos
18:00-18:40	Svečių sutikimas. Atvykusieji svečiai virštunius drabužius palikę 1-ame aukšte, rūbinėje, kviečiami pakilti į antrą aukštą.	Putojančio vyno taurė, braškės šokolade, vienos kšnio užkandėlės, gaivieji gėrimai	Pasitikimui groja arfos atlikėja	Svečius pasitinka asistentės kurios palydi visus iki rūbinės. Svečiai kyla į 2-o aukšto salę, kur juos pasitinka šventės jubiliatas. Vyksta sveikinimai, įteikiamos dovanos, gėlės. (asistentės padeda jubiliatui priimti dovanas ir gėles). Toliau padavėjai vaišina susirinkusius šaltu šampanu, vynu ir užkandžiais.
18:40	Scenoje renginio vedėjas sveikinasi su susirinkusiais svečiais, kviečia prisėsti.	Ant stalų - gaivieji gėrimai	Įgarsinimas	Sveikinasi su vakaro svečiais. Kviečia visus užimti savo vietas prie stalo.
18:45	Vedėjas į sceną kviečia šventės kaltininką - p. A.S. tarti sveikinimo žodį svečiams.	Ant stalų - gaivieji gėrimai	Įgarsinimas	Sveikinimo žodis, po kurio svečiai kviečiami vaišintis.
19:00	Vedėjas kviečia svečius vaišintis, skanauti vyno, bendrauti ir pristato V.Labučio jazz'o ansamblį	Kiekvienam svečiui patiekiamas šaltasis patiekalas	Gyvos džiaz muzikos kolektyvas	Tuo metu svečiai skaito meniu, renkasi karštą patiekalą. Pilstomas vynas, ragauja šaltuosius patiekalus.
19:30	Kviečiami norintys tarti sveikinimo kalbas jubiliatui. Iš kart po to vedėjas praveda pirmąjį žaidimą: "Linksmas palinkėjimas".		Žaidimo įgarsinimas	Vedėjas prieidamas prie kiekvieno staliuko ir prašo svečių pasakyti kuo įmantresnius būdvardžius - skaito, pagal iš anksto paruoštą šabloną, sveikinimus ir tostus jubiliatui. Svečiams smagu, o jubiliatas išgirsta daug nuotaikingų palinkėjimų. Groja foninė muzika.

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

19:50	Patiekiamas karšta užkandėlė	Kiekvienam svečiui patiekiamas karšta užkandėlė; vėliau šerbetas	Gyvos džiazo muzikos kolektyvas	Scenoje V. Labučio vadovaujamas džiazo kolektyvas
20:20	Vaidos Genytės ir Merūno muzikinis pasirodymas		Įgarsinimas	Scenoje vakaro atlikėjai
21:15	Vedėjas praveda keltą žaidimų.		Foninė muzika	Žaidžiame 1-2 žaidimus, truputėlį pajudame. Žaidimas neįpareigojantis, norinčius įtraukia į linksmos pasakos kūrimą.
21:30	Karštas patiekalas	Patiekiami karštieji patiekalai	Gyvos džiazo muzikos kolektyvas	Svečiai vaišinasi
22:00	Scenoje pristatoma vakaro staigmena: muzikinis projektas 80's live		Įgarsinimas	Svečiai kviečiami linksmybėms ir šokiams į šokių aikštelę.
23:30	Vakaro grupė (80"s LIVE projektas) pasirodymą baigia gimtadienio sveikinimo daina	Desertas, kava, arbata	Fanfaros, "Ilgiausių metų" dainos atlikimas	Vedėjas kviečia visus pakelti šampano taure. Svečiai, drauge su atlikėju dainuoja Ilgiausių metų, įnešamas šventinis tortas. Pjaunamas pirmas gabalėlis.
23:50	Šokiai iki vėlumos su Dj-ėjumi			Šokius tęsia Dj-ėjus su populiariais visų laikų muzikiniais kūriniais.

SCENARIJUS

„AGENTŲ SUVAŽIAVIMAS 007“, SKIRTAS VIENOS BENDROVĖS ŠVENTEI

KVIETIMAI:

Kvietimai 2 dalių.

1-a netikėta ir stebinanti –BALIONĖLIS su trumpu, lakonišku tekstu, atskleidžiama tik vakaro data (kad visi suplanuotų laiką) ir paliekama intriga.

Kvietimo tekstas prisegamas atskirai.

2-a elektroninė žinutė, kurią gražų gruodžio mėn. rytą visi darbuotojai randa savo elektroninio pašto dėžutėse paslaptinę laišką, kuriame prisegtas muzikinis filmukas (prezentacija).

Keliose skaidrėse nuotaikingai ir linksmi, paveikslėlių pagalba pateikiama pagrindinė informacija apie renginį: vieta, laikas, aprangos kodas; per daug neatskleidžiant informacijos apie vakaro turinį. T.y. svečiai gauna informaciją, kad vyks „Paslaptingas žavių agentų suvažiavimas“. Tačiau aprangos kode nurodoma, kad vakaro apranga šventinė, pateikiamos nuotraukos.

PASIRUOŠIMAS arba ŠVENTĖS BELAUKIANT

Ruošiantis šventei, vieną dieną į bendrovės ofisą, parduotuves atvyksta smalsioji žurnalistų komanda, užduoda daug klausimų darbuotojams apie „skandalingus“, „visiems žinomus faktus“, kurie, žinoma, darbuotojams nėra tokie žinomi. Iš nufilmuotos medžiagos sukariami reportažai (atsakymai, klausimai sumontuojami taip, kad skambėtų šmaikščiai ir juokingai), kuriuos studijoje linksmi pristato vedėjai (Reportažų turinys derinamas atskirai).

APLINKA

RENGINIO VIETA

Atvykę svečiai žengia raudonu kilimu, dega ugnies fakelai, auksinės tvorelės, o blyksnės fotoaparatai blykstės leidžia suprasti, kad vakarėlis dvelkia prabanga.

Tačiau, prieš patenkant į pagrindinę itin saugomą vakaro erdvę, kiekvieną svečią patikrina du, juodai apsirengę ir tamsiais akiniais dengiantys savo akis vyrukai, kurie visus iki vieno patikrina metalo detektoriumi ir šmaikščiai juokauja su svečiais, kuriems detektorius nepalankiai pypsi. Taip kuriama vis didesnė intriga apie laukiantį vakarą.

Vos įėjus svečius sutinka paslaugūs aptarnaujančio personalo darbuotojai, kurie iš karto prišoka prie damų ir pasisiūlo padėti nusirengti rūbinėje. O elegantiškai atrodantys padavėjai pavaišina pasitikimo gėrimu- „Dry Martin“ taure su alyvuoge bei darančiomis užkandėlėmis.

Merginos asistentės laiptų aikštelėje įteikia svečiams po vokelį su pinigais. Pinigai su bendrovės logotipu. Vokeliai uždaryti, užantspauduoti „Visiškai slapta!“ antspaudu.

VAKARO PRADŽIA

19:00-19:30 Žingsniuojant toliau visi be išimties garbūs svečiai patenka šalia foto sienos – tai specialiai šventei pagaminta foto siena (2m.*2m., dydžio su logotipais ir šventine atributika bei rekvizitu: staliukas, gramofonas, retro kanapa ir pan.), prie kurios visi stabteli akimirkai, o fotografas užfiksuoja kiekvieno plačias šypsenas ir nesumeluotas emocijas. Kampelis veikia viso vakaro metu, tad visi norintys, galės įsiamžinti. Veikiančiame foto- kampelyje svečiai gali pasinaudoti esančiu rekvizitu.

Salėje ir fojė skamba foninė muzika iš filmų apie James'ą Bond'ą.

PAGRINDINĖ ERDVĖ

Pagrindinėje šventės salėje – šviesos, dūmų pagalba sukurama paslaptinga atmosfera. Pagrindiniame ekrane (jis yra scenos gale) rodomos ištraukos iš James'o Bond'o filmų.

VEIKSMAS PRASIDEDA

19:40 Staiga suskamba fanfaros ir per ekranus pradeda suktis vakarėlio vinjetė ir paleidžiamas kelių minučių sumontuotas filmas „Kodėl mes esame čia“. Ekranuose iš apsilankymų pas darbuotojus sumontuotas trumpas linksmas filmukas, kuriame darbuotojai pasakoja apie jų laukiantį vakarą, ko tikisi naujais metais ir atsako į klausimus apie slaptą agentą ir suvažiavimą.

Po filmuko scenoje pasirodo žavingieji vakaro vedėjai (Aistis Mickevičius + Edita Užaitė; Rimantė Valiukaitė + Ramūnas Cicėnas; Ramūnas Rudokas + Živilė Vaškytė) . Agentai vaidina truputi „nevykėlius“ užkliūna už scenos laiptų, baidosi renginio svečių, i tarpusavio dialogas susirinkusiems kelia juoką.)

Vedėjai sveikinasi su vakaro svečiais ir pristato vakaro temą. Po to į sceną kviečiamas agentų agentas bendrovės agentų grupės tėvas R.P. (arba galime parodyti prieš tai nufilmuotą vadovo kalbą iš ofiso, kurioje suformuojama vakaro užduotis, šauniesiems agentams!) .

Po vadovo kalbos, scenoje vedėjai trumpai nupasakoja svečiams, kad šiandien jų laukia išbandymų naktis. Ir kad visiems teks rimtai „paplušėti“, kad gautų Agentų garbės raštus ir įgytų laipsnius.

Renginio vedėjas- agentų Mokytojas, baigęs savo, kaip aktyvaus agento karjerą. Scenoje pristato šiandieninio susirinkimo tikslus ir užduotis.

Ekrane rodomas filmukas, kuris buvo pagamintas gerokai prieš renginį, lankantis pas bendrovės agentus. Filmą linksmas ir šmaikštus (agentai atsako į iš anksto paruoštus klausimus į kamerą, o jie sumontuojami taip kaip reikia ☺).

Mokytojas informuoja, kad visų geras draugas James'as papuolė į bėda ir mūsų užduotis jį išgelbėti, bet tam reikia tinkamai pasiruošti. Byla 2011 užvedama.

Išbandymai ir mokymai laukia, o pastangos svarbios kiekvieno.

20:00 val. Susirinkus visiems agentams, svarbiausias suvažiavimo atributas- AGENTŲ HIMNAS. Merginos asistentės visiems išdalina lapukus su tekstu, Tekstas taip pat rodomas ekrane. Vedėjai pristato choro mokytojus, kurie praveda trumpą repeticiją „balsų pralavinimui“. Vėliau visi kviečiami atlikti vieną bendrą kūrinį. Pagal vieną iš JB filmų dainų sukuriamas tekstas (aktualia įmonei tema). Chorvedžiai su svečiais pradžioje pažaidę „tenorų –sopranų žaidimą“ repetuoja su svečiais nuo scenos grupėmis. Pradžioje prašo padainuoti tenorus (kairį flangą) vėliau sopranus (dešinį flangą), o vėliau visa komanda drauge traukia suvažiavimo himną.

20:20 val. Drauge, atlikus svarbiausią suvažiavimo dalį, vedėjai kviečia visus vaišintis ir tuo tarpu pristato vakaro kitas užduotis.

Viso suvažiavimo metu agentai ruošiami svarbioms-slaptoms užduotims. Kiekviena programos dalis pristatoma kaip mokymas. O geriausiems metų agentam įteikiamos graviruotos MARTINI taurės –suvažiavimo simbolis (ar kitokios dovanėlės).

Vedėjai pristato pirmąją rungtį, kuri tęsis viso vakaro metu.

- Blefo ir apgaulės mokymai pavadinimu: „Rimtu veidu“– tam įrengtas specialus kazino, kur viso vakaro metu su specialiai pinigais lošiama prie tikrų kazino stalų. Mokytojai –krupjė. Tuo tarpu visi kviečiami pasistiprinti. Padavėjai išneša ant padėklų karštuosius užkandžius. Visi patiekalai patogiai ir gretai valgomi, neapkraunant stalų marmitais ir mišrainių lėkštelėmis. Maksimaliai vakaro patiekalų patiekama ant padėklų, mažomis porcijomis.

- Antrasis pristatomas taktikos ir sumanumo testas – skelbiame kad po visą teritoriją ieškodami paslėptų dëlionės detalių. Dëlionė atskleis vakaro paslaptį. Detalės išmėtytos po visą renginio teritoriją. Vedėjas parodo, kaip atrodo detalė ir pirmąją prisega prie lentos (ji šalia scenos). Paskutinė dëlionės detalė irgi yra pas vedėją, kai bus laikas pasirodyti atlikėjui, vedėjas įklijuos detalę ir visi pakvies Mantą į sceną.

Tuo metu scenoje – įdomus derinys – elektrinis smuikas drauge su saksofonu arba naujas įdomus projektas pasitelkiant elektrinius klavišinius.

20:50 val. Pasistiprinus visi kviečiami į „Priešininko nuginklavimo“ pamoką. Scenoje pasirodo žavingais spalvotais triko pasidabinę mokytojai, kurie grojant disco muzikai (gali akomponuoti gyva grupė) visi norintys įtraukiami į šokio pamoką. Judesiai paprasti, lengvai atliekami (primena makareną). Mokytojai linksmi ir šmaikštūs per prisegtus mikrofonus bendrauja su publika, ragina. (Jei vedėjais būtų Rimantė ir Ramūnas, pamoką galėtų praveisti jie patys).

21:10 val. Vedėjai susirūpina agentų prarastomis kalorijomis ir kviečia visus į „Išgyvenimo laukinėje gamtoje“ pamokėlę. Patyrę meistrai demonstruoja kaip pasigauti ir pasigaminti maistą (Suhiai ruošiami vietoje, juos degustuojame, gaminame. Veiksmas vyksta atskirame kampelyje.

Tuo metu scenoje pristatoma muzikinė programa.

Inculito grupės 1-as pasirodymas.

21:40 val. Skelbiami geriausių operacijos Du nulis vienas nulis (2010) geriausi agentai. Apdovanojami geriausi. Ekranuose rodomos geriausiųjų nuotraukos.

22:00 val. Vedėjai pristato dar vieną išbandymų rungtį:

Scenoje pasirodo stepo šokėjai su programa. Šokėjai dėvi juodas skrybėles, kostiumus ir primena James‘us Bond‘us

22:20 val. Inculto grupės 2-as pasirodymas.

22:50 val. Stepo šokėjų 2-as pasirodymas.

23:10 val. Vedėjai skelbia dëlionės pabaigą. Nuotraukoje atsidengia paveikslas, kuriame Franko Sinatros nuotrauka, agentams atskleidžiama vakaro kulminacija –čia atvyko pats apsimetinėjimo specialistas, agentų agentas - Mantas, šiandien jis įkūnys patį Franką Sinatrą. Pasimokyti yra iš ko... Pažiūrėkime kaip Mantui pavyks. O viso vakaro metu įgytas žinias ir išmoktas pamokasverta (ar bent vieną iš įgytų įgūdžių) pademonstruoti agentui svečiui.

23:15 val. Mantas su Kauno Bigbendu Frank Sinatro melodijos kitaip.

00:20 val. išnešamas tortas su 007 ir bendrovės logotipu. Po šventinio torto visi kviečiami šėlti su grupe XXX.

2:00 val. Vakara tęsia Dj-ėjus.

Išeinantiems įteikiamas ir JB patentuotas ginklas (jis šokoladinis atkartojantis pistoleto formą.

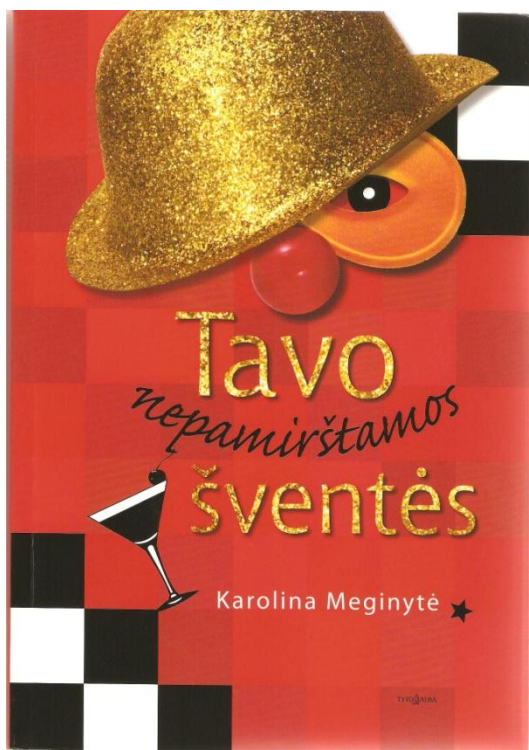
1.3 „POWER POINT“ PREZENTACIJOS

„PowerPoint“ prezentacijos pateiktos DVD plokštelėje:

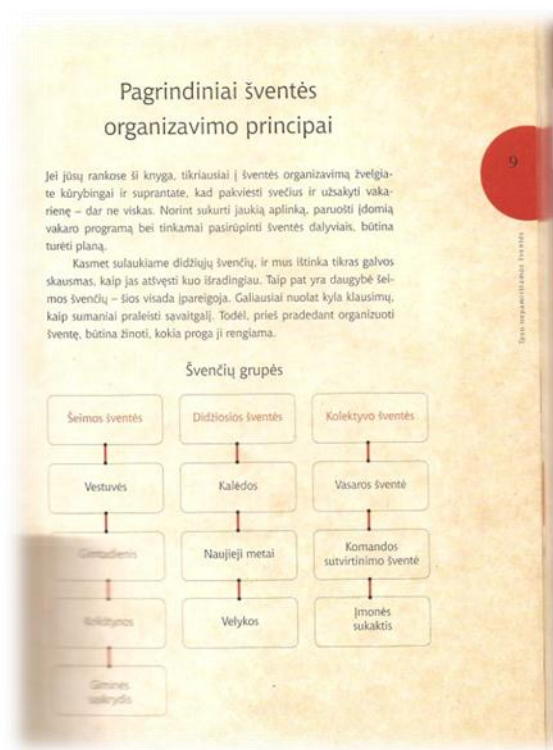
- [Alisa Stebuklų šalyje arba „Pieno žvaigždžių“ fantazija.](#)
- [Rokas nemirė.](#)

1.4 K. MEGINYTĖS KNYGA „TAVO NEPAMIRŠTAMOS ŠVENTĖS“

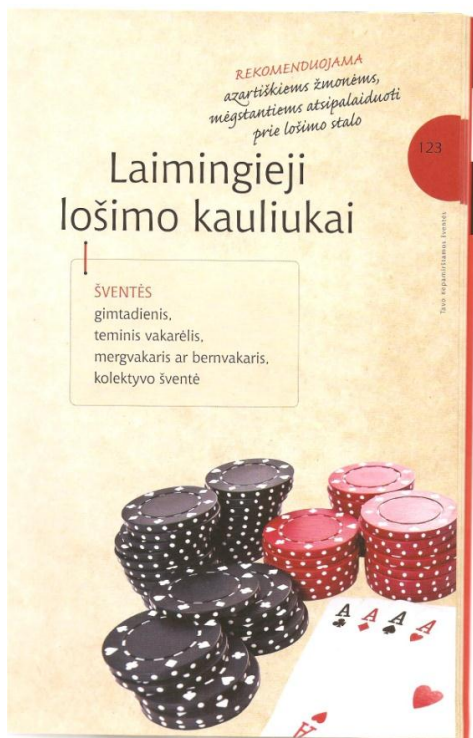
K. Meginytė knygoje „Tavo nepamiršamos šventės“ aprašo pagrindinius šventės organizavimo principus, pateikia įdomių šventės organizavimo scenarijų (18-23 pav.).

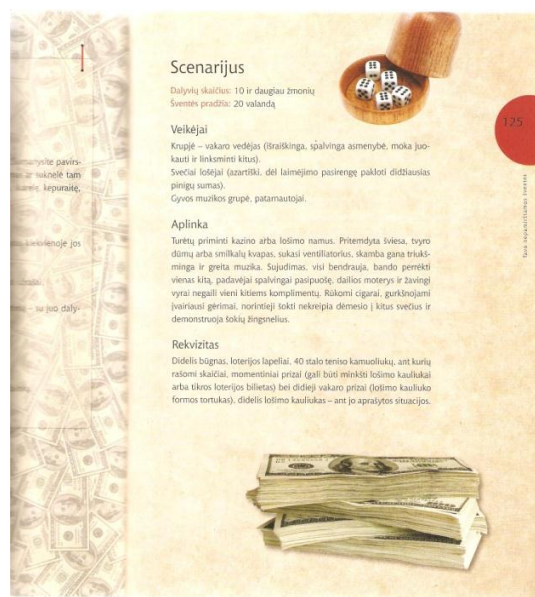
18. pav.

19. pav.

20. pav.

21. pav.

22. pav.

23. pav.

**2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ SĄMATOS SUDARYMO
TECHNOLOGIJOS.**

2.1 RENGINIŲ SĄMATOS, SUTARTIES PAVYZDŽIAI

DVD plokštelėje pateiktos įvairių renginių sąmatų projektai Excel formate:

- [Gimtadienio šventės sąmata.](#)
- [Jubiliejaus šventės sąmata.](#)
- [Krikštynų šventės sąmata.](#)
- [Mažo renginio sąmata.](#)
- [Socialinio pobūdžio projekto sąmata.](#)
- [Kvietimų pristatymo sąmata.](#)
- [Įmonės šventės sąmata.](#)

SUTARTIES PAVYZDYS

2012 m. birželio 26 d.

Vilnius

VšĮ “Pirmoji kava”, įmonės kodas 225293310, esanti Vileišio 18, Vilniuje, atstovaujama ..., iš vienos pusės (toliau sutartyje – **UŽSAKOVAS**) ir ..., veikiantis pagal Individualios veiklos vykdymo pažymą, išduotą 2012 m. birželio 26 d., Nr. .. (toliau sutartyje – **VYKDYTOJAS**) sudarėme šią sutartį:

1. SUTARTIES OBJEKTAS

Užsakovas paveda, o Vykdytojas įsipareigoja sukurti scenarijų Užsakovo koncertui 2012 m. rugsėjo 1 d.

2. ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

2.1. Vykdytojas įsipareigoja:

2.1.1. Sukurti scenarijų koncertui.

2.1.2. Paslaugą vykdytojas įsipareigoja atlikti iki 2012 m. liepos 5 d.

2.2. Užsakovas įsipareigoja:

Sumokėti Vykdytojui šalių susitarto dydžio atlyginimą.

3. APMOKĖJIMO SĄLYGOS

3.1. Tuo atveju, jeigu Užsakovas patvirtina punktuose 2.1.1 ir 2.1.2. išvardintą darbą, atsiskaitymai vykdomi šia tvarka:

3.1.1. Už atliktą paslaugą Užsakovas įsipareigoja sumokėti Vykdytojui ...,00 Lt. (...litų, 00 ct.) dydžio atlyginimą.

4. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

4.1. Ginčai dėl šios sutarties sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

4.2. Ši sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja iki pilno atsiskaitymo.

4.3. Sutartis turi būti papildyta abiejų šalių atstovų parašais bei antspaudais dviem egzemplioriais – po vieną kiekvienai šaliai. Abu sutarties egzemplioriai turi vienodą juridinę galią.

5. ŠALIŲ JURIDINIAI ADRESAI IR REKVIZITAI

UŽSAKOVAS

VšĮ „Pirmoji kava“

P.Vileišio 18, Vilnius

Įmonės kodas

PVM mokėtojo kodas

A.s. Nr. LT

AB bankas „

Banko kodas

Tel.: (8 ~ 5)

VYKDYTOJAS

a.k.:

Paso Nr.:

Išduotas:

Sąskaitos Nr.:

Bankas

Banko kodas

A.V.

PERDAVIMO – PRIĖMIMO
AKTAS

**2012 m. liepos 5 d.
Vilnius**

..., toliau “Vykdotojas”, perdavė, o VšĮ “Pirmoji kava”, toliau “Užsakovas”, atstovaujama ..., priėmė Vykdotojo atliktą paslaugą.

Už atliktą paslaugą Užsakovas įsipareigoja sumokėti Vykdotojui ...,00 Lt. (... . litų, 00 ct.) dydžio atlyginimą.

UŽSAKOVAS

*VšĮ „Pirmoji kava“
P.Vileišio 18, Vilnius
Įmonės kodas
PVM mokėtojo kodas
A.s. Nr. LT
AB bankas „
Banko kodas
Tel.: (8 ~ 5)*

VYKDYTOJAS

..
a.k.:
Paso Nr.:
Išduotas:
Sąskaitos Nr.:
Bankas
Banko kodas

A.V.

2.2 INTERNETO SVETAINĖ: WWW.EB.LT

Svetainė „Entertainment Bank“ apie pramogas Lietuvoje (24 pav.).

24. pav.

2.3. ŽURNALAS „BANKETINIŲ PATIEKALŲ KOLEKCIJA“

25. pav. Žurnalo „Banketinių patiekalų kolekcija“ puslapis

Nenumaldoma gyvenimo tėkmė kaskart vis pateikia įvairiausių progų suburti artimiausius šeimos narius, bendražygius, kolegas ar draugus prie iškilmingų pietų stalo. Maloniai kviečiame proginių pietų organizavimo rūpesčius patikėti tikriems profesionalams ir išbandyti „Myls in tempo“ kavinių galimybes ir patirtį. Mūsų darbuotojai rengia ir aptarnauja įvairius reikalavimus atitinkančius pobūvius: nuo išvažiuojamųjų protokolinių vyriausybinių pobūvių iki proginių pietų „Myls in tempo“

kavinių banketinėse salėse. Tikimės, jog mūsų virėjų išmonė, stalų serviruotė, aptarnaujančiojo personalo dėmesys ir aukšta aptarnavimo kokybė ilgam išliks Jūsų svečių ir Jūsų atmintyje.

Siūlome pasinaudoti „Myls in tempo“ banketinės salės galimybėmis:

26. pav. Žurnalo „Banketinių patiekalų kolekcija“ puslapis

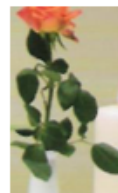

ŠALTIEJI PATIEKALAI

*Patiekalų
pavadinimas*

Mato vnt.

Tigrinės krevetės užkandis su sūrio kremu 1 vnt
Kukurūzų kruopų piragaitis su vištiena ir čili salsa 1 vnt
Ožkos sūrio triufelis 1 vnt
Mūsų virtuvės "šefo" marinuota lašišos filė 1 kg
Žuvies "Terrina" 1 kg
Lašiša sluoksniuotoje tešloje 1 kg
Lašiša, įdaryta špinatais 1 kg
Puošti įdaryti karpiai 1 kg
Puoštos įdarytos lydekos 1 kg
Jūros gėrybių užpildinė 130 g
Jūros lydekų vyniotinis, įdarytas lašišomis 1 kg
Karpų vyniotinis, įdarytas snieginio krabų mėsa 1 kg
Žuvies piršteliai su pikantišku padažu 60/40 g
Žuvis tešloje 150/50 g
Kepti kalmarų žiedai 100 g
Krabų lazdelės tešloje 80 g
Tunais įdarytas pomidoras 1 vnt
Silkė su saldžiarūgščiu padažu 50/50 g
Silkė su kiaušinio ir majonezo padažu 50/50 g
Silkė su baravykais 75/50 g
Silkės suktinukai su pievagrybių daru 60 g
Silkė su ananasais 50/50 g
Silkė su saulėgrąžomis 50/50 g

27. pav. Žurnalo „Banketinių patiekalų kolekcija“ puslapis

3 MOKYMO ELEMENTAS. KVIETIMŲ Į ŠVENTES PARENGIMO TECHNOLOGIJOS

3.1 PAKVIETIMŲ PAVYZDŽIAI – SPAUDOS DARBŲ BEI MAKETŲ PAVYZDŽIAI

VESTUVINIAI KVIETIMAI. STALO KORTELĖS.

Dalinamės patirtimi bei naujomis idėjomis, vestuvinių kvietimų foto galerijomis, ekspertų patarimais. Labai dažnai žavesys slypi paprastume - kas gali būti gražiau nei jūsų pačių rankomis, kruopščiai ir su meile pagaminti kvietimai vestuvėms. Vestuvės savaime yra labai asmeniška šventė, tad ir vestuviniai pakvietimai gali būti labai asmeniški, nuoširdūs ir originalūs. Net jeigu vestuvių kvietimai nebus pagaminti jūsų pačių rankomis, jiems vis tiek nesunkiai galima suteikti tam tikrą “aurą” – su niekuo nesusipainiojamą, labai individualų emocinį atspalvį. Tad nieko nelaukę pagalvokite, kokie bus jūsų vestuvių pakvietimai? Ar turite pakankamai laiko ir vidinės ugnelės gaminti juos patys, ar vis dėlto bandysite išsirinkti iš gausybės siūlomų variantų? Pakvietimai vestuvėms – tai estetikos ir tekstu išreikštų minčių harmonija, o mūsų pareiga – padėti jums ją pasiekti.

Vestuvių kvietimų pavyzdžiai (28-44 pav.).

28. pav.

29. pav.

30. pav.

31. pav.

32. pav.

33. pav.

34. pav.

35. pav.

36. pav.

37. pav.

38. pav.

39. pav.

40. pav.

41. pav.

42. pav.

43. pav.

44. pav.

KVIETIMAI IR KORTELĖS VESTUVĖMS.

- Kvietimai-knygelės dekoruotos augaliniu motyvu, perrištos auksine juostele, pirmame atvarte įklijuota jaunųjų nuotrauka ir įrašytos kelios eiliuotos eilutės.
- Antrame atvarte kvietimo tekstas ir adresas kur vyks sutuoktuvių ceremonija ir pokylis.
- O paskutiniame puslapyje kontaktai.

Kvietimai ir kortelės rankų darbo. Popierius specialiai dekoruotas būtent šiam užsakymui.

Plius dovana - mediniai, rankų darbo stoveliai jaunųjų kortelėms (45 pav.)

45. pav.

ĮVAIRŪS KVIETIMAI

Kvietimai į gimtadienį. (46-47 pav.)

46. pav.

47. pav.

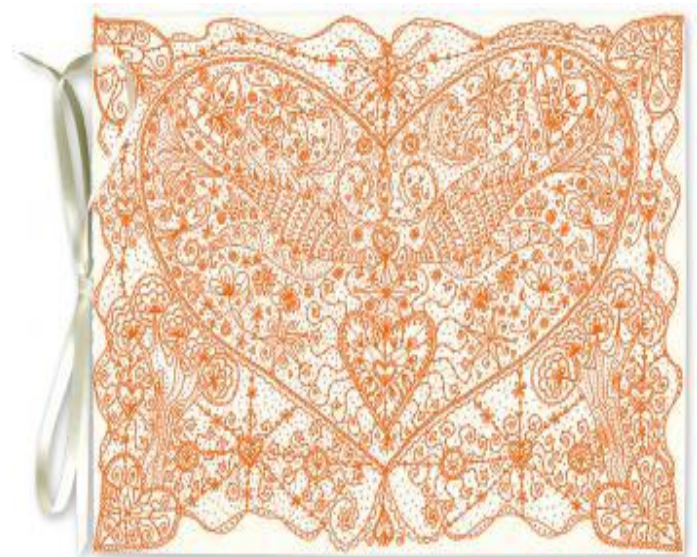
3.2 POPIERIAUS PAVYZDŽIAI

48. pav. Kvietimų popieriaus pavyzdžiai

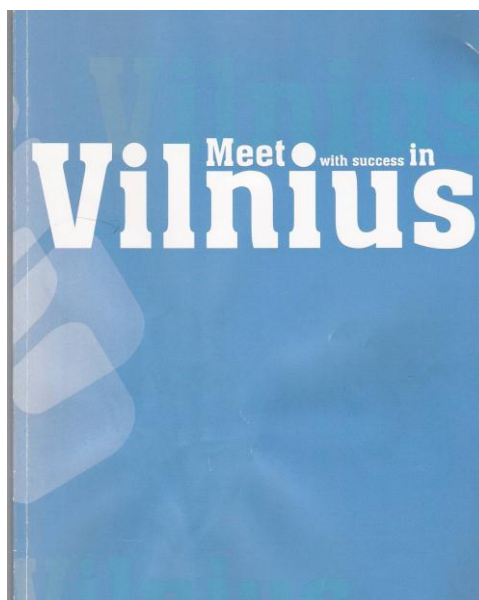
49. pav. Rankų darbo popierius

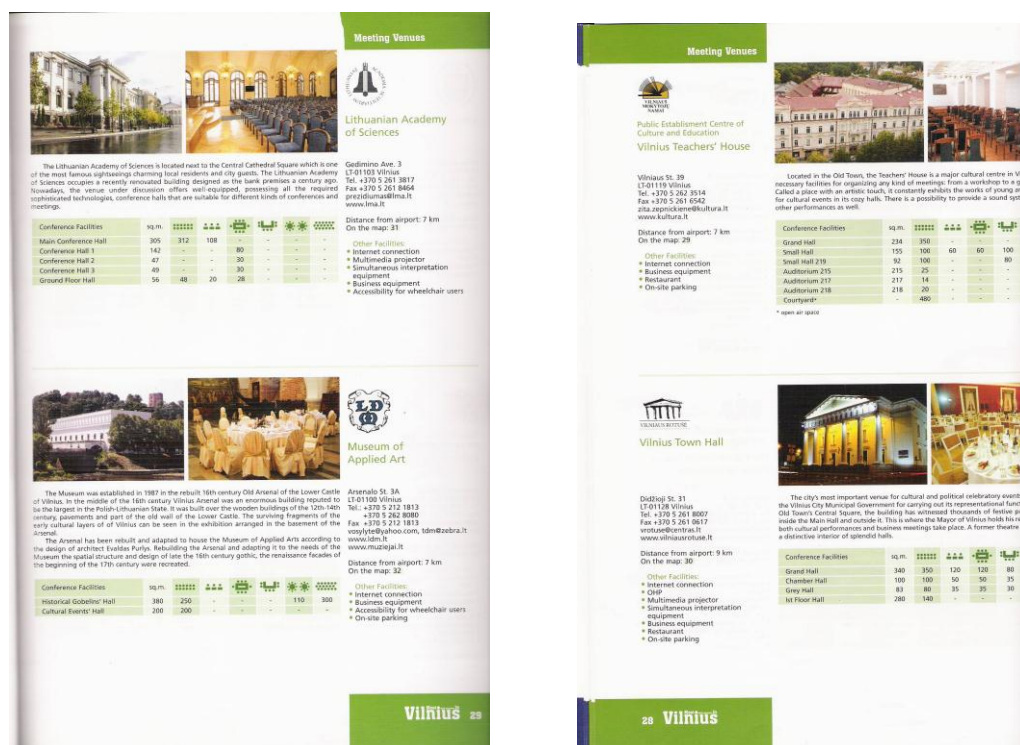
50. pav. Kvietimas karpinys

4 MOKYMO ELEMENTAS. RENGINIŲ VIETŲ PARENGIMO TECHNOLOGIJA

4.1 RENGINIŲ VIETŲ KATALOGAS „MEET IN VILNIUS“

51. pav. Renginių vietų katalogo „Meet in Vilnius“ kopija

52. pav. Renginių vietų katalogo „Meet in Vilnius“ puslapių kopijos

NETRADICINĖS VESTUVIŲ VIETOS

Įsivaizduokite, kokios charizmatiškos gali būti nuotraukos prie jūros siaučiant vėjui ir lūžtant bangoms, o ką jau kalbėti apie peizažą, kai dangus susilieja su audringa jūra!

Viena nuotaka rinkosi savo vestuvių datą išanalizavusi šešių vasarų orų prognozes. Pasirinkta data žadėjo nuostabią saulėtą dieną. Bet atsitiko kitaip.

Nuo pat ryto beveik be perstojo pliaupė lietus, medžių šakas plėšė žvarbus vėjas, siautė tikra audra. O

santuokos ceremonija turėjo vykti po atviru dangumi, kurią kartu su nuotaka labai norėjome įgyvendinti. Ryžomės nugalėti stichiją ir mums

pavyko. Norėdamos apsaugoti svečius nuo lietaus pastatėme dailią pavėsinę, kurioje visi galėjo stebėti ceremoniją.

Tą pačią dieną kitame Lietuvos krašte vykstančias vestuves taip pat lydėjo audra. Nors jaunųjų nuotaika dėl to buvo prastesnė, vestuvių fotografijos pranoko jų lūkesčius. Gražiausios nuotraukos buvo padarytos balose ir vėjyje!

Taigi, kartais ir blogas oras turi savo privalumų ir tam tikro žavesio, ypač nuotraukose!

Patarimai norintiems tuoktis pajūryje:

- Reikėtų pasirūpinti dokumentais išvažiuojamosios santuokos registracijai; ceremonijos vietai tiktų privati arba nuošali teritorija, kad saulėje besikaitinantys poilsiautojai netaptų vestuvių liudytojais;
- pasirūpinkite išvažiuojamosios ceremonijos kupolu ir numatykite pavėsinę svečiams lietaus atveju;
- rinkdamiesi šventės vietą viešbutyje šiltuoju sezonu išsiaiškinkite, iki kurios valandos gali groti muzika; pasidomėkite, ar viešbutis galės apgyvendinti jūsų svečius. Pasirūpinkite pusryčiais; jei pobūvis vyktų ant jūros kranto po atviru dangumi, gali tekti pasirūpinti leidimais pavėsinei statyti;
- tiek nuotakai, tiek jaunikiui labiausiai tiktų lengvi, plazdantys vestuvių drabužiai; na, ir oras, oras, oras! Jei netikėtai subjurtų, dar nereiškia, kad vestuvės sugadintos!

53. pav.

VESTUVIŲ APEIGOS GAMTOJE

54. pav. Netradicinės renginių vietos: vestuvės Europos parke

4.2 INTERNETINIAI VIETŲ RENGINIAMS KATALOGAI

Internetiniai vietų renginiams katalogai svetainėse:

- www.meniu.lt;

55. pav. Svetainės www.menu.lt langas

www.atostogoskaime.lt

56. pav. Svetainės www.atostogoskaime.lt langas

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

4.3 Vietovių planai

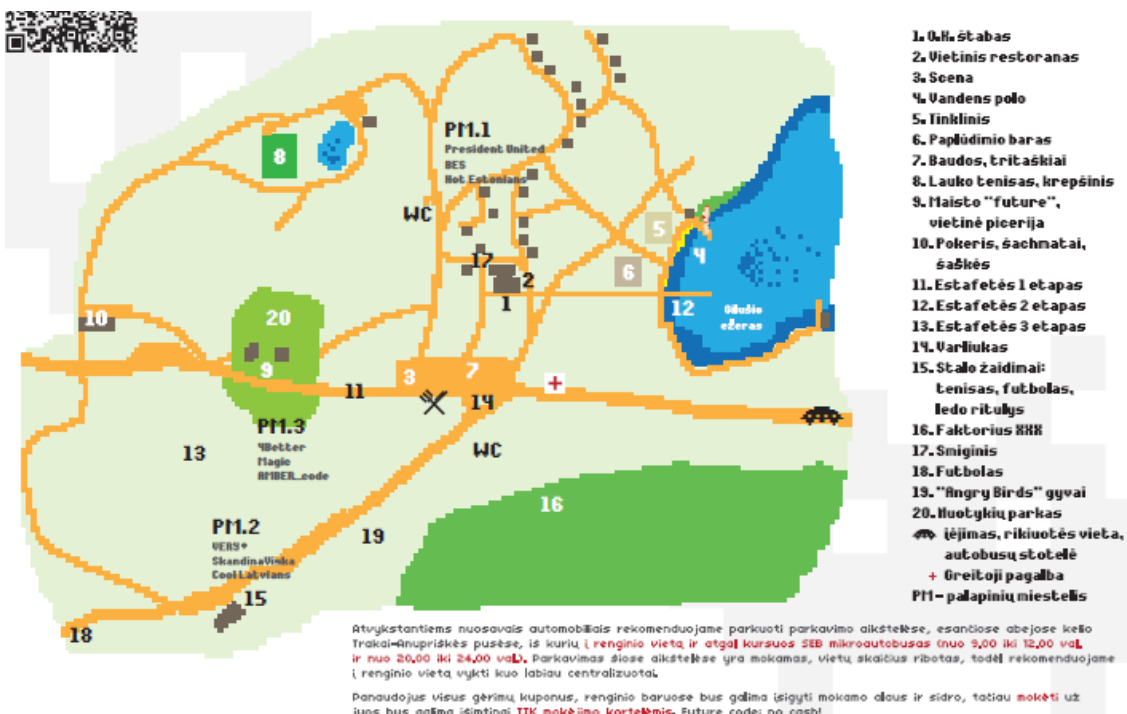

57. pav. COWNE PLAZA VILNIUS viešbučio planas

58. pav. Radison BLU Astorija viešbučio planas

ĮMONĖS DARBUOTOJŲ ŠVENTINIO RENGINIO VIETOS ŽEMĖLAPIS

59. pav.

5 MOKYMO ELEMENTAS. SCENARIJAUS PARUOŠIMO TECHNOLOGIJOS VAIZDO, GARSO IR APŠVIETIMO KŪRYBINĖMS GRUPĖMS

5.1 SCENARIJŲ PAVYZDŽIAI GARSO REŽISIERIUI, VAIZDO APDOROJIMO TECHNIKUI, APŠVIETĖJUI

GARSO REŽISIERIUI, VAIZDO APDOROJIMO TECHNIKUI IR APŠVIETĖJUI SCENARIJUS

2012 EUROVIZIJA I TURAS 2012 02 03 (eteris 02. 04) PAGRINDINIS

Laikas	Tekstas - veiksmas	papildoma
	viniete	Spec šviesa
2.	15 žmonių scenoje. Efektingas ir dinamiškas šokis. Po šokio sudaromas kelias vedėjams. Šviesa nudriekia kelią iki vedėjų vietos ..skamba fanfaros... šokėjai užveda publiką ploti....vedėjai eina šviesos taku iki savo vietos.....ekranuose šaudo saljutai...	akcentas baltas šviesos kelias vedėjams
4.	DARIUS IR LIEPA – LIEPA - Labas vakaras, gerb. LTV žiūrovai ir LR klausytojai! DARIUS - Mes vėl sveikinamės su jumis iš didžiosios LTV studijos. Pradedame 2012 metų Eurovizijos dainų konkurso KARTU - Nacionalinę atranką. (plojimai) LIEPA - Ką tik matėme kaip mūsų konkursantus i Eurovizija palydėjo Lietuvos breiko čempionai INVISIBLE SOUL ir hip – hop šokio grupė JAY – FAMILY. Choreografas Jevgenij Tichonov DARIUS - Nuo šiandien net penkis šeštadienius iš eilės mes su jumis klausysimės naujų dainų ir rinksime tas, kurios, jūsų ir komisijos nuomone, vertos skambėti nacionalinės atrankos finalE kovo 3d.. Iš kiekvieno pusfinalio į finalą keliaUs po tris dainas. LIEPA - Dar vieną dainą į finalą išrinks portalo Delfi lankytojai. Juk interneto portalas Delfi.lt yra oficiali Eurovizijos dainų konkurso svetaInė. Ir, žinoma, LRT – Eurovizijos dainų konkurso rengėjas Lietuvoje – pasilieka sau teisę suteikti dar 5-iems dalyviams galimybę pasirodyti finale. Tiesa, tie 5ki bIlietai į finalą nebūtinai turi būti panaudoti. DARIUS - Vadinasi, mažiausiai 13 dainų varžysis finale kovo 3d. dieną dėl teisės atstovauti Lietuvai Eurovizijos dainų konkUrse Azerbaidžano sostinėje - Baku! ? LIEPA - Manau jų gali būti net 15! Mat dar po vieną galimybę galės suteikti mūsų partneriai. Bet gal pirma apie partnerius, o jau vėliau apie jų suteiktas galimybes ☺ ... DARIUS - Ir šiais metais rengiant Eurovizijos dainų konkursą Lietuvoje mes turime puikius partnerius. Eurovizijos transliacijas Lietuvai jums dovanoja natūralus mineralinis vanduo Akvilė! Užsukite į svetainę www.akvile.lt ir sužinokite kaip laimėti kelionę į didžiąją eurovizija	Vedėjo vieta, scena už nugaros

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

	Azerbaidžane arba suteikti kuriai nors dainai galimybę patekti į atrankos finalą! LIEPA - Ir šiais metais dainas nugalėtojas pinigėmis premijomis apdovanos Lietuvos Autorių Teisių Gynėjų Asociacijos Agentūra. Prizai tikrai įspūdingi – 15 000 Lt. pirmosios vietos nugalėtojai , 10 000 Lt - antrosios ir 5 000Lt trečiosios vietos nugalėtojai. DARIUS - Tik patikslinkime – šios sumos yra jau po mokesčių ir LATGA-A apdovanoja dainų autorius. Priminsiu , kad balsavimas prasidės iškart su pirmąja daina. Balsuoja komisija, balsuojate ir jūs. Pabaigoje visus balsus paversime balais ir trys daugiausiai balų surinkę atlikėjai kelia<u>Us</u> į nacionalinės atrankos finalą. Jei du ar daugiau pretendentų surinks vienodą balų skaičių, laimės tas arba ta, kurie ga<u>Us</u> daugiau KOMISIJOS balų. LIEPA - Nepamirškite, kad žinutėje reikia įrašyti dviženklį jums labiausiai patikusio atlikėjo numerį 01, 02 ir t.t. Arba 10, 11 :) Skambučio ir žinutės kaina 1 Lt. DARIUS - Telefono numeris 1667 ir primenu, kad iš vieno telefono numerio už vieną atlikėją galima balsuoti tik penkis kartus. Kiti skambučiai ir žinutės jums kainuos, bet nebus įskaityti. Tad balsuokite aktyvia<u>I</u>, bet sąžin<u>ingai</u>.	
	DARIUS IR LIEPA – pristato komisiją	
2	DARIUS - Dabar noretume pasveikinti mūsų komisija, LIEPA - kuri vertins atlikė<u>Ė</u>jus ir gal būt prisidės prie mūsų eurovizijos sėkmės☺ 1.Vladimiras Prudnikovas – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorius, operos solistas. DARIUS - 2.Rosita Čivilytė – dainininkė ir vokalo pedagogė, LIEPA - 3.Raigardas Tautkus –kompozitorius, muzikos ir tekstų autorius,Kauno Šampaninio choro vadovas, NEO grupės siela. DARIUS - 4.Merūnas Vitulskis - operos solistas. Tarptautinių Konkursų laureatas. LIEPA - 5. Saulius Urbonavičius –populiarių muzikinių TV projektų prodiuseris ir legendinės grupės BIX lyderis. DARIUS - Komisijos balsavimo protokol<u>Us</u> vakaro pabaigoje sudėsime į voką ir užantspauduosime. LIEPA - Dabar matote atrankos koncerto įrašą, bet balsavimas vyksta tiesiogiai ir jį komentuos kolega Saulius Žvirgždas. DARIUS - Jis tą voką atplėš ir kaip balsavo komisija sužinosime jau pasibaigus žiūrovų balsavimui. DARIUS IR LIEPA – o dabar reklamaaa....nepabekite nes konkursas tik prasidedo	
	R E K L A M A 5 min.	
	<u>viniete</u>	

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

	VEDĖJAI ŠONU DARIUS – sveiki dar karta Plojimai DARIUS - dabar paskelbsime LIEPA - balsavimo pradžią : KARTU – vienas... du..... trys..... BALSUOJAM ! Plojimai	
1	DARIUS: Netrukus pirmieji scenoje jūsų teismui grupė - „ The Independent “ su daina BABY LIEPA:Dėmesio !!!!!Grupės pageidavimu, vaizdą turėtumėte matyti – nespavotą, įdomu, kaip jiems tai pavyks? Bet kokių atvejų savo televizorių siulome neišmesti! KARTU - Nes po šio pasirodymo jie vėl rodys spalvotai! DARIUS: o dabar trumpai susipažinkime su The Independent plojimai VEDĖJAI NULIPA NUO SCENOS	
1	REPORTAŽAS	
3	„ The Independent “ daina BABY m.ir ž.aut. Kipras Varaneckas	Titras
2	DARIUS IR LIEPA ANT SCENOS ŠONU – DARIUS - žodis komisijai, grupė po pasirodymo stovi šalia vedėjų.	
	komisijos žodis (1 - 2 nariai), visi rodo balus nuo 1-10. DARIUS – ačiū The Independent už pasirodymą linkime sėkmės plojimai GRUPĖ NULIPA NUO SCENOS	Dalyvis stovi šalia
2	LIEPA Matau pas mus į svečius atvyko..... LIEPA: JUMS PIRMAM SUTEIKSIME ŽODĮ, KO PALINKETUMĖT MŪSŲ DALYVIAMS IR LIETUVAI EUROVIZIJOS KONKURSE? LIEPA: Ačiū svečiui ir jo nuomonei plojimai	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.
1	DARIUS: na o mūsų scenoje netrukus išvysime - Kamilę Kielaitę su daina TRY , optimistinis dainos pavadinimas, bandykime.... bandykimebandykime....:) LIEPA ir kur gi mus nuves tie bandymai....:) tačiau prieš tai Trumpai susipažinkime su Kamile. plojimai VEDĖJAI NULIPA NUO SCENOS	

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

1	<u>REPORTAŽAS</u>	
3	KAMILĖ Kielaitė daina TRY m.ir ž.aut. Kamilė Kielaitė	Titras
2	<u>DARIUS IR LIEPA ANT SCENOS:</u> LIEPA - Dėkojame už pasirodymą, DARIUS – o dabar - žodis komisijai, atlikėjas šalia vedėjų	
	komisijos žodis (1 - 2 nariai), visi rodo balus nuo 1-10 . DARIUS – ačiu kamilė už pasirodymą linkime sėkmės plojimai GRUPĖ NULIPA NUO SCENOS	Dalyvis stovi šalia
2	DARIUS – įdomu ką galvoja mūsų garbingu svečiu tribūnoje sėdintis..... LIEPA – ačiū svečiui	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.
	DARIUS IR LIEPA – priminti taisykles ir pristatyti tarpinę balsavimo lentelę.....įterpti taisykles.	Tarpinė balsavimo lentele. Liepa eina i scena salia atlikėjo
1	LIEPA - pristatau 3 atlikėją grupę MULT IKS su daina STAR . DARIUS – įdomu kur mus nuves grupės MULTIKS žvaigždė...) LIEPA – Pažiūrime..... Vedėjai nulipa nuo scenos	
1	<u>REPORTAŽAS</u>	
3	Multiks daina STAR m.ir ž.aut. Paulius Burba	Titras
2	<u>DARIUS IR LIEPA SCENOJE</u> – LIEPA – ačiu už pasirodymą o dabar žodis komisijai, atlikėjas stovi šalia vedėjo.	
	komisijos žodis (1 - 2 nariai), rodo balus nuo 1-10. GRUPĖ NULIPA NUO SCENOS plojimai	Dalyvis stovi šalia vedėjo, replikuoja
2	Liepą kalbina svečių studijoje. Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas. LIEPA - klausimas.....???? LIEPA - NETRUKUS TĘSIME KONKURSA, O DABAR TRUMPI REKLAMOS PRANEŠIMAI	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.
	2 R E K L A M A 5 min.	
	<u>viniete</u>	
2	DARIUS – nepamirškite balsuoti LIEPA – nes gal Jūsų balsas bus lemiamas šiame konkurse.....įterpti	

**APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA**

	tekstą ir priminti apie Balsuok ,	
1	DARIUS – netrukus pristatome Valda Maksvyti LIEPA – su daina DAR LAIKO YRA DARIUS – o kam čia to laiko dar yra..man jo visada truksta...) LIEPA – na turbūt iki Eurovizijos Azerbaidžene gražiajame Baku, laiko dar yra!:) DARIUS - vadinasi DAR LAIKO YRA jūsų dėmesiui VALDAS MAKSVYTIS Vedėjai nulipa nuo scenos	
1	<u>REPORTAŽAS</u>	
3	Valdas Maksvytis daina DAR LAIKO YRA m.aut.Romas Michailovskis ž.aut.Valdas Maksvytis aranž.aut.Mindaugas Lapinskis	Titras
2	<u>DARIUS IR LIEPA scenoje</u> – LIEPA – aciu musu atlikėjui prašome prie musu arciau..... DARIUS - žodis komisijai, atlikėjas stovi prie vedėjo REPLIKUOJA	
	komisijos žodis (1 - 2 nariai), rodo balus nuo 1-10 GRUPE NULIPA NUO SCENOS	Dalyvis stovi šalia
2	DARIUS - kreipiasi į svečių studijoje. Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas. LIEPA - klausimas.....? Dariau, laukiame kito pasirodymo	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.
	DARIUS – Chill out ,have no Doubt ...stai toks grupės sudetingas pavadinimas.... LIEPA – O dainos pavadinimas, yra UNTIL THE END..... DARIUS - žiurim VEDEJAI NULIPA NUO SCENOS	
1	<u>REPORTAŽAS</u>	
3	Chill out ,have no Doubt daina UNTIL THE END m.aut.Vytautas Karpauskas ž.aut.Gražina Guobužaitė	Titras
2	<u>DARIUS IR LIEPA SCENOJE</u> – DARIUS – ačiū už pasirodymą kviečiame grupę šalia mūsų LIEPA – sakykite kaip paaiškinti jūsų grupės pavadinimą lietuviškai..... DARIUS - žodis komisijai	
	Komisijos žodis (1 -2 nariai), rodo balus nuo 1-10. GRUPE NULIPA NUO SCENOS	
2	LIEPA – negaliu susilaikyti nepaklausus mūsų studijoje sėdinčio.....Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas LIEPA - KAIP JŪS MANOTE, AR EUROVIZIJAI REIKIA GEROS DAINOS, AR UŽTEKTŲ ,TARKIM TIK GERO ŠOU?	mikrofona paduoda garsistai isanksto

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

		sutarus.
2	Vedėjai – primenami telefonų numeriai, rodoma tarpinė balsavimų lentelė.....ĮTERPTI tekstą,	Tarpinė lentelė balsavimo
	LIEPA - grupė The Artrace su daina FLY LT DARIUS – ir vėl keistas dainos pavadinimas, idomu kur žadame skristi.... LIEPA – o gal tai naujų avialinijų pavadinimas....? DARIUS - gal geriau susipažinkime su The Artrace Plojimai Vedėjai nulipa nuo scenos	
1	REPORTAŽAS	
3	The Artrace daina FLY LT m.aut. The Artrace, Gediminas Gelgotas ž.aut. The Artrace	titras
	DARIUS IR LIEPA scenoje – LIEPA – kviečiu grupę prisijungti prie musu DARIUS - žodis komisijai	
2	komisijos žodis (1 - 2 nariai), rodo balus nuo 1-10 GRUPE NULIPA NUO SCENOS plojimai	Dalyvis stovi šalia
2	Liepą kalbina svečią studijoje. Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas. LIEPA - Klausimas?.....	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.
	DARIUS – grupė INDIGO ir daina „ Sugrįžk “☺ (žiuri i viršų , svajoja..) LIEPA– Dariau.....:) sugrįžksusipažinkime su indigo Plojimai Vedėjai nulipa nuo scenos	
1	REPORTAŽAS	
3	Indigo daina „ Sugrįžk “ m.aut.Igoris Berinas ž.aut.Rūta Lukoševičiūtė	titras
2	DARIUS IR LIEPA scenoje – žodis komisijai	
	komisijos žodis (1 - 2 nariai), rodo balus nuo 1-10. Grupė nulipa nuo scenos plojimai	Dalyvis stovi šalia vedėjo, replikuoja
2	DARIUS - kreipiasi i svečią studijoje. Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas. DARIUS - MATAU SALĖJE AZERBAIDŽANO AMBASADORIU LIETUVOJE....., SAKYKITE EUROVIZIJOS KONKURSAS ŠIAIS METAIS VYKS JŪSŲ ŠALYJE, KAIP AZERNAIDŽANAS RUOŠIASI ŠIAM KONKURSUI, KOKIOS NUOTAIKOS IR KIEK TAI JUMS SVARBU? plojimai	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

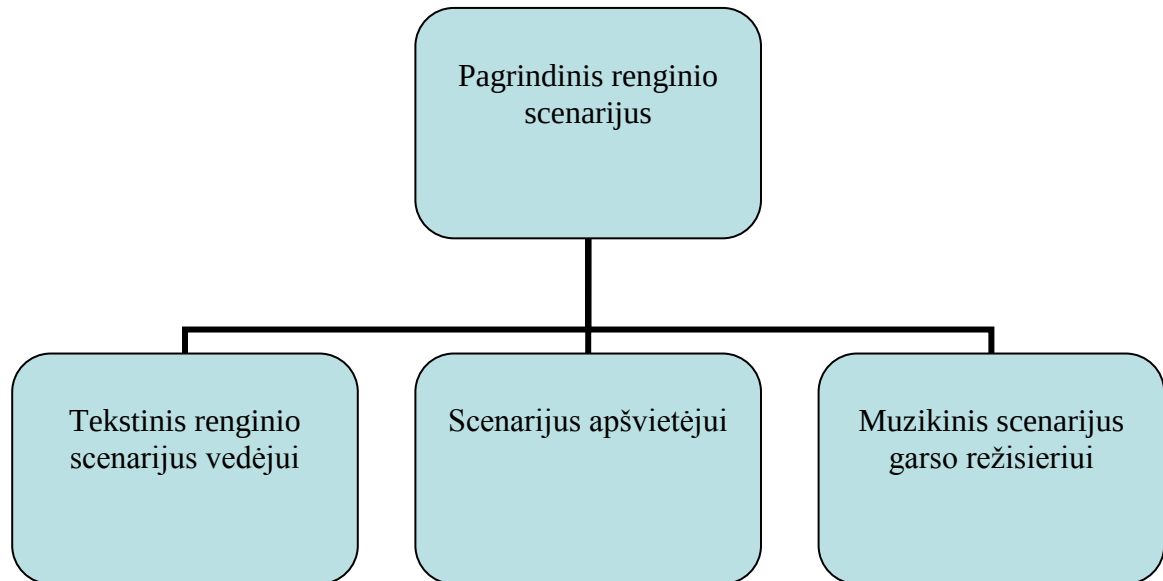
2	<u>DARIUS</u> ir LIEPA– taisyklės, rodoma tarpinė žiūrovų balsavimo lentelė.....ĮTERPTI TEKSTĄ, pristato 8 atlikėją – LIEPA - LAISVA ir jos atliekama daina – NUTOLK DARIUS – praeita daina buvo sugrižk....:) o dabar nutolk..... tai kaip čia iš tikrųjų gaunasi....vieni tolsta kiti grižta? LIEPA – čia matyt Deivido Zvonkaus pastarojo gyvenimo pasekmė ir kūrybinė palaima, mat jis šios dainos autorius....:) bet gal geriau pažiūrėkim reportažą ir pasirodymą. Vedėjai nulipa nuo scenos	Tarpinė balsavimo lentelė
1	REPORTAŽAS	
3	Laisva daina – NUTOLK m.ir ž.aut. Deividas Zvonkus	titras
2	<u>DARIUS IR LIEPA scenoje</u> – žodis komisijai	
	komisijos žodis (1 -2 nariai), rodomi balai nuo 1-10. Grupe nulipa nuo scenos plovimai	Dalyvis stovi šalia
2	Liepą, kalbina svečią studijoje. Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas. LIEPA - KLAUSIMAS MUZIKOS ATSTOVUI O KAIP MANOTE JŪS, KOKIA DAINA GALĖTŲ ATNEŠTI LIETUVAI SĖKMĘ, KAIP VERTINTUMĖTE, ŠIANDIENOS ATLIKĖJŲ PASIRODYMUS?	mikrofona paduoda garsistai isanksto sutarus.
1	LIEPA: Mieli žiūrovai, netrukus išvysime dar vieną pasirodymą, tačiau prieš tai pažiūrėkime reklamą. Likite su mūsų televizija.	
	R E K L A M A 5 min.	
	<u>viniete</u>	
2	DARIUS - sveiki sugryžę po reklamos, LIEPA - jus žiurite Eurovizijos atrankos konkursą, DARIUS - primena apie balsavimus,.....įterpti tekstą LIEPA - pristatome BEISSOUL ir ju daina Why DARIUS- Lietuviškai tai skambėtų labai sudėtingai...tiesiogkodėl.....) LIEPA- reportažas..	
1	REPORTAŽAS	
3	Beissoul daina Why m.ir ž.aut. Darius Juška	titras
2	<u>DARIUS IR LIEPA</u> – LIEPA – žodis komisijai	
	komisijos žodis (1 - 2 nariai), rodomi balai nuo 1-10.	Dalyvis stovi šalia
2	Liepą kalbina svečią studijoje. Kalba gerai žinomas visuomenės veikėjas. LIEPA - KOKIOS JŪSŲ NUOTAIKOS, ŠIANDIEN STEBINT KONKURSA?	mikrofona paduoda garsistai isanksto

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO
PROGRAMA

		sutarus.
1	DARIUS IR LIEPA - dar kartą primename telefonų numerius ir skelbiamas visų skambėjusių dainų priminimas	
4	Dalyvių priminimas- MIX	Montaže. Liepa eina į sceną.
10	<u>Darius ir Liepa</u> - kol žiūrovai balsuoja, pristato šio vakaro svečius grupę. PROPER SEAT	
	<u>3 dainos (10 min.)</u>	
2	DARIUS - dėkojame svečiui..... LIEPA – tai buvo PROPER SEAT plojimai	
	LIEPA IR DARIUS: LIEPA - Mielie žiūrovai, komisija ir studijos svečiai, DARIUS - labai gaila, bet atėjo laikas ir mes privalome stabdyti balsavimą. KARTU vienas ..du ...trys.....– BALSAVIMAS STABDOMAS!!!! LIEPA - O dabar, dar šiek tiek kantrybės ir tuoj sužinosime, kas pateko į finalą. Susitikime po mūsų mėgstamos reklamos.	
1	<u>R e k l a m a 5 min.</u>	
	<u>viniete</u>	
1	Po 4os reklamos dar kartą dėkojame rėmėjams – įterpti tekstus ir LATGA-A???????	
1	<u>LIEPA ir DARIUS</u> – skelbiami rezultatai, komisijos lentelė	
1	KOMISIJOS LENTELĖ Komentatorius už kadro (KAS TOKS BUS?)	Komisijos balsų lentelė Komisijos balų lentelė
1	ŽIŪROVŲ LENTELĖ Komentatorius už kadro	Žiūrovų balsų lentelė Žiūrovų balų lentelė
	<u>Darius ir Liepa</u> – bendra lentelė	
1	BENDRA LENTELĖ	Komentatorius už kadro Skelbia kas pateko į finalą
2	<u>Vedėjai</u> – sveikina patekusius į finalą, atsisveikina iki kito šeštadienio	
	Visi skirstosi filmuojame bendru planu. Titrai – koniec	logo
Viso 118min. = 1v.58		

5.2 SCENARIJAUS SUDARYMO SCHEMA

Scenarijaus paruošimo schema (60 pav.)

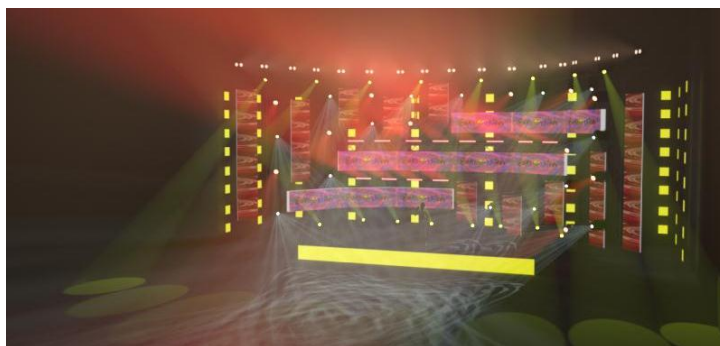
60. pav.

6 MOKYMO ELEMENTAS. SCENARIJŲ REALIZAVIMAS TAIKANT NAUJAUSIAS VIZUALINIŲ EFEKTŲ ĮRANGOS TECHNOLOGIJAS

6.1 RENGINIO SU VIZUALINIAIS EFEKTAIS FILMUOTOS MEDŽIAGOS VAIZDO ĮRAŠAS

Renginio su vizualiniais efektais filmuotos medžiagos vaizdo įrašas pateiktas [DVD plokštelėje](#).

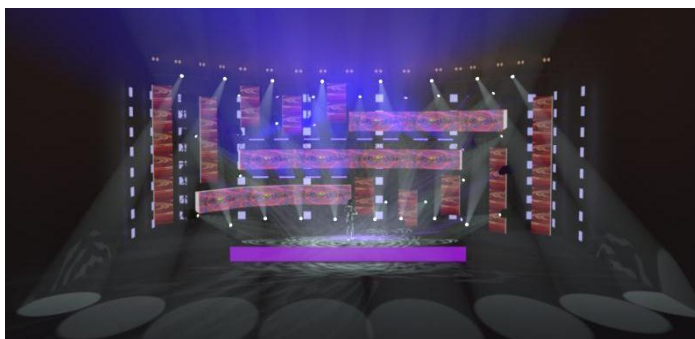
Vizualinių efektų panaudojimo schemas pagal nacionalinio „Eurovizijos 2013“ konkurso renginio scenarijaus planą (59-61 pav).

61. pav.

62. pav.

63. pav.

6.2 PIROTECHNIKOS PAVYZDŽIŲ INTERNETINĖ SVETAINĖ: WWW.BLIKAS.LT

Pirotechnikos pavyzdžiai (62-65 pav.)

64. pav.

65. pav.

66. pav.

67. pav.

Internetinėje svetainėje www.blikas.lt galima peržiūrėti daugiau pirotechnikos pavyzdžių.

6.3 SCENARIJŲ PAVYZDŽIAI

2 lentelė

LRT „ŽALIOJO OBUOLIO“ ĮTEIKIMO CEREMONIJOS DETALUSIS SCENARIJUS

Laikas	Veiksmas / kameros	Garsas	Video	Šviesa	Pastabos
~ 18.00	Renkantis žiūrovams prie centrinio įėjimo „Kaukių akademija“ svečiams dalina žalius obuolius ir sveikina atvykusius į šventę. Fone groja anų laikų muzika	Reikalinga kolonėlė ir CD grotuvas. CD su įrašais			Aktorių apranga. Krepšiai su obuoliais.
~ 18.30	Įleidžiami žmonės į salę. Fone groja anų laikų muzika			Foninis žalsvas apšvietimas (galima nuspalvinti ekraną su lėtai judančiais gobais	Redaktorės prižiūri kviestinių žmonių susodinimą. Padeda asistentai.
~ 19.05 ~ 2:10	Renginio pradžia. Ekranu klipas „Edita važiuoja Kauno gatvėmis“. Klipo pabaigoje „gyvai“ miksuojam stambūs planai automobilio įvažiavimas į salę/ Edita automobilyje su obuoliais / vairuotojas atidaro duris / editos išlipimas...	Garsas iš DVD	LED – klipas su garsu „Edita važiuoja Kauno gatvėmis“. EKRANAS – užskaldina „krintantys obuoliai“ LED – kameros	Pradžioje visiška tamsa, vėliau galima paspalvinti šoninius fonus. Įvažiuojant automobiliui į salę maksimalus apšvietimas į Editą.	Asistentai padeda pravažiuoti automobiliui. Vairuotojui priminti apie signalą ir šviesų žibintus.
~ 2:50	„Bobų vasara“ – „Ici bici“ Edita dalina obuolius salėje / dainos pabaigoje užlipa į sceną.	Garsas miksuojamas iš DVD į CD „Ici bici“ / „Bobų vasara“	EKRANAS – klipas Nr.1 Kartais galima pabandyti į LED kamerą su Edita	Scenoje 4 taškai į atlikėjas. „Patrankom“ sekam Edita. Apšvietimas į žiūrovus.	Gali reikt iš Editos paimti krepšį su obuoliais?
	Apdovanojimas Nr. 1 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Į sceną einant fanfaros ilgos. Įteikiant fanfaros trumpos.	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKRANAS - užskaldina „krintantys obuoliai“	Apšvietimas į Editą ir fonų apšvietimas. Kada treileris LED'e visiška tamsa (gal tik į žiūrovus?). Lipant apšviečiami laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 1
~ 3:07	A.Chošnau – „Naktys be mėnulio“ Už ekrano aktoriukų meilės mizanscenos skirtingose vietose.	CD „Naktys be mėnulio“	EKRANAS – klipas Nr.2 Kontroluoti intensyvumą. LED – nedirba.	Šviesa į atlikėją. Intymus © mizanscenų apšvietimas už ekrano	
	Apdovanojimas Nr. 2 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Į sceną einant fanfaros ilgos. Įteikiant fanfaros trumpos	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKRANAS - užskaldina „krintantys obuoliai“	Apšvietimas į Editą ir fonų apšvietimas. Kada treileris LED'e visiška tamsa (gal tik į žiūrovus?). Lipant apšviečiami laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 2
~ ? :00	„Bitlan“ – „Lakūno romansas“ Maksas scenoje kiti muzikantai už ekrano / muzikantam gali talkinti aktoriukai su senoviniais instrumentais	CD „Lakūno romansas“	EKRANAS – klipas Nr.3 Kontroluoti intensyvumą. LED – ??? gal galima pradubliuoti EKRANĄ.	Akcentas į solistą. Drąsesnis apšvietimas už ekrano į muzikantus (bet ne pastoviai, reikia leisti pamatyti ir video).	
	Apdovanojimas Nr. 3 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKRANAS - užskaldina „krintantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Ruošiamas rekvizitas Nr. 3
~ 3:50	I.Valinskienė – „Čigonės romansas“ Aktoriukai už ekrano čigoniškai ???	CD „Čigonės romansas“	EKRANAS – klipas Nr.4 LED – nedirba.	Solistė. Už ekrano subtiliai	

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

	Apdovanojimas Nr. 4 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKTRANAS - užskalnda „krinantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Ruošiamas rekvizitas Nr.3 ir 4
~ ? :00	E.Sipavičius – „Kanarkos“ Originali įžanga ekrane. Aktoriukai scenoje atnešinėja ir išnešinėja narvelius (juose po žalią obuolį). Kompozicija iš narvelių (gal pavyks pakabinti nuo lubų?)	CD „Kanarkos“ Gali tekti miksuoti su DVD? Ruošiamas „gyvas“ garsas „Inculto“ už ekrano	EKTRANAS – klipas Nr.5 Intensyvus. LED – nedirba.	Solistas ir sekti aktoriukų veiksmą (apšviestas didesnis scenos plotas)	Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 4
	Apdovanojimas Nr. 5 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS / EKTRANAS - užskalnda „obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 4
~ 2:53	J.Miščiukaitė – „La mure“ Pradeda šokėjų pora scenoje. Solistė automobilyje. Dainos metu susikeičia vietomis. Solistė scenoje, pora „sugula“ mašinoje.	CD „La mure“ Ruošiamas „gyvas“ garsas „Inculto“ už ekrano	EKTRANAS – klipas Nr.6 Intensyvus. LED – gal kameras kada rodo solistę automobilyje? arba visai nedirba	Šokio metu visa scenos aikštelė šokiui (gal baltais subtiliomis dėmėmis). Vėliau visas dėmesys į automobilį ir solistę. Dirba „patrankos“.	Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 4
	Apdovanojimas Nr. 6 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKTRANAS - užskalnda „krinantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 4
~ 3:00	„Inculto“ – „Kalinio romansas“ Gyvas atlikimas. Jurgis ant scenos visi muzikantai už ekrano	Gyvai „Inculto“	EKTRANAS – klipas Nr.7 Kontroliuoti intensyvumą LED – nedirba.	Akcentas į solistą. Drąsus apšvietimas už ekrano į muzikantus (bet ne pastoviai, reikia leisti pamatyti ir video).	
	Apdovanojimas Nr. 7 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros Nurenkamas garsas.	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKTRANAS - užskalnda „krinantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Nurenkamas už ekrano rekvizitas Nr. 4 / ruošiamas rekvizitas Nr. 5
~? :00	Neda – „Į tave“ Trys šokėjai su akordeonais scenoje	CD „Į tave“	EKTRANAS – klipas Nr.8 LED – nedirba.	Akcentas į solistę. Pagal choreografiją suderinti apšvietimą.	Už ekrano ruošiamas rekvizitas Nr. 5
	Apdovanojimas Nr. 8 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKTRANAS - užskalnda „krinantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles.
~ 3:05	E.Gimenezas – „Mano gitara“ Solistas, tango šokėjai ir aktoriukai scenoje ir už ekrano	CD „Mano gitara“	EKTRANAS – klipas Nr.9 LED – nedirba.	Akcentas į solistą (jis gali šokti – reikia sekti „patrankom“). Už ekrano šešėlių teatras (kartais paliekant ir vaizdo ekrane).	
	Apdovanojimas Nr. 9 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKTRANAS - užskalnda „krinantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėles. Paruošiamas rekvizitas Nr. 6
~3:09	O.Ditkovskis – „Aš toks vienas“ Statiška. Ant baro kėdės su gitara. Paskutiniame priedainyje už ekrano aktorės vadina pritariančius balsus.	CD „Aš toks vienas“	EKTRANAS – klipas Nr.10 Ryškiai LED – nedirba.	Statiškas taškinis apšvietimas į atlikėją. Galima pabandyti keisti tik fonus. Tik paskutiniame priedainyje viename iš narvelių išvesti	

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

				pritariančias aktoras.	
	Apdovanojimas Nr. 10 Editai asistuoja aktoriukai / statulėlė ir gėlės	Fanfaros	LED- statulėlė / treileris iš KTS EKTRANAS - užskaldė „krintantys obuoliai“	Edita. Žmonės. Laiptai.	Paruošti aktoriukams gėlės. Paruošiamas rekvizitas Nr. 7
~ 2:23	„Bobų vasara“ – „Ei vyrai“ 4 atlikėjos scenoje. X momentu scenoje „chliupikas“ padavėjas su taurėmis. Už ekrano visi šokėjai ir aktoriukai „tūsinasi“ – puotauja	CD „Ei vyrai“	Veiksmas / kameros	4 taškai į atlikėjas. Intensyvus ir nuotaikingas defektinis apšvietimas. Sėkti veiksmą už ekrano.	
	Edita scenoje (kalba)	CD fonas?	Renkantis žiūrovams prie centrinio įėjimo „Kaukių akademija“ svečiams dalina žalius obuolius ir sveikina atvykusius į šventę. Fone groja anų laikų muzika	Akcentas į Editą Gali būti kad ne apdovanojimų zonoje o scenos centre.	Paruošiamas rekvizitas Nr. 8
~ 3:30	V.Kernagis – „Išeinu“ Solo. Kur girdima violončelė / atlikėja groja už ekrano	CD „Išeinu“	Įleidžiami žmonės į salę. Fone groja anų laikų muzika	Statiškas į solistą. Pragrojimų metu zona už ekrano su violončelininke	Organizuoti visus atlikėjus.
	V.Kernagis ir Edita bendra foto Po to foto su visais atlikėjais Aktoriukai fotografai su pirotechniniais užtaisais.	CD fonas „Ici bici“?	Renginio pradžia. Ekrane klipas „Edita važiuoja Kauno gatvėmis“. Klipo pabaigoje „gyvai“ miksuojam stambūs planai automobilio įvažiavimas į salę/ Edita automobilyje su obuoliais / vairuotojas atidaro duris / editos išlipimas...	Kol blyksį pirotechnika prilaikyti intensyvumą. Po to ryškus apšvietimas.	Paruošti ir išstatyti nuorodas į VIP salę.
	Atlikėjai ir svečiai su pakvietimais kviečiami į VIP salę. Visi kiti skirstosi	Foninė muzika salėje. Paruoštas garsas VIP salėje (tas pats kuris buvo prie įėjimo). Koncerto CD	„Bobų vasara“ – „Ici bici“ Edita dalina obuolius salėje / dainos pabaigoje užlipa į sceną.		Redaktorės ir asistentai kontroliuoja situaciją😊

APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO PROGRAMA

EUROVIZIJOS DAINŲ KONKURAS 2013 NACIONALINĖ ATRANKA REPETICIJA IR ĮRAŠAS - 2012 Spalio 25 d. ETERIS - 2012 Spalio 27 d.

Laikas	Atlikėjas/grupė	Daina	Pastabos Garso režisieriui
11.30 – 11.45	SAULĖS BROLIAI	"Lietaus ašara" 2'53"	4 vokal.mikrof.su stovais
11.45 – 12.00	ALIVE WAY	„Big City“ 3'30"	1 vokal.mikrof.su stovu, 1 back mikrof.su stovu, 2 gitaros, būgnai (mūsų)
12.00 – 12.15	FELIKSAS MERLIN	"Gyvena ten" 3'50"	1 vokal.mikrof.su stovu, gitara, komplektas inear'ų
12.15 – 12.30	TIMOHI	„Gražinkit optimizmą „ 3'10"	2 vokal.mikrof.su stovais, būgnas (jų)
12.30 – 12.45	GIEDRĖ SMOLSKAITĖ	"Šalia"	1 vokal.rank.mikrof.
12.45 – 13.00	GERAI GERAI IR MISS SHEEP	„On The Radio „ 3'30"	1 vokal.rank.mikrof., 1 vokal. mikrof.su stovu, klavišiniai
13.00 – 13.15	FREEZING KISS	"Learn The Love" 3'20"	2 vokal.mikrof.su stovais
13.15 – 13.30	GLAAM	„Cruel Summer“ 3'	4 vokal.mikrof.su stovais
13.30 – 13.45	ANDRIUS POJAVIS	„Traukiniai“ 3'15"	1 vokal.mikrof.su stovu
13.45 – 14.00	D'ORO	"Bésa me Mucho"	3 vokal.rank.mikrof.
14.00 – 14.15	DONATAS ŠIMKUS – DŪMAS	„Opapa“	5 vokal.mikrof.su stovais
14.15 – 14.30	EGLĖ JAKŠTYTĖ	„Tu nežinai“ 4'42"	1 vokal.mikrof.su stovu
14.30 – 15.15	PERTRAUKA		
15.15 – 15.30	SEPA	„On The Radio „ 3'30"	1 vokal.mikrof.su stovu, 1 back mikrof.su stovu, 2 gitaros, būgnai (mūsų), klavišiniai
15.30 – 15.45	LINAS ADOMAITIS	„Tavo spalvos“ ir „Floating to You“ mix 4'30"	1 vokal.rank.mikrof., 2 rank.mikrof. back'ams, 3 komplektai inear'ų
15.45 – 16.00	GIRMANTĖ VAITKUTĖ	„Listen“ 3'50"	1 vokal.rank.mikrof., komplektas inear'ų
16.00 – 16.30	Šokėjai / Svečias		
16.30 – 17.00	VEDEJAS		
17.00 – 17.15	BOŽOLĖ	„Just The Way You are“	6 vokal.rank.mikrof.
17.15 – 19.00	PERTRAUKA		
19.00 – 21.00	ĮRAŠAS		

7 MOKYMO ELEMENTAS. SCENARIJŲ REALIZAVIMAS TAIKANT NAUJAUSIAS VIDEO PROJEKTORIŲ ĮRANGOS TECHNOLOGIJAS

7.1 VAIZDO PROJEKTORIAUS NAUDOJIMO SCHEMA IR INSTRUKCIJA

DAUGIALYPĖS TERPĖS PROJEKTORIAI

www.sac.smm.lt/images/file/mokymo_priemones/Projektoriai.doc

Projektorius – tai įrenginys, kuris projektuoja vaizdą iš kompiuterio, vaizdo grotuvo ant sienos ar ekrano. Projektorius, turintis integruotą dokumentų kamerą, gali projektuoti vaizdą ekrane nuo trimačių objektų (3D), knygų, plėvelių, dokumentų, nuotraukų, taip pat iš kompiuterio ir vaizdo šaltinių.

Naudojant projektorius:

- Nereikia patalpoje užgesinti šviesos, nes projektoriaus šviesos srautas yra gana ryškus;
- Dažniausiai valdyti kompiuterį galima nuotoliniu būdu (jei projektorius turi virtualios pelės funkciją);
- Nuotolinio valdymo pultas dažniausiai turi integruotą lazerinę rodyklę, kuria galima pažymėti akcentuojamas mokymo medžiagos vietas;
- Jeigu turite projektorius su integruota kamera, tai mokyti galite ir be kompiuterio, nes integruota kamera leidžia rodyti mokomąją medžiagą dideliame ekrane.

Kaip galima naudoti projektorius?

Projektoriumi galima perteikti kompiuterio ir kitus vaizdus bei 3D objektus (jei yra integruota kamera) didelėms žmonių grupėms pamokų, konferencijų, susirinkimų ir kitų renginių metu. Dauguma projektorių gali priimti įvairius signalus, įskaitant NTSC, PAL ir HDTV, taigi jie yra puiki priemonė naudotojams, kuriems reikia lankstumo pristatymų ir mokymų metu, esant bet kokiai aplinkai.

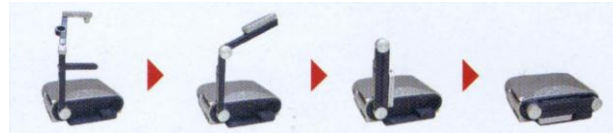
Projektorių savybės (funkcijos)

Dokumentų kamera

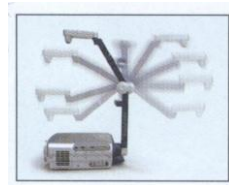
Kai kuriuose projektorių modeliuose yra integruota dokumentų kamera, kuria galima demonstruoti įvairius trimačius objektus bei norimus aplinkos vaizdus. Kamera lengva projektuoti

tekstinius dokumentus, katalogus, fotonuotraukas, piešinius, 3D objektus. Prie iš anksto surinktos kompiuterinės medžiagos ją galima projektuoti papildomą informaciją, pavyzdžius.

Nenaudojama integruota dokumentų kamera gali būti lengvai sulankstoma (68-69 pav.).

68. pav.

69. pav.

Kameros alkūnę (stovą) galima atlenkti į patogią padėtį, labiausiai tinkančią konkreto objekto projekcijai.

Skaitmenines dokumentų kameras prie jau turimų daugialypės terpės projektorių galima įsigyti ir atskirai. Jos įprastinėmis jungtimis lengvai prijungiamos prie bet kurio skaitmeninio projektoriaus (70-71 pav.).

70. pav.

71. pav.

Kaip galima naudoti kamerą?

- 3D objektų demonstravimui:
 - geometrinės figūros;
 - miniatiūriniai modeliai;
 - cheminiai elementai;
 - daiktų pavyzdžiai, produktai ir t.t.

72. pav.

- Veiksmo (proceso) demonstravimui:

- biologiniai procesai;
- cheminės reakcijos;
- fizikiniai procesai;
- modelių veikimas ir t.t.

73. pav.

- Greitam demonstravimui:

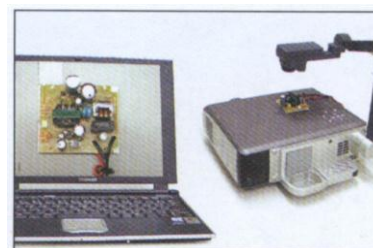
- turima medžiaga;
- laikraščiai, žurnalai;
- klausytojų pateikta medžiaga;
- klasifikuota medžiaga, kurios negalima padalyti;
- nuotraukos;
- piešiniai;
- konspektai, knygos, katalogai ir t.t.

74. pav.

- Demonstravimui su „išsaugotais vaizdais“ (vietoj skaitmeninės foto- kameros ar skaitytuvo):

- 3D objektai ir nuotraukos;
- patogus ir greitas duomenų/informacijos išsaugojimas;
- lengvas ir patogus valdymas;
- kokybiškas vaizdas. (žiūrėti paveikslėlį)

75. pav.

Monitoriaus išvestis

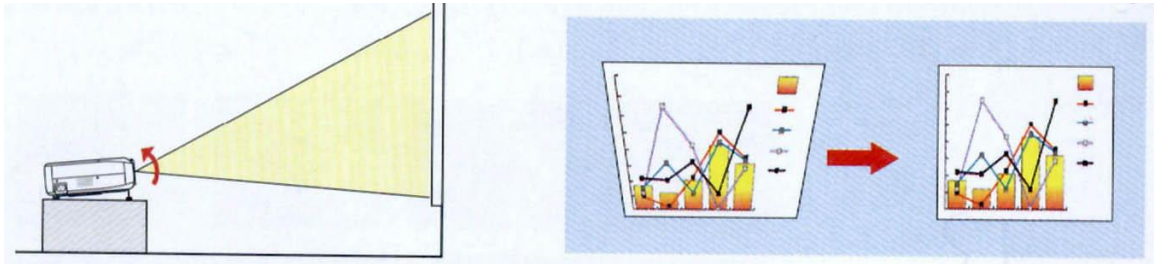
Projektoriai, turintys monitoriaus išvestį, gali būti naudojami ir su stalinio tipo kompiuteriais. Tai naudinga mokytojui, kadangi vienu metu prie kompiuterio galima prijungti projektorių, o prie projektoriaus – monitorių. Tokiu būdu mokytojas visą demonstruojamą medžiagą gali matyti ir savo monitoriuje, net jei projektorius yra išjungtas.

Kitos funkcijos

Automatinis trapecinių iškraipymų koregavimas

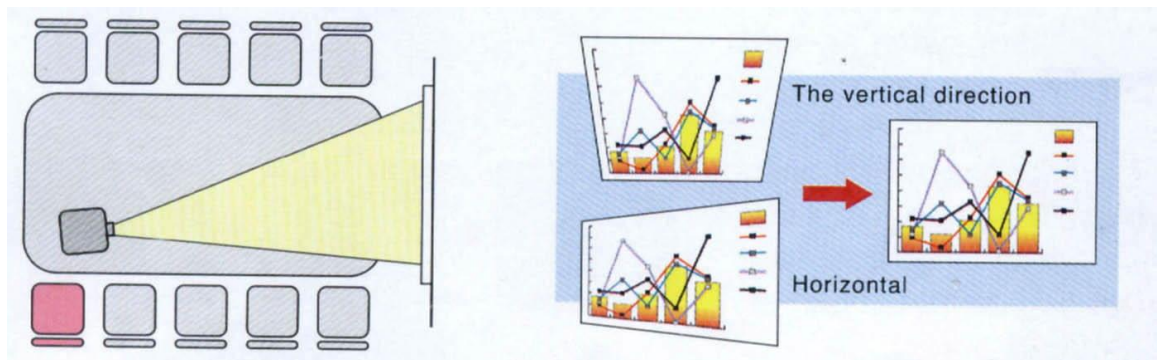
Šia funkcija automatiškai koreguojami trapecijų formos projektuojami vaizdai ekrane.

- Galima automatiškai koreguoti vaizdo proporcijas (nuotolinio valdymo pulte šią funkciją atlieka mygtukas „KEYSTONE“).

76. pav. Vaizdo proporcijų korekcija

- Kai kuriais projektoriais galima papildomai koreguoti trapecinius iškraipymus ir vertikalia, ir horizontalia kryptimi. Ši savybė naudinga, kai nėra galimybės projektorių pastatyti tiesiai prieš ekraną.

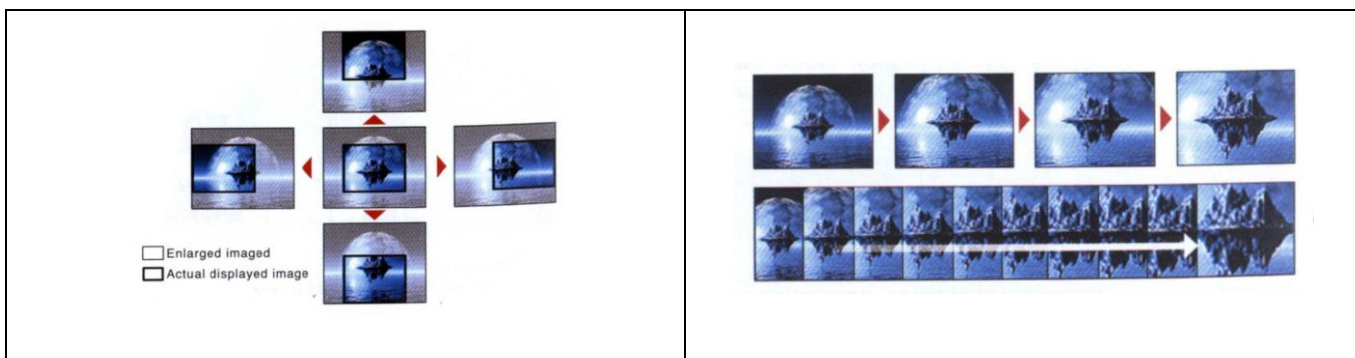

77. pav. Vaizdo proporcijų korekcija

Skaitmeninis didinimas / mažinimas

Projektuojamą vaizdą galima padidinti. Vaizdas didėja paspaudus „RESIZE“ mygtuką. Jį galima spausti nepertraukiamai. Padidintą vaizdą galima vėl sumažinti.

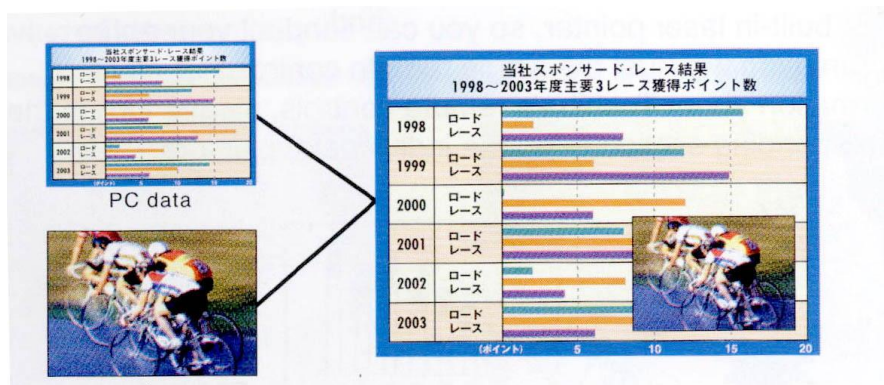
Padidintą vaizdą galima judinti norint apžiūrėti kairę, dešinę, viršutinę ar apatinę vaizdo sritį. Tai patogu norint detaliai apžiūrėti projektuojamo vaizdo dalį. Ši funkcija gali būti naudojama ir projektuojant integruotos dokumentų kameros vaizdus.

78. pav. Skaitmeninis didinimas / mažinimas

Vaizdas vaizde

Ši funkcija suteikia galimybę vienu metu viename ekrane projektuoti du vaizdus, t.y. projektuojant vaizdą iš kompiuterio, to paties vaizdo viename kampe rodyti kito vaizdo šaltinio vaizdą. Norint naudotis šia funkcija, reikia prijungti du informacijos šaltinius: kompiuterį ir vaizdo grotuvą.

79. pav. Viename ekrane suprojektuoti du vaizdai

Automatinis nustatymas

Sujungus projektorius su informacijos šaltiniu ir nuotolinio valdymo pulte paspaudus mygtuką „AUTO SET“, projektorius nustatys geriausią projektuojamą vaizdą. Ši funkcija reguliuoja vertikalius, horizontalius ir laikrodžio dažnius.

Vaizdo sustabdymas

Galima „užšaldyti“ projektuojamą vaizdą ekrane.

Tai patogiu:

- kai reikia sustabdyti judamą vaizdą ir jame kažką akcentuoti, aiškinti;
- ruošiantis perjungti kitą informacijos šaltinį;
- naudojantis integruota dokumentų kamera keičiant demonstruojamą medžiagą; tai leidžia skaidres ir dokumentus keisti nepastebimai klausytojams.

Ne visi projektoriai turi visas išvardytas funkcijas, todėl renkantis projektorių reikia atkreipti dėmesį, kurios funkcijos yra aktualios ir bus naudojamos, ir pagal tai pasirinkti projektorių.

Pagrindinės projektorių techninės charakteristikos ir jų reikšmė

Šviesos srautas

Šviesos srautas rodo projektoriaus skleidžiamos šviesos ryškumą ir yra matuojamas ANSI-liumenais.

ANSI-liumenas – tai Amerikos Nacionalinio Standartų Instituto įsteigtas pramoninis skleidžiamos šviesos srauto matavimo vienetas ekrane, nurodantis skirtinguose ekrano taškuose matuoto šviesos srauto dydžių vidurkį.

Šiuo metu projektorių, skirtų švietimui ir verslui, skleidžiamos šviesos srautas yra nuo 1000 iki 4000 ANSI-liumenų. Populiariausi projektoriai yra 1400–2000 ANSI-liumenų. Jų šviesos srautas užtikrina nepriekaištingą darbą įvairaus dydžio ir apšvietimo patalpose. Jei auditorija yra labai didelė (pvz., 200 ir daugiau žmonių), tada atitinkamai reikia galingesnio projektoriaus, kuris projektuodamas vaizdą dideliame ekrane (pvz., 3m x 4m ar 5m x 6m) užtikrintų gerą vaizdo kokybę.

Grafinė raiška

Grafinė raiška – tai taškų skaičius, kuris formuoja vaizdą ekrane. Projektoriai, kaip ir kompiuteriai, turi tokią pačią grafinę raišką.

Šiuo metu rinkoje vyrauja tokių grafinių raiškų projektoriai:

- SVGA (600 x 800 taškų)
- XGA (1024 x 768 taškų)

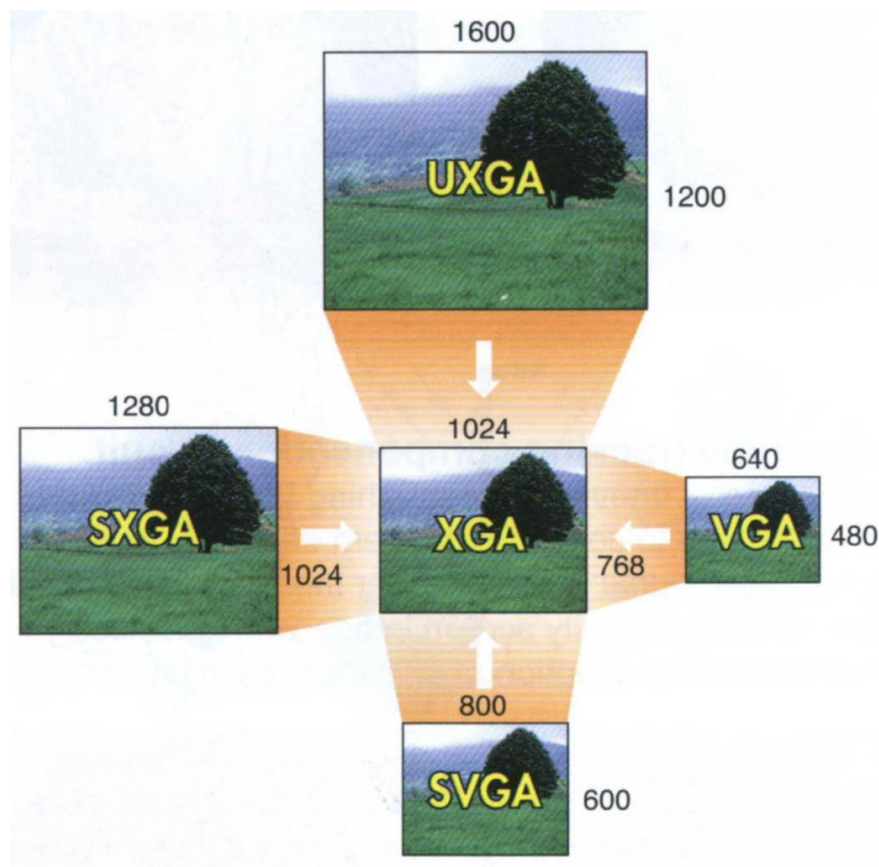
- SXGA (1024 x 1280 taškų)

Rekomenduojama rinktis tokios grafinės raiškos projektorių, kokios grafinės raiškos yra kompiuteris, kuris bus naudojamas kartu su projektoriumi. Tokiu atveju projektuojamas vaizdas bus aukščiausios kokybės.

80. pav. Rinkoje dominuoja SVGA ir XGA projektoriai.

XGA grafinė raiška yra aktuali tada, kai tenka projektuoti vaizdus, kuriuose yra daug smulkių detalių (pvz., Excel lentelės, grafikai ir t.t.).

81. pav. Grafinė raiška – tai taškų skaičius, kuris formuoja vaizdą ekrane.

Technologija

Projektoriai gali būti dviejų tipų:

- LCD (skystųjų kristalų matricos) technologijos;
- DLP (mikroveidrodžių) technologijos.

Darbo specifika ir aplinka:

- Naudositės projektoriumi vienoje patalpoje ar teks jį nešiotis iš patalpos į patalpą?

Nuo to priklauso, kokio svorio projektorių rinktis.

- Kokio dydžio patalpoje / patalpose tenka / teks dirbti?
- Ar galima kontroliuoti apšvietimą?
- Kiek vidutiniškai klausytojų dalyvauja / dalyvaus mokymuose / pamokose?

Nuo to priklauso, kokio šviesos srauto projektorių rinktis. Kuo patalpa didesnė, daugiau klausytojų ir negalima kontroliuoti apšvietimo, tuo didesnio šviesos srauto projektorių reikėtų rinktis.

- Iš kokių šaltinių naudojate / naudosite mokymo medžiagą ir informaciją?
 - Iš kompiuterio;
 - Iš vaizdo grotuvo;
 - Kitą įvairią medžiagą: knygas, nuotraukas, plėveles, dokumentus, daiktus ir kitus trimačius objektus.

Nuo to priklauso, kokių projektorių rinktis: su integruota dokumentų kamera ar be jos.

- Kokios grafinės raidės yra kompiuteris, kurį naudosite kartu su projektoriumi?
 - SVGA (600 x 800 taškų);
 - XGA (1024 x 768 taškų);
 - SXGA (1024 x 1280 taškų);

Rekomenduojama projektorių rinktis tokios grafinės raidės, kokios yra kompiuteris. Taip pasiekiamas geriausias vaizdo suderinamumas ir projektuojamo vaizdo kokybė, ypač tada, kai projektuojamame vaizde yra daug smulkių detalių.

7.2 RENGINIO SU VAIZDO PROJEKCIJA FILMUOTOS MEDŽIAGOS VAIZDO ĮRAŠAS

DVD plokštelėje pateikti vaizdo įrašai, kuriuose yra naujausių vizualinių efektų įrangos technologijų, naudojamų, renginio scenarijaus pastatymo metu, pavyzdžiai:

- [1 įrašas.](#)

- [2 įrašas.](#)
- [3 įrašas.](#)
- [Koncertas, skirtas Vasario 16-ajai su šviesos efektais, pirotechnika ir vaizdo projekcija \(1\).](#)
- [Koncertas, skirtas Vasario 16-ajai su šviesos efektais, pirotechnika ir vaizdo projekcija \(2\).](#)

7.3 SCENARIJŲ PAVYZDŽIAI

Scenarijų pavyzdžiai aprašyti S 16 2 modulio, 6 elemente, 6.3. skyriuje.

8 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

8.1 UŽDUOTIES VARIANTŲ APRAŠYMAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

I užduoties aprašymas:

- Nustatyti konkrečios šventės specifiką;
- Nustatyti ir įvertinti renginio vietą;
- Nustatyti konkrečios šventės auditoriją;
- Parinkti ir pritaikyti pakvietimus į šventę;
- Sudaryti šventės sąmatą (Excel programa).

II užduoties aprašymas:

Sudaryti konkrečios šventės detalų scenarijų pagal naujausias sudarymo technologijas (Excel programa):

- vaizdo projektuotojui,
- garso režisieriui,
- apšvietėjui.

Vertinimo kriterijai

Vertinama įskaityta jei:

- Užduotis atlikta per jai skirtą laiką,
- Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
- Užduotis atlikta pagal pateiktą savarankiškos užduoties aprašymą,
- Užduotis atlikta savarankiškai.

**S 16.3 MODULIS „NETRADICINIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS ŠEIMOS ŠVENTĖSE IR
APEIGOSE“**

**1 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIŲ KVIETIMŲ PARENGIMO
TECHNOLOGIJOS**

**1.1 KVIETIMŲ PAVYZDŽIŲ KATALOGAI, APRANGOS KODŲ APRAŠAI, NUOTRAUKOS
IŠ RENGINIŲ SU ATITINKAMU APRANGOS KODU**

KVIETIMAS SU KODUOTA INFORMACIJA

Kvietimas – slapta žinutė. Kvietimas toli gražu neprimena savo paskirties – visa tai tam, kad dar labiau sustiprinti slaptojo vakarėlio” įspūdį.

Kvietime – trumpas tekstas su koduota informacija. Tekstas perskaitomas tik pripūtus balioną.

Kiekvienas iš anksto gauna po balioną su juostele ir užrašu “pripūsk mane”. Tekstas primena koduotą informaciją, o paskutinė žinutė : “sunaikink mane”, reiškia ne ką kitą, kaip smagų balionėlio susprogdinimą (1 pav.)

1.pav.

Žiūrėti nuorodą. VŠĮ „Pirmosios kavos“ netradicinis animacinis kvietimas į šventę
<http://www.niekada.lt/pz2012/>

VESTUVIŲ IDĖJOS - KVIETIMAI

Vestuvių kvietimams dažniau dėl savo šilumos ir romantikos pasirenkamas kaimo stilius. Dailios rankų darbo detalės derinamos su šiurkščiais audiniais, stalviršiais, virvėmis... Visais laikais vienas svarbiausių dalykų kuriant kvietimus – atspindėti jaunųjų asmenybes, jų aistrą ir troškimus. Spalvos, šriftai, raštai, formos, unikalūs tekstai jums gali padėti viską išpildyti! Kalbant apie spalvas, bene dažniausiai aptinkamas mėlynos ir baltos derinys. Tačiau neapsiribokite vienu mėlynos spalvos tonu - imkite tris! Taip bus lengviau išpildyti sumanytą šventės idėją! O kur dar, pavyzdžiui, dryželiai, inkarai, žuvys, undinės ir jūreiviai... kaip kažkada galbūt Jūsų inicialai liko įrėžti senelio obels kamieno...? Vintažiniai raštai - ypač mėgstami prigesintų spalvų gėlių motyvai, antikvariniai papuošalai ir paukščių narveliai tiks romantiškoms vestuvėms, taip pat modernios monogramos - jaunųjų inicialai, kur pirmoji pavardės raidė jau galėtų būti pagrindiniu klasikinės temos simboliu, vokas, dėžutė ar drobiniis maišelis, kuriame bus dedamas kvietimas - leis ne tik palaikyti tvarką, jau pati pakuotė gali nusakyti šventės idėją (2-3 pav.).

Be kvietimų, nepamirškite ir programėlės, svečių susodinimo plano, vardų kortelių, meniu, linkėjimu, knygos, dovanėlės ir padėkos! Juk iš mielų smulkmenų susideda visa šventė.

(Žurnalo „Vestuvės“ 2012 pavasaris kopija)

2.pav.

3.pav.

APRANGOS KODŲ APRAŠAI

Aprangos kodas - informacija, pasakanti apie renginio ar pobūvio pobūdį, dažnai nurodomas pakvietime į viešąjį renginį.

Nurodyto aprangos kodo laikytis būtina. Priešingu atveju, bus parodyta nepagarba šventės šeimininkams, siekusiems sukurti atitinkamą vakaro stilių, be to, patys blogai jausitės būryje žmonių, apsirengusių pagal nurodymą.

Pagrindiniai aprangos kodai

Kvietimuose į renginius dažniausiai nurodomos šios pagrindinės aprangos formos (aprangos kodai), užrašomi žodžiais arba jų pirmosiomis raidėmis:

Frakas (angl. White Tie, pranc. Cravate blanche) - tai pati iškilmingiausia apranga, dėvima vykstant į VIP kategorijos renginius. Vyrai velkasi fraką, prie kurio derinami tik specialaus modelio balti marškiniai, balta liemenė ir balta peteliškė, juodi lakiniai batai. Damos dėvi rankas ir pečius apnuoginančias ilgas vakarines sukneles, ilgas pirštines, puošiasi tikrais brangakmeniais.

Smokingas (angl. Black Tie, Tuxedo, Formal, pranc. Cravats noir) - vyrams derinama juoda peteliškė, paprasto modelio kelnės, juodas platus medžiaginis diržas, juodi, bet nelakiniai suvarstomi batai. Drauge einanti moteris dėvi vakarinę suknelę, o jei renginys mažiau oficialus - kokteiline suknele.

Jei pakvietime nurodytas aprangos kodas Formal, vyrai gali rengtis ir juodą klasikinį kostiumą, prie kurio derinami balti marškiniai ir neryškus kaklaraištis.

Kostiumas (angl. Semi-Formal, Black Tie Optional, Cocktail) - vyrai paprastai rengiasi klasikinį kostiumą (gali būti su neryškiais dryžiukais), prie kurio derinami balti marškiniai, net ir ryškus kaklaraištis.

Pakvietimai su aprangos kodu Semi-Formal leidžia rengtis ir sportinio stiliaus švarką su plonu

džemperiu po juo bei juodas kelnės. Moterys dažniausiai puošiasi kokteilinėmis suknelėmis, prie kurių dera klasikiniai bateliai uždara nosimi bei vienspalvės, peršviečiamos ir nestoros pėdkelnės, minimalūs papuošalai.

Išėiginis kostiumas (angl. Informal, Stresemann) - vyrai vilki išėiginį kostiumą, moterys - suknelę arba kostiumėlį.

Be kaklaraiščio (angl. Casual, Smart Casual):

Casual - elegantiška laisvalaikio apranga. Dėvimos kelnės su švarku, aunamasi įspiriamais ar verstos odos batais. Kaklaraištis nerišimas. Moterys gali vilkėti sijoną.

Smart Casual - laisvesnė verslo apranga. Galima rengtis tiek dieną vilkimą kostiumą be kaklaraiščio, tiek skirtingų spalvų švarką ir kelnės su kaklaraiščiu.

Šventinė apranga arba pakvietime aprangos kodas nenurodytas - vyrai turėtų rengtis tamsiu kostiumu, moterys - kokteiline suknele iki kelių arba kuklia, neįmantria juoda suknele.

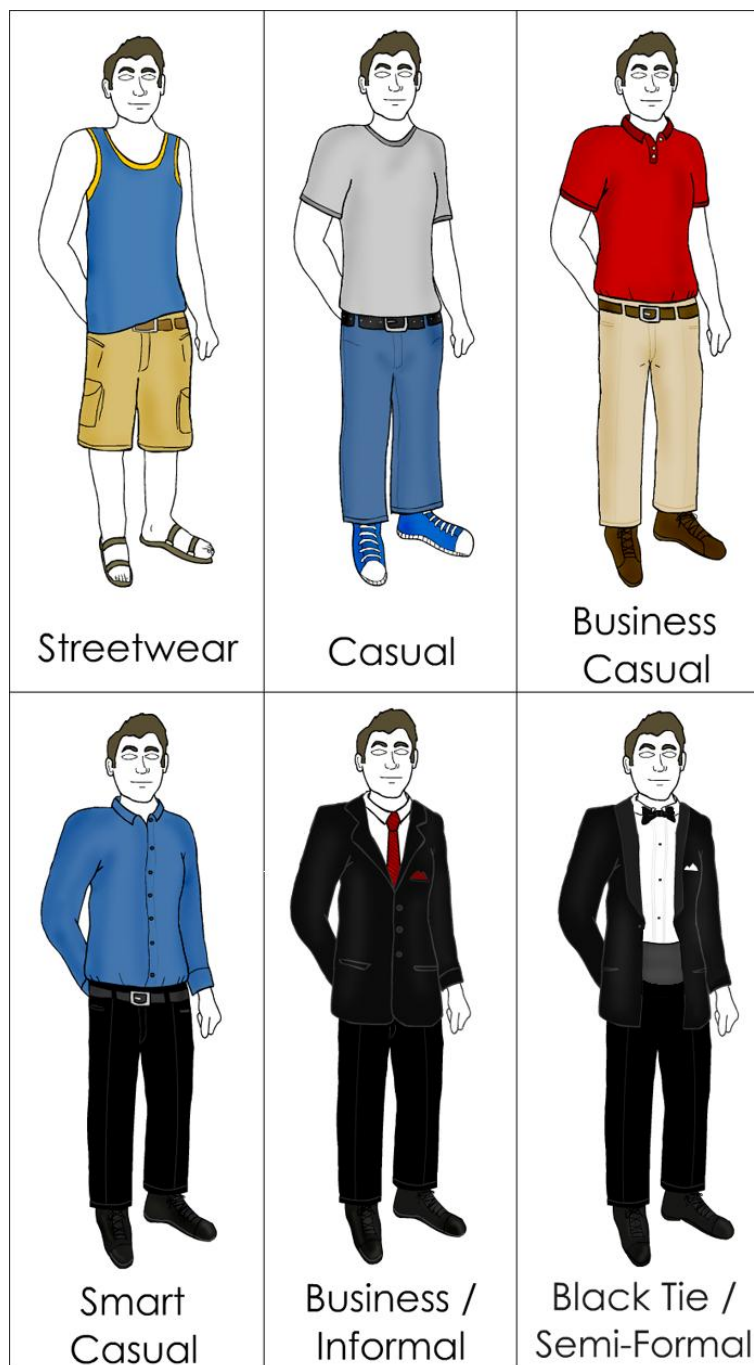
Kiti kodai

R. S. V. P. (rezpondez s'il vous plait) - šiuo trumpiniu prašoma pranešti, atvyksite ar neatvyksite į renginį. Tiek apie atvykimą, tiek apie atsisakymą pranešti būtina.

prašymas gali būti žymimas trumpiniu R a., reiškiančiu prašome atsakyti.

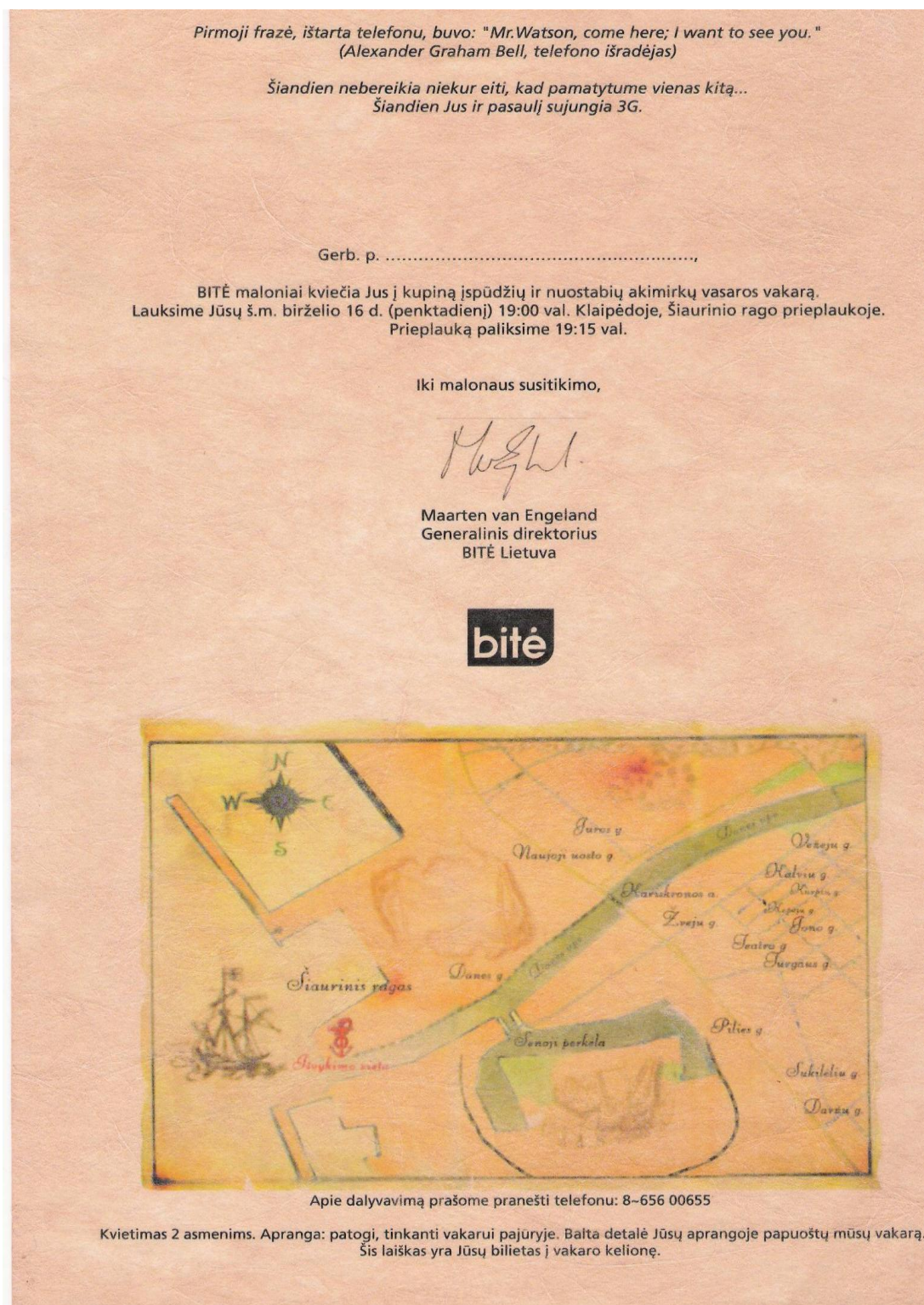
s. t. (lot. sine tempore) - trumpinys reiškia, jog į renginį atvykti reikia labai punktualiai.

c. t. (lot. cum tempore) - vėluoti galima iki vienos valandos.

4.pav. Aprangos kodai

KVIETIMAS SU ŠVENTĖS PLANU

5.pav. Kvietimo su planu pavyzdžio kopija

NUOTRAUKOS IŠ RENGINIŲ SU ATITINKAMU APRANGOS KODU

VESTUVĖS PRANCŪZIŠKA DVASIA

Į vestuvės Pietų Prancūzijoje, ponai Kęstutis ir Giedrė Šerpyčiai pakvietė savo svečius. Aprangos kodas buvo XVIII a. dvasia. Jiems padėjo dizaineris Juozas Statkevičius, ponioms sukūręs madam Pompadur laikotarpio suknius. Jaunikiui buvo sukurtas karaliaus Liudviko XV laikus atspindintis kostiumas (6 pav.).

6.pav.

DVD plokštelėje pateikti scenarijų pasiūlymai su aprangos kodais ir švenčių temomis :

- [PowerPoint prezentacija – pasiūlymas Kalėdiniam renginiui su tema „NiaMada NiaFormatas NiaLygis“ ir aprangos kodu.](#)
- [PowerPoint prezentacija – pasiūlymas Naujųjų 2012 m sutikimo šventei– tema „Alisa stebuklų šalyje“ su aprangos kodu.](#)
- [PowerPoint prezentacija – pasiūlymas gimtadieniui ar kitai šeimos šventei tema „Rokas nemirė“ su aprangos kodu.](#)
- [Power Point prezentacija – pasiūlymas Kalėdų šventei – tema „Kalėdos -80“ su 8-ojo dešimtmečio aprangos kodu.](#)

- [Vaizdo medžiaga DVD plokštelėje. Netradicinis kvietimas į šeimos šventę „fiashn_fiashn“ su aprangos kodu.](#)

2 MOKYMO ELEMENTAS. APEIGŲ IR ŠVENČIŲ APIPAVIDALINIMO TECHNOLOGIJOS

2.1 NUOTRAUKOS IŠ RENGINIŲ, INTERNETO SVETAINĖS: WWW.TODDEVENTS.COM; WWW.LAEVENTDESIGN.COM ; WWW.MYEVENTDESIGN.COM

Interneto svetainė – www.myeventdesign.com.

Tai užsienio kompanija, rengianti šventes ir jų apipavidalinimą.

7.pav.Svetainės logotipas

Interneto svetainė - www.toddevents.com

Tai amerikiečių švenčių organizatorių kompanija „TODD EVENTS“, rengianti šventes ir jų apipavidalinimus.

8.pav. Svetainės siūlomi švenčių apipavidalinimo pavyzdžiai

Interneto svetainė - www.laeventdesign.com.

Tai Amerikos Los Andželo švenčių organizavimo kompanijos ir jų apipavidalinimo svetainė.

9.pav. Kompanijos svetainės logotipas

LA EVENT DESIGN KOMPANIJOS SIŪLOMA APIPAVIDALINIMO IDĖJOS

10. pav.

11. pav.

Daugiau žiūrėti interneto svetainėje www.laeventdesign.com.

VESTUVIŲ DEKORO TENDENCIJOS 2013 METAIS

2013 metų vestuvės kvėpės mėtomis...

Mėtomis plačiąja prasme! Nuo švelnios mėtinės žalsvos spalvų paletės iki lengvų ar tamsesnių smaragdo tonų. Ši vasara bus ištis labai labai gaivi ir pasteliška... Jau laukiu nesulaukiu, kada pamatysiu šią spalvų gamą, įpintą į Lietuvišką kraštovaizdį. Spalva iš tiesų nuostabi, lengvai derinama su kitomis spalvomis: balta, rausva, raudona, persiko, švelniai ar ryškiai geltona... Mėtų žalsvos gali būti tiesiog vienas akcentas: jūsų bateliai, rankinė, papuošalai, kvietimai, pamergių suknelės ar dekoras. (19-21 pav.).

Štai keletą pavyzdžių.

Beržo bei jo kamieno motyvai (15-18 pav.).

Raižyti savo ir mylimojo inicialus beržo tošyje – amžina romantika. Ko gero, nemaža dalis romantikų svajingai nukreips akis į šoną prisiminusios savo vaikystės vasaras kaime... Beržo motyvai labai labai madingi 2013 metų vestuvėse. Tad nesidrovėdamos galite visą vasarą kaime romantiką gražinti: pasirinkite vestuvių temą arba tiesiog maloniai širdį kutenančias užuominas. Madingas natūralumas ir viskas, kas atitinka šūkį „atgal į gamtą“. Ultra madingiems miestiečiams beržo motyvais gali tapti balti ir juodi brūkšneliai ar kokia kita moderni beržo interpretacija. Kai peržiūri pavyzdžius ir kaip kūrybiškai motyvai gali būti naudojami, nelieta jokių klausimų, ar gražu. Gražu. Tik ar norėsite juos naudoti savose vestuvėse – kitas klausimas. Lygiai taip pat kaip ir mėtų žalia spalva, beržo motyvai gali būti lengvai panaudoti, priderinti praktiškai bet kur jūsų šventės metu: žieduose, kvietimuose, dekore, nuotraukose... Žemiau pateikiu kelis pavyzdžius, kurie, manau, sužavės ir jus, suteiks naujos inspiracijos ruošiantis savo dienei.

Lazeriu pjaustytos popierinės detalės

Šios vintažu dvelkiančios detalės atrodo kaip vitražas, suteikia lengvumo, gaivumo, skatina susidomėjimą. Tokių jau yra ir Lietuvoje, tad belieka išsirinkti labiausiai patinkančias sau. Tokios detalės gali puošti kvietimus, vardų korteles, viską, ką rašysite ant popieriaus.

Popierinės girliandos, dekoracijos (12-13 pav.)

Jos visada yra smagus ir geras dekoro sprendimas erdvei pagyvinti. Šiais metais dėl mados tendencijų reikia tikėtis, kad ir Lietuvos parduotuvėse jų bus įvairesnių, įmantresnių ir spalvingesnių.

Paukšteliai ir viskas, kas susiję su paukščiukais (14 pav.)

Nuo pačių paukščiukų iki jų užuominų: plunksnos, kiaušinėliai, lizdeliai, paukščiukų motyvai, kaip dviejų įsimylėjėlių simbolis, narveliai dekore.

12. pav.

13. pav.

14. pav.

15. pav.

16. pav.

17. pav.

18. pav.

19. pav.

20. pav.

21. pav.

22. pav.

23. pav.

24. pav.

25. pav. Fotografo Eigirdo Scinsko www.e-s.lt balionai dekore

Klysta manantys, kad balionai gali puošti tik vaikų gimtadienius. Patekę į kūrybingo žmogaus rankas balionai gali tapti išpūdinga vestuvių dekoracija, kuri anaipol neatrodys pigiai, nors ir kainuos palyginti nedaug. Taip pat balionai gali tapti puikia pramoga ar fotosesijos atributu.

Puošyba balionais

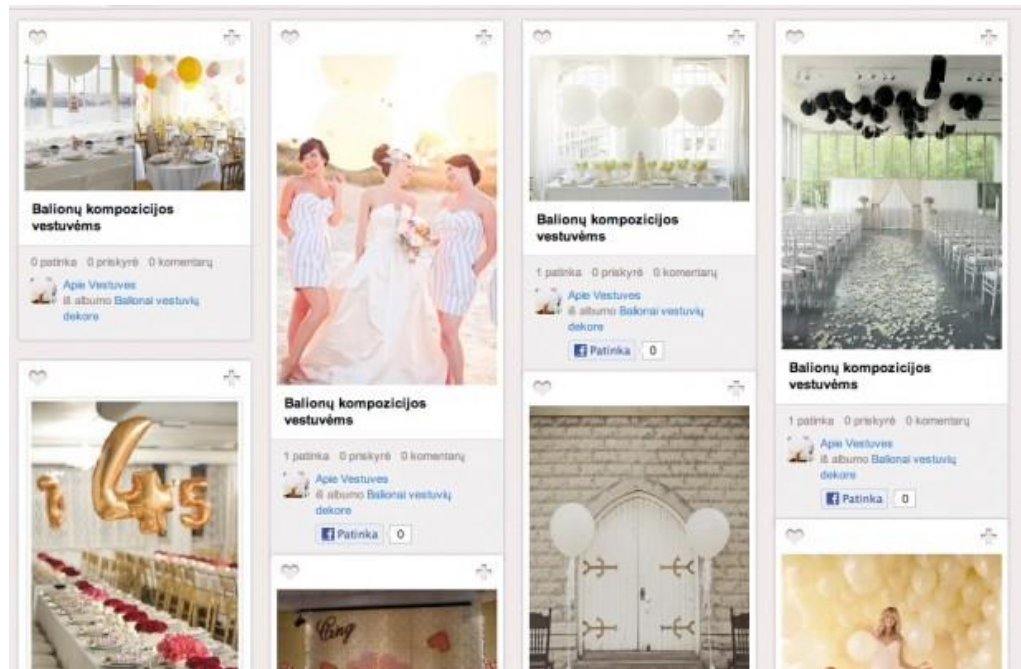
Nepatikėsite, kaip tinkamai spalviškai suderinti ir sukomponuoti balionai gali papuošti Jūsų šventės vietą. „Balioninės“ gėlės, arkos ir kitos kompozicijos yra puikus būdas puošti tiek restoraną, tiek pokylių salę, tiek kaimo turizmo sodybą. Lietuvoje yra keletas įmonių, užsiimančių dekoravimu balionais, bet jeigu sugalvosite patys puošti šventės vietą balionų kolonomis, Jums pravers trumputė vaizdinė pamokėlė (22-25 pav.).

Fotosesija su balionais

Vestuvinę fotosesiją pagyvena atributai, kurie nuotrauką padaro žaismingesnę, spalvingesnę. Šiam reikalui puikiai tiks balionai. Daugybė helio dujomis pripildytų balionų, spalvomis derančių prie bendro vestuvių kolorito, jaunavedžių rankose atrodo labai gražiai. Ypatingai dailiai atrodo didesni (iki 1 metro skersmens) balionai.

Balionų leidimas

Dar viena balionų panaudojimo galimybė – po ceremonijos arba sutinkant vidurnaktį kiekvienam svečiui su geriausiais linkėjimais paleisti helio balioną į dangų. Padangė atrodys įspūdingai. Leidžiant balionus naktį, prie jų galima pririšti degančią šaltąją ugnelę, taip danguje kurį laiką matysite daugybę žiburėlių – vaizdas užburiantis. Viskas atrodys dar įspūdingiau, jei visi svečiai balionus paleis vienu metu.

26. pav. Puošyba balionais

**3 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIS MAISTO IR GĖRIMŲ PATEIKIMAS ŠEIMOS
ŠVENTĖSE.**

3.1. NUOTRAUKOS IŠ RENGINIŲ

NETRADICINIS STALO DEKORAS IR MAISTO PATEIKIMAS

27. pav. Maisto pateikimas

28. pav. Šiuolaikiškas šventinis stalo dekoras

3.2 RENGINIŲ MENIU PAVYZDŽIAI

VAISIAI IR DARŽOVĖS STALUI PAPUOŠTI

29. pav.

30. pav.

Jei sudarydami vestuvių valgiaraštį esate apriboti restorano ar išvažiuojamųjų pobūvių organizatoriaus valgiaraščiu, sezoninius vaisius ir daržoves galite panaudoti šventiniam stalui dekoruoti (29 -30 pav.).

Tinka viskas, ką siūlo gamta: dailiai atrodys obuolių ar kriaušių kompozicijomis puoštas stalas, puošnumo suteiks ir vyšnios, braškių puokštelės, rudens vestuvių stalo nuotaiką padės sukurti rojaus obuoliukais, svarainiais nusagstytos šakos, įmantrios išvaizdos artiškai, auksaspalviai moliūgai ar šermukšnių uogos. Be to, vaisius, uogas galima panaudoti vietoj svečių kortelių. O nuotakos pro pirštus tikrai nepraleis detalės, kad valgomos stalo dekoracijos atspindėtų ir šventės nuotaiką ir koloritą (31 pav.).

31. pav.

MAŽI KĄSNELIAI

Vis dažniau prieš sėdant prie bendro stalo svečiai kviečiami išgerti taurelę aperityvo ir užkąsti vieno kąsnio užkandėlių. Nedideli, išvaizdūs užkandžiai — patogus būdas praalkusiems svečiams pavaišinti (32 pav.).

Tokios vaišės - tai puiki proga susipažinti artimiau, pasišnekučiuoti ir prisiminti šventės kaltininkus. Arba idealus būdas užimti svečius, kol jaunieji laiką leidžia dviese fotografo draugijoje. Jei užkandėlės — tik įžanga prieš sėdant prie vaišių stalo, pasirūpinkite, kad jos nebūtų labai sočios. Ir neapsiribokite tik standartiniais ir jau matytais užkandžiais. Karštą vasarą atgaivins šalta sriuba, patiekta mažose taurelėse, miniatiūriniai užkandžiai ant pagaliukų, vieno kąsnio blynėliai, paskaninti kreminiu sūriu, ikrais ir kt.

VIENO KĄSNIO SUMUŠTINIAI CANAPE

Patiekalų pavadinimas	Mato vnt.
Kąsnelis su sūrio kremu ir saliamiu	1 vnt
Kąsnelis su sūrio kremu	1 vnt
Kąsnelis su pelėšiniu sūriu ir graikiškais riešutais	1 vnt
Kąsnelis su silkės kremu	1 vnt
Kąsnelis su avokado kremu ir krevetėmis	1 vnt
Kąsnelis su ančiuviais ir putpelės kiaušiniu	1 vnt
Kąsnelis su ančiuviais ir avokado kremu	1 vnt
Kąsnelis su silke ir žalumynais	1 vnt
Krepšelis su pikantiškais salotomis	1 vnt
Krepšelis su tuno kremu	1 vnt
Krepšelis su kumpio salotomis	1 vnt
Krepšelis su rūkytos vištienos salotomis	1 vnt
Krepšelis su vištienos salotomis	1 vnt
Krepšelis su krevetėmis	1 vnt
Traškios tešlos šulinėlis su kepenėlių paštetu	1 vnt
Sumuštinukas su kumpiu ir mini pomidorukais	1 vnt
Kąsnelis su vytintu kumpiu	1 vnt
Vytintas kumpis su imbieru, migdolų drožlėmis ir džiovinta slyva	1 vnt
Sumuštinukas su lašiša	1 vnt
Sumuštinukas su lašišos užtepu	1 vnt
Lašišos suktinukas, įdarytas varškės kremu	1 vnt
Kąsnelis su lašiša	1 vnt
Vytinto kumpio iešmelis su datule ir braške	1 vnt
Kąsnelis su vištiena	1 vnt
Sūrio vėrinukai su vynuoge	1 vnt
Valovanai su ikrais	1 vnt
Suktinukas su lašiša ir žalumynais	1 vnt
Sluoksniuotos tešlos suktinukas su šonine	1 vnt
Sluoksniuotos tešlos suktinukas su lašiša	1 vnt
Traškiosios tešlos šulinėlis su tunais	1 vnt
Pyragėliai	1 vnt
Trikampis sumuštinis su rūkyta lašiša	1 vnt
Trikampis sumuštinis su kiaušienos kumpeliu	1 vnt

www.myls.lt

32. pav.

Meniu 2012

Žurnalo „Vestuvės“ Pavasaris kopija

33. pav. Saldūs maži pyragaičiai – alternatyva tortams

VALGOMOS DOVANĖLĖS SVEČIAMS

Elegantiškos, jaukios padėkos smulkmenos svečiams - dar viena ryški tendencija, vis dažniau randanti vietą ir lietuvių šventėse. Kuklios valgomos dovanėlės — padėkos ženklas -įpakuotos tinkamai, atrodys ne prasčiau nei kiti atminimo suvenyrai. Be to, skanūs ir greitai suvalgomi skanėstai nekels rūpesčių svečiams, kaip parsivežti namo ar kur padėti, kad neužimtų papildomos vietos.

Tokias valgomas dovanas nesunku pagaminti ir patiems: tebūnie tai jūsų mėgstamiausia braškių uogienė, apelsinų žiedais kvepianti arbata, jūdviejų mėgstamas šokoladas su jūros druska ar namie pačių pagaminti avižinių dribsnių javainiai. Tikime, kad sugalvoti, ką mėgstate labiausiai, nebus sudėtinga (34 pav.).

34. pav.

Be to, kad dovanėlės svečiams gali būti *praktiškos* (kvapnūs džiovintų augalų maišeliai, padėkliukai kavos/arbato puodeliui, pagalvėlės, magnetukai, kamščiatraukiai, nuotraukų rėmeliai), *teminės* (širdžių, metų laiko — klevo lapo formos muiliukai ar formelė sausainiams, drugeliai, sezoniniai vaisiai), jos gali būti ir *valgomos*: medaus ar uogienės stiklainėliai, saldainiai ant pagaliuko ar miniatiūrinės dėžutės su įvairiais gardėisiais. Vestuvės — puiki proga apdovanoti tuos, kurie Jums labai svarbūs, su meile ruoštomis dovanėlėmis. Žinoma, širdelių ar meduolių galima nusipirkti ir parduotuvėje, bet, sutikite, rankų darbo sausainėliai miniatiūrinėje dėžutėje — kur kas

geriau. Pasirūpinkite dėžutėmis sausainėliams, jas galite iškloti sviestinio popieriaus atraižėlėmis, kad nepersigertų riebalai. O dėžutes galima perriškite jaukiomis medžiaginėmis juostelėmis ar natūralia rafija!

Vaikų švenčių stalo naujovės

Kuris gi vaikystėje negriaužė pieštukų, o ypač šerdelių?.. Augant šis įprotis išnyko, tačiau galėtų vėl atsirasti, jei jums pasiūlytų valgomų pieštukų.

Kuris gi vaikystėje negriaužė pieštukų, o ypač šerdelių?.. Augant šis įprotis išnyko, tačiau galėtų vėl atsirasti, jei jums pasiūlytų valgomų pieštukų. Ne tik mažieji, bet ir jų tėveliai susigundytų paragauti gardaus japonų išradimo – šokoladinių pieštukų.

Rinkinyje – skirtingų spalvų (nuo šviesaus iki tamsaus atspalvio) bei skirtingo kakavos kiekio pieštukai. Taip pat yra drožtukas, kuriuo puikiai galima naudotis kaip tikru! Dar niekad pieštuko drožlės nebuvo valgomos. Naujojo produkto drožlėmis galėsite papuošti desertus.

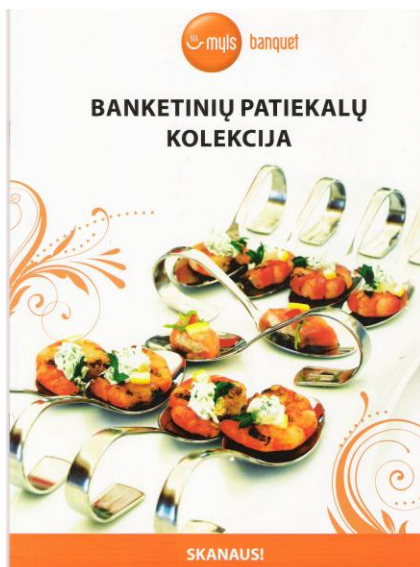
Saldžioji kolekcija sukurta pagal T. Chinorobu idėją. Jis pirmasis šį projektą aptarė su užsienio konditeriais Mont St. Claire bei Le Chocolat de H. Suvienijus saldžias idėjas ir visiems drauge bendradarbiaujant naujasis produktas išvydo dienos šviesą.

Šokoladinių pieštukų rinkinys – originali dovana. Tokio gardaus produkto tikrai dar neturi nei patyręs virtuvės šefas, nei namų šeimininkė. Ši saldi staigmena nustebins ir pradžiugins (35 pav.).

35. pav.

SIŪLOMAS MENIU ĮVAIRIOMS ŠEIMOS ŠVENTĖMS

ŠALTIEJI MĖSOS PATIEKALAI	
<i>Patiekalų paruošimo</i>	<i>Medžiaga</i>
Kalakutis, įdarytas rūkyta lašiša	1 kg
Parfeliu su barškykų įdaru	6 kg
Jautienos šlapenos karpacis	1 kg
Keptos šventinės kalakutis	1 kg
Įdarytos vištos su džiovintais vaisiais	1 kg
Višta, įdaryta omletu	1 kg
Įdarytos vištos su pitačijomis	1 kg
Įdarytos vištos su pievagrybiais	1 kg
Kalakutienos tortas	1 kg
Kalakutienos tortukai	100 g
Kepti vištenos patiekalai su česnakiniu padažu	600/100 g
Vištenos vyniotinis su omletu ir spinatais	1 kg
Vištenos vyniotinis, įdarytas ananasais	1 kg
Vištenos vyniotinis, įdarytas šveikomis	1 kg
Sprandinė, įdaryta šveikomis	1 kg
Sprandinė, įdaryta grietine	1 kg
Kiaulienos nugarinė, įdaryta šveikomis	1 kg
Kiaulienos vyniotinis, įdarytas bešonu	1 kg
Kiaulienos vyniotinis, įdarytas vištena ir omletu	1 kg
Kiaulienos nugarinė vyniotinis, įdarytas pievagrybiais	120/200 g
Kiaulienos ar jautienos kebabas užpildytas	120/200 g
Jautienos kebabas užpildytas	120 g
Jautienos kebabas su krienų padažu	120 g
Įdarytos mėsos asorti	1 kg
Vištenos vyniotinis su mėsos patiekalo sūrio įdaru ir įvairių padažų	120/300 g
UŽKANDŽIAI	
<i>Patiekalų paruošimo</i>	<i>Medžiaga</i>
„Mozarella“ sūrio ir pomidorų	100 g
Pomidorų, ošėnų sūrio ir alyvuogių	120 g
Daržovių rinkinys	120 g
Kepnių daržovių asorti (svogūnai, pievagrybiai, paprika)	20/20/20 g
Daržovių įdarytas pomidoras	80 g
Sūrio rinkinys su alyvuogėmis	100/200 g

36. pav. Žurnalo „Banketinių patiekalų kolekcija“ kopija

3.3 PASKAITOS KONSPEKTAS

37. pav.

NETRADICINIS MAISTAS RENGINIUOSE IR JO PATIEKIMO BŪDAI

Kulinarija, kaip priemonė patraukti ar palenkti žmones, siekiant įvairių tikslų (užkariauti simpatijas, sukurti tiesioginį ar netiesioginį įvaizdį, parduoti) yra viena patraukliausių ir paprasčiausių šiuolaikinio poveikio priemonių.

Be abejo maistas ir ypač išskirtiniai receptai - neatsiejama restoranų ir kavinių komunikacijos priemonė. Ypatingai ryškiai tai atsispindi nacionalinių virtuvių restoranuose, kur maistui tenka svarbus vaidmuo – pristatyti šalį, o tiksliau - kultūrą. Panašiai kulinarinė komunikacija vyksta ir renginiuose, tarptautinėse parodose, gastronominio turizmo šakoje. Taigi per kulinariją gali būti pristatomi įvairūs dalykai: šalis ir jos tradicijos, prekinis ženklas, konkretus asmuo (nebūtinai susijęs su maistu), kultūra.

Maistas į pagalbą bendraujant vakarėlio metu

Dažniausiai maisto pasirinkimas, gaminimas ir pateikimas priklauso nuo to, kokiai kompanijai rengiamas vakarėlis. Bet koku atveju teisingai „apžaiestas“ maistas gali pasitarnauti išsikeltiems tikslams. Norint vakaro metu supažindinti publiką – pasitelkiamas furšetinio stalo principas. Jei norite efekto – tam visada tiks ugnis. Neturint galimybės maistą ruošti naudojant gyvą ugnį – galite išbandyti flambiravimą (alkoholinių gėrimų deginimas užpylus ant maisto). Norintiems jaukaus, neįpareigojančio pasisėdėjimo, vertėtų rinktis maistą, kurį galima ruošti kartu: fondui, sushi, įvairūs suktinukai (su lavašu, daržovėmis ir pan.), netgi cepelinus galite ruošti su visa kompanija, kur kiekvienas galėtų pasigaminti norimą įdarą. Ruošdami maistą kartu, o ne pakviesdami prie nukrauto stalo, laimėsite kelis kartus: nereikės sukti galvos dėl svečių užėmimo ir vakaro programos, ir jei kažkas bus nepatenkintas maistu galės kaltinti tik pats save.

NETRADICINIS MAISTO IR GĖRIMŲ PATEIKIMAS ŠVENTĖSE.

Įmonės atveža išsirinktą maistą į gamtą, šventės vietą. Jos pateikia ne tik maistą, bet ir įrankius, stalus, juos serviruoja, taip kaip, patinka klientui (37 pav.).

DESERTŲ STALAS VESTUVĖMS

38. pav.

1. Pamąstant apie stalo dekorą. Tai padaryk tik pradėjusi desertų stalo „projektą“. Nuo to priklausys, kokių spalvų bei formų desertus norėsi klientas užsakyti bei kokią temą, spalvas pasirinks.

2. Užsakinėjama iš skirtingų vietų, kad įtiktume kiekvieno skoniui. Įvairiausių rūšių keksiukai, rankų darbo triufeliai, šokolado šedevrai, vestuvinis tortas, įvairiaspalviai macaroon'ai bei zefyrai, ledinukai vaikams... viskas, kas skanu ir gražu! Jei šventė vyksta restorane, gal jie gali pasirūpinti desertų įvairove...

3. Vakariinės vietoje paskirti atskirą stalą, kuris ir taps desertų oaze. Susiplanuoti, kad stalas būtų matomoje vietoje, nes jis bus labai dailus ir tikrai papuoš aplinką.

4. Maloniausia dalis – kurti! Sugalvoti, kokia staltiesė tiktų, kaip išdėstysi desertus, kad visi matytųsi, kaip ir ant ko viską patieksi... (38 pav.)

Štai keletas mažų, praversiančių patarimų desertų stalo dekorui:

Pasirinkti vieną ar dvi spalvas, kurias naudos.

Kad turėti norimos spalvos staltiesę, nebūtina turėti staltiesę! Tiesiog išsirinkti audinį audinių parduotuvėje, išlyginti ir dailiai užtiesti, užlenkiant galus po stalą. Štai ir spalvinga staltiesė!

Gėrybių patiekimui patariama naudoti skirtingų aukščių padėklus. Jei viskas ant stalo bus viename lygmenyje neatrodys gražiai ir nesimatys toliau esančių desertų.

Padėklų vietoje naudoti viską, kas papuola po ranka ir tinka prie vestuvių temos ir dekorų: senus ir naujus paveikslų rėmelius, spalvotas popierines dovanų dėžutes, puodelius, vazas ir viską, į ką gali dailiai sukrauti skanėstus.

Kad svečiai žinotų, kokius saldumynus jiems išrinkote, gali prie kiekvieno parašyti kas tai. Tokie užrašai pasitarnaus kaip dekoro elementai, o po šventės nerasi prakastų ir paliktų skanėstų, nes svečiai galės išsirinkti tai, ką mėgsta labiausiai.

5. Patartina neperkrauti. Kuo mažiau, tuo labiau vertinami... ,o verčiau išryškinti kiekvieną gabaliuką! Kiekvienas keksiukas nori būti karalius! (39 pav.)

39. pav.

40. pav. Keletas desertų stalių.

**4 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS
APEIGOSE IR ŠVENTĖSE.**

4.1 NUOTRAUKOS IŠ RENGINIŲ

NETRADICINIS TRANSPORTAS

41. pav. Karietos vestuvėse

42. pav. Motociklas vestuvėse

43. pav. Oro balionai vestuvėse

Vestuvės laive (44-46 pav.)

44. pav.

45. pav.

46. pav.

Vaizdo medžiagą apie netradicinį transportą galima peržiūrėti DVD plokštelėje (arba internete):

1. [Netradicinis šventinis autobusas](http://www.youtube.com/watch?v=s5xLxR6A3D8) (<http://www.youtube.com/watch?v=s5xLxR6A3D8>).
2. [„Party Bus“-1](http://www.youtube.com/watch?v=N7JTUAJoQ_o&NR=1&feature=endscreen)
(http://www.youtube.com/watch?v=N7JTUAJoQ_o&NR=1&feature=endscreen).
3. [„Party Bus“-2](http://www.youtube.com/watch?v=rdAYrDeuDmQ&feature=related) (<http://www.youtube.com/watch?v=rdAYrDeuDmQ&feature=related>).
4. [„Vestuvės laive“](http://www.youtube.com/watch?v=I_DNFjFVrBc) (http://www.youtube.com/watch?v=I_DNFjFVrBc).

**4.2. INTERNETO SVETAINĖS www.sveskime.lt; www.mariulaivai.lt; www.rent-auto.lt;
www.aerobatic.lt**

Interneto svetainės www.sveskime.lt ;

Interneto svetainės www.mariulaivai.lt ;

Interneto svetainės www.rent-auto.lt;

Interneto svetainės www.aerobatic.lt.

VISŲ PUSLAPIŲ KOPIJOS

5 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINĖS ŠEIMOS ŠVENTĖS IR JŲ TEMOS.

**5.1. NUOTRAUKOS IŠ RENGINIŲ, VAIZDO MEDŽIAGA, ŠVENČIŲ SCENARIJAI,
INTERNETINIAI PUSLAPIAI: WWW.WORLWDWEDDINGTRADITIONS.COM**

NUOTRAUKOS IŠ RENGINIŲ

Nuotraukos iš bernvakario (47-48 pav.).

47. pav.

48. pav

Gotų rusiškos netradicinės vestuvės (49-50 pav.).

49. pav.

50. pav.

51. pav. Santuoka gamtoje

52. pav. Netradicinės vestuvės

53. pav. Pagoniškos vestuvės

VESTUVĖS JACHTOJE

Pagal senas jūrines tradicijas, kapitonas turi teisę sutuokti. Išrašas iš laivo žurnalo apie jungtuves po burėmis – netradicinė, reta ir įdomi dovana jaunavedžiams. Balta jaunosios suknelė, baltos burės ir balta jachta yra gražus, įsimintinas ir nepakartojamas reginys, kurį taip mėgsta fotografai ir vaizdo operatoriai. Garantuojama puikūs vaizdai ir jauki aplinka naujose jachtose įsimintinai vestuvių foto sesijai ir vestuviniam filmui. Jachtos denis gal ir ne vestuvių puotos užstalė, visa gausi svita čia netilps, bet kaip tik čia galima pailsėti nuo šventinio šurmulio ar įtampas arba kaip tik pasiruošti, sukaupti jėgų, ir, žinoma, geros nuotaikos, vienai svarbiausių gyvenimo švenčių.

54. pav. Vestuvės jachtoje

55. pav. Vestuvės Tenerifėje

S 16.3 modulio 1 mokymo elemento, 1.1. skyriuje aprašytos „Vestuvės Prancūzijoje“.

S 16.2 modulio 1 elemento 1.1. skyriuje aprašytos „Vestuvių idėjos“.

Vaizdo medžiagą apie netradicinį transportą galima peržiūrėti DVD plokštelėje (arba internete):

1. Netradicinis šventinis autobusas (<http://www.youtube.com/watch?v=s5xLxR6A3D8>).
2. „Party Bus“-1
(http://www.youtube.com/watch?v=N7JTUAJoQ_o&NR=1&feature=endscreen).
3. „Party Bus“-2 (<http://www.youtube.com/watch?v=rdAYrDeuDmQ&feature=related>).
4. „Vestuvės laive“ (http://www.youtube.com/watch?v=I_DNFjFVrBc).

ŠVENČIŲ SCENARIJAI

SCENARIJUS SKIRTAS ŠEIMOS ŠVENTĖMS - JUBILIEJUI, GIMTADIENIUI

„FOTO MEDŽIOKLĖ“

Punktai ir užduotys:

Šiandien kimba: asistentas sėdi valtyje ežere, turi meškerę su pritvirtinu vieliniu kabliu. Ežere tam tikroje zonoje šalia valtės plaukioja žaislinės žuvys, kurioms pritvirtintos vielutės-kilputės. Vienas deleguotas komandos narys turi po vieną žuvį iš ežero ištraukti, kažkuris kolega fotografuoja procesą su smartphon'u (gali fotografuoti ir daugiau narių ir vėliau atrinkti savo nuožiūra geriausius kadrus). Nuotraukos užduotį pasako asistentas: nuotrauka turi atspindėti pergalės nuotaiką – džiaugsmą, kurį galėtume pavadinti „Šiandien kimba!“.

Victoria's secret fashion show: viename iš punktų asistentas laukia su pakabintais keistais, bet ryškiais, įspūdingais drabužiais ir aksesuarais. Komandoje esančios moterys (nors gali ir vyrai tą daryt, jei tik norės), turi pasipuošti ir padaryti foto sesiją laisva forma, bet kuri atspindėtų pavadinimą „Victoria's secret: šiam sezonui siūlome“).

Šeštadienio filmas: punkte paruoštas rekvizitas, kurį naudojant reikia nufotografuoti kino afišą – plakatą. Juokinga bus tai, kad filmas visiems nurodomas tas pats, rekvizitai tie patys, o kiekvienos komandos afiša atrodys visai skirtingai ☺.

Girių takais: punkte kiekvienas dalyvis turi šauti 3 kartus į sustatytą skardinių bokštą. Šaudoma iš šautuvo. Vienas iš narių fotografuoja procesą, o vėliau visa komandą, kuri sustojus pozuoja su medžiotojų kepurėmis. Nuotrauka turi atspindėti medžioklinį laidos turinį.

Namų daktaras: punkte komanda randa „daktarą“, kuris pasako užduotį (gali žaismingai suvaidinti, kad paklauso širdies plakimą – duosim prietaisą, ir duoda tabletes (saldainius), iš jų reikia sudėlioti paveiksliuką, kuris pridedamas kiekvienai komandai skirtingas. Nuotrauka daroma sudėlioto paveikslo, reikia kuo meniškiau nuotrauką padaryti.

Gyvenimo būdas: šiam punkte užduotis – padaryti nuotrauką, atspindinčią laidos koncepciją. Iš duotų rekvizitų reikia padaryti nuotrauką, kurios tema – Mūsų (arba mano) gyvenimo būdas. Nuotraukoje gali pozuoti keli žmonės arba vienas. Rekvizitas įvairus: tiek sveiko gyvenimo būdo rekvizitai, tiek nesveiko, visa tai, kas gali atspindėti išskirtinį asmenybės gyvenimo būdą. Nebūtinai naudoti visą rekvizitą – galima ir iš kelių objektų padaryti nuotrauką.

Super LT: punkte kuo greičiau reikia sudėlioti puzzle su kurios nors įžymybės veidu ir tada ta atvaizdą nufotografuoti. Asistentas nuima laiką, kuri komanda greičiausiai sudėlios, pelnys papildomą tašką.

Negaliu tylėti: užduotis – šį pavadinimą vizualizuoti nuotraukoje, t.y., ji gali atspindėti laidos formatą (pvz., naudojant lipnią juostą užklijuotą burną ir įspūdį, kad kažkas draudžia kalbėti) arba tiesiog pati iš savęs būti triukšminga: suteikiamos priemonės - mikrofonas, megafonas, dūdos, puodai su samčiais, kt. objektai, sukeliantys triukšmą.

Sportas: šis punktas įrengtas vietoje esančioje krepšinio aikštelėje, kur asistentas pasiruošęs laukia komandos prie baudų metimo linijos, iš čia visi nariai iš eilės meta po 3 metus iš skirtingų zonų, kiekvienas pataikytas pelno tašką. Galiausiai komanda turi padaryto foto, kurios pavadinimas „Kablys“.

Galima punktas – **RINKIMAI:** čia užduotis labai paprasta: komanda turi sukurti rinkiminės agitacijos nuotrauką, naudojant duotą rekvizitą.

18.00 – grįžtama į renginio vietą. Laukiama duomenų iš asistentų, kiek taškų surinko kiekviena komanda pildydama užduotis. Galutiniai rezultatai paaiškės tik vakaro pabaigoje, kai bus suvesti balai už nuotraukas.

Komandos priduoja savo smartphone'ą į techninį pulką, kur personalas sukelia nuotraukas į kompiuterinę laikmeną.

Kol sumuojami rezultatai ir keliami duomenis, laisvas laikas pasiruošti vakarui, pailsėti ir kt.

19.00 – vakarienė.

19.45 – vedėjas pristato pagrindinę vertinimo dalį – nuotraukų šou. Ekrane paeiliui rodomos nuotraukos (iš eilės kiekvienos komandos iš kiekvieno punkto).

20.30 – balsavimas pradedamas. Balsavimo principas labai objektyvus: jokių „slaptų“ komisijų, balsuojame patys, BET: kaip Eurovizijoje, t.y., gali balsuoti už bet kurią komandą, išskyrus savo. Visi komandų nariai gauna lapelius su savo komandos numeriu. Prasidėjus balsavimui į indus, pažymėtus atskirais numeriais – pagal komandų numeraciją, kiekvienas dalyvis gali mesti savo popieriuką. Negalima mesti savo numerio į savo komandos vazą – tokiu atveju balsas anuliuojamas.

20.40 - balsavimas baigtas.

Kol sumuojami rezultatai, groja DJ.

21.10 – skelbiami rezultatai ir teikiami skanūs apdovanojimai, atspindintys šūkį „Kitokia televizija“.

21.20 – toliau šokių tęsia grupė arba DJ'us, iki 02.00 val.

Sekmadienį: nuo 9 val. pusryčiai ir išvykimas.

Daugiau scenarijų pateikta DVD plokštelėje:

- [„PowerPoint“ prezentacija – pasiūlymas Kalėdiniam renginiui su tema „NiaMada NiaFormatas NiaLygis“ ir aprangos kodu.](#)
- [„PowerPoint“ prezentacija – pasiūlymas Naujųjų 2012 m. sutikimo šventei – tema „Alisa stebuklų šalyje“ su aprangos kodu.](#)
- [„PowerPoint“ prezentacija – pasiūlymas gimtadieniui ar kitai šeimos šventei tema „Rokas nemirė“ su aprangos kodu](#)
- [„PowerPoint prezentacija“ – pasiūlymas Kalėdų šventei – tema „Kalėdos -80“ su 8-ojo dešimtmečio aprangos kodu.](#)

Internetinis puslapis www.worldweddingtraditions.com

56. pav. Svetainės <http://www.worldweddingtraditions.com/> langas

5.2 ŽURNALAS „VESTUVĖS 2012 PAVASARIS“

Paveiksluose 56 ir 57 parodyti puslapiai iš žurnalo „Vestuvės 2012 pavasaris“.

57. pav. Mergvakario tema „BURLESKA“

58. pav. Vestuvių tema „Aštriųjų pipiriukų vestuvės“

6 MOKYMO ELEMENTAS. NETRADICINIŲ ŽAIDIMŲ, PRAMOGŲ IR ATRAKCIJŲ TAIKYMAS ŠEIMOS ŠVENTĖSE

6.1. ŠVENČIŲ, VESTUVIŲ, **KRIKŠTYNŲ**, JUBILIEJŲ SCENARIJAI, APRAŠAI

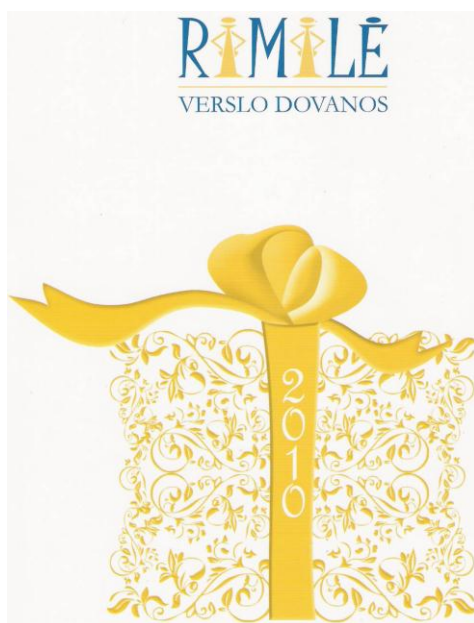
Šeimos šventės (gimtadienio ar jubiliejaus) scenarijų „foto medžioklė“ su atrakcijomis aprašytas S 16 3 modulio 5 mokymo elemento 5. skyriuje.

Vestuvių netradicinius žaidimų ir atrakcijų vaizdo medžiagą galite peržiūrėti [DVD](http://www.youtube.com/watch?v=vkNMAT-8p8g) arba nuspaudus nuorodą <http://www.youtube.com/watch?v=vkNMAT-8p8g>.

7 MOKYMO ELEMENTAS. PADĖKŲ IR DOVANŲ ĮTEIKIMO SVEČIAMS ŠEIMOS ŠVENTĖSE TECHNOLOGIJOS

7.1 DOVANŲ KATALOGŲ KOPIJOS: „MAMA REKLAMA 2012“, „RIMILĖ“, „STAMPLINE“, „REPRESENT“

Katalogų kopijose: „Mama reklama 2012“, „Rimilė“, „Stampline“, „Represent“ galima išsirinkti ir pritaikyti dovanėles svečiams. Įvairūs rėmeliai su krikštavaikio nuotraukomis, medžiaginiai krepšeliai su jubilato ar jaunavedžių vardais, vaistažolės ar kitokie įpakuoti žolynai bei įvairios žvakės ar smilkalai visada maloniai nuteiks svečius.

59. pav. Dovanų katalogo „RIMILĖ“ titulinis lapas

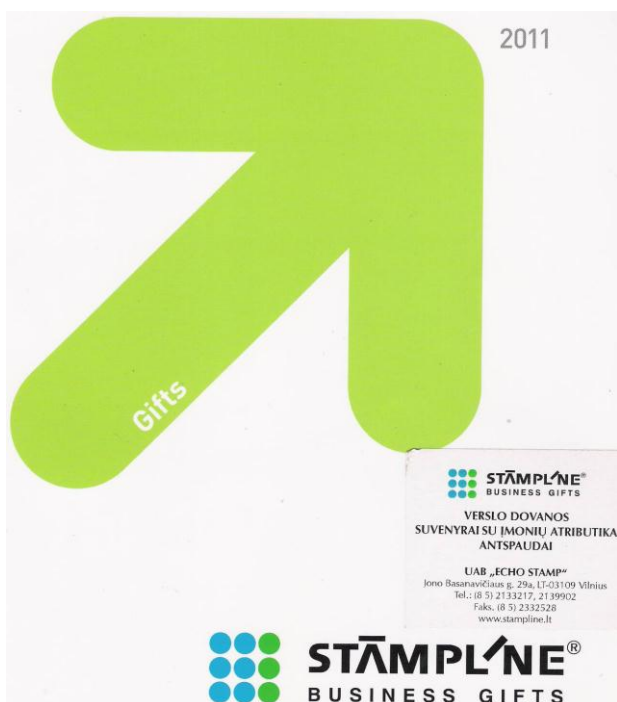
60. pav. Dovanų katalogo „RIMILĖ“ puslapis

61. pav. Dovanų katalogo „Mama reklama 2012“
titulinis lapas

62. pav. Dovanų katalogo „Mama reklama 2012“
puslapis

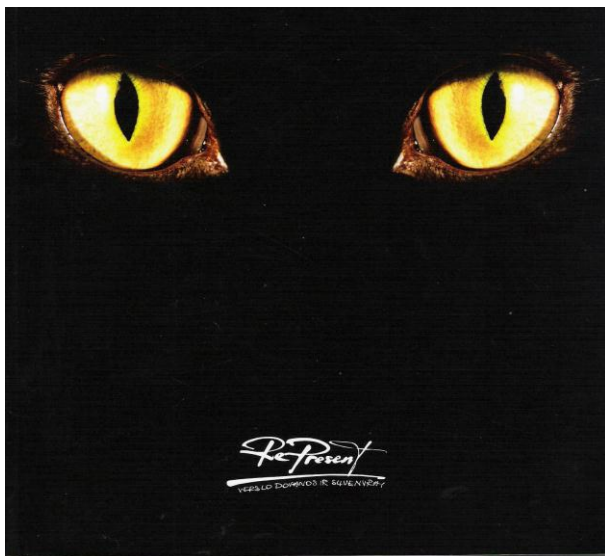

63. pav. Dovanų katalogo „Stampline“ titulinis lapas

64. pav. Dovanų katalogo „Stampline“ puslapis

DOVANŲ KATALOGO „REPRESENT“ KOPIJA

65. pav. Dovanų katalogo „Represent“ titulinis lapas

66. pav. Dovanų katalogo „Represent“ puslapis

7.2 PADĖKŲ PAVYZDŽIAI, TEKSTO PAVYZDŽIAI

DOVANĖS – PADĖKOS SVEČIAMS

Kas kam dovanoja

Įprasta, kad vestuvių svečiai dovanas teikia jaunavedžiams, jaunieji — tėvams, o tėvai surengia ar padeda surengti pokylį... Tiesa, iki šiol mažesniuose Lietuvos miesteliuose ir kaimuose kaimynai užtveria kelius ir laukia gardžios išpirkos: vaikams mėtomų saldinių, suaugusiesiems kitokių gardumynų...

Vis dažniau išgirstame apie naujas žvijas tradicijas — jaunavedžių dėmesio ir dėkingumo dovanėles susirinkusiems į vestuves...

Svetur

Kituose kraštuose ši tradicija gyvuoja jau seniai. Tarkim, Rusijoje nuo seno svečiai išlydimi įteikiant jiems į skarutę suvyniotų saldžių lauktuvių. Graikijoje jaunieji visiems dovanoja migdolų

maišelių. Kituose Europos šalyse įteikiama ne tik simbolinių saldumynų maišelių, bet ir kitokių dovanėlių.

Pasikliaukite fantazija

Jūsų išradingumas, finansinės galimybės ir šeimos tradicijos padiktuos, kokią malonią staigmeną surengsite savo svečiams. Tai gali būti saldžios dovanėlės — mažutės spalvotos dėželės su rankų darbo šokoladiniais saldainiais ar imbiero cukruje gabalėliais viduje, originalūs rytietiški atvirukai, kuriuose surašytos išminties kupinos gyvenimo tiesos ar padėkos žodžiai, net miniatiūriniai žydinčių gėlių ar vieno gėlės žiedo vazonėliai, kvapnios uždengiamos žvakutės ar turto simbolis — dubenėlis ryžiams... Maži linksmi minkšti žaisliukai — irgi puiki jaunųjų dovana svečiams, kaip ir puodeliai su nuotakos bei jaunikio atvaizdais. Svarbiausia nuspręsti ką dovanoti, o paskui svarbu dailiai įvynioti ir nuoširdžiai įteikti (67 pav.).

Keli naudingi patarimai

Vienos poros dovanoja svečiams dovanėles, kitos — ne. Tai jūsų pasirinkimas. Net jei nuspręsite dovanoti — nepersistenkite. Dovanėlė turėtų būti simbolinė, daili, miela ir nebrangi. Kitaip svečius galite priversti jaustis nejaukiai.

Kaip ir kada dovanoti dovanas, galite nuspręsti ir patys suderinę tai su vestuvių planuotoja. O jei jos nesamdėte, tereikia apsvarstyti tinkamiausią būdą ir laiką patiems. Šventės pabaigoje visi būna pernelyg atsipalaidavę ir pavargę, kad deramai įvertintų jūsų parodytą dėmesio ženklą. O ir išskirtinio dėmesio simbolinėms dovanėlėms irgi nereikia, tad patogiausia jas padėti ant stalo šventės pradžioje, tarkim, ant kiekvieno svečio lėkštės arba prie stalo kortelės, kurioje nurodytas vardas, arba tiesiog ant sėdimos vietos.

Nepamirškite ranka užrašyti kelių nuoširdžių paprastų dėkingumo žodžių, pvz.:

„Ačiū, kad šiandien esate/švenčiate su mumis. Su meile, Laura ir Marius.“

Daugiau žiūrėti <http://www.vestuves.lt/vestuviu-planavimas/vestuviu-idejos/dovaneles-padeka-sveciams/>

DOVANĖLIŲ PAVYZDŽIAI

67. pav.

DOVANŲ SVEČIAMS PAVYZDŽIAI

68. pav. Dirbtiniai pinigai su jaunųjų nuotraukomis

69. pav. Medaus ar uogienės stiklainiukai

70. pav. Jaunavedžių nuoširdi saldi padėka su tekstu

71. pav. Dovanėlės svečiams prie kortelių

72. pav. Dovanėlė nusipelnusiems svečiams.

73. pav. Padėka svečiams krikštynose

8 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

8.1 UŽDUOTIES VARIANTŲ APRAŠYMAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Pademonstruoti gebėjimus, suformuoti netradicinio renginio detalų pasiūlymą „PowerPoint“ programa:

1. Konkrečiai šeimos šventei sugalvoti temą.
2. Parinkti ir pritaikyti netradicinį kvietimą į šventę su aprangos kodu .
3. Parinkti ir pritaikyti apipavidalinimą (dekoras – patalpos, stalo).
4. Parinkti netradicinį meniu.
5. Parinkti netradicinį transportą.
6. Sugalvoti ir pritaikyti netradicinius žaidimus ar atrakcijas.

Vertinimo kriterijai

Vertinama įskaityta jei:

- Užduotis atlikta per jai skirtą laiką.
- Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
- Užduotis atlikta pagal pateiktą savarankiškos užduoties aprašymą.
- Užduotis atlikta savarankiškai.

**APEIGŲ IR ŠVENČIŲ ORGANIZAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ
TOBULINIMO PROGRAMOS MOKYMO MEDŽIAGOS RENGIMUI NAUDOTA
LITERATŪRA**

1. <http://www.lrt.lt/apie-lrt/LRT>
2. <http://www.lrt.lt/apie-lrt/lrt-taryba>
3. <http://www.lrt.lt/apie-lrt/lrt-taryba/dokumentai>
4. <http://www.apievestuves.lt/s/653-Ekologiskos-zalios-vestuves-Kaune>
5. <http://www.apievestuves.lt>
6. <http://www.apievestuves.lt/s/649-Vestuviu-idejos:-vestuves-darzineje>
<http://www.apievestuves.lt/z/vestuviu-idejos>
7. <http://www.salonasmargo.lt/naujienos-apie-vestuvines-sukneles/61-vestuviniu-sukneliu-mados-2012>
8. <http://www.salonasmargo.lt/nuomojamos-vestuvines-sukneles/2013-metu-nauja-kolekcija>
9. <http://www.anonsas.lt/portal/categories/34/3/0/3/article/33507/2013-metu-vestuviniu-sukneliu-mados-tendencijos>
10. <http://www.vegaturas.lt/s-6-vestuvs-usienyje.aspx>
11. <http://www.zurnalai.lt/zurnalai/vestuves.lt>
12. <http://www.vestuves.lt/ivairenybes/tikros-istorijos/netradicines-vestuves-netradiciska-bet-grazu/>
13. <http://az.atn.lt/straipsnis/75810/Isvaziuojamosios-vestuviu-ceremonijos-%E2%80%93-didziule-laime-buti-kitokiems>
14. http://www.alfa.lt/straipsnis/11372659/Isvaziuojamosios-vestuviu-ceremonijos..didziule.lai-me-buti.kitokiems=2011-05-18_10-20/
15. <http://www.hemus.lt/index.php/lit/PREKIU-KATALOGAS/PRO-AUDIO/Mikrofonai>
16. <http://www.hemus.lt/index.php/lit/PREKIU-KATALOGAS/PRO-AUDIO/Mikseriniai-pultai>
17. <http://www.pro.ogmios.lt/main.php/id/706/lang/1>
18. <http://www.lrytas.lt/gyvenimo-budas/skonis/garsiu-sampano-namu-jubiliejus-lietuvoje-paminetas-su-staigmenomis.htm>

19. <http://www.15min.lt/naujiena/zmones/uzsienieciai/helovino-karstine-jessica-alba-seima-virto-animacinio-filmo-nerealieji-personazais-27-268629#ixzz2AmdMQ5nk>
20. <http://www.prestigeidea.lt/lt/vestuviu-planavimas-jusu-vestuvems/vestuves-uzsienyje.html>
21. <http://www.prestigeidea.lt/lt/component/content/article/14-tai-domu/197-smlio-ceremonija-iuolaikinms-vestuvms.html>
22. <http://www.dalgedusodyba.lt/lt/pasiulymai/5-organizuojami-renginiai>
23. <http://pramogos.delfi.lt/culture/centrini-pasta-bohemieciai-paverte-sovietmecio-laiku-komunalkes-virtuve.d?id=59878459#ixzz2An84piUd>
24. <http://www.lrytas.lt/-13235977211322528477-nauj%C5%B3j%C5%B3-laukia-ir-kauno-restoranai.htm>
25. <http://lt.wikipedia.org/wiki/Mikrofonas>
26. <http://www.shure.co.uk/>
27. <http://forum.elektronika.lt/viewtopic.php?t=62527>
28. <http://www.adobe.com/downloads/?promoid=JZEFW>
29. <http://www.youtube.com/watch?v=ARKI20fRbuU&feature=rellist&playnext=1&list=PL44682E486486EA00>
30. <http://www.youtube.com/watch?v=1OT8SWJ2ch4&feature=endscreen&NR=1>
31. http://www.youtube.com/watch?v=wb_uIk08pCk&feature=watch-vrec
32. www.lrt.lt/mediateka
33. http://www.lrt.lt/mediateka/irasas/31743/nacionaline_eurovizijos_2013_atranka_finalas
34. <http://www.google.lt/search?q=kvietimai+i+vestuves&hl=lt&tbo=u&tbm=isch&source=univ&sa=X&ei=57bcUJCFM4XJsgaayYDYCA&ved=0CDIQsAQ&biw=1158&bih=635>
35. <http://www.kvietimai-vestuvems.lt/kvietimu-tekstai.html>
36. <http://www.didysisvestuviukatalogas.lt/cat-vestuviniai-kvietimai.html>
37. http://www.youtube.com/watch?v=N7JTUAJoQ_o&NR=1&feature=endscreen
38. <http://www.youtube.com/watch?v=rdAYrDeuDmQ&feature=related>
39. <http://www.vestuves.lt/vestuviu-planavimas/vestuviu-idejos/dovaneles-padeka-s>
40. www.sac.smm.lt/images/file/mokymo_priemones/Projektoriai.doc
41. „Mama reklama“. 2012. Dovanų katalogas.
42. „Rimilė“. 2010. Dovanų katalogas.
43. „Stampline“. 2011. Dovanų katalogas.

44. „Represent“. 2009. Dovanų katalogas.
45. „Banketinių patiekalų kolekcija“ – žurnalas apie banketinius patiekalus.
46. Vaitkienė, D. 2002. „Muzikos teorijos pagrindai“. Alytus.
47. „Stilius“ – žurnalas. 2012-11-27.
48. „Žmonės“ – žurnalas. 2012-11-22.
49. „Žmonės“ – žurnalas 2012 -12- 06.
50. „Vestuvės“ - žurnalas. 2012 m., pavasaris.
51. „Meet in vilnius“ - Renginių vietų katalogas. 2010 m.
52. Meginytės, K. „Tavo nepamiršamos šventės“. Tyto alba, 2011 m.